

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

*COMUNA UNGURAȘ
JUDEȚUL CLUJ
2020 - 2025*

BENEFICIAR:

Comuna Unguraș
Str. Principala, nr. 486, Unguraș, jud. Cluj
Telefon: 0264-224650

ELABORATOR:

S.C. 2 GMG CONSTRUCT S.R.L.
Str. Gh. Dima, nr. 39A/34, Cluj-Napoca, jud. Cluj
Telefon: 0742 054 195

Coordonator proiect: Dir. Ing. Ghindea Marcel-Gabriel

*Comunitatea este definită a fi o „entitate social – umană, ai cărei membri sunt legați împreună prin locuirea aceluiași teritoriu și prin relații sociale constante și tradiționale”
(Gh. Geană, 1993).*

Mulțumim tuturor pentru implicare!

Strategia de dezvoltare locală a comunei Unguraș pentru perioada 2020 – 2025 prezintă viziunea și aspirațiile de dezvoltare ale comunității. Orice comunitate modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă neperformantă, în cadrul careia se pot rata oportunități și consuma irațional resurse prețioase.

Primăria a procedat la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș pentru perioada 2020-2025, cu scopul de a demara și finaliza proiectele prin care vom reuși să modernizăm comuna din care facem parte cu mândrie.

Aceasta strategie de dezvoltare se dorește a fi un instrument care pune la dispoziția tuturor celor interesați de progresul economico-social al comunei o gândire unitară cu privire la căile de urmat, benefică pentru asigurarea unei dezvoltări armonioase și durabile. Astfel, Strategia de dezvoltare a comunei Unguraș este concepută a fi documentul fundamental al planului de dezvoltare al comunei, cu rol în orientarea dezvoltării economico-sociale și în accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene.

În implementarea STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A COMUNEI UNGURAȘ urmărim o dezvoltare durabilă care poate fi atinsă prin: exploatarea eficientă a oportunităților de afaceri și a investițiilor directe, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii edilitare, mai ales a celei orientate spre comunitatea de afaceri, pentru a valorifica resursele umane și mediul înconjurător.

Proiectele realizate până în prezent, cât și cele viitoare au menirea de a îmbunătăți viața locuitorilor comunei Unguraș și dorim ca întreaga comunitate să participe, în armonie și uniune, la creșterea gradului de bunăstare.

Îndeplinirea obiectivelor prezentei strategii reprezintă scopul principal al primarului și al tuturor compartimentelor din primărie.

*Primar,
Mureșan Ildiko*

Cuprins

SUMAR EXECUTIV	6
I. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILA	8
1.1 ISTORIC.....	8
1.2 CONCEPT.....	10
1.3 DOCUMENTE CU CARACTER STRATEGIC REALIZATE LA NIVELURI IERARHICE SUPERIOARE.....	13
1.3.1 Contextul Global	13
1.3.2 Contextul European	14
1.3.3 Contextul National	22
1.3.4 Contextul Regiunii Nord - Vest.....	33
1.3.5 Contextul Județului Cluj	35
1.3.6 Programul Operațional Regional (P.O.R.).....	35
1.4 CADRU LEGISLATIV PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE	36
1.5 SCOPUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ	38
1.6 METODOLOGIA DE ELABORARE A STRATEGIEI	39
II. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI UNGURAȘ.....	45
2.1 ISTORIC, TRADITII SI ASEZARE GEOGRAFICA	45
2.1.1 Istoric	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
2.1.2 Tradiții	46
2.1.3 Așezarea Geografică.....	50
2.1.4 Relieful	51
2.1.5 Clima	51
2.2 RESURSE PRIMARE SI SECUNDARE	51
2.2.1 Rețea Hidrografică	51
2.2.2. Solul. Mediu înconjurător –.....	52
Zone cu risc natural și antropoc	52
2.2.3. Flora	53
2.2.4. Fauna	54
2.3 ORGANIZAREA SPAȚIALA.....	54
2.3.1 Incadrarea In Teritoriu. Așezarea Geografică.....	54
2.3.2. Locuințe.....	54
Patrimoniul cultural – istoric.....	56
2.3.3 Serviciile Comunitare De Interes Public	58
2.4 ANALIZA PROBLEMELOR DE MEDIU	59
2.5 ECONOMIA LOCALĂ	60
2.5.1 Forța De Muncă Si Somajul	63
2.5.2 Industrie.....	65
2.5.3 Agricultură.....	66
2.5.4 Turism	70
2.5.5 Spiritualitate locală	71
2.5.6 Comert Si Servicii	73
2.5.7 Dezvoltarea Edilitară	73
2.6 CAPITALUL SOCIAL	75
2.6.1 Populația	75
2.6.2 Starea De Sănătate.....	77
2.6.3 Educația Formală Si Informală	78

2.7 ASISTENȚĂ SOCIALĂ	80
III. PROBLEMELE SI POTENTIALUL COMUNEI UNGURAȘ.....	81
3.1 COORDONATE ALE CERCETĂRII CALITATIVE ADRESATE ACTORILOR LOCALI REPREZENTATIVI AI COMUNEI UNGURAȘ.....	81
3.2 COORDONATE ALE CERCETĂRII CANTITATIVE ADRESATE LOCUITORILOR COMUNEI UNGURAȘ.....	83
IV. ANALIZA SWOT A COMUNEI UNGURAȘ.....	96
4.1 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – INFRASTRUCTURĂ.....	97
4.2 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – MEDIU	99
4.3 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – ECONOMIE	100
4.4 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – SOCIAL.....	101
4.5 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – ADMINISTRATIE PUBLICA LOCALA	103
4.6 ANALIZA SWOT INTEGRATĂ A COMUNEI UNGURAȘ.....	105
V. CONCEPT DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2020 - 2025.....	112
5.1 VIZIUNE 2025	112
5.2 MISIUNE 2025	113
5.3 OBIECTIVE 2025	113
5.4 DIRECTII STRATEGICE 2025	117
5.4.1 INFRASTRUCTURĂ	118
5.4.2 MEDIU	120
5.4.3 ECONOMIE	120
5.4.4 SOCIAL.....	124
5.4.5 ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ	128
VI. PLANUL LOCAL DE ACTIUNE	131
VII. STRUCTURI INSTITUTIONALE DE IMPLEMENTARE, MONOTORIZARE SI EVALUARE.....	145
VIII. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	156
8.1 DOMENIUL STRATEGIC– INFRASTRUCTURA	156
8.2 DOMENIUL STRATEGIC– MEDIU	165
8.3 DOMENIUL STRATEGIC– ECONOMIE	181
8.4 DOMENIUL STRATEGIC– SOCIAL	197
8.5 DOMENIUL STRATEGIC– ADMINISTRATIE PUBLICA LOCALA.....	218
ANEXA 1 - PROBLEMELE SI POTENȚIALUL COMUNEI UNGURAȘ RAPORTUL CERCETĂRII CANTITATIVE.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.

LISTĂ DE ABREVIERI

IIED	International Institute for Environment and Development
UNEP	United Nations Environment Programme
ONU	Organizatia Natiunilor Unite
WCED	World Commission on Environment and Development
UNCED	United Nations Conference on Environment and Development
CE	Comisia Europeană
CSD	Comisiei pentru Dezvoltarea Durabilă
CBD	Convention on Biological Diversity
WSSD	World Summit on Sustainable Development
JPOI	Johannesburg Plan of Implementation
UNCSD	United Nations Conference on Sustainable Development
ODD	Obiective Dezvoltare Durabila
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produs Intern Brut
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
FC	Fondul de coeziune
FSE	Fondul Social European
PNDL	Programul National de Dezvoltare Locala
UAT	Unități Administrativ-Teritoriale
ADR	Agenției de Dezvoltare Regională
PDR	Planului de Dezvoltare Regională
POR	Programul Operațional Regional
PND	Planului Național de Dezvoltare
PO	Programe Operaționale
GAL	Grupuri de Actiune Locală
INS	Institutul Național de Statistică
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
ONG	Organizație neguvernamentală
TIC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
HA	Hectar
SVSU	Serviciul Voluntar pentru Situatii de Urgență
MDRAP	Ministerul Dezvolării Regional și Administrației Publice
SWOT	Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări
DJ	Drum Județean DN Drum Național
DN	Drum Național
PIB	Produsul Intern Brut
UAT	Unități Administrativ-Teritorial

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a comunei Unguraș pe perioada 2020 - 2025 a fost elaborată pornind de la principiul de bază conform căruia acest document trebuie să răspundă aspirațiilor comunității locale.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Unguraș este structurată pe opt capitole:

Capitolul I – Strategia de dezvoltare durabilă. În primul capitol s-a analizat în linii mari noțiunea de dezvoltare durabilă: istoric, concept, cadru legislativ, scop și metodologie. Tot în acest capitol se face referire la Agenda 2030 și cele 17 ODD inclusiv cele 7 obiective ale strategiei pentru dezvoltare durabilă a Uniunii Europene. Referitor la modificările regulamentelor aplicabile, acestea au fost menționate, inclusiv noul cadru financiar, viitorul buget al UE, direcțiile de lucru, clasificarea regiunilor, etc.

Capitolul II – Prezentarea generală a comunei Unguraș, prezintă comuna Unguraș, începând de la atestarea istorică până la tradiții, așezare geografică, climă, relief, rețea hidrografică, flora, solul și fauna. În același capitol se abordează și problemele de mediu critice existente în comună, utilitățile existente, forța de muncă la ora actuală, agricultură – producțiile agricole pe anii anteriori, structura salariilor, turismul, comerț și servicii, dezvoltare edilitară – proiectele derulate sau în curs de derulare inclusiv serviciile sociale oferite cetățenilor comunei.

Capitolul III – Problemele și potențialul comunei Unguraș cuprinde rezultatele

cercetării cantitative adresate locuitorilor comunei Unguraș, rezultate centralizate prin grafice, diagrame care relevă situația actuală a comunei, deficiențele și plusurile acesteia.

Capitolul IV – Analiza Swot a comunei Unguraș prezintă punctele forte, punctele slabe, oportunitățile și amenințările comunei. În vederea realizării unei analize cât mai realiste și eficiente, s-a elaborat câte o analiză SWOT a comunei Unguraș pentru fiecare dintre cele cinci domenii strategice abordate - infrastructură, mediu, economie, social, respectiv administrație publică locală, iar ulterior, pe baza acestora, a fost întocmită analiza SWOT integrată a comunei, care își propune să ofere o grupare sintetică a celor mai importante puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări care se manifestă la nivelul comunei Unguraș.

Capitolul V – Concept de dezvoltare pentru perioada 2020 – 2025 prezintă viziunea, misiunea și obiectivele comunei Unguraș. Totodată, au fost prezentate cele cinci direcții strategice prin care comuna își definește strategia.

Capitolul VI – Planul de acțiune dezvoltă cele cinci direcții strategice care se concretizează prin obiective generale, obiective specifice, măsura, tipul de proiect, sursa de finanțare, termenul de realizare și monitorizare.

Capitolul VII – Structuri instituționale de implementare, monitorizare și evaluare prezintă instituțiile responsabile pentru fiecare domeniu în parte, care concură la obținerea finanțărilor/

implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor, acestea făcându-se pentru fiecare măsură/ submăsură în parte. Toate acestea sunt stabilite și dezvoltate prin ghidurile de finanțare emise de către instituțiile care se ocupă cu promovarea, finanțarea și implementarea/ monitorizarea fondurilor europene/ guvernamentale.

se cont de potențialul geografic/ turistic/ demografic privind selectarea de proiecte care să aducă un aport substanțial privind creșterea nivelului de trai și traspunerea într-un mediu optim dezvoltării individuale ale cetățenilor.

Capitolul VIII – Portofoliul de proiecte include o dezvoltare reală în timp, ținându-

CAPITOLUL I

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

„Dezvoltarea durabilă este un proces al schimbării, în care se exploatează resursele, se alege direcția de investiție, se orientează tehnologiile de dezvoltare și în care instituțiile au acțiuni convergente, sporind un viitor potențial pentru nevoile și dorințele umane”

1.1 ISTORIC

Conceptul de dezvoltare durabilă apare pentru prima oară în secolul XX, când dezvoltarea economică fără precedent în istoria omenirii a adus cu sine și anumite consecințe negative, în special asupra mediului. Ameliorarea impactului negativ asupra mediului a constituit tema centrală a mai multor conferințe ale ONU, începând cu anii '70 și până astăzi.

Termenul de *”dezvoltare durabilă”* este foarte tânăr, a fost creat și introdus în anul 1971 de către Barbara Word – Fondatorul Institutului Național pentru Mediu și Dezvoltare.

În 1972, Conferința privind Mediul Ambient care a avut loc la Stockholm a pus pentru prima dată în mod serios problema deteriorării mediului înconjurător în urma activităților umane care pune în pericol însuși viitorul omenirii. În urma Conferinței au rezultat:

- ❖ Declarația de la Stockholm cu cele 26 de principii;
- ❖ Planul de Acțiune pentru Mediul Uman, cu cele trei componente:
 - ✓ programul pentru evaluarea mediului global (Earthwatch)
 - ✓ activitățile pentru managementul mediului

✓ măsurile de sprijin.

- ❖ Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (United Nations Environment Programme – UNEP) al cărui Consiliu de Conducere și Secretariat au fost înființate în decembrie 1972 de Adunarea Generală ONU;
- ❖ Fondul voluntar pentru Mediu (Voluntary Environment Fund) înființat în ianuarie 1973, în conformitate cu procedurile financiare ONU.¹

Conferința a recunoscut că problemele de mediu ale țărilor industrializate, cum sunt degradarea habitatelor, toxicitatea și ploile acide nu reprezintă probleme neapărat importante pentru toate țările, adică strategiile de dezvoltare nu îndeplinesc necesitățile și prioritățile țărilor și comunităților celor mai sărace.

Conferința a fost însă dominată în principal de problemele de mediu și a condus la creșterea conștientizării publice în acest domeniu.

În 1983, își începe activitatea Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED), condusă de Gro

¹ <http://www.anpm.ro/ro/dezvoltare-durabila>

Brundtland, după o rezoluție adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite.

Conceptul de dezvoltare durabilă (sustenabilă) s-a cristalizat în timp, pe parcursul mai multor decenii, în cadrul unor dezbateri științifice aprofundate pe plan internațional și a căpătat valențe politice precise în contextul globalizării.

De la înființarea sa, în baza recomandărilor Conferinței de la Stockholm, UNEP a desfășurat o serie de activități pentru a-și manifesta, în cadrul sistemului ONU, rolul său de catalizator și coordonator în domeniul mediului.

Activitățile programului pot fi clasificate în două mari grupe:

- ❖ orientate pe probleme sectoriale ale factorilor de mediu: poluarea apelor, a aerului și a solurilor (în special degradarea terenurilor);
- ❖ orientate pe probleme globale: ploaie acide, epuizarea stratului de ozon, schimbările climatice, defrișarea și deșertificarea, conservarea biodiversității, traficul internațional de produse și deșeuri toxice și periculoase, protejarea mediului în perioadele de conflict armat.

Problemele globale ale mediului au început să devină predominante și au creat necesitatea inițierii unor acțiuni suplimentare pentru creșterea conștientizării publice, care să determine comunitatea internațională să ia în timp util măsuri funcționale, atât pe plan internațional cât și național. Evaluarea efectelor acestor "noi" probleme ale mediului a condus la recunoașterea faptului că s-a realizat un progres prea redus în integrarea protecției mediului în politicile și activitățile de dezvoltare, respectiv obiectivul consacrat prin principiul 13 al declarației de la Rio nu a fost realizat.

Necesitatea reorientării eforturilor pentru realizarea obiectivului de integrare s-a concretizat după 11 ani de la Conferința de la Stockholm, respectiv în 1983, când

Națiunile Unite au înființat Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare, cunoscută sub denumirea de Comisia Brundtland.

În lucrările Comisiei Brundtland „Our common Future” (comisie ce a fost convocată de către Statele Unite ale Americii în 1987 pentru a examina degradarea mediului global), sustenabilitatea este definită ca

„satisfacerea nevoilor de azi fără a sacrifica abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”

Raportul Brundtland precizează în documentul intitulat „Viitorul nostru comun”, următoarele:

„dezvoltarea durabilă este un proces al schimbării, în care se exploatează resursele, se alege direcția de investiție, se orientează tehnologiile de dezvoltare și în care instituțiile au acțiuni convergente, sporind un viitor potențial pentru nevoile și dorințele umane.”

Accentuând interdependența între conservare și dezvoltare, termenul de dezvoltare durabilă a mai fost promovat și în perioada anilor 1980, în World Conservation Strategy. În acest fel, termenul și teoria dezvoltării durabile câștigă un suport mondial.

1.2 CONCEPT

Conceptul privind dezvoltarea durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele capitalului natural.

În conformitate cu Declarația de la Stockholm, Principiul 13:

“Pentru a realiza un management mai rațional al resurselor, care să conducă astfel la îmbunătățirea mediului, Statele trebuie să adopte o abordare integrată și coordonată a planurilor lor de dezvoltare, pentru a asigura că dezvoltarea lor este compatibilă cu necesitatea de a proteja și îmbunătăți mediul în beneficiul propriei populații.”²

Necesitatea reorientării eforturilor pentru realizarea obiectivului de integrare s-a concretizat după unsprezece ani de la Conferința de la Stockholm, respectiv în 1983, când Națiunile Unite au înființat Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (World Commission on Environment and Development – WCED) cunoscută sub denumirea de Comisia Brundtland. Această comisie a elaborat și publicat în 1987 documentul "Viitorul nostru comun" (Raportul Brundtland), prin care s-a formulat cadrul care avea să stea la baza celor 40 de capitole ale Agendei 21 și a celor 27 de principii ale Declarației de la Rio și care a definit dezvoltarea durabilă ca fiind "dezvoltarea care îndeplinește

necesitățile generației prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și îndeplini propriile necesități".

În iunie 1992, la Rio de Janeiro s-a desfășurat Conferința Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea (United Nations Conference on Environment and Development – UNCED) denumită și "Conferința de la Rio", la care s-au reunit 120 de conducători ai statelor lumii. Cu această ocazie, pe plan internațional, a fost recunoscută oficial necesitatea de a integra dezvoltarea economică și protecția mediului în obiectivul de dezvoltare durabilă și s-a afirmat importanța, în continuare creșterea, a dreptului internațional al mediului, ca mecanism de codificare și promovare a dezvoltării durabile. În urma conferinței au rezultat:

- ❖ Declarația de la Rio, conținând 27 de principii, privind mediul și dezvoltarea;
- ❖ Agenda 21- un plan de acțiune pentru dezvoltarea durabilă;
- ❖ Statement of Principles on Forests ("Declarația principiilor privind pădurile") – un document fără putere obligatorie, care conține principiile pentru managementul conservării și dezvoltării durabile a tuturor tipurilor de păduri;
- ❖ Organizarea instituțională a Comisiei pentru Dezvoltarea Durabilă (CSD);
- ❖ Mecanismul de finanțare pentru implementarea Agendei 21.

Summitul de la Rio a adus cu fermitate pe arena publică problemele de protecție a mediului și de dezvoltare. Alături de Agenda 21 și Declarația de la Rio, s-a ajuns la un acord cu privire la două convenții obligatorii:

² <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/dezvoltare-durabila/concepte-si-principii-de-dezvoltare-durabila/>

- ❖ Convenția privind Diversitatea Biologică (Convention on Biological Diversity CBD)
- ❖ Convenția cadru privind Schimbările Climatice.

Summitul de la Rio a generat de asemenea o serie întreagă de reacții pozitive, incluzând demararea a numeroase inițiative pentru implementarea Agendei 21 la nivel local și a reorientării politicii de protecție a mediului. În același an, în multe state s-au înființat comisii naționale pentru dezvoltarea durabilă și s-au întocmit strategii pentru dezvoltarea durabilă. În ciuda acestor consecințe pozitive, obiectivul global al Agendei 21, care a făcut apel la o schimbare radicală a sistemelor de valori convenționale dominante existente și a proceselor instituționale, nu a putut fi atins.

RIO+5 (1997) Evaluarea progresului realizat la cinci ani de la Conferința de la Rio (New York, 1997) a evidențiat o serie de deficiențe, legate în particular de echitatea socială și sărăcie. Aceste aspecte au fost evidențiate prin:

- ❖ reducerea asistenței oficiale acordate pentru dezvoltare și creșterea datoriilor internaționale;
- ❖ eșecul îmbunătățirii: transferului de tehnologie, construcției capacităților pentru participare și dezvoltare;
- ❖ eșecul coordonării instituționale
- ❖ incapacitatea de a reduce nivelurile excesive de producție și de consum.

RIO+10 (2002) Summitul de la Johannesburg a făcut apel la ratificarea, întărirea și implementarea mai fermă a acordurilor și a convențiilor internaționale privind mediul și dezvoltarea. Summitul Națiunilor Unite privind Dezvoltarea Durabilă (World Summit on Sustainable Development – WSSD), care a avut loc la Johannesburg în perioada 26 august – 6 septembrie 2002, a reunit 104 conducători

ai statelor lumii și a avut ca principale rezultate:

- ❖ Declarația de la Johannesburg privind dezvoltarea durabilă și
- ❖ Planul de implementare a Summitului mondial privind dezvoltarea durabilă (JPOI).

Summitul de la Johannesburg a reafirmat dezvoltarea durabilă ca fiind un element central al agendei internaționale și a dat un nou impuls pentru aplicarea practică a măsurilor globale de luptă împotriva sărăciei și pentru protecția mediului. S-a aprofundat și întărit înțelegerea conceptului de dezvoltare durabilă, în special prin evidențiere a importantelor legături dintre sărăcie, mediu și utilizare a resurselor naturale. Guvernele au căzut de acord și au reafirmat un domeniu de obligații și ținte concrete de acțiune pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Prin Declarația de la Johannesburg s-a asumat responsabilitatea colectivă pentru progresul și întărirea celor trei piloni interdependenți ai dezvoltării durabile. Domeniile principale ce caracterizează dezvoltarea durabilă sunt:

1. **DEZVOLTAREA ECONOMICĂ** - (management eficient al resurselor) care are reperate: veniturile familiei, productivitatea afacerilor, stabilitate, echitate și eficiență

2. **DEZVOLTAREA SOCIALĂ** - (nevoile societății) care are reperate: participare, consultare, egalitate, mobilitate socială și dezvoltarea instituțiilor.

3. **PROTECȚIA MEDIULUI** - la nivel local, național, regional și global. (menținerea unei baze naturale a vieții, prin reducerea încărcărilor cu deșeurii a ecosistemului) care are reperate: sănătatea ecosistemului, prevenirea poluării, biodiversitate și resursele naturale.

Summit-ul Mondial de la Johannesburg (2002) a adus în discuție următoarea problemă: ca Uniunea Europeană și Statele Membre să fie semnatare a Planului de Implementare.

Planul de implementare urmărește aplicarea unor măsuri concrete la toate nivelurile și întărirea cooperării internaționale, în baza responsabilităților comune dar diferențiate, exprimate în Principiul 7 al Declarației de la Rio:

”statele vor coopera în spiritul parteneriatului global pentru a conserva, proteja și restabili sănătatea și integritatea ecosistemului Pământului. În ceea ce privește diferitele contribuții la degradarea mediului global, Statele au obligații atât comune cât și diferite. Țările dezvoltate recunosc responsabilitatea pe care o au în urmărirea internațională a unei dezvoltări susținute, în concordanță cu presiunile pe care societățile lor o aplică mediului global și cu resursele tehnologice și financiare de care dispun”, precum și integrarea celor trei piloni ai dezvoltării durabile.

Un important progres l-a constituit sprijinul pentru înființarea unui fond de solidaritate mondială pentru eradicarea sărăciei.

De asemenea, opiniilor societății civile li s-a dat o importanță deosebită, ca recunoaștere a rolului esențial al societății civile în implementarea dezvoltării durabile și promovarea de parteneriate. RIO+20 (2012) Conferința ONU privind Dezvoltarea Durabilă – UNCSD.

UNCSD este organizată în conformitate cu Rezoluția Adunării Generale 64/236, adoptată în septembrie 2009. Conferința va avea loc în Brazilia, în 2012, cu ocazia celei de a 20-a aniversări din 1992 a Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare (UNCED), la Rio de Janeiro, și aniversarea a 10 ani din 2002 Summitul

mondial privind dezvoltarea durabilă (WSSD) de la Johannesburg.

Obiectivul conferinței este de a asigura un angajament politic reînnoit pentru dezvoltarea durabilă, evaluarea progreselor realizate până în prezent și lacunele în punerea în aplicare a rezultatelor principalelor summituri privind dezvoltarea durabilă, precum și abordarea provocărilor noi și emergente. În acest scop, accentul se pune pe două teme majore:

- ❖ Economia verde, în contextul dezvoltării durabile și al eradicării sărăciei (trebuie avut în vedere legăturile cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului – Millenium Development Goals, MDGs) și
- ❖ Cadrul instituțional pentru dezvoltare durabilă. Rezultatele negocierilor de la CSD19 – în special cele privind SCP (consumul și producția durabile) – sunt de o importanță majoră pentru conturarea angajamentelor politice ce se vor decide în cadrul UNCSD (Rio+20).

Toate aceste conferințe mondiale au influențat evoluția dreptului internațional al mediului. Există numeroase acorduri bilaterale și multilaterale care conțin prevederi legate de unul sau mai multe aspecte care vizează protecția mediului, acoperind probleme de natură: o subregională o regională o globală.

Dezvoltarea durabilă presupune găsirea unui echilibru între dezvoltarea economică, dezvoltarea socială și protecția mediului.

1.3 DOCUMENTE CU CARACTER STRATEGIC REALIZATE LA NIVELURI IERARHICE SUPERIOARE

1.3.1 Contextul Global

AGENDA 2030

Agenda 2030 a ONU, adoptată de liderii mondiali în 2015, reprezintă noul cadru global de dezvoltare durabilă și stabilește 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD). Ea constituie un angajament de a eradica sărăcia și de a asigura dezvoltarea durabilă peste tot în lume, până în 2030.

ODD își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – cea economică, cea socială și componenta de

mediu – prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 15 ani, axate, printre altele, pe:

- demnitate umană
- stabilitate regională și globală
- planetă sănătoasă
- societăți reziliente și echitabile
- economii prospere.

Obiectivele contribuie la sporirea convergenței între țările UE, în cadrul societăților și în restul lumii.

ANGAJAMENTUL U.E. FAȚĂ DE DEZVOLTAREA DURABILĂ

În domeniul dezvoltării durabile, UE se află într-o poziție avansată. De altfel, este hotărâtă ca, alături de statele membre, să fie printre primii actori care pun în aplicare Agenda 2030 a ONU.

ODD sunt integrate toate cele 10 priorități de acțiune ale Comisiei:

<i>1. Locuri de muncă, creștere economică și investiții</i>
<i>2. Piața unică digitală</i>
<i>3. Uniunea energetică și combaterea schimbărilor climatice</i>
<i>4. Piața internă</i>
<i>5. O uniune economică și monetară mai profundă și mai echitabilă</i>
<i>6. O politică comercială echilibrată și progresivă care să valorifice oportunitățile oferite de globalizare</i>
<i>7. Justiție și drepturi fundamentale</i>
<i>8. Migrație</i>
<i>9. Un actor mai puternic pe plan mondial</i>
<i>10. Schimbări democratice O Uniune mai democratică</i>

În 2016, Comisia Europeană și-a prezentat abordarea strategică față de punerea în aplicare a Agendei 2030 și îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030: integrarea ODD în absolut toate politicile și inițiativele UE – dezvoltarea durabilă este

principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene

- raportări periodice, referitoare la progresul UE
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate
 - înființarea unei platforme multipartite la nivel înalt care să sprijine schimbul

de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european)

- lansarea unei viziuni pe termen mai lung, pentru perioada de după 2020.

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi, utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

1.3.2 Contextul European

În vederea implementării conceptului de “dezvoltare durabilă”, Uniunea Europeană a elaborat Strategia pentru Dezvoltarea Durabilă a Uniunii Europene în cadrul careia a stabilit 7 obiective.

Obiectivele Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene:

1. Limitarea schimbărilor climatice și a costurilor și a efectelor sale negative pentru societate și mediu;
2. Să ne asigurăm că sistemul nostru de transport satisface nevoile economice, sociale și de mediu ale societății noastre, minimizând impacturile sale nedorite asupra economiei, societății și a mediului;
3. Promovarea modelelor de producție și de consum durabile;
4. Îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale, recunoscând valoarea serviciilor ecosistemelor;
5. Promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății;
6. Crearea unei societăți a incluziunii sociale prin luarea în considerare a solidarității între și în cadrul generațiilor, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor ca o precondiție pentru păstrarea bunăstării individuale;
7. Promovarea dezvoltării durabile pe scară largă; asigurarea ca politicile interne și externe ale UE sunt în acord cu dezvoltarea durabilă și angajamentele internaționale ale acesteia

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Cinci priorități investiționale:

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice

O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale

O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurile se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE.

Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.³

³ <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027>

Principalele caracteristici ale viitorului buget al UE

SIMPLIFICARE: REGULI MAI SCURTE, MAI PUȚINE ȘI MAI CLARE

Conform Comisiei Europene, pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

UN CADRU MAI FLEXIBIL

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea

programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

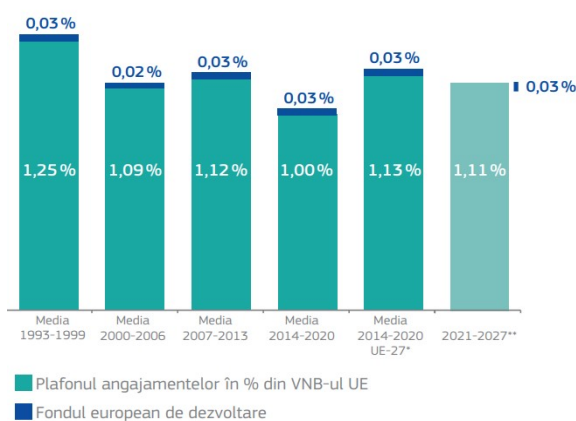
În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

O LEGĂTURĂ MAI STRÂNSĂ CU SEMESTRU EUROPEAN ȘI CU GUVERNANȚA ECONOMICĂ A UNIUNII

Politica de coeziune sprijină reformele pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, în care întreprinderile pot să prospere. Se va asigura deplina complementaritate și coordonare cu Programul de sprijin al reformei, în forma sa nouă și consolidată.

Dimensiunea bugetului UE ca procent din venitul național brut (VNB)

Plafonul angajamentelor în % din VNB-ul UE

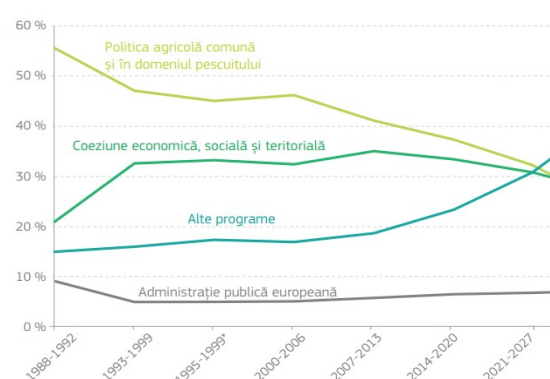

(*) Angajamente estimate pentru perioada 2014-2020, excluzând cheltuielile aferente Regatului Unit, în % din VNB-ul UE-27

(**) Fondul european de dezvoltare integrat („bugetat”)

Sursă: Comisia Europeană

Evoluția principalelor domenii de politică din bugetul UE

Sursă: Comisia Europeană

*Ajustat cu ocazia extinderii din 1995

În perioada bugetară, recomandările specifice fiecărei țări (RST) formulate în contextul semestrului european vor fi luate în considerare de două ori: la început, pentru conceperea programelor din cadrul politicii de coeziune, și apoi în cadrul evaluării intermediare. Pentru a stabili condițiile propice creșterii economice și creării de locuri de muncă, noile condiții favorizante vor contribui la înlăturarea obstacolelor din calea investițiilor. Aplicarea lor va fi monitorizată pe întreaga perioadă financiară.

MAI MULTE OPORTUNITĂȚI PENTRU SINERGII ÎN SETUL UE DE INSTRUMENTE BUGETARE

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migrașilor la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie; Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migrașilor în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +.

ELIMINAREA OBSTACOLELOR TRANSFRONTALIERE ȘI SPRIJINIREA PROIECTELOR INTERREGIONAL PENTRU INOVARE

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

NORME CONSOLIDATE PENTRU INVESTIȚIILE UE CELE MAI PERFORMANTE

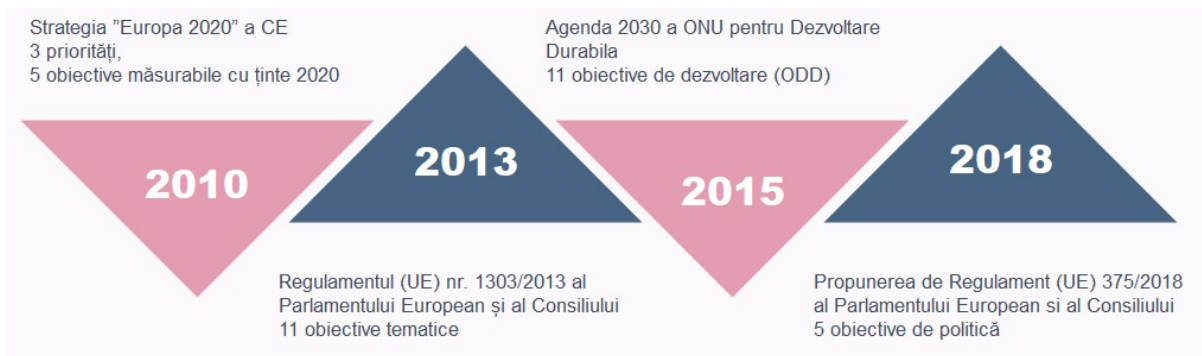
Toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile (numărul de locuri de muncă create sau accesul suplimentar la rețele în bandă largă). Noul cadru instituie un bilanș anual al performanșei, sub forma unui dialog politic între autoritășile programului și Comisie. Performanșă programelor va evaluată și cu ocazia evaluării intermediare. Din motive de transparență și pentru ca cetățenii să poată urmări progresele înregistrate, statele membre vor trebui să raporteze toate datele de implementare o dată la două luni, iar platforma de date deschise privind coeziunea va fi actualizată automat.

UTILIZAREA MAI INTENSĂ A INSTRUMENTELOR FINANCIARE

Conform Comisiei Europene, granturile pot fi eficient completate de instrumentele financiare, care au efect potențator și sunt mai apropiate de piață. În mod voluntar, statele membre vor putea să transfere o parte din resursele politicii lor de coeziune către noul fond InvestEU gestionat la nivel central, ca să acceseze garanția furnizată de bugetul UE. Va fi mai ușor să se combine granturile și instrumentele financiare. Noul cadru include și dispoziții speciale pentru a atrage mai mult capital privat. În propunerea Comisiei Europene pentru bugetul 2021-2027, România are alocate 27 miliarde de euro prin politica de coeziune, ceea ce înseamnă cu 8% în plus față de actuala perioadă.⁴

⁴ <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027>

EUROPA 2020

„Europa 2020” are ca obiectiv general transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

- *Creștere inteligentă*
- *Creștere durabilă*
- *Creștere favorabilă incluziunii sociale.*

Țintele asumate prin Strategia Europa 2020 cuprind:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990
 - 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile
 - creșterea cu 20% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%

- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

Strategia include 11 obiective tematice care se doresc a fi realizate în perioada 2020-2025:

- Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
- Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor
- Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
- Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
- Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie
- Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
- Investiții în competențe, educație și învățare continuă
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică

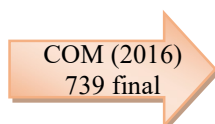
AGENDA 2030

Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030

1. Fără sărăcie	9. Industrie, inovație și infrastructură
2. Foamete "zero"	10. Inegalități reduse
3. Sănătate și bunăstare	11. Orașe și comunități durabile
4. Educație de calitate	12. Consum și producție responsabile
5. Egalitate de gen	13. Acțiune climatică
6. Apă curată și sanitație	14. Viața acvatică
7. Energie curată și la prețuri accesibile	15. Viața terestră
8. Muncă decentă și creștere economică	16. Pace, justiție și instituții eficiente
17. Parteneriate pentru realizarea obiectivelor ⁵	

ODD ale AGENDEI 2030

UE a avut un rol
esențial în conturarea
Agendei 2030 pentru
Dezvoltarea Durabilă

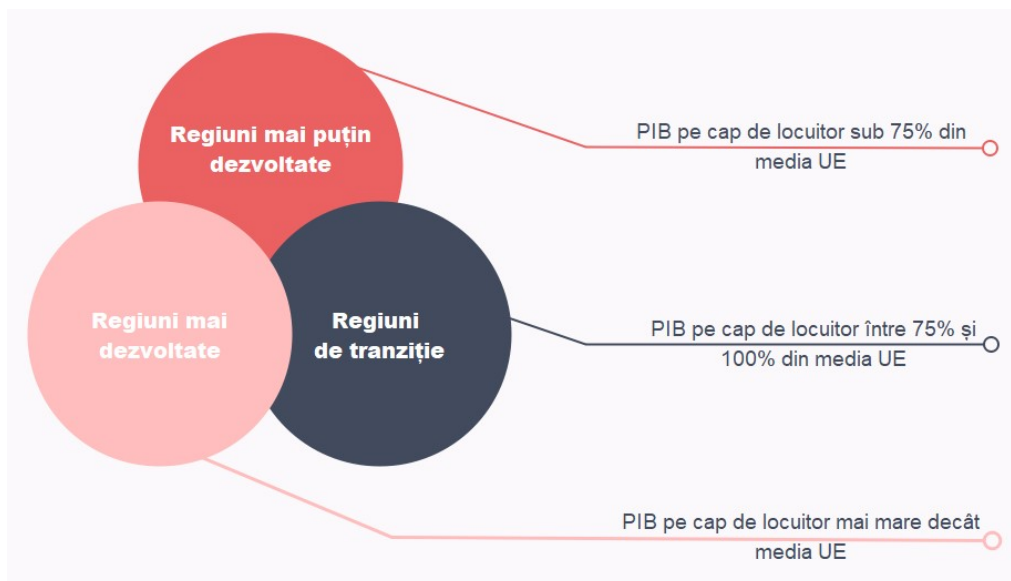
UE se angajează să
fie lider în punerea
în aplicare a Agendei
2030

Două direcții de lucru ale CE:

⁵ <https://www.mae.ro/node/35919>

Clasificarea regiunilor conform CE

Principalele modificări ale regulamentelor aplicabile

2014 – 2020	2021 - 2027
<p>Rata de cofinanțare</p> <ul style="list-style-type: none"> • 85% din partea FEDR (pentru regiunile mai puțin dezvoltate) • 80% din partea FEDR (pentru regiunile mai dezvoltate – Bucuresti Ilfov) 	<p>Rata de cofinanțare</p> <ul style="list-style-type: none"> • 70% din partea FEDR (pentru regiunile mai puțin dezvoltate) • 40% din partea FEDR (pentru regiunile mai dezvoltate – Bucuresti Ilfov)
<p>Concentrare tematică - 50% pentru primele 4 obiective tematice (pe categorii de regiuni)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ OT 1 - cercetare-dezvoltare-inovare, ✓ OT 2 - tehnologia informațiilor și comunicațiilor ✓ OT 3 - IMM –uri ✓ OT 4 - reducere de CO2 <p>Celelalte obiective tematice finanțate:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ OT 5 - adaptarea la schimbări climatice și riscuri ✓ OT 6 - conservarea și protecția mediului ✓ OT 7 - transport ✓ OT 8 - ocuparea forței de muncă ✓ OT 9 - promovarea incluziunii sociale (sănătate, social) 	<p>Concentrare tematică - 65% pentru primele 2 obiective de politică (la nivel național)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ OP 1 - cercetare-dezvoltare-inovare IMM-uri (35%) ✓ OP 2 - reducere de CO2 (30%), în discuție finanțarea activităților de mobilitate urbană sub acest obiectiv ca în perioada de programare actuală <p>Celelalte obiective de politică:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ OP 3 - mobilitate și conectivitate (transport, mobilitate urbană și TIC) ✓ OP 4 - Europa socială (sănătate, educație, social, ocuparea forței de muncă) ✓ OP 5 - dezvoltare integrată și sustenabilă pentru zonele urbane, rurale și inițiative

✓ OT 10 - investiții în educație	locale
✓ OT 11 - consolidarea capacității administrative	
Srijinul pentru dezvoltare urbană – minim 5% din alocarea FEDR	Srijinul pentru dezvoltare urbană – minim 6% din alocarea FEDR
Regula N+3 - Termenul de dezangajare automată a fondurilor este N + 3	Regula N + 2 - Termenul de dezangajare automată a fondurilor este N + 2
TVA eligibil (atata timp cat este nedeductibil – nu se poate recupera)	TVA neeligibil - cu excepția proiectelor care au o valoare totală mai mică de 5 mil euro
Prefinanțare inițială de 1% din alocarea totală a programelor si prefinanțare anuală între 2% si 3%	Eliminarea prefinanțărilor inițiale și reducerea tranșelor anuale de prefinanțare la 0,5% din alocarea anuală/program
Cererile de plata pot fi transmise oricând de statul membru, indiferent de valoarea solicitată	Limitarea numărului cererilor de plată anuale la 4 cereri /an transmise de statul membru catre CE
Asistență tehnică – rambursarea cheltuielilor pe măsură ce sunt efectuate (4 % din quantumul total al fondurilor alocate pentru programele operaționale dintr-un stat membru pentru fiecare categorie de regiune)	Asistență tehnică – cheltuielile solicitate ca rată forfetară (procent) din cheltuielile de investiții realizate în celelalte axe prioritare (în limita a 2,5% din valoarea FEDR).

Corelarea obiectivelor de politică cu fondurile europene

Obiectivul de politică	Fond
OP 1 – O Europă mai inteligentă	FEDR
OP 2 – O Europă mai ecologică	FEDR, FC
OP 3 – O Europă mai conectată	FEDR, FC
OP 4 – O Europă mai social	FEDR, FSE
OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni	FEDR

1.3.3 Contextul Național

La nivel național România a întocmit documente strategice în principalele domenii de activitate. În urma acestor strategii s-a transmis către Uniunea Europeană un Acord de parteneriat care cuprinde o serie de provocări care necesită investiții strategice pentru a îndepărta

obstacolele din calea dezvoltării și pentru a debloca potențialul economic al țării.

Aceste provocări sunt:

Competitivitatea,
Oamenii și societatea,
Infrastructura,
Resursele,
Administrația și Guvernarea

Prin prisma acestor provocări și plecând de la obiectivul general stabilit prin acordul de parteneriat au fost conturate principalele obiective tematice la nivel național:

COMPETITIVITATEA

1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii

OAMENII ȘI SOCIETATEA

1. Promovarea ocupării durabile și de calitate și sprijinirea mobilității forței de muncă
2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a discriminării
3. Investiții în educație, instruire și formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții

INFRASTRUCTURA

1. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare
2. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor apărute în infrastructura rețelelor importante

RESURSELE

- I. *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă* – este structurată pe trei piloni: echitate socială, creștere economică și mediul și stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei

1. Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele
2. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
3. Protejarea și conservarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

GUVERNANȚA

1. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și părților interesate și o administrație publică eficientă
2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030 a stabilit mai multe priorități și obiectivele-țintă în realizarea acestora.

Obiective țintă și modalități de acțiune la orizont 2013, 2020, 2030 conform orientărilor strategice ale UE. Prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României Orizonturi 2013-2020 - 2030 s-au stabilit mai multe provocări care urmăresc logica tematică a Strategiei de Dezvoltare Durabilă revizuite a UE din 2006 (SDD/UE).

- 2030 și implementarea setului de 17 ODD.
- II. *Acordul de parteneriat pentru perioada 2021-2027* este estimat a fi finalizat în luna noiembrie 2019.

Posibile alocări naționale pe obiectivele de politică

• OP 1 – O Europă mai inteligentă	5,992 miliarde € (35%)
• OP 2 – O Europă mai ecologică	5,136 miliarde € (30%)
• OP 3 – O Europă mai conectată	} 4,966 miliarde € (29%)
• OP 4 – O Europă mai socială	

• OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni

1,027 miliarde € (6%)

România în orizont 2020

Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României orizonturi 2013-2020-2030 (SDD RO)

În cadrul Strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, pentru orizontul 2020 este stabilit ca obiectiv strategic atingerea nivelului mediu actual (cu referință la cifrele anului 2006) al UE potrivit indicatorilor de bază ai dezvoltării durabile. Provocările și obiectivele stabilite urmăresc structura Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene (SDD UE). Pornind de la o serie de provocări înscrise în SDD UE, au fost stabilite următoarele obiective generale pentru România:

Schimbările climatice și energia curată

În SDD UE este prevăzut ca obiectiv prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului.

Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul corespondent din SDD RO îl reprezintă:

- asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice;

- îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice și energie din surse regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu;

- promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Transport durabil

Obiectivul general stabilit în SDD UE este asigurarea că sistemele de transport satisfac nevoile economice, sociale și de mediu ale societății, reducând, în același timp, la minimum impactul lor nedorit asupra economiei, societății și mediului. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul corespondent din SDD RO îl reprezintă atingerea nivelului mediu actual al UE în privința eficienței economice, sociale și de mediu, a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport.

Producție și consum durabile

Obiectivul general stabilit în SDD UE este: promovarea unor practici de consum și producție sustenabile. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul corespondent din SDD RO îl reprezintă decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției. Ținta principală este accelerarea dezvoltării în ansamblu a sectorului de servicii și a contribuției acestuia la creșterea produsului intern brut, astfel încât să se atingă o pondere de circa 60%.

Conservarea și gestionarea resurselor naturale

Obiectivul general stabilit în SDD UE este: *îmbunătățirea gestionării resurselor naturale și evitarea exploatării lor excesive, recunoașterea valorii serviciilor furnizate de ecosisteme.*

Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național îl constituie *atingerea nivelului mediu actual al țărilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabilă a resurselor naturale*.

Sănătatea publică

Obiectivul general stabilit în SDD UE este: promovarea unor servicii medicale de calitate în condiții de egalitate și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor la adresa sănătății. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE și integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.

Incluziunea socială, demografia și migrația

Obiectivul general stabilit în SDD UE este: crearea unei societăți bazate pe incluziunea socială, prin luarea în considerare a solidarității între generații și în interiorul lor și asigurarea creșterii calității vieții cetățenilor ca o condiție a bunăstării individuale durabile. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale și Locale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.

Sărăcia globală și sfidările dezvoltării durabile

Obiectivul general stabilit în SDD UE este: promovarea activă a dezvoltării durabile la nivel global și asigurarea punerii de acord a

politicilor interne și externe ale Uniunii Europene cu principiile dezvoltării durabile și angajamentele sale în această privință. Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este conturarea domeniilor specifice de aplicare a expertizei și resurselor disponibile în România în slujba asistenței pentru dezvoltare, și alocarea în acest scop a circa 0,50% din venitul național brut. Temele inter și trans-sectoriale sunt prezentate în continuare:

Educație și formare profesională

Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este atingerea nivelului mediu de performanță al UE în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor în mediul rural și pentru grupurile dezavantajate, unde țintele sunt cele propuse de Strategia 2020.

Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, inovarea

Pentru orizontul de timp 2020, obiectivul național este încadrarea cercetării românești în fluxul principal al evoluțiilor științifice și tehnologice din UE; generalizarea activităților inovative; apariția unor centre de excelență cu impact internațional. În cadrul strategiei sunt prezentate problemele și preocupările specifice situației din România, respectiv: *Creșterea sustenabilă* – transformările structurale și echilibrele macroeconomice:

- asigurarea sustenabilității pe termen lung a consumurilor energetice și materiale bazate pe evaluarea realistă a capacității de suport a capitalului natural;
- modernizarea treptată a macrostructurii economiei pentru a corespunde cerințelor sociale și de mediu
- creșterea productivității muncii și îmbunătățirea ratei de ocupare;

- îmbunătățirea managementului micro- și macro-economic;
- politica de investiții și diversificarea surselor de finanțare;
- menținerea echilibrelor macro-economice;

Dezvoltarea regională și acțiunea locală: problematica specifică a dezvoltării rurale:

- dezvoltarea regională;
- dezvoltarea rurală, agricultura, silvicultura, și pescuitul;

Amenajarea teritoriului și planificarea spațială:

- planificarea spațială, cadastrul României;
- Dimensiunea culturală a dezvoltării durabile;

Capacitatea administrativă și calitatea serviciilor publice: dezvoltarea durabilă ca măsură a eficienței guvernării și a calității politicilor publice;

Politica externă și de securitate:

- orientări generale și contribuții specifice ale României la Politica Externă și de Securitate Comună și la Politica Europeană de Securitate și Apărare al UE în raport cu cerințele dezvoltării durabile.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDTR 2030)

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 este un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată pe termen mediu și lung a României. Conceptul asigură un cadru de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României, în concordanță cu evoluțiile din spațiul european și internațional, bazându-se pe practicile curente în domeniul planificării teritoriale. CSDTR stabilește liniile directoare de dezvoltare teritorială a României la scară regională, inter-regională, națională, prin integrarea

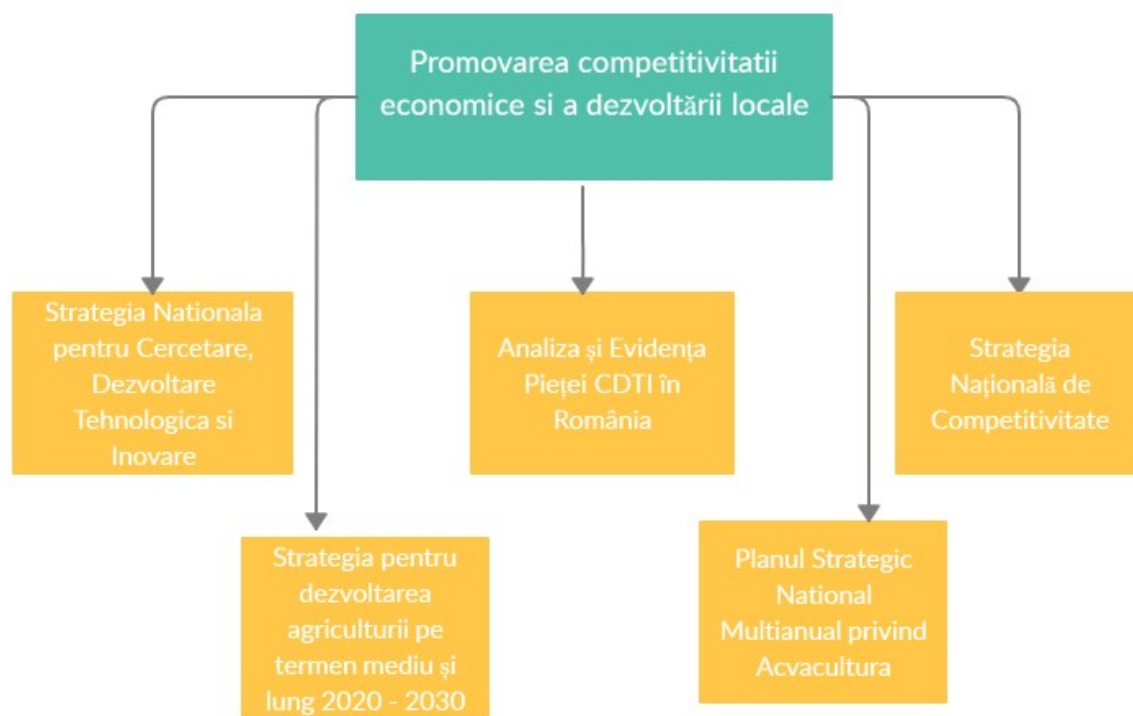
relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului.

Acordul de Parteneriat

Din punct de vedere economic, strategia de dezvoltare a comunei Unguraș este fundamentată pe premisele viziunii strategice, așa cum au reieșit din contextul național și european al dezvoltării, precum și din avantajele și dezavantajele poziției competitive a economiei locale. Formularea Strategiei are la bază corelările care se formează între țintele României angajate în cadrul Strategiei Europa 2020 și prioritățile de dezvoltare propuse de Comisia Europeană prin intermediul celor 11 obiective tematice (OT) ale viitoarei perioade de programare 2020 – 2025, inclusiv în ceea ce privește cele trei priorități privind cooperarea trans-frontalieră și interregională, în cadrul strategiilor macro-regiunilor și bazinelor riverane, precum și cooperarea transnațională în cadrul obiectivelor FSE. În cadrul Acordului de Parteneriat sunt descrise în detaliu principalele provocări pe care România trebuie să le abordeze, stabilind principalele obiective și priorități și rolul specific care este atribuit grupurilor de acțiune locale în acest scop, modalitatea în care sunt utilizate fondurile CSC, rolul prevăzut pentru diferitele fonduri în diferitele tipuri de teritorii (rurale, urbane etc.). În perioada 2014 – 2020 în România, se dezvoltă o serie de strategii sectoriale pentru care au ca scop îmbunătățirea capitalului uman prin creșterea ocupării, îmbunătățirea incluziunii sociale, precum și dezvoltarea unor politici educaționale. Inventarul acestora cuprinde:

<i>Nr. crt.</i>	<i>Tip de strategie</i>	<i>Obiective</i>
1	Strategia Națională pentru Ocupare în perspectiva 2020	- asigură o coordonare mai bună a priorităților politicilor privind ocuparea, luând în considerare obiectivele Strategiei Europa 2020;
2	Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014-2020	- are scopul de a reduce sărăcia printr-o incluziune activă pe piața muncii a persoanelor marginalizate. - constituie principalul cadru strategic în domeniul incluziunii sociale și a reducerii sărăciei, elaborând obiectivele și principalele acțiuni prioritare până în 2020.
3	Plan de Acțiune al Strategiei pentru incluziunea cetățenilor români aparținând minorității Roma pentru perioada 2012- 2020	- cuprinde măsuri privind întărirea mecanismului de monitorizare și implementare a Strategiei Guvernului României pentru incluziunea cetățenilor români aparținând minorității Roma pentru perioada 2012-2020; - coordonează, la nivel guvernamental, toate fondurile disponibile din surse de finanțare diferite (buget de stat, fonduri europene, etc.) pentru măsuri ce promovează incluziunea socială a Romilor.
4	Strategia pentru Sănătate 2014- 2020	- facilitează accesul la servicii de sănătate mai bune și mai sigure, în special pentru grupurile vulnerabile. - acoperă patru piloni: infrastructura de sănătate; tehnologii ale informației în sănătate (eSănătate); cercetare extensivă în domeniul sănătății; servicii de sănătate publică și asistență medicală
5	Strategia pentru Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii	- are ca obiectiv promovarea și susținerea integrării/reintegrării în sistemul educațional. - asigură cadrul legislativ pentru a preveni și reduce numărul celor ce părăsesc școala.
6	Cadru strategic pentru educația terțiară	-stabilește principalele obiective și măsuri necesare pentru creșterea calității, eficienței și accesibilității sistemului educației terțiare și pentru creșterea ratelor de absolvire.
7	Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții	-crează cadrul strategic pentru a încuraja și crește participarea la educația pe tot parcursul vieții.
8	Strategia pentru Dezvoltarea Infrastructurii Educaționale	- elaborează o hartă a infrastructurii educaționale și de pregătire profesională.

În vederea promovării competitivității economice și a dezvoltării locale, există mai multe strategii naționale:

În vederea optimizării utilizării și protecției surselor naturale și valorilor culturale, avem o serie de documente de planificare strategică:

Pentru a evidenția relația dintre situația reală și potențialele direcții de dezvoltare, prezentăm pe scurt, în tabelul următor, obiectivele de dezvoltare regionale, așa cum apar ele în documentele de planificare ale regiunii Sud - Est:

Obiectivele tematice distribuite în funcție de provocările în materie de dezvoltare:

1. Competitivitate și dezvoltare locală;
2. Populație și aspecte sociale;
3. Infrastructură ;
4. Resurse;
5. Guvernare;

Obiectivele de dezvoltare regională și corespondența obiectivelor tematice

Provocare în materie de dezvoltare	Obiectiv tematic
Competitivitate și dezvoltare locală	Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării;
	Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia;
	Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii;
	Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
Populație și aspecte sociale	Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia; Promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
	Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare;
	Investiții în educație și formare profesională, pentru dezvoltarea competențelor și învățarea pe tot parcursul vieții;
	Creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă;
Infrastructură	Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia;
	Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante;
Resurse	Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele;
	Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;
	Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
	Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor din infrastructurile rețelelor importante;
Guvernare	Îmbunătățirea accesului la tehnologia informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acesteia;

Sursa: Acord de parteneriat pentru perioada de programare 2014 - 2020

Programele naționale

Comisia Europeană a propus o majorare de fonduri europene pentru programele operaționale de care va beneficia România în perioada 2021-2027, iar suma ar ajunge la aproximativ 30,6 mld. euro, comparativ cu 22,5 mld. euro pentru perioada 2014-2020. Alocarea financiară aferentă perioadei 2021 – 2027 va fi cu 8% mai mare față de actuala perioadă de programare. România va avea astfel la dispoziție 30,6 miliarde euro.

„Prin Politica de Coeziune, România va beneficia de aproximativ 30,6 miliarde euro, din care 17,323 miliarde euro prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), 8,385 mld. euro prin Fondul Social European (FSE), 4,499 mld. euro prin Fondul de Coeziune (FC) și 392 mil. euro prin Programul Cooperare Teritorială Europeană

România este aproape de media europeană privind absorbția, cu 8,84 mld. euro alocați, iar în urma unei evaluări pe zona de infrastructură mare, există o țintă de absorbție de aproximativ 400 milioane de euro pentru 2019.

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ (PNDL)

PNDL este un program de finanțare multianual, coordonat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, ce are ca obiectiv general sprijinirea unităților administrativ-teritoriale pentru echiparea teritoriului administrativ ale acestora cu toate dotările

tehnico-edilitare, de infrastructură educațională, de sănătate și de mediu, sportivă, social-culturală și turistică, administrativă și de acces la căile de comunicație în vederea asigurării unui climat investițional atractiv pentru localitățile României.

Pot beneficia de finanțare, în cadrul PNDL, unitățile administrativ - teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale, respectiv comunele, municipiile și orașele, inclusiv pentru satele componente ale acestora, județele, precum și unitățile administrativ - teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Obiective finanțate prin PNDL

- ✓ Sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei
- ✓ Sisteme de canalizare și stații de epurare a apei
- ✓ Unități de învățământ
- ✓ Unități medicale
- ✓ Drumuri publice
- ✓ Poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale
- ✓ Biblioteci, muzee, teatre, centre culturale
- ✓ Platforme de gunoi
- ✓ Piețe publice, comerciale, târguri, oboare
- ✓ Baze sportive

Ce s-a finanțat în PNDL I?

Obiective de investiții **5.862 = 19** miliarde lei

1.420
Obiective
finalizate
2013-2016

4.442
Obiective
în curs de execuție
2015-2019

1.500 finalizate în 2017
(valoare **2,17** mld. Lei)

Cea de-a doua etapă a programului finanțează **9.500 de obiective de investiții**, dintre care 2.500 de creșe și grădinițe, 2.000 de școli și 5.000 de alte obiective (din toate domeniile eligibile). Pentru aceste investiții sunt alocate fonduri în valoare de **30 de miliarde de lei** credite de angajament.

Obiective

9.500 Obiective De investitii 30 mld. lei	➔ 2.500 Creșe și grădinițe
	➔ 2.000 Unități de învățământ
	➔ 5.000 Drumuri, apă și canalizare și alte obiective eligibile

Proiecte depuse

	Proiecte	Suma (lei)
13.096 Proiecte depuse 67,4 mld. Lei	- Drumuri	4.031 34,2 mld.
	- Apă – Canal	2.044 16,6 mld.
	- Creșe și Grădinițe	915 1,38 mld.
	- Unități de învățământ	2.172 5,03 mld.
	- Alte domenii	3.934 10,2 mld.

Criterii de alocare a fondurilor

FAZA 1: Alocarea pe județe

1. Date demografice și administrativ teritoriale	➔	25% Localități județ / Localități România
		30% Populație județ / Populație România
		10% Suprafață județ / Suprafață România

**2. Capacitate
județ
financiară**

35% Impozite pe venit România/ Impozite pe venit

FAZA 2: Alocarea în interiorul județelor

1. Alocare integral pentru creșe și grădinițe pentru școli fără autorizație ISU sau autorizație de funcționare
2. Alocare pentru drumuri și poduri județene a 35% din diferența rămasă după pasul 1
3. Alocare pentru alimentare cu apă și canalizare a până la 50% din diferența rămasă după pasul 2
4. Diferența rămasă după pasul 3 se acordă în ordinea crescătoare a veniturilor UAT-urilor din județ, pentru:
 - a) Dispensare rurale, spitale orășenești, spitale județene
 - b) Poduri și podețe comunale
 - c) Drumuri comunale/ orășenești
 - d) Alte obiective publice
5. Analiza documentațiilor transmise în vederea încheierii contractelor (dacă se constată că nu sunt conforme legislației, proiectele sunt eliminate din listă)

Planul Național de Dezvoltare reprezintă documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală care orientează și stimulează dezvoltarea economică și socială a țării în concordanță cu principiile Politicii de Coeziune a Uniunii Europene. Planul stabilește drept obiectiv global reducerea cât mai rapidă a disparițiilor de dezvoltare socio-economică dintre România și celelalte state membre ale Uniunii Europene și detaliază obiectivele specifice ale procesului pe 6 direcții prioritare care integrează direct/indirect cerințele dezvoltării durabile pe termen scurt și mediu:

- Obiectivul creșterii competitivității și dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere include, ca una dintre principalele subpriorități, îmbunătățirea eficienței energetice și valorificarea resurselor regenerabile de energie în vederea reducerii efectelor schimbărilor climatice;
- Aducerea la standarde europene a infrastructurii de bază pune accentul pe dezvoltarea durabilă a infrastructurii și

a mijloacelor de transport prin reducerea impactului asupra mediului, promovarea transportului intermodal, îmbunătățirea siguranței traficului și protecția elementelor critice de infrastructură;

- Proprietatea privind protecția și îmbunătățirea calității mediului prevede îmbunătățirea standardelor de viață pe baza asigurării serviciilor de utilități publice, în special în ceea ce privește gestionarea apei și a deșeurilor; îmbunătățirea sistemelor sectoriale și regionale ale managementului de mediu; conservarea biodiversității; reconstrucția ecologică; prevenirea riscurilor și intervenția în cazul unor calamități naturale;
- Perfecționarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman are în vedere promovarea incluziunii sociale și întărirea capacității administrative pentru dezvoltarea unei piețe a muncii moderne și flexibile, îmbunătățirea relevanței sistemului de educație și formare profesională pentru ocuparea

- forței de muncă, stimularea culturii antreprenoriale;
- Dezvoltare economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol, silvic și piscicol conține prevederi privind utilizarea rațională a fondului funciar, reabilitarea ecologică a unor terenuri degradate sau poluate, siguranța alimentară, bunăstarea animalelor, încurajarea acvaculturii în zonele costiere;
- Obiectivul de diminuare a disparițiilor de dezvoltare între regiuni și în interiorul acestora.

1.3.4 Contextul Regiunii Nord - Vest

Dezvoltarea regională este ansamblul politicilor autorităților publice centrale și locale elaborate în scopul îmbunătățirii performanțelor economice a unor arii geografice constituite în **regiuni de dezvoltare** și care beneficiază de sprijinul Uniunii Europene, a guvernului și a altor instituții și autorități naționale sau internaționale.

Procesul de **planificare a dezvoltării regionale** oferă o bază strategică esențială pentru includerea **priorităților** și a **proiectelor** de la nivel regional în viitoarele programe de finanțare pentru perioada 2021-2027, indiferent de sursele de finanțare ale acestor programe.

În cadrul procesului de planificare a dezvoltării regionale pentru perioada 2021-2027, elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) al Regiunii Nord-Vest se derulează sub directa coordonare a Agenției de Dezvoltare Regională (ADR) Nord-Vest, într-un cadru larg partenerial.

Prin activitatea de planificare, ADR Nord-Vest contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, stipulate în Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională:

- diminuarea dezechilibrelor regionale existente,

- corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor,
- stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.

Prioritățile de dezvoltare teritorială stabilite prin Acord pentru perioada 2014-2020 vizează: îmbunătățirea calității vieții pentru comunitățile locale și regionale, consolidarea rețelei urbane prin dezvoltare policentrică și specializare teritorială, promovarea parteneriatelor rural-urbane, creșterea accesibilității și conectivității prin: creșterea accesibilității la marile aglomerații urbane și îmbunătățirea accesibilității între aglomerațiile urbane majore, acces echitabil la servicii de interes general și conectarea zonelor rurale la rețeaua majoră de transport și la utilitățile publice de nivel mai înalt (urban).

Regiunea are patru priorități în materie de dezvoltare, corelate cu obiectivul general, împărțite în priorități de investiție și acțiuni orientative, astfel:

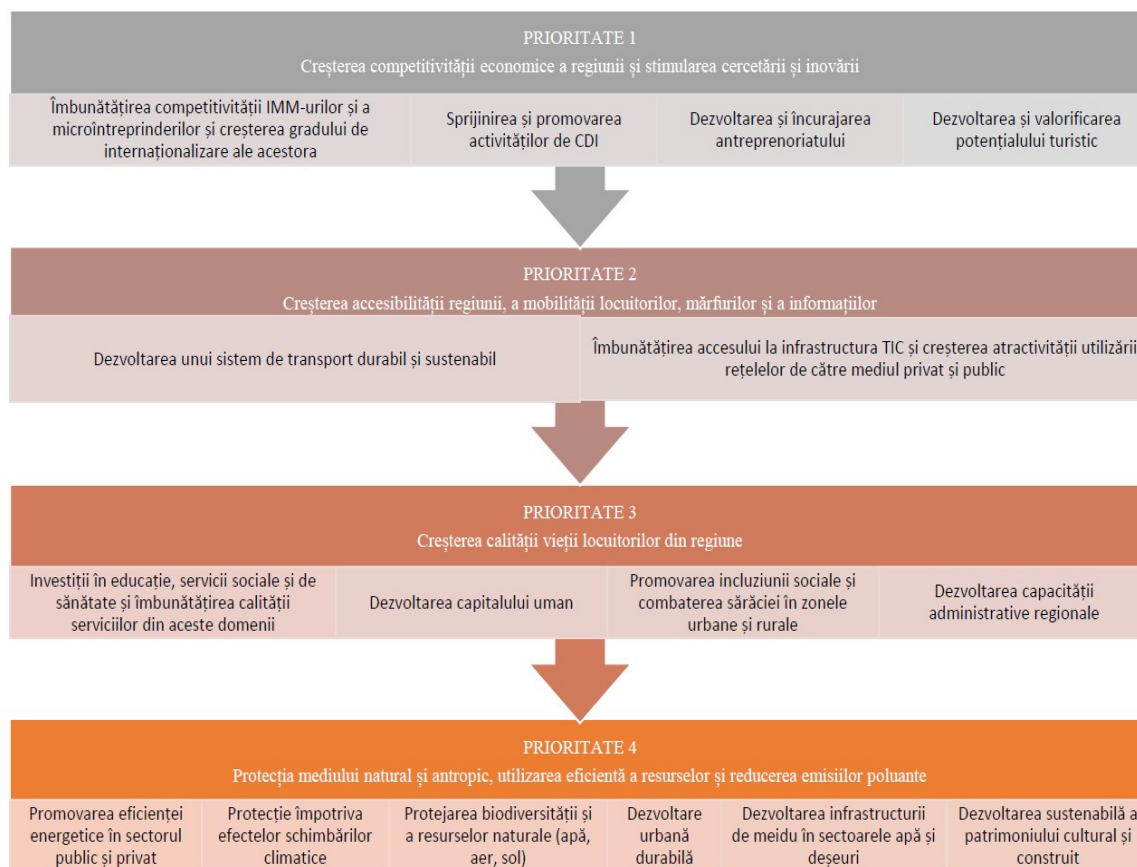
P1 – Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării

P2 – Creșterea accesibilității regiunii, a mobilității locuitorilor, mărfurilor și a informațiilor

P3 – Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune

P4 – Protecția mediului natural și resurselor și reducerea emisiilor antropice, utilizarea eficientă a poluante

Prezentarea schematică a strategiei

⁶ Partenerii regionali, precum și alte instituții, manifestă interes față de conținutul PDR, acesta constituind punctul de plecare în elaborarea altor documente de programare sectoriale și subsectoriale regionale:

- Planul Regional de Acțiune pentru Mediu;
- Planul Regional pentru Gestionarea Deșeurilor;
- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesioanl și Tehnic;
- Planul Regional pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Strategia de dezvoltare este corelată cu politicile și reglementările comunitare, precum și cu strategiile de dezvoltare la nivel național. Obiectivele sale prioritare sunt orientate în principal spre domeniile

de intervenție ale Instrumentelor Structurale și ale fondurilor europene care finanțează dezvoltarea rurală și pescuitul.

În anul 2020 se vor reduce disparițiile de dezvoltare între regiunea de Nord-Vest și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Regiunea de Nord-Vest (Transilvania de Nord) este una din cele 8 regiuni de dezvoltare din România și include 6 județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare, Sălaj. Suprafața regiunii este de 34.159 kmp, reprezentând 14,32 % din suprafața țării, cu o populație totală de 2.744.914 locuitori. Regiunea cuprinde 421 unități administrativ-teritoriale: 6 județe, 42 de orașe din care 15 municipii și 398 comune și 1.823 de sate. Regiunea dispune de o poziție geografică strategică, având granițe cu Ungaria și Ucraina cât și cu regiunile de dezvoltare Centru, Vest și Nord-Est din României.

⁶ http://www.nord-vest.ro/wp-content/uploads/2016/09/7r238_PDR_2014_2020.pdf

1.3.5 Contextul Județului Cluj

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Cluj reprezintă un document de politici publice care a luat în considerare și a integrat următoarele aspecte: tendințele actuale și cele de perspectivă în dezvoltarea județului Cluj; problemele majore și potențialul de dezvoltare care, prin mobilizarea sa, ar putea contribui la rezolvarea acestora; strategiile sectoriale și comprehensive relevante pentru dezvoltarea județului Cluj; planurile și proiectele de mare anvergură care influențează dezvoltarea județului Cluj; liniile directoare privind dezvoltarea regională și națională; liniile directoare ale documentelor strategice și de politici sectoriale la nivelul Uniunii Europene („UE”); aspecte majore care marchează dezvoltarea UE și a euroregiunii; alte documente care vor fi identificate pe parcursul procesului ca fiind relevante pentru strategia județului Cluj.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare este creșterea economiei regionale prin dezvoltare policentrică și specializare funcțională pentru diminuarea disparițiilor intra-regionale, respectiv inter-regionale, la nivel economic, social și de

mediu și creșterea standardului de viață regional.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată;
- Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale ca suport pentru susținerea activităților economice și sociale și polii de dezvoltare a regiunii;
- Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației adulților și a formării continue;
- Promovarea dezvoltării durabile și diversificarea activităților din mediul rural
- Asistență tehnică.

1.3.6 Programul Operațional Regional (P.O.R.)

Programul Operațional Regional își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea regională în România, prin completarea și dezvoltarea direcțiilor și priorităților de dezvoltare regională. Sunt încă de actualitate nevoile de dezvoltare a anumitor tipuri de infrastructuri – de transport, educațională, de sănătate – completate cu priorități noi,

impuse de necesitatea modernizării economiilor regionale românești, în concordanță cu politica de coeziune a UE și cu țintele de atins în contextul Strategiei Europa 2020, privind investițiile în tehnologii moderne, servicii și creșterea competitivității.

În luna februarie 2019, a avut loc la Suceava întâlnirea Comitetului de

Monitorizare a Programului Operațional Regional 2014-2020. În cadrul acestuia, a fost prezentat faptul că la nivel național pregătirea perioadei de programare 2021-2027, pentru Programul Operațional Regional, a fost marcată de următoarele demersuri:

În septembrie 2018, a fost adoptat Memorandumul Guvernului: „Pregătirea documentelor naționale de programare a finanțelor din fonduri europene post 2020”, ce a avut ca obiectiv stabilirea de termene și responsabilități pentru elaborarea documentelor strategice/ planurilor de măsuri sectoriale naționale post 2020 (cu accent pe întreprinderea condițiilor favorizante).

În septembrie și noiembrie 2018, Ministerul Fondurilor Europene a organizat întâlniri bilaterale cu ministerele de resort responsabile de îndeplinirea condițiilor

pentru stabilirea unor planuri detaliate de acțiune (responsabili și termen limită) pentru fiecare condiție favorabilă.

Pe data de 20 decembrie 2018, au fost aprobate patru memorandumuri cu privire la implementarea planurilor de acțiune pentru îndeplinirea condițiilor favorizante în următoarele domenii:

- ✓ Incluziune socială și reducerea sărăciei;
- ✓ Politici active privind piața forței de muncă;
- ✓ Egalitatea de gen;
- ✓ Sănătatea.

1.4 CADRU LEGISLATIV PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Legislația europeană și documentele strategice care au guvernat procesul de realizare a Strategiei locale de dezvoltare a comunei Unguraș au fost:

- *Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene Revizuită*
- *Politica de coeziune în sprijinul creșterii economice și al locurilor de muncă – Orientări*
- *Strategia Europeană de Ocupare*
- *Noua Strategie de Sănătate a Comunității Europene*
- *Programul de Acțiuni al Comunității Europene în domeniul sănătății și protecției*
- *Cartea Drepturilor Fundamentale în Uniunea Europeană*
- *Declarația Universală a Drepturilor Copilului*
- *Directiva pentru Tratatul Egal*
- *Directiva Operațională pentru Securitatea Socială*
- *Strategia Europeană de Ocupare*
- *European Charter of Local Self-Government*
- *Condiționalități ex-ante pentru accesarea fondurilor europene 2014-2020 în România*
- *Coordonatele majore ale procesului de programare al fondurilor europene 2014-2020 în România*
- *Diagrama cadrului partenerial în România*
- *Politica de Coeziune a UE 2014-2020*
- *Strategia Europa 2020 – O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*

- *Programul Național de Reformă al României 2011-2013*
- *Programul de Convergență al României 2011-2014*
- *Recomandarea privind Programul național de reformă din 2011 al României și de emitere a unui aviz al Consiliului privind Programul de Convergență actualizat al României pentru perioada 2011-2014*

Alte reglementări și documente comunitare relevante avute în vedere la elaborarea strategiei sunt:

- *REGULAMENTUL (UE, EURATOM) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, EURATOM) nr. 1605/2002 al Consiliului*
- *REGULAMENTUL delegat (UE) al Comisiei din 29.10.2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE) Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii*
- *Rezumatul studiului de impact privind înlocuirea Regulamentului (CE) nr. 1083/2006*
- *Propunere de REGULAMENT de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de*

dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006

- *Rezumat propunere de regulament pentru modificarea Regulament (CE) nr. 1080/2006*
- *Propunere de REGULAMENT privind dispozițiile specifice aplicabile Fondului european de dezvoltare regională și obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006*
- *Rezumatul studiului de impact privind înlocuirea Regulamentului (CE) nr. 1081/2006*
- *Propunere de REGULAMENT privind Fndul Social European și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006*
- *Rezumat propunere de regulament pentru modificarea Regulamentului (CE) nr. 1084/2006*
- *Propunere de REGULAMENT privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006*
- *Rezumat propunere de Regulament – Cooperare teritorială europeană 2014-2020*
- *Propunerere REGULAMENT privind dispozitii specifice pentru sprijinul din partea Fondului European de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană*
- *Rezumat propunere Regulament – Grupările europene de coperare teritorială (GECT)*
- *Propunere REGULAMENT de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o grupare*

- europăană de cooperare (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și punerii în aplicare a unor astfel de grupări*
- *Al treilea raport de Coeziune – Un nou parteneriat pentru coeziune, 2004*
 - *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1260/1999 privind prevederile generale ale Fondurilor Structurale*
 - *Ghidul Comisiei Europene pentru elaborarea Planurilor și Documentelor de Programare pentru Fondurile Structurale*
 - *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1260/1999 privind prevederile generale ale Fondurilor Structurale*
 - *Ghidul Comisiei Europene pentru elaborarea Planurilor și Documentelor de Programare pentru Fondurile Structurale*
 - *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1685/2000 privind regului detaliate pentru implementarea Regulamentului 1260/1999 în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor aferente operațiunilor*
- *co-finanțate de către Fondurile Structurale*
 - *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1783/1999 privind Fondul European de Dezvoltare Regională*
 - *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1784/1999 privind Fondul Social European*
 - *Proiectele de regulamente comunitare privind managementului Fondurilor Structurale și de Coeziune în perioada 2007-2013*
 - *Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul Social European*
 - *Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul European de Dezvoltare Regională*
 - *Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul Social European*

1.5 SCOPUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială. Strategia locală de dezvoltare durabilă a comunei Unguraș clarifică pe

termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității. Strategia a fost elaborată printr-un process participativ al comunității locale în concordanță cu prioritățile naționale de dezvoltare cuprinse în Planul Național de Dezvoltare. Aici ne regăsim aspirațiile, dorințele și eforturile în transformarea comunei Unguraș în cel mai dorit loc în care oricine ar dori să trăiască o

viața sănătoasă, îndreptată spre valorile de familie, cu grijă și respect pentru viitorul generațiilor viitoare. În Strategia de dezvoltare a comunei Unguraș vor fi cuprinse: obiectivele propuse pentru realizare, se vor determina cele mai potrivite acțiuni pentru atingerea lor, grupurile de interes necesare pentru implementare, se vor stabili atribuțiile, responsabilitățile și perioada de realizare a viziunii formulate. Obiectivele strategiei de dezvoltare durabilă constau în:

- ✓ direcționarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
- ✓ dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
- ✓ sprijinirea autorităților publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
- ✓ eficientizarea managementului.

Strategia de Dezvoltare Locală se adresează cetățenilor comunei Unguraș, care și-au arătat interesul pentru obiectivele prezentei strategii și pe care le susținem, așa cum reiese din consultarea prin chestionar a locuitorilor comunei. Principalele obiective ale dezvoltării durabile ale comunei Unguraș constau în:

- ✓ dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei;
- ✓ protecția mediului;
- ✓ întărirea coeziunii sociale și reducerea sărăciei;
- ✓ regenerare rurală.

Scopul urmărit în elaborarea unei strategii de dezvoltare durabilă poate fi:

- ✓ Formarea unei viziuni adecvate contextului extern și intern pentru dezvoltarea durabilă a microregiunii pe termen mediu/lung
- ✓ Stabilirea unui sistem de obiecte și măsuri asociate corelate cu viziunea formulată
- ✓ Creșterea unui parteneriat consistent pentru validarea strategiei și implementarea acesteia
- ✓ Îndeplinirea rolului de document cadru pentru atragerea de fonduri necesare dezvoltării durabile a zonei

1.6 METODOLOGIA DE ELABORARE A STRATEGIEI

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială. În România conceptul de strategie de dezvoltare locală și-a găsit, cel

puțin până în prezent, o aplicabilitate practică redusă pentru cei implicați în procesele de dezvoltare comunitară. Acest concept este utilizat tot mai des în literatura de specialitate. Chiar și aici se poate observa o anumită rezervă față de acesta, rezervă datorată probabil unor obișnuințe rămase din perioada în care dezvoltarea locală nu era coordonată la nivel local, pe

baza unei strategii care să diferențieze diferite alternative de dezvoltare, ci încadra comunitățile într-un plan general de dezvoltare elaborat la nivel central. Mai mult, în acest plan general de dezvoltare se fixau obiective de atins și nu se gândea în termeni de programe care urmau să fie implementate și care necesitau o abordare multidimensională a problemei vizate. Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală și micro-regională reprezintă unul din pașii cei mai importanți care susțin procesele de dezvoltare locală și micro-regională. În esență, acest tip de strategie clarifică pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității. Strategiile de dezvoltare locală sunt caracterizate de cel puțin șapte trăsături care le recomandă managerilor de la nivel local responsabili cu acest domeniu. Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt:

*imagine asupra viitorului,
creativitate, flexibilitate,
activitate,
create pentru acțiune,
orientare spre schimbare,
orientare spre un câștig durabil.*

Prin prima caracteristică se înțelege că strategia este elaborată având în vedere viitorul regiunii pentru care aceasta este destinată. Astfel, strategia este parte a gândirii pe termen lung asupra viitorului regiunii în cauză.

Creativitatea vizează faptul că prin intermediul strategiei sunt prezentate alternativele, posibilele scenarii de dezvoltare gândite astfel încât să se ia în considerare cât mai mult din potențialul de dezvoltare al regiunii.

Caracterul flexibil al strategiilor de dezvoltare locală vine în sprijinul faptului că acestea avantajează sisteme care se

adaptează în permanență condițiilor externe și modificării situației interne.

O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs. Principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă. Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

O ultimă caracteristică ar fi aceea că scopul planificării strategice este orientat spre atingerea unei dezvoltări durabile.

Conceptul de dezvoltare durabilă a devenit tot mai important în ultimii ani o dată cu evaluările finale realizate pentru multe programe internaționale orientate spre susținerea dezvoltării locale. Au existat multe situații în care, odată cu încheierea acordării ajutorului internațional, comunitățile care au constituit grupul țintă ale acestor programe nu au reușit, în multe cazuri, să-și mențină nivelul de dezvoltare atins deja, necum să înregistreze o creștere. În consecință, dezvoltarea durabilă a devenit o componentă importantă a strategiilor de dezvoltare locală și regională, iar programele de dezvoltare locală propuse finanțatorilor internaționali sunt evaluate în funcție și de această caracteristică.

În procesul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală sunt implicați următorii factori de pe plan local:

- administrația publică locală,
- comunitatea locală,
- firme private,
- reprezentanții societății civile.

Implementarea cu succes a proiectelor de dezvoltare comunitară presupune parteneriatul între actorii mai sus menționați. Un rol aparte îl are însă administrația publică locală, care participă atât în faza de elaborare dar și în cea de implementare a inițiativelor de dezvoltare locală. Prin aplicarea în practică a celor șapte principii, colaboratorii fundației Civitas pentru o Societate Civilă au elaborat un model de strategie de dezvoltare cu un grad de aplicabilitate practică însemnat, model care a fost testat și în activitatea de teren a colaboratorilor fundației. În cadrul acestui model au fost diferențiate șase etape. Parcurgerea lor este absolut necesară pentru finalizarea practică a unui plan de dezvoltare locală/micro-regională/regională.

Orice strategie de dezvoltare locală/micro-regională/regională trebuie să includă o etapă introductivă care cuprinde două părți: prezentarea principalelor programe internaționale și o scurtă prezentare a zonei țintă.

Prima parte cuprinde prezentarea principalelor programe/ strategii europene și naționale în domeniul dezvoltării comunitare: dezvoltare regională și dezvoltare locală (aici includem Programele de dezvoltare naționale/regionale, Programe de dezvoltare rurală, cărțile verzi ale dezvoltării regionale și rurale, etc.).

O a doua parte a etapei introductive constă în încadrarea unității/ unităților

administrative pentru care se realizează strategia în spațiul geografic-istoric național și regional. Etapa introductivă este necesară deoarece orice strategie elaborată trebuie integrată în alte documente programatice existente la nivele superioare sau macro-nivele. Următoarea etapă identificată de noi în cadrul acestei acțiuni constă din diagnoza și analiza principalilor indicatori statistici din localitatea, micro-regiunea sau regiunea pentru care se realizează strategia de dezvoltare.

Principiul de bază pe care s-a clădit Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a comunei Unguraș pe perioada 2020 - 2025 constă în faptul că acest document trebuie să răspundă aspirațiilor comunității locale. Încă din procesul de elaborare s-a ținut cont de interesele comunității, care au fost exprimate prin intermediul sondajului de opinie și se regăsesc în portofoliul de proiecte prioritare ale comunei

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Realizarea strategiei de dezvoltare locală se poate construi pe baza răspunsurilor la următoarele întrebări fundamentale:

- *Ce ne propunem?*
- *Ce informații deținem?*
- *Unde vrem să ajungem?*
- *Cum ne folosim de informațiile pe care le avem ca să obținem ce ne propunem?*
- *Ce măsuri trebuie să luăm și care este modul de acțiune pentru a ajunge la nivelul dorit?*
- *Care va fi rezultatul?*

Răspunsurile la aceste întrebări se pot grupa în faze, creând astfel un sistem bine pus la punct.

În procesul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală sunt implicați următorii actori de pe plan local:

- *Administrația publică locală*
- *Comunitatea locală*
- *Firme private*
- *Reprezentanții societății civile*

FAZA 1 – COLECTAREA DATELOR ȘI ANALIZA ACESTORA

Această fază constă în diagnoza și analiza principalilor indicatori statistici din comuna Unguraș. Principalele date trebuie să vizeze informații privind:

- O prezentare succintă a zonei
- Datele fizico-geografice
- Caracteristicile generale ale economiei
- Domeniul Social
- Caracteristicile mediului.

Începerea demersului de planificare presupune studierea materialelor existente despre comunitate. Documentele care au ajutat pentru începerea adunării datelor sunt:

- Monografia comunității Unguraș
- Planul urbanistic general/planurile urbanistice zonale
- Strategia elaborată în trecut pentru ani 2014-2020.
- Alte planuri/proiecte.

Pentru orice comunitate dintr-o regiune, documentele de referință în elaborarea unei strategii de dezvoltare locală sunt: Planul de Dezvoltare Regională, Strategia de Dezvoltare Județeană, Planul de Amenajare a Teritoriului Național, strategia GAL-ului Prin urmare, pentru colectarea de informații cu privire la prezentarea comunei, s-au studiat Strategia de Dezvoltare GAL Câmpia Transilvaniei, Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada

2014 – 2020, Programul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014 – 2020, în faza de draft, Programul de Convergență România 2011 – 2014, Strategia Europa 2020, precum și date statistice.

În această primă fază se urmărește:

- Determinarea bazei economice
- Evaluarea structurii pieței forței de muncă
- Evaluarea nevoilor pieței forței de muncă
- Examinarea oportunităților și a constrângerilor dezvoltării economice
- Examinarea/evaluarea capacității instituționale locale.

Etapă culegerii datelor este una extrem de importantă pentru întreg procesul elaborării strategiei de dezvoltare locală. Adunarea datelor se realizează pe două niveluri:

- Culegerea datelor direct de la cei pentru care se elaborează strategia de dezvoltare. În această fază este important ca viitorul beneficiar să completeze (cât mai exact și folosind date cât mai recente) formularul privind evaluarea localității sau a zonei pentru care se elaborează planul de dezvoltare.
- Documentarea care se face folosind surse statistice oficiale, cum ar fi: anuare statistice, baze de date ale comisiilor județene sau naționale de statistică, alte surse și statistici oficiale. Acest tip de date ne permite o încadrare mai bună a zonei într-un context mai larg.

La această cercetare au participat un număr de 400 persoane. Rezultatul cercetării a constat într-un raport de cercetare care cuprinde o secțiune de probleme și efecte identificate ale acestora, precum și ilustrare grafică sau tabelară a rezultatelor obținute.

Cercetarea calitativă desfășurată a survenit din necesitatea unei formulări mai exacte a problemelor investigate, prin obținerea de informații de la persoane care dețin experiența și cunoștințele necesare. Acest tip de cercetare nu vizează cuantificarea reacțiilor persoanelor investigate și nici nu poate fi supusă unor interpretări de natură statistică, ci urmărește explorarea și înțelegerea atitudinilor, comportamentelor, motivațiilor. A fost elaborat un chestionar în care participanții sunt încurajați să își exprime liber propriile opinii față de principalele teme supuse discuției. Pe baza chestionarelor completate a fost realizată analiza datelor.

Plecând de la această bază de date urmează un alt pas important pentru elaborarea planului de dezvoltare și anume analiza SWOT. Specificul analizei SWOT este că acesta oferă un tablou cuprinzător ce prezintă punctele tari și punctele slabe – elemente interne precum și oportunitățile și amenințările din mediul exterior.

FAZA 2 – STABILIREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Această fază cuprinde stabilirea scopurilor și criteriilor de dezvoltare, identificarea posibilităților de acțiune, respectiv dezvoltarea unei strategii pe obiective operaționale de dezvoltare.

În urma analizei SWOT sunt identificate punctele forte și cele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și pericolele existente la nivelul comunității Unguraș. La acest capitol în elaborarea strategiilor de dezvoltare am inclus două puncte esențiale și anume:

a) Obiective strategice de dezvoltare

b) Obiective operaționale.

Primul punct cuprinde: enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

La al doilea punct al acestei faze sunt prezentate obiectivele operaționale de dezvoltare în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii.

În alegerea subprogramei, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

FAZA 3 – SELECTAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

În această fază sunt prevăzute programele și proiectele de dezvoltare care vor fi incluse în strategia de dezvoltare. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor. Aici au loc:

- identificarea proiectelor de dezvoltare posibile
- evaluarea viabilității proiectelor
 - din punct de vedere al comunității
 - al plasării
 - comercial

- al implementării

În cadrul acestei etape se impune o colaborare apropiată între grupul care elaborează planul strategic și instituțiile administrației publice locale (APL).

Acest tip de colaborare are o dublă motivație:

- grupul de experți are o anumită viziune în ceea ce privește politicile de finanțare pentru proiectele de dezvoltare locală sau comunitară,

- instituțiile administrației publice locale cunosc cel mai bine care sunt resursele locale (financiare și nefinanciare) care pot fi alocate în cadrul unor proiecte de dezvoltare.

FAZA 4 – CONSTRUCȚIA PLANURILOR DE ACȚIUNE

Această fază cuprinde următoarele puncte:

- pre-evaluarea rezultatelor proiectelor,
- menționarea nevoilor pentru realizarea proiectului,
- menționarea alternativelor financiare.

FAZA 5 – SPECIFICAREA DETALIILOR DIN PROIECTE

Aici au loc:

- pregătirea planurilor de dezvoltare,
- realizarea studiilor de fezabilitate detaliate,
- dezvoltarea, monitorizarea și evaluarea programului.

FAZA 6 – PREGĂTIREA PLANULUI DE DEZVOLTARE GENERAL ȘI IMPLEMENTAREA

În această fază se stabilește orarul pentru implementarea programului de dezvoltare, se precizează nevoile de natură

financiară, respectiv se derulează programul general de dezvoltare.

Fazele 1, 2 și 3 țin mai ales de partea de planificare strategică și intră în sarcina celor care elaborează planul de dezvoltare strategică. În schimb, fazele 4, 5 și 6 țin mai ales de implementare. Pe lângă agenții de dezvoltare implicați în aceste activități se impune și cooptarea unor specialiști în domeniile pentru care se elaborează aceste proiecte de dezvoltare locală. Aceștia trebuie să fie în măsură să precizeze detaliile de natură tehnică și financiară care să asigure condițiile pentru implementarea proiectelor, dar și să susțină autoritățile locale, agenții de dezvoltare locală în vederea construirii capacității locale de aplicare practică a programelor cuprinse în strategia de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Unguraș va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

Strategia de dezvoltare locală se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

CAPITOLUL II

2.1 ISTORIC, TRADIȚII ȘI AȘEZARE GEOGRAFICĂ

NUMELE SATULUI

Numele localității în limba română este Unguraș, în limba maghiară Bálványosvárallya. După explicațiile localnicilor numele satului provine de la cetatea Ungurașului, acum 600-650 de ani. Satul a fost așezat în panta în nordul cetății de unde încet a coborât pe locul actual, de-a lungul raului Bando. În documentele vremii, satul a apărut sub diferite denumiri:

- 1291 Balvanus
- 1325 Castellanus de Balvanus
- 1332 -1337 Warala, Balvanus
- 1370 Villa Varallya
- 1456 Waralya
- 1492 Waralya si Marnya
- 1593 Varallia
- 1612 Bálványos-Váralya
- 1639 Bálványosvárallya
- 1643 Bálványosvárallia ori Mariafalva
- 1662 Varalja
- 1808 Unguras

CETATEA UNGURAȘ

Cetatea Unguraș (în prezent în stare de ruină), situată pe "Dealul Cetății", Unguraș, este înscrisă pe lista monumentelor istorice din județul Cluj, elaborată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național din România în anul 2010.

Cetatea a fost ridicată după marea invazie a mongolilor din 1241 și apare menționată documentar în 1269, fiind deținută până în 1321 de voievodul Transilvaniei Ladislau Kan, după care devine proprietatea familiei Losonci. Există un document din 1308 care amintește că la acel moment Kan era proprietarul cetății. Pietrele cetății au fost aduse din cariera Ciceu-Mihăiești, cf. monografiei Kadar. Rolul fortificației era de a apăra minele de sare de la Dej și Nireș.

Petru Rareș primește cetatea de la Ioan Zapolya după ce îl învinge în 1529 pe Ferdinand de Habsburg. În 1536 Ștefan Mailat, la ordinul lui Ioan Zapolya, cucerește cetatea, la puțin timp aceasta fiind cumpărată de cancelarul regal Gheorghe Martinuzzi contra sumei de 8.000 de florini. Câțiva ani mai târziu, în 1543 și 1544 Petru Rareș încearcă să reintre în posesia cetății, eșuând însă. Martinuzzi va da ordinul demolării cetății, împreună cu cea de la Ciceu, ordin susținut și de sultan pentru a elimina astfel locuri de refugiu ale posibililor pretendenți la tronul Moldovei.

Martinuzzi va dispune ridicarea cetății Gherlei, moment de la care cetatea Unguraș își pierde importanța, ea rămânând în paragină.

Cetatea a fost deținută de-a lungul timpului de Jakab Lackfi, voievod al Transilvaniei, de familiile nobiliare Banffy și Vardai, de Matia Corvin care o donează

lui Janos Gereb, iar în 1467 a fost donată Episcopiei de Oradea, apoi de Petru Rareș, Ștefan Mailat.

Cetatea este dispusă pe platoul dealului "Dealul Cetății" (Varhegy), având o formă dreptunghiulară, cu laturile de 22,

respectiv 22 de metri. Mai este vizibilă urma unui bastion estic, precum și șanțurile de apărare. În 1996 a fost ridicat aici un mic monument.

2.1.2 Tradiții

Identitatea culturală a satului românesc reprezintă o importantă sursă pentru dezvoltarea locală și este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers. Moștenirea culturală este o sursă însemnată de evoluție atât la nivel regional, cât și local, capitalul simbolic fiind esențial pentru identitatea culturală reprezentată prin valori, obiceiuri, îndeletniciri, credințe și simboluri împărtășite de comunitate. Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor este extrem de importantă și în ceea ce privește dezvoltarea economică a zonelor rurale. Serviciile agroturistice, meșteșugăritul și activitățile tradiționale pot fi o modalitate de promovare și creștere a atractivității satelor românești, cu un efect pozitiv asupra atragerii turiștilor și cu beneficii economice pentru populația locală.

Patrimoniul cultural reprezintă o mărturie și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor care au rezultat de-a lungul timpului din interacțiunea factorilor umani cu cei naturali. Acesta se află într-o evoluție continuă și contribuie fundamental la dezvoltarea umană și creșterea calității vieții colective. În fond, patrimoniul cultural ne încântă și inspiră generațiile vechi și noi în călătoria lor spre cunoaștere.

Așadar, este o comoară care trebuie protejată ca atare. Acest domeniu este o resursă esențială pentru identitatea României și pentru dezvoltarea unei societăți a păcii și a stabilității, bazate pe

respectul drepturilor omului, a democrației și a statului de drept. Participarea activă și gestionarea modernă a acestei resurse strategice adaugă comunității plus valoare economică, socială și culturală.

Conservarea moștenirii culturale

Fiecare element al culturii românești reprezintă o moștenire a poporului nostru care trebuie transmisă și generațiilor viitoare. Valorile culturale ale României sunt păstrate cu sfințenie mai ales la nivel local, mediul rural fiind însă cel care încă reușește să conserve elementele populare și tradițiile transmise. Autenticitatea traiului la țară derivă din dorința oamenilor din mediul rural de a păstra și a transmite mai departe reguli și obiceiuri din moși-strămoși către generațiile tinere. Satul tradițional românesc a trecut peste perioade istorice dificile, printre care se numără și comunismul, în care identitatea rurală și multe dintre meseriile tradiționale dispăruseră aproape total. Chiar dacă migrația de la sat la oraș a avut consecințe negative asupra culturii rurale românești, în multe dintre regiunile istorice ale țării au existat familii care încearcă și astăzi să mențină activitățile tipic rurale, cum sunt țesutul, cioplitul, munca la câmp, dar și ritualuri și sărbători cu o semnificație profundă pentru cei care au crescut în acest spirit și pentru cei care îl descoperă și sunt încântați de frumusețea moștenirilor culturale românești. Identitatea românească poate să rămână vie numai prin

conservarea moștenirilor culturale. Pe lângă creațiile populare (doine, balade, basme și legende, proverbe și zicători sau poezii), cultura tradițională românească mai cuprinde și arta meșteșugărească, cea care presupune ceramica, obiectele din lemn, țesăturile, broderiile și, nu în ultimul rând, bucătăria tipic românească, atât de mult apreciată de fiecare turist care ne trece granița. De-a lungul timpului, redescoperirea tradițiilor culturale românești a determinat păstrarea și valorificarea acestora prin punerea în scenă, re consolidări arhitecturale, purtarea straielor populare, arta populară și culinară, promovarea acestora în mass-media națională și locală și prin organizarea diferitelor evenimente care au reunit comunitățile interesate de moștenirile culturale și au atras atenția și altor categorii de public asupra importanței păstrării culturii românești. Folclorul românesc poate fi conservat, în primul rând, prin cultivarea unui sentiment de respect și apartenență, conștientizarea valorii pe care o are cultura tradițională în identitatea neamului românesc și educarea în acest spirit a copiilor din familia românească, dar și prin intermediul liderilor, al persoanelor publice, al diferitelor organizații neguvernamentale sau al administrațiilor publice.⁷

Comuna Unguraș organizează periodic o serie de evenimente care contribuie la promovarea patrimoniului rural și la menținerea vie a tradițiilor locale. Sărbătoarea „Fiii Satului” este una dintre cele mai reprezentative sărbători locale care a devenit deja tradiție în cele mai multe sate de pe teritoriul țării noastre. Acesta are loc anual în data de 24 august în satul Unguraș, în prima zi de Rusalii în satul Batin, și în prima duminică din iulie în satul Valea Ungurașului.

Rolul acestei sărbători este de a pune în valoare tradițiile, obiceiurile, meșteșugurile comunei și ceea ce cetățenii acestei zone au creat de-a lungul secolelor, valori deosebite care trebuie transmise tinerei generații. Evenimentul oferă posibilitatea întâlnirii tuturor generațiilor, copii, părinți, bunici, nepoți și depănarea amintirilor și clipelor frumoase pe care le-au petrecut în această comună.

Cu acest prilej nu doar că fiii satului s-au întâlnit, și-au adus aminte de copilărie și obiceiurile satului, li s-a adus aminte tradițiile și jocul locului, retrăind emoțiile pe care le încercau atunci când erau în sat. În cadrul sărbătorii toate persoanele care s-au născut într-un anumit sat, cei care trăiesc în afara comunității, persoanele cu un statut social recunoscut și dobândit prin forțe proprii și muncă asiduă, cei care mențin legătura cu satul și se implică în dezvoltarea lui, cu toții își dau mâna la această sărbătoare semnificativă, o adevărată emblemă a fiecărui sat românesc.

Manifestarea începe în general într-o notă de comemorare și omagiere la biserica și cimitirul din sat, continuând în curtea școlii, acolo unde cele mai bune gospodine robotesc în jurul ceaunelor cu mâncare, iar artiștii, tineri și bătrâni, își dau mâna în derularea programului.

Momentele surpriză constau în programele artistice, decernarea unor premii de excelență acordate celor mai reprezentative personalități ale satului și celor care contribuie la păstrarea tradiției lui, etc.

Urmează apoi parada portului popular, care reprezintă unul dintre elementele de bază ale culturii unui popor și la care participă atât fiii satului cât și ansamblul folcloric, partener al Primăriei comunei Unguraș în derularea acestei sărbători. Locuitorii își etalează atât costumele tradiționale, cât și caii și căruțele frumos împodobite. Lăzi de zestre, chiuitoare, miri și mirese, fete, feciori, dansuri și cântece, toate fac din

⁷ <http://madr.ro/>

sărbătoarea “Fiii Satului” un moment emoționant și plăcut. Toată lumea degustă bucatele gustoase - sarmăluțe în foi de varză, gulaș de curcan, mititei și cârnăciori – și închină un pahar în semn de respect și apreciere. Ca o adevărată emblemă a fiecărui sat românesc, în cadrul acestei sărbători sunt promovate valorile locale: cântecele și jocurile specifice fiecărei regiuni, artiștii locali – trupe de dansuri populare, ansambluri folclorice, cântăreți, specificul culinar, costumele populare tradiționale, agenții economici și micii producători locali. Sărbătoarea se încheie de obicei după amurg, cu un foc de tabără, lângă care sunt depănate amintiri și impresii legate de acest eveniment.

Datinile românilor de la sate reprezintă o continuă sursă de inspirație pentru artiștii români și străini din diferite domenii, precum muzica, moda sau decorațiunile interioare. Unele dintre cele mai frumoase momente din viața satelor din România sunt cele prilejuite de sărbătorile mari de peste an: Paștele, Crăciunul, Anul Nou. Obiceiurile prezente în comuna Unguraș, transmise din generație în generație au ca scop principal înfrumusețarea zilelor de sărbătoare, prin multitudinea de datini specifice fiecărei zone:

- Claca

Este un obicei, care presupune întâlnirea tinerilor din sat cu ocazia diferitelor munci ale câmpului, cum ar fi seceratul, culesul grâului a mălaiului, sau cu alte ocazii. Claca se realiza de obicei de familiile care aveau mai mult de lucru și cereau ajutorul oamenilor din sat. Familia respectivă invita mai multe persoane la lucru, iar drept răsplătă pentru munca prestată „clăcașii” erau serviți cu mâncare și băutură, seara urmând o petrecere cu cântec și joc.

Toamna, după terminarea lucrului în câmp, se mai realiza claca de către femeile care aveau de tors, aceasta desfășurându-se într-

un cadru mai restrâns, între rudeni și fetele din vecini.

- Șezătoarea

Un alt obicei specific acestei zone este șezătoarea, în cadrul căreia femeile se ocupau cu torsul. Șezătoarea se organiza pe categorii de vârstă, fiind formate dintr-un grup de maxim 10 femei sau fete, în funcție de șezătoare. În cadrul șezătorilor, pe lângă lucru, se cânta sau se învățau diverse lucruri.

-Împănatul bouului

Cea mai importantă sărbătoare a satului rămâne și astăzi la Batin cea de la Rusalii și poartă numele de „Împănatul bouului”. Atunci se adună lume multă și se ține obiceiul exact așa cum se făcea pe vremuri. O fată voinică prinde bou „împănat” de coarne și înconjoară cu el de trei ori mulțimea de oameni. După care, se pornește jocul în mijlocul satului.

Lumea se îmbracă în costumele tradiționale, bărbații în cioareci de lână cu dungă neagră și cizme de piele cu tureac tare, pentru a juca „Foarfeca” și „Jocu-n botă”, iar femeile în rochii lungi și poale cu

cipcă, cu „părul prins în șele, cu peteauă” și cu clop de pânzătură înflorit, așa cum era portul femeiesc dintotdeauna în satul lor.

Ca și ansambliri populare ale comunei Unguraș amintim:

ANSAMBLUL DE DANSURI POPULARE „ARVALANYHAJ”

Ansamblul de dansuri populare tineret „Arvalanyhaj” s-a înființat în anul 1996 cu un număr de 18 tineri.

În momentul de față este format din 12 tineri care la rândul lor se ocupă cu instruirea a două formații de dansuri populare - 20 de copii clasele V-VIII precum și 20 de copii clasele I-IV.

Repetițiile ansamblului au loc la sfârșit de săptămână : vineri seara-pentru formația de tineret, sâmbătă seara pentru copiii cl.V-VIII, duminică după masa pentru clasele I-IV. Din anul 2004 ansamblul susmenționat prezintă două spectacole: de sărbătorile de Paști și de Crăciun.

Din anul 2005 până în prezent participă cu program la întâlnirile cu fiii satului.

Participă cu regularitate la festivalul folcloric de la Vita, începând cu anul 1997, precum și la întâlnirile cu ansamblurile de dansuri din zona Clujului în localitatea Baciul în anii 2006,2007,2008, precum și la întâlnirile cu fiii satului din localitatea Cireșoaia.

În anul 2007 au participat la un curs de perfecționare la tabăra din localitatea Lopada Mare , jud.Mureș, iar în anul 2008 la tabăra din localitatea Comandau , județul Brașov, cheltuielile acestor tabere fiind suportate din bugetul consiliului local Unguraș.

TARAFUL ȘCOLII GENERALE UNGURAȘ

Un alt ansamblu recunoscut din localitate este Taraful Școlii Generale din Unguraș înființat în anul 1979. În anul 1980 taraful avea în componență taraful școlii Unguraș și taraful școlii Batin. În momentul de față, este format din 8 copii instrumentiști (6-vioara, 1acordeon, 1contrabas).

Taraful a funcționat cu succes și în perioada comunistă la festivalurile organizate la nivel de județ și de țară , obținând locul I la faza pe țară a festivalului Cântarea României în anul 1981 locul doi în anul 1982. În anul 2008 au participat la o tabara de pregătire în localitatea Sâncraia, județul Cluj.

Participă anual la întâlnirile cu fiii satului Unguraș, pregătesc anual cu ocazia sărbătorilor de Crăciun un spectacol împreună cu copiii de la școală.

TARAFUL DE TINERET „BARTALUS ISTVAN”

În anul 2006 s-a înființat Taraful tinerilor din localitatea Unguraș format din 6 tineri. Și în momentul de față componența tarafului este același. Instructorul acestuia este domnul Nagy-Biro Leventa, cantor la Parohia Reformată Unguraș.

Componența formației: 3 vioară, 1 violă, 1 contrabas. Repetițiile formației au loc săptămânal la Căminul Cultural Unguraș.

Și ei participă, la rândul lor, anual la întâlnirile cu fiii satului Unguraș. Pregătirea lor este făcută de dl. Nagy-Biro Leventa - cantor la Parohia Reformată Unguraș.

În anul 2007 au participat la festivalul folcloric din Vita, iar în anul 2008 la tabăra de pregătire Sâncrai, precum și la festivalul folcloric din Panet, unde au avut un program în colaborare cu ansamblul Mureșul, cheltuielile fiind suportate din bugetul local.

2.1.3 Așezarea Geografică

Comuna este situată în partea de nord-est a câmpiei de colina înaltă a Transilvaniei, zona ce aparține Câmpiei Transilvaniei și se întinde de-a lungul râului Bandau. Este situată în extremitatea estică a județului Cluj la limita cu județul Bistrița-Năsăud. Comuna se limitează cu următoarele localități:

- la nord cu satul Ciresoia com. Baranistea județul Bistrița-Năsăud
- la est cu satele Malin și Vita com. Nuseni județul Bistrița-Năsăud
- la sud satele Ceaba și Cutca, com. Sanmartin jud. Cluj
- la vest cu satele Padureni – com. Mintiu Gherlii și Nires com. Mica jud. Cluj

Față de reședința de județ comuna este situată la o distanță de 78 km, cel mai apropiat oraș fiind mun. Dej la o distanță de 18 km.

Suprafața totală a comunei este de 63,62 km².

Teritoriul administrativ al comunei Unguraș este format din următoarele sate:

1. Unguraș-reședință de comuna cu 1810 locuitori;
2. Batin 689 locuitori;
3. Daroț 21 locuitori;
4. Sicfa 10 locuitori;
5. Valea Ungurașului 216 locuitori. – conf. recensământului din 2011.

Accesul în comuna Unguraș se face cu ajutorul transportului rutier.

Comuna Unguraș este străbătută de un singur drum județen, DJ 161 D (Jichis de Sus – Dej – Mănăstirea – Nireș – Unguraș – Batin – Valea Ungurașului – Ceaba – Cutca – Sânmărtin – Târgușor – DJ 109C, km 0+000 – 53+367; L=53,367 km).

De asemenea, pe teritoriul comunei se mai găsește trei drumuri comunale:

- DC 12 – UNGURAS Daroț L = 5 000 m – din care: 1220 m asfaltat, iar 3780 m pietruit.
- DC 13 – UNGURAS -Batin L=2000 m – asfaltat.
- DC 14- UNGURAS -Sicfa L=2000 m – pietruit.

2.1.4 Relieful

Relieful este format din dealuri cu versanți despărțiți prin văi largi, dealurile se ridică brusc deasupra luncii joase. Altitudinea medie a dealurilor este între 400-600 metri. Altitudinea cea mai mare este de 620 m –dealul Gyapal –Bukk.

Luncile au o altitudine între 285-300 m și se desfașoară de-a lungul văii Bando și afluentului Kotyor.

2.1.5 Clima

Comuna Unguraș este în zona de climat specific Podișului Someșan, un climat continental moderat.

- Temperatura

Climatul zonei este răcoros, cu medii termice anuale de 7-80C. Media lunii iulie este de 180C în zona de sud vest și 140C în zona nordică, iar media lunii ianuarie este de - 40C, -50C. Spre linia sudică a dealurilor, la contactul cu culoarul Someșului, temperatura medie anuală crește peste 80C.

- Precipitațiile

Cantitatea de precipitații anuală se ridică la 700-800 mm, în partea de sud-vest crește până la 900-1000mm, în partea central nordică, aceasta corespunzând unui climat umed. Prima zi de îngheț se produce în partea de sud vest în 11 octombrie, iar în partea central nordică la 1 octombrie. Stratul de zapadă durează între 80-85 zile.

Ultima zi de îngheț se produce la 21 aprilie în sud și 1 mai în nord.

Umezela relativă în luna ianuarie este de 84-88%, în luna iulie 72% în partea sudică a dealurilor și 80% în partea central nordică.

- Vântul

Pe teritoriul comunei Unguraș vântul bate din direcția vest și nord vest, fiind puse în evidență de brizele de vale.

Nebulozitatea medie lunară este de 6,5 - 7,0 zecimi, determinată de plafonul noros de origine advectională, iar în iulie variază o dată cu creșterea altitudinii, fiind de 5,0 - 5,5 zecimi în partea de sud vest și 5,5 - 6,0 zecimi în partea central - nordică.

Numărul anual de zile senine este de 100 - 120 zile în sud vest și scade la 80 - 100 zile în partea central - nordică.

2.2 RESURSE PRIMARE ȘI SECUNDARE

2.2.1 Rețea Hidrografică

Teritoriul aparține bazinului hidrografic al Someșului Mic. Valea Ungurașului colectează toate apele prin

intermediul unor ramificații de pârâiașe a căror debite variază în timpul anului. Apele freatice se află la o adâncime de 1m-3m pe văile largi și la adâncimi mai mici în rest. Văile care strabat comuna sunt:

Valea Bandău

Pârâuri:

Nadăș 3.5 km; Darotului 2.4 km;
Malomaj 1.3 km; Felszeg 4.1 km;
Vidras 2 km; Solymos 1.7 km;
Jarpan 2.3 km; Vișeului 5 km;
Poenii 2.4 km; Bisericii 2 km;
Măgurii 2.5 km; Lazățuri 2 km;
Sicfa 1.5 km; Poiana 1 km;
Nadăș 3.5 km; Olahai 2.5 km;
Meszkutului 1.5 km; Cioncu 1.3 km;
Miklosaja 1.7 km; De la Verdele 0.6 km
Calea Vitei 2 km; Zapodii 1 km.

Teritoriul județului aparține bazinului Someșului Mic și parțial bazinului Arieșului și al Crișului Repede. Pe

2.2.2. Solul. Mediu înconjurător –

Zone cu risc natural și antropic

Teritoriul comunei a fost cartat în 1999 de către un colectiv de specialiști de la Oficiul pentru Studii Pedologice și Agrochimice Cluj-Napoca.

Formele geomorfologice existente pe teritoriul comunei sunt : dealurile înalte, luncile și văile înguste. Forma predominantă de relief este reprezentată de dealurile înalte din zona satului Unguraș. Înălțimea dealurilor depășește 600 m, iar înălțimea de relief este de peste 300m. Versanții cu expozițiuni înșorite (sudici și vestici) au pantele cuprinse între 25°-30° ajungându-se și la 65°. Versantii nordici au pantele cuprinse între 15°-35°. Luncile sunt înguste cu soluri bine drenate de tipul aluvialelor tipice și gleizate, cu mici porțiuni de soluri gleice. Văile înguste sunt situate între versanți cu profil în formă de "U".

Teritoriul comunei aparține geologic formațiunilor sedimentare miocenice. Cele mai vechi structuri aparțin Burdigalianului,

teritoriul județului sunt lacuri de alunecare și lacuri care au luat naștere în vechile exploatari de sare, precum și lacuri de acumulare create prin amenajarea sistemului energetic "Someș" (Gilău, Tarnița, Fântânele).

Rețeaua hidrografică este formată, în principal, din Valea Bandău, în lungime de 27 km, care este de fapt un crov alungit în legătură cu acesta, care are însă un regim de curgere intermitent, în funcție de precipitațiile căzute, suprafața bazinului de recepție este de 135 km².

Apele subterane sunt situate la nivelul celui mai bun rezervor agvifer, la adâncimi de 80 -130 m.

fiind formate din sedimente în care predomină marmele argiloase. Deasupra acestor straturi se află starturile din Helvetian formate din alternații de gresii și nisipuri cu intercalații de marne argiloase. Pe văi, rocile de suprafață aparțin Cuaternarului, aluvii și coluvii.

Procesele pedologice prezente au contribuit la formarea mai multor tipuri de soluri, dintre care amintim: solurile de tip argiluvisolurilor, solurile cambice de tipul eumezobazice, solurile erodate de tipul regosolurilor și erodisolurilor ce predomină pe versanții înșoriți cu pante mai mari. Pe lunci apar solurile aluviale și parțial solurile gleice. La baza versanților sunt soluri de tip coluvisolurilor. Pe pantele foarte mari sunt soluri de tipul litosol sau chiar rocă .

Resursele solului și subsolului

În subsolul regiunii există o importantă acumulare de sare gemă, care se extinde între localitățile Unguraș și Nireș de-a lungul Văii Bandău, afluent al Someșului Mic. Corpul de sare are o lungime de cca 5 km (orientare est-vest), o lățime de 0,6-1 km și o grosime de 200-400 m. Masivul de sare face parte din zona puțin tectonizată de la nord de Gherla, unde sarea a conservat în

bună parte poziția stratigrafică inițială, fiind supusă doar la ușoare fenomene de lentilizare, boltire și laminare. Pe teritoriul acestei localități se găsesc izvoare sărate,

saramura fiind întrebuințată din vechi timpuri de către localnici.

Pe teritoriul comunei Unguraș sunt exploatare depozitele deluvio-eluviale ale cuverturii de alterare, pentru argile și lut.

2.2.3. Flora

Vegetația naturală este formată din păduri de foioase, este prezentă și vegetația de subarboret.

Comuna se află situată în zona pădurilor de fag și stejar. Vegetația ierboasă este reprezentată de specii ca *Agrostis tenuis*, *Cynosurum Cristatus*, *Festuca Rubra*, *Cydon Dactylon*, *Alopecurus pratensis*, *Trifolium sp.* *Lotus Corniculatus*, *Carex sp.* *Agrostis Alba*, *Iuncus sp.* Ca specii cultivate, se întâlnesc pomii fructiferi (mar, par, cires și visin) și portaltoi de viță de vie pentru versanții însoriți.

Vegetația întâlnită în acest areal este vegetația tipică climatului de podiș, este heterogenă și etajată în zona deluroasă cu altitudini între 500 – 600 m, predominând stejarul și carpenul.

Speciile predominante care intră în compoziția arboretelor sunt: gorunul, carpenul, cerul, rășinoasele și paltin, ulm, frasin, salcâm, plop tremurător, tei, cireș,

păducel, alun, măceș etc. Pădurile sunt puține, intercalate de pajiști și pășuni cu ierburi mărunte, vegetație specifică de silvostepă.

Flora cuprinde vegetația de stepă și silvostepă cu ierburi mărunte în care se dezvoltă o serie de plante xerofite: stipă, festuca sulcata, trifolium sau plante halofite: pucinellia salicornia ș.a..

În terenurile albiei lărgite de pe vale cu porțiuni inundabile cresc plante mezohidrofile și hidrofile ca: rugina, rogozul, păiușul de locuri umede, floarea broștească, pălămida, coada calului, scaiul, pir, rapiță, susai, cânepioară (urzică moartă), volbura, susaiul, iarba lui Tatin, costreiu

2.2.4. Fauna

Fauna este predominantă cea de pădure, cu următoarele specii: căprioara, lupul, mistrețul, vulpea, iar dintre rozătoare: iepurele de câmp, șoarecele de câmp, șobolanul și dihorul.

Păsările reprezentative sunt: pițigoiiul, ciocănitoarea, mierla, graurul, cioara, cucul, sticletele. Păsări din categoria

celor ocrotite sunt: uliul șoricar, cucuveaua și bufnița. Întâlnim și păsări de baltă: egrete, barza și rațele sălbatice, acestea din urmă fiind prezente în mod frecvent pe apa lacului.

Din categoria reptilelor putem aminti șopârla și șarpele de casă, unele specii de broaște de lac, omizi și melci, ariciul, cârțița.

Fauna piscicolă este prezentă prin variate specii de pești cum ar fi: crapul, carasul, plătica, roșioara, mreana, cleanul, tenul, porcușorul, iar dintre răpitori: șalăul, somnul, bibanul, biborțul, știuca.

Există și insecte din categoria dăunătoarelor: cărăbușul de mai și gândacul de colorado, precum și fluturi, omizi și coșai, unele dintre ele atacând legumele, iar altele atacă plantele de nutreț.

2.3 ORGANIZAREA SPAȚIALĂ

2.3.1 Încadrarea În Teritoriu. Așezarea Geografică

Așezarea geografică determină caracteristicile reliefului.

Relieful este format din dealuri cu versanți despărțiți prin văi largi, dealurile se ridică brusc deasupra luncii joase. Altitudinea medie a dealurilor este între 400-600 metri. Altitudinea cea mai mare este de 620 m –dealul Gyapal – Bukk. Luncile au o altitudine între 285-300 m și se desfașoară de-a lungul văii

Bando și afluentului Kotyor. Climatul este de tip continental temperat cu ierni reci și veri călduroase. Secete mari au afectat satul – cea mai cunoscută fiind cea din 1718, când “din primăvara până toamna tarziu a fost o căldură încât au ars toate bucățele de pe câmp și legumele din grădini, au secat izvoarele și râurile mai mici, oamenii mâncau rădăcini și carnea animalelor pierite” (Mânzat- Monografia orașului Dej, Bistrța 1926).

2.3.2 Infrastructura

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale constituie un

element de bază pentru comunitatea rurală, aceasta asigurând premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale competitive.

Investițiile în infrastructură au un impact pozitiv asupra creșterii economice, pe de o parte prin facilitarea activităților economice și, pe de altă parte prin plata materialelor, a salariilor și, în general, prin sprijinirea dezvoltării anumitor industrii, cum ar fi cea de construcții. Infrastructura publică are și un alt efect asupra economiei: reducerea costurilor în industria prelucrătoare și creșterea productivității

- 17 740 km (20,6%) drumuri naționale,
- 35 085 km (40,7%) drumuri județene
- 33 409 km (38,7%) drumuri comunale

Conform datelor statistice doar jumătate dintre comune au acces direct la rețeaua de drumuri, iar din acest motiv se poate spune că rețeaua de drumuri actuală deservește doar 3/5 din totalul populației rurale. Mai mult de 25% dintre comune nu pot utiliza drumurile în perioadele cu precipitații.

resurselor. La 31.12.2018, drumurile publice totalizau: 86 234 km din care:

<i>Nr. crt</i>	<i>Categorie drum</i>	<i>Denumire</i>	<i>Lungime totală (m)</i>
1	Drumuri - asfaltate	Drum DC 12 - Unguraș-Darot	1220
2	Drumuri - pietruite	Drum DC 13 - Unguraș-Batin	2000
		Drum DC 12 - Unguraș-Darot	3780
		Drum DC 14 - Unguraș-Sicfa	2000
3	Ulițe asfaltate în Unguraș	Zona Gergeyter	1200
		Zona Centrală	268
		Zona Kertmeg	230+975
		Zona Malomay	1160
4	Ulițe pietruite în Unguraș	Zona Vidraș	1140+690
		Zona Alseg	250
		Zona Kotyor	290
		Zona Kotyor 2	150
		Zona Kisutto	250
5	Ulițe asfaltate în Batin	Zona Centrală	200
6	Ulițe pietruite în Batin	Zona Valea Bisericii	430
		Localitatea Batin	125
		Valea Măgurii	860+290
		După Curmătură	170

		Sub Coastă 1	260
		Sub Coastă 2	340
		Zona Solga	280
7	Ulițe pietruite în Valea Ungurașului	Spre Poiana 1	520
		Spre Poiana 2	70
		Spre Comisatie 1	300
		Spre Comisatie 2	380
		Spre Cimitir	160
		Spre Delnita	150
8	Drumuri betonate	-	-
TOTAL DRUMURI			20148 m

2.3.3 Locuințe

Patrimoniul cultural – istoric

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, situația locuințelor la nivelul anului 2018 în comuna Unguraș este evidențiată în tabel.

<i>INDICATOR</i>	<i>VALOARE</i>
Locuințe existente – total	1106
Locuințe în proprietate majoritar privată	1102
Suprafață locuibilă – mp	42 981
Suprafața locuibilă – proprietate majoritar privată - mp	42 174

Fondul turistic al comunei Unguraș este reprezentat de monumentele istorice:

	<p style="text-align: center;">Biserica Reformată din piatră</p> <p>- Biserica Reformată din Unguraș, datată din secolul al XIV-lea, conform Listei Monumentelor Istorice 2010, la poziția CJ-I-m-B-07804.</p>
---	---

	<p>Biserica Adventistă</p>
	<p>Biserica Greco-Catolică</p>
	<p>Biserica Ortodoxă</p>
	<p>Așezări fortificate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruinele cetății Unguraș, zona "Dealul Cetății", datată în secolul XIV-XVI, conform Listei Monumentelor Istorice 2010, la poziția CJ-I-m-B-07218; - Situl arheologic de la Batin, zona " La Cetățele", conform Listei Monumentelor Istorice 2010, la poziția CJ-I-s-B-06957 - Așezarea de la Batin, zona " La Cetățele", datată din perioada Latene, conform Listei Monumentelor Istorice 2010, la poziția CJ-I-m-B-06957,01 - Așezarea de la Batin, zona " La Cetățele", datată din perioada Hallstatt, conform Listei Monumentelor Istorice 2010, la poziția CJ-I-m-B-06957.02

2.3.4 Serviciile Comunitare De Interes Public

2.3.4.1 Serviciul de alimentare cu apă și canalizare

Serviciul de alimentare cu apă și canalizare - pe lângă rețeaua care există, din localitatea Unguraș, cu un total de 1.50 km de conducte, iar în localitatea Batin cu un total de 4.5 km, localitățile Unguraș, Valea Ungurașului și Batin vor beneficia de o nouă rețea de apă potabilă și racorduri de distribuție de aproximativ 22 de km, o stație nouă de pompare a apei uzate, patru stații de clorinare noi, precum și de un rezervor

de înmagazinare nou. De asemenea, s-au reabilitat aproximativ 5 km de rețea de distribuție a apei potabile și patru rezervoare de înmagazinare. S-au realizat tronsoane de aducțiune cu o lungime totală însumată de aproximativ 19 km, iar în satul Unguraș se va amplasa o stație de pompare.

2.3.4.2. Serviciul de alimentare cu energie electrică, gaze naturale și termoficare

Alimentarea cu energie electrică, la nivelul tuturor satelor comunei, s-a realizat în proporție de 100%, alimentarea făcându-se de la linia electrică aeriană de 20 kv din zonă, distribuția energiei electrice se realizează prin rețele de joasă tensiune, pe stâlpi din beton, care au înlocuit, în ultimii ani, stâlpii din lemn.

În comuna Unguraș nu există rețea stradală de gaze naturale.

Se dorește ca pe viitor comuna să dispună de sistem de alimentare cu gaze naturale și termoficarea

- rețea de telefonie fixă – existent;
- rețea de telefonie mobilă – existent;
- acces la cablu TV și internet - existent;
- colectarea deșeurilor – este asigurată de Compania de salubritate Bratner – Vereș S.A. Cluj

În prezent, la nivel local, deșeurile nu sunt colectate selectiv în vederea valorificării materialelor reciclabile (hârtie, carton, sticlă, metale, materiale plastice), decât într-o foarte mică măsură. Astfel, se pierd mari cantități de materii prime secundare și resurse energetice. Conform metodologiei și pe baza mediilor naționale, cea mai probabilă valoare a cantităților generate pe zi de către populație sunt 0,3 kg/locuitor/zi în mediul rural. Astfel, la un număr de locuitori ai comunei Unguraș de 2 635 în anul 2019, se poate estima o cantitate de 288.020 kg deșeuri produse anual în comuna Unguraș. Acestea se împart așa cum este reflectat în tabel.

2.3.4.3. Alte servicii comunitare

Comuna Unguraș dispune de:

- rețea de energie electrică – comuna este electrificată în totalitate;

<i>DEȘEURI</i>	PROCENT
Deșeuri ambalaje de hârtie și carton	6,20 %
Deșeuri ambalaje sticlă	3,85 %

Deșeuri din materiale metalice	1,85 %
Deșeuri din materiale plastice	7,10 %
Deșeuri din materiale de lemn	1,80 %
Deșeuri biodegradabile	74,14%
Deșeuri reciclabile altele decât ambalajele	5,06%

2.4 ANALIZA PROBLEMELOR DE MEDIU

Spațiul rural românesc se caracterizează prin resurse naturale aflate într-o stare de conservare în general bună, printr-un nivel ridicat de biodiversitate, asociat unei diversități de habitate și ecosisteme, de păduri și de peisaje agricole valoroase dar, în același timp, viitorul apropiat poate aduce provocări serioase: menținerea acestor valori naturale și lupta împotriva schimbărilor climatice.

Teritoriul României este alcătuit din trei tipuri de relief, prezentate într-o proporție relativ egală – câmpie, dealuri și munți, cu un nivel de diversitate pedoclimatică și geografică ridicat. România deține un mediu natural în cadrul căruia se integrează vaste arii rurale care se remarcă, în general, printr-o bună stare de conservare a resurselor naturale de sol și apă, prin varietatea peisajelor tradiționale și printr-o remarcabilă diversitate biologică. De asemenea, România are o moștenire naturală unică, reprezentată în principal de Munții Carpați (65% din eco-regiunea Carpați) și de către una dintre cele mai importante zone umede din Europa, Delta Dunării (a doua ca mărime din Europa). Este estimat că ecosistemele naturale și semi-naturale reprezintă 47% din teritoriul național, fiind identificate pe teritoriul României 52 de eco-regiuni. Merită menționat faptul că 30% din populația Europei de carnivore mari și

aproximativ 300.000 ha de păduri virgine se află localizate în România. În Munții Carpați și Delta Dunării se regăsesc o serie de specii endemice, printre care se află și o serie de specii de interes comunitar.

Diversitatea de specii și habitate, respectiv varietatea peisajelor rurale tradiționale sunt o rezultată a restructurării agriculturii (trecerea în ultimii 16 ani de la un număr mic de ferme comerciale mari la milioane de gospodării familiale de dimensiuni mici), a reîntoarcerii la un tip de agricultură tradițională și implicit a aplicării de practici extensive.

Dezvoltarea economică din ultima perioadă de timp din România nu a prea ținut seama de respectarea cerințelor specifice în domeniul protecției mediului. Din această cauză, în acest moment, comuna Unguraș, ca de altfel întreaga Românie, nu beneficiază de infrastructura corespunzătoare protecției mediului. În concluzie, putem afirma că în România nu există o educație civică similară nivelului Uniunii Europene.

Pe teritoriul comunei Unguraș au fost identificate o serie de aspecte de mediu critice, cu perspective de deteriorare calitativă.

Probleme de mediu critice (existente sau potențiale) din punctul de vedere al poluării atmosferei:

- Arderea miriștilor;
- Utilizarea în cantități exagerate a gunoiului de grajd;
- Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură.

Aspecte de mediu critice (existente sau potențiale) sub aspectul poluării apelor de suprafață și subterane:

- Poluarea apei cu nitrați;
- Insuficiența apei

Aspecte de mediu critice sub aspectul deteriorării solurilor:

- Defrișarea suprafețelor forestiere are o influență directă asupra degradării peisajului, a valorii sale estetice și indirectă, prin fenomenele de alunecări de teren pe care le favorizează.
- Totodată, reducerea suprafeței ocupate de păduri influențează negativ echilibrul ecosistemului forestier.

Având în vedere situația existentă în ceea ce privește mediul înconjurător în comuna Unguraș, precum și atribuțiile ce îi revin în conformitate cu OUG 157/2019, Consiliul Local al comunei Unguraș a înțeles importanța unei viziuni pe termen mediu și lung și a decis conturarea unui set de

obiective și acțiuni specifice în vederea elaborării unui program pentru refacerea și protecția mediului înconjurător, în conformitate cu reglementările naționale și europene referitoare la dezvoltarea durabilă.

Pentru reducerea și compensarea efectele nocive asupra mediului și păstrarea unui mediu curat s-au lansat diferite proiecte/ campanii care contribuie activ la cele menționate anterior:

- ✓ Ecologizare cursuri ape de 3 ori /an cu participarea persoanelor beneficiare de ajutor social și a reprezentanților societății civile;
- ✓ Campanie de informare și educație în ceea ce privește protecția mediului – în parteneriat cu unitățile de învățământ de pe raza comunei;
- ✓ Campanie de informare și conștientizare a importanței protecției mediului;
- ✓ Campanie de informare privind importanța reciclării deșeurilor.

2.5 ECONOMIA LOCALĂ

România își propune să devină o economie generatoare de valoare adăugată ridicată care să aducă beneficii substanțiale investitorilor și angajaților. Motorul acestei evoluții îl reprezintă creșterea

productivității prin investiții în capitalul productiv, în echipamente și tehnologie, precum și în capitalul uman.

Viitorul României este acela al unei economii dinamice, competitive și

inovative, funcționând în structurile economice, sociale și politice ale Uniunii Europene și ale economiei globale.⁸

Cu o suprafață totală de 238 397 km² și o populație de peste 21 milioane de locuitori, România reprezintă 6% din suprafața totală a Uniunii Europene și 4% din populația acesteia.

Produsul Intern Brut al României a crescut în primele șase luni ale anului în curs cu 4,7%, pe seria brută, și cu 4,8%, pe seria ajustată sezonier, raportat la primul semestru din 2018, în special pe baza consumului din gospodării, potrivit datelor provizorii, publicate vineri de Institutul Național de Statistică (INS). Comparativ cu trimestrul I 2019, PIB în trimestrul II 2019 a fost, în termeni reali, mai mare cu 1,0%, iar față de același trimestru din anul 2018 acesta a înregistrat o creștere cu 4,4% pe seria brută și cu 4,6% pe seria ajustată sezonier, informează Agerpres. "Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial nu s-a modificat, revizuirea estimărilor pentru trimestrul II 2019 față de varianta 'semnal' publicată în comunicatul de presă nr. 205 din 14 august 2019 fiind ne semnificativă. Seriile ajustate sezonier se recalculează trimestrial ca urmare a modificării modelelor adoptate, a numărului de regresori folosiți, a modificării seriilor brute și a numărului de observații disponibile", se arată în comunicatul INS.

Pe seria ajustată sezonier, PIB estimat pentru semestrul I 2019 a fost de 507,888 miliarde lei prețuri curente, în creștere - în termeni reali - cu 4,8% față de semestrul I 2018.

Pe serie brută, Produsul Intern Brut estimat pentru semestrul I 2019 a fost de 440,962 miliarde de lei prețuri curente, în creștere - în termeni reali - cu 4,7% față de semestrul I 2018.

La creșterea PIB, în semestrul I 2019 față de semestrul I 2018, au contribuit aproape

toate ramurile economiei, contribuții pozitive mai importante având următoarele ramuri: comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, hoteluri și restaurante (+1,2%), cu o pondere de 20,3% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 5,8%; construcțiile (+0,5%), cu o pondere de 3,5% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 14,9%; informațiile și comunicațiile (+0,5%), cu o pondere de 5,8% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 9,9%; activitățile profesionale, științifice și tehnice; activitățile de servicii administrative și activitățile de servicii suport (+0,5%), cu o pondere de 7,0% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 7,7%.

Impozitele nete pe produs, cu o pondere de 9,5% la formarea PIB, au contribuit cu +0,9% la creșterea PIB, volumul lor majorându-se cu 8,9%.

Din punctul de vedere al utilizării PIB, creșterea s-a datorat, în principal: cheltuielii pentru consumul final al gospodăriilor populației, al cărei volum s-a majorat cu 6,1%, contribuind cu 3,9% la creșterea PIB; formării brute de capital fix, care a contribuit cu 2,3% la creșterea PIB, ca urmare a creșterii volumului său cu 12,4%.

"O contribuție negativă la creșterea PIB a avut-o exportul net (-2,0%), consecință a creșterii cu 2,7% a exporturilor de bunuri și servicii corelată cu o creștere mai mare a volumului importurilor de bunuri și servicii, de 6,4%", precizează INS.

Comparativ cu trimestrul I 2019, PIB în trimestrul II 2019 a fost, în termeni reali, mai mare cu 1,0%. Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul II 2019 a fost de 256,676 miliarde lei prețuri curente, în creștere - în termeni reali - cu 1,0% față de trimestrul I 2019 și cu 4,6% față de trimestrul II 2018.

⁸ <http://old.fonduri-ue.ro>

Pe serie brută, PIB estimat pentru trimestrul II 2019 a fost de 240,578 miliarde lei prețuri curente, în creștere - în termeni reali - cu 4,4% față de trimestrul II 2018. În ceea ce privește sectoarele economice, situația nu este schimbată esențial față de anul precedent. Industria rămâne sectorul cu cea mai mare pondere la formarea produsului intern brut (23,7%) și la creșterea economică (1%). Comerțul este al doilea motor de creștere cu o contribuție la formarea PIB de 18% și de 0,7% la creșterea economică. Agricultură, un sector tradițional, care se modernizează continuu, și tehnologia informației, un domeniu care vine tare din urmă, purtat și de valul schimbărilor tehnologice care cuprind societatea. Astfel, agricultura, în pofida producțiilor record de anul trecut, are o pondere modestă de doar 4,4% la formarea PIB și de 0,4% la creșterea economică.

Industria de tehnologia informației are o pondere în PIB de 5,2% și o contribuție la creșterea economică de 0,4%, egală cu cea a agriculturii. Peste 53% din populația României trăiește în zone predominant rurale, arată datele Eurostat publicate în iunie 2019. Mai exact, 10 436 306 persoane, adică 53,4% din populația totală a țării noastre, de 19,53 milioane persoane,

erau înregistrate în 2018 în mediul rural. Practic, datele Eurostat arată că aproape 11% din toți locuitorii zonelor predominant rurale din UE 28 erau înregistrați anul trecut în România. Aceleași date mai arată că regiunile predominant rurale ocupă 67,8% din teritoriul țării noastre, generează 36,9% din valoarea adăugată brută a României și dau 55,9% din totalul angajaților din țară.

Importanța zonelor rurale din România

Zonele rurale dispun de un potențial de creștere substanțial și au un rol social vital.

	Teritoriu (kmp)	Populația (persoane)	Valoarea adăugată brută	Angajați (persoane)
Anul	2016	2018	2016	2017
Zone predominant rurale	161 667	10 436 306	56 368 mil. euro	4 673 000
Zone intermediare	74 927	6 793 070	54 880 mil. euro	2 438 400
Zone predominant urbane	1 804	2 301 255	41 500 mil. euro	1 251 900
Total	238 398	19 530 631	152 747 mil. euro	8 363 300

Sursa: Eurostat

2.5.1 Forța De Muncă Și Șomajul

Noțiunea de piață a muncii desemnează confruntarea dintre cererea și oferta de muncă într-un interval de timp și într-un anumit spațiu geografic, care se finalizează de regulă prin încadrarea în muncă printr-un contract individual de muncă. Astfel, cererea de muncă reprezintă nevoia de muncă salariată care există la un moment dat într-o economie de piață. Oferta de muncă este reprezentată de munca pe care o poate realiza membrii unei societăți în condiții salariale (în calitate de salariați).

Creșterea economică recentă, concentrată în mare parte în sectoarele urbane, non-agricole ale economiei, atrage populația activă în zonele urbane. Migrarea în exterior a populației rurale tinere, alături de îmbătrânirea populației rurale, conduce la un declin al forței de muncă disponibile din spațiul rural.

Conform statisticilor, în anul 2018, 237,7 mii persoane inactive doreau să lucreze, dar fie nu căutau de lucru, fie nu erau disponibile să înceapă lucrul. Ponderea persoanelor subocupate în totalul populației active a fost în anul 2018 de 2,2%, cu 0,1 puncte procentuale mai scăzută decât în

anul precedent. Forța de muncă potențială adițională cuprindea 237,7 mii persoane, în scădere cu 15,3% față de anul anterior.

Rata șomajului este cel mai vizibil indicator rezultat din Ancheta forței de muncă în gospodării, utilizat pentru a caracteriza o multitudine de aspecte economice și sociale.

Alături de acesta, pentru a oferi o imagine completă a situației și evoluției pieței muncii, INS publică, cu periodicitate anuală, un set de 3 indicatori, reprezentând categorii de populație ocupată sau inactivă având unele similitudini cu populația în șomaj și grade diferite de atașament față de piața muncii (comparativ cu situația standard a categoriei din care fac parte) și anume:

- persoane subocupate;
- persoane inactive care caută un loc de muncă, dar nu sunt disponibile să înceapă lucrul;
- persoane inactive care nu caută un loc de muncă, dar sunt disponibile să înceapă lucrul.

În anul 2018, 203,2 mii persoane ocupate cu program parțial doreau și erau disponibile să lucreze mai multe ore decât în prezent, fiind considerate persoane subocupate. Această categorie de persoane a reprezentat 2,2% din populația activă,

2,3% din populația ocupată și 31,0% din numărul total al persoanelor care lucrau cu program de lucru parțial. Față de anul precedent, numărul persoanelor subocupate a scăzut cu 3,5 mii.

Din rândul populației inactive în vârstă de 15-74 ani (5858,9 mii persoane), 237,7 mii persoane făceau parte din forța de muncă potențială adițională (în scădere cu 42,9 mii față de anul precedent).

Dintre acestea:

- 234,4 mii erau disponibile să lucreze, dar nu erau în căutarea unui loc de munca. În anul 2018, raportul procentual dintre această categorie de persoane și populația activă a fost de 2,6%.

*Sursa:
Eurostat*

- doar un număr nesemnificativ de persoane care făceau parte din forța de muncă potențială adițională deși căutau un loc de muncă, nu erau disponibile să înceapă lucrul.⁹

Șomajul este în scădere în continuare conform ultimelor statistici. Rata șomajului înregistrat la nivel național a fost de 3%, la sfârșitul lunii aprilie 2019, mai mică cu 0,19 puncte procentuale decât cea din luna anterioară și cu 0,58 puncte procentuale sub valoarea înregistrată la finele aceleiași luni a anului 2018, reiese din datele ANOFM.

⁹ <https://legislatiamuncii.manager.ro>

2.5.2 Industrie

Industria județului Cluj se caracterizează printr-un puternic potențial de prelucrare, atât a resurselor locale, cât și a celor atrase. În cadrul industriei de prelucrare sunt reprezentate majoritatea ramurilor existente la nivel național. Edificator în acest sens este faptul că peste 24% din populația ocupată își desfășoară activitatea în diferite subramuri industriale. Totodată, o ramură importantă a economiei județului Cluj care produce o valoare adăugată consistentă o reprezintă sectorul IT și cel relaționat serviciului clienți - servicii de vânzare, marketing, servicii de IT helpdesk, technical support, care înregistrează anual o creștere cu peste 30% a numărului de angajați. Producția industrială realizată în județ este destinată acoperirii cererii interne, dar și livrării către partenerii străini. Dintre ramurile industriei prelucrătoare, cele cu ponderea cea mai mare în cadrul producției industriale sunt industria metalelor nemetalifere (17,9%), industria alimentară și de băuturi (17,5%), industria metalurgică (12,9%), industria chimică și a fibrelor sintetice sau artificiale (8,1%), industria celulozei, hârtiei și cartonului (8,0%).

Creșterea economică s-a datorat aproape exclusiv consumului populației, în condițiile în care investițiile au scăzut, iar exporturile au fost net inferioare importurilor. În termeni statistici, din punctul de vedere al utilizării PIB, creșterea s-a datorat cheltuielii pentru consum final al gospodăriilor populației, al cărei volum s-a majorat cu 5,2%, contribuind cu 3,3% la creșterea PIB. O contribuție negativă la creșterea PIB au avut-o formarea brută de capital fix, cu o contribuție de -0,7%, consecință a reducerii cu 3,2% a volumului său și exportul net (-1,8%), consecință a creșterii cu 4,7% a volumului exporturilor

de bunuri și servicii, corelată cu o majorare mai mare a volumului importurilor de bunuri și servicii, cu 8,6%.

În ceea ce privește sectoarele economice, doar activitatea din construcții a scăzut, dar în rest contribuțiile au fost pozitive. Principalele motoare ale creșterii au fost **industria**, comerțul, agricultura, industria IT și serviciile. Construcțiile au avut o contribuție negativă la creșterea PIB (-0,3%), ca urmare a reducerii volumului lor de activitate cu 5,6%, precizează INS.

„La creșterea PIB, în anul 2018 față de anul 2017, au contribuit aproape toate ramurile economiei, contribuții pozitive mai importante având următoarele ramuri: industria (+1,0%), cu o pondere de 23,7% la formarea PIB și al cărei volum de activitate s-a majorat cu 4,1%; comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+0,7%), cu o pondere de 18,3% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 3,9%; agricultura, silvicultura și pescuitul (+0,4%), cu o pondere mai redusă la formarea PIB (4,4%), dar care au înregistrat o creștere semnificativă a volumului de activitate (9,9%)”, se spune în comunicat.

De asemenea, la creșterea PIB au mai contribuit sectoarele: informații și comunicații (+0,4%), cu o pondere de 5,2% la formarea PIB și al căror volum de activitate s-a majorat cu 7,0%; activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+0,4%), cu o pondere de 7,3% la formarea PIB, al căror volum de activitate s-a majorat cu 5,7%; impozite nete pe produs (+1,0%), cu o pondere de 9,5% la formarea PIB, al căror volum de activitate s-a majorat cu 10,1%.

2.5.3 Agricultură

Odată cu retragerea Marii Britanii din Uniunea Europeană, România va deveni a cincea cea mai mare putere agricolă a Europei, dar va avea și cea mai ridicată pondere a populației ocupate în agricultură: 23% din totalul angajaților. Aceste realități trebuie să fie tratate prin prisma creșterii productivității și a valorii adăugate în agricultură și industria alimentară, în contextul constrângerilor de mediu, siguranță alimentară și a schimbărilor climatice.

Pe plan național, agricultura reprezintă una dintre ramurile importante ale economiei românești. Contribuția agriculturii, silviculturii, pisciculturii în formarea Produsului Intern Brut se situează în jurul valorii de 6% din PIB, iar în statele membre ale UE se situează la aproximativ 1,7%.

Agricultura, împreună cu sectoarele în amonte și în aval, contribuie la dezvoltarea economică generală. Documentele programatice reflectă așteptări ridicate privind agricultura: a produce alimente sigure în cantități suficiente și într-un mod sustenabil; a contribui la oferta de energie; a asigura protecția resurselor naturale și întreținerea peisajului; a contribui la creșterea economiei și a ocupării forței de muncă, prin diversificarea activităților economice, a asigura oportunități de recreere, de agrement și activități culturale pentru vizitatori; a crește calitatea vieții și a asigura accesul la servicii moderne pentru persoanele din mediul rural. Condițiile naturale și climatice variate ale județului oferă posibilitatea dezvoltării unei agriculturi complexe, care constituie o ramură importantă în economia județului, participând semnificativ la realizarea

produsului intern brut. Un rol important în cadrul acestui sector economic îl deține zootehnia, dar o pondere însemnată o are și producția vegetală. Atât sectorul vegetal, cât și cel zootehnic traversează o perioadă de tranziție caracterizată prin reducerea producției de la an la an, situație ce reclamă adoptarea unor măsuri care să stimuleze procesul relansării agriculturii județului. Terenurile agricole acoperă peste 2 mil. de hectare (61 % din suprafața totală a Regiunii Nord-Vest), fondul forestier este de 1,03 mil. de hectare (30% din total) și există o suprafață însumată de circa 50.000 de hectare de luciu de apă. Județele care dețin cea mai mare parte a suprafeței agricole sunt Bihor (487072 ha, respectiv 23,6%) și Cluj (432835 ha, 20%) în timp ce județul Sălaj deține doar 11,5%.

Valoarea producției agricole a crescut în 2018 cu 7,2% față de anul precedent, potrivit datelor definitive comunicate de INS. Sectorul vegetal a înregistrat o majorare de 11,5%, în timp ce producția animală a consemnat o scădere, de 2,6% iar ponderea sa s-a redus la doar 27,7%. Sectorul serviciilor prestate în agricultură a avansat cu 16,9% și a ajuns la o pondere de 1,4% din total. Producția ramurii agricole a urcat la cea mai mare valoare din acest deceniu, în care producția vegetală a fluctuat destul de puternic, fiind dependentă de condițiile meteo (de-abia în 2017 s-a revenit la realizările din 2011). Producția animală nu a reușit să treacă pragul de 25 miliarde lei (valoarea maximă a fost atinsă în 2014) și a regresat din nou anul trecut. Importanța agriculturii în formarea PIB

În pofida unui rezultat relativ bun și a unei influențe pozitive de 0,4 puncte procentuale la creșterea economică de 4%

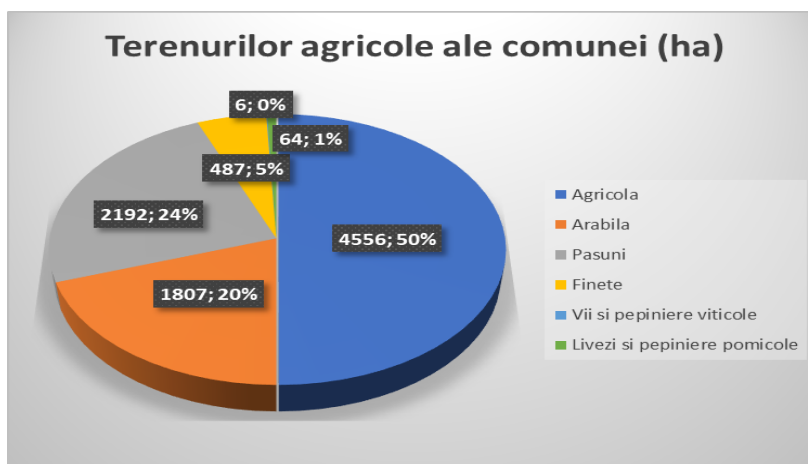
consemnată în anul trecut, ponderea agriculturii în valoarea adăugată brută a rămas sub 5%. Ca urmare a valorificării destul de slabe a producției vegetale și a reculului din zootehnie, importurile de

produse alimentare au avansat constant în ultimii ani. Din această perspectivă, situația pe ultimii opt ani se prezintă după cum urmează:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Contribuția agricolă (mld. lei)	36,3	27,9	34,4	31,5	29,8	29,7	37,5	40,9
VAB (mld. lei)	487,7	524,0	561,4	589,9	625,9	683,5	777,7	851,0
PIB (mld. lei)	557,3	596,7	637,4	667,6	712,8	761,5	858,3	940,5
Agricultura în VAB (%)	7,5	5,3	6,1	5,3	4,8	4,3	4,8	4,8
Agricultura în PIB (%)	6,5	4,7	5,4	4,7	4,2	3,9	4,4	4,3

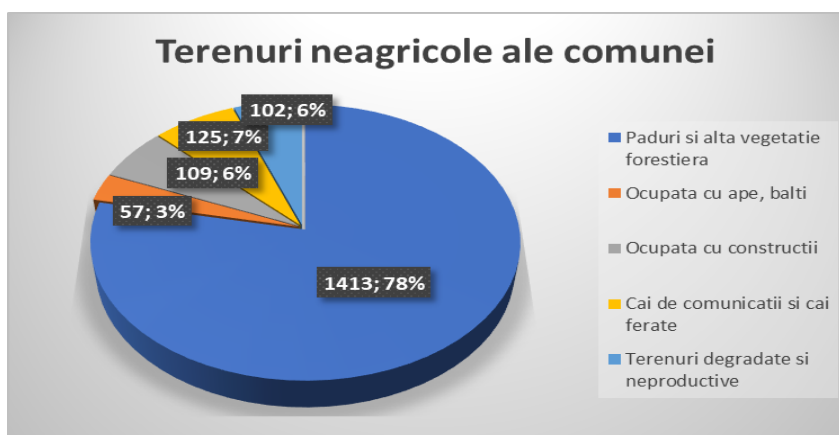
Situația fondului funciar după modul de folosință în județul Cluj

a. Structura terenurilor agricole

Sursa: INSSE

b. Structura terenurilor neagricole

Sursa: INSSE

Județul Cluj are o serie de avantaje competitive în domeniul agricol, ce pot fi valorificate pe viitor :

- deține 132 037 hectare de pășuni, respectiv 92 102 hectare de fânețe, favorabile dezvoltării unui puternic sector zootehnic (anul 2014 - INSSE);
- în județ existau, în anul 2018, 417 924 ovine și 66 684 bovine, județul ocupând

locul 3, la nivel național din perspectiva numărului de capete, cu premise favorabile pentru dezvoltarea industriei agroalimentare;

- condiții naturale prielnice și tradiție în cultivarea secarei, legumelor și a sfeclei de zahăr, Clujul plasându-se în topul primelor 10 județene din țară la suprafața cultivată și/sau producția acestor culturi.

Situația Comunei Unguraș

Comuna Unguraș dispune de o suprafață agricolă de **4 913.59 ha** din care:

- arabil	1459.76 ha
- pășuni	2136.95 ha
- fânețe	614 ha
- livezi	1147 ha
- vii și livezi	169.88 ha

Suprafața neagră a comunei este de **1 448.54 ha**, din care:

- păduri:	1027.17 ha
- ape:	4 ha
- căi de comunicație:	70 ha
- curți și construcții:	125 ha
- teren neproductiv:	25 ha
- teren neproductiv/degradat:	222.37 ha

Efectivele de animale scad la an la an și inflamează deficitul extern. Desființarea sau privatizarea cooperativelor agricole de producție și a fermelor de stat au condus la o scădere a performanței sectorului agricol. Nemaivând la dispoziție spațiile și dotările tehnice din fostele unități de producție intensivă, agricultura înregistrează un declin iar micii agricultori s-au bazat pe creșterea animalelor, în principal pentru consum propriu.

Locuitorii comunei Unguraș dețin (capete):

- bovine -	615
- porcine -	295
- ovine -	7 415

- caprine -	16
- păsări -	815
- iepuri -	470
- caini -	816
- pisici -	1 239

Producția agricolă înregistrată în comuna Unguraș în ultimul an a fost de (tone/ hectar):

- Grâu –	110
- Secară –	46
- Tricale –	20
- Orz -	5
- Orzoaică -	30
- Ovăz -	60
- Porumb –	300
- Fasole –	7
- Floarea soarelui -	5
- Cartofi -	50
- Legume de camp si in solarii -	47
- Plante de nutreț –	350
- Căpșunerii –	0,5
- Flori de camp –	0,28

Situația parcului de mașini agricole al comunei rămâne în continuarea deficitară. Slaba performanță a agriculturii se explică prin absența unor sectoare de piață cheie: piața funciară, serviciile de consultanță și pregătire, de creditare și marketing. Intervențiile strategice care vor viza lipsa acestor piețe vor fi esențiale pentru modernizarea și restructurarea exploatațiilor de dimensiuni intermediare și pentru atingerea obiectivelor referitoare la

convergența veniturilor și competitivitatea agriculturii. Este nevoie de o piață funciară mai activă, pentru a face posibilă restructurarea exploatațiilor. O mare parte din suprafețe se află în proprietatea agricultorilor vârstnici care practică o agricultură de subzistență. O pondere de 31% din totalul sau este lucrată de persoane care au depășit vârsta pensionării, față de numai 10%, exploatată de agricultorii tineri. Un procent de 45% din sau este lucrat în cadrul exploatațiilor de subzistență cu mai puțin de 2 UDE, iar 16%, în exploatațiile de semi-subzistență (având între 2 și 8 UDE). Pentru a crește competitivitatea agricolă, este necesar ca agricultorii mai tineri să administreze o suprafață mai mare de teren. Pentru a facilita un astfel de transfer de resurse funciare, piața funciară trebuie să fie activată prin luarea unor măsuri atât în ce privește oferta, cât și cererea precum și prin reducerea costurilor tranzacționale.

În ceea ce privește parcul de tractoare și mașini agricole, la nivelul comunei Unguraș acesta este, în general, uzat fizic și moral, insuficient numeric pentru practicarea unei agriculturi performante. Conform datelor publicate de INSSE, la sfârșitul anului 2018 pentru județul Cluj au fost înregistrate un număr de 5 233 tractoare agricole.

La sfârșitul anului 2019 pentru Comuna Unguraș existau în dotare:

Tractoare pana la 45 cp -	39
Tractoare intre 46-65 cp -	20
Tractoare intre 60-100 cp -	18
Motocultoare -	11
Motocosoitare -	17
Pluguri pentru tractor cu doua trupite -	31
Pluguri pentru tractor cu trei trupite -	28
Pluguri pentru tractor cu mai mult de trei trupite -	1
Pluguri cu tractiune animala -	117
Cultivoatoare -	1
Grape cu tractiune mecanica -	46
Grape cu tractiune animala -	112

Semantori cu tractiune mecanica pentru paioase -simple -	3
Semantori cu tractiune mecanica pentru paioase -multifunctional -	1
Semantori cu tractiune mecanica pentru paioase -semanat -	1
Semantori cu tractiune mecanica pentru prasitoare simple -	6
Semantori cu tractiune mecanica pentru prasitoare semanat -	1
Semantori cu tractiune animala -	8
Masini pentru plantat cartofi -	3
Masini de imprastiat ingrasaminte Organice -	3
Masini de stropit si prafuit cu tractiune mecanica -	3
Masini pentru erbicidat -	6
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale paioase -	3
Combine autopropulsate pentru recoltat porumb -	1
Batoze pentru cereale paioase -	1
Cositori cu tractiune mecanica -	29
Vindrovere autopropulsate pentru recoltat furaje -	1
Prese pentru balotat paie si fan -	11
Remorci pentru tractor -	46
Care si carute -	127
Motopompe pentru irigat -	1
Instalatii pentru muls mecanic -	15
Instalatii pentru fabricat tuica / rachiu -	2
Mori cu ciocanele -	44
Alte mori -	12

Ca o tendință generală se remarcă înlocuirea în proporție tot mai mare a tehnologiilor de cultivare învechite, manuale cu tehnologii noi, și mecanizarea lucrarilor agricole aproape în totalitate.

Așa cum a fost evidențiat în tabel, din datele furnizate de Institutul Național de Statistică, pentru comuna Unguraș, în anul 2018 existau doar două persoane care figurau ca salariați în agricultură, silvicultură sau pescuit. Cu toate acestea, există mulți locuitori în satele comunei Unguraș, care au ca și principală ocupație

cultivarea terenului agricol sau creșterea animalelor. Condițiile naturale din comuna Unguraș sunt favorabile agriculturii, în special pentru culturi de: grau, ovaz, porumb, plante de nutret. În comuna Unguraș nu există însă un centru de colectare, prelucrare și comercializare a

2.5.4 Turism

Turismul rural este un instrument important pentru rezolvarea problemelor sociale, deoarece dă speranță populației rurale și motivare pentru cooperare, șansa de a trăi o viață plină și fericită în satul natal. Investițiile în patrimoniul local au un impact pozitiv asupra conservării și promovării specificului local și a dezvoltării turismului rural. Astfel, în perioada proiectele care vizau promovarea patrimoniului local, a moștenirii rurale și a produselor tradiționale și dezvoltarea ocupațiilor meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local au fost finanțate prin măsurile 313 - „Încurajarea activităților turistice”, 312 - „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi” și 322 - „Renovarea, dezvoltarea satelor și îmbunătățirea moștenirii rurale”. Dezvoltarea infrastructurii rurale, a serviciilor de bază și protejarea patrimoniului cultural local vor fi realizate prin măsura de investiții în servicii de bază și reînnoirea satelor. Conservarea tradițiilor, culturii, a specialităților culinare și a băuturilor, precum și diversitatea resurselor turistice rurale oferă potențial pentru dezvoltarea acestui sector.

Agroturismul, sursă de venit în mediul rural

Secolul XX a revoluționat industria turismului și poate fi numit fără ezitare

produselor agricole, nu există hală agroalimentară și nu se organizează târguri de animale. Administrația locală are în vedere rezolvarea acestor aspecte care ar conduce la o creștere economică a comunei.

secolul călătoriilor, cu precădere datorită dezvoltării economice la nivel global. Odată cu progresul rapid și urbanizarea, mulți turiști și-au dorit vacanțe care să îi apropie de mediul rural și tradițiile acestuia. Astfel, a luat naștere agroturismul, ramură a agriculturii care îmbină producția agrozootehnică cu spațiile de cazare și le oferă călătorilor ocazia de a vedea „pe viu” cum este viața la țară. Teritoriul țării noastre este bogat în valori istorice, culturale și naturale.

Agroturismul, ca parte integrată a planului de dezvoltare rurală, oferă posibilitatea suplimentării veniturilor producătorilor, dar și a creșterii economice a întregii zone, deoarece favorizează comercializarea produselor locale și, în același timp, păstrarea și promovarea datinilor. Valorificarea frumuseților acestui colț de plai românesc se află doar în prima ei fază. Prin eforturile conjugate ale oamenilor locului și ale aleșilor lor, dar și cu ajutorul forurilor județene și centrale, se pot crea condiții ca tot mai mulți oameni să se bucure de o viață plăcută și fericită. Comuna Unguraș deține în acest domeniu un bun potențial natural, însă insuficient valorificat:

- Pensuni turistice: nu există nici o pensiune turistică pe raza comunei;
 - Mănăstiri: nu există pe raza comunei
- Biserici în Unguraș:
- Biserica Reformată,
 - Biserica Ortodoxă,
 - Biserica Adventistă,
 - Biserica Romano –Catholică.
- Biserici în Batin:

- Biserica Ortodoxă,
- Biserica Greco-Catolică.

Comuna Unguraș dispune de un potențial turistic de o mare complexitate și valoare turistică. Acesta este reprezentat de câteva obiective turistice de o mare frumusețe, printre care pot fi amintite: Ruinele cetății Unguraș, zona "Dealul Cetății", datată în secolul XIV-XVI; Biserica Reformată din Unguraș, datată din secolul al XIV-lea;

Situl arheologic de la Batin, zona " La Cetățele", conform Listei Monumentelor Istorice 2010.

De asemenea, resursele de sare existente pe teritoriul comunei, reprezintă o componentă naturală definitivă în structura peisagistică.

Analizând datele existente, s-a constatat faptul că potențialul turistic nu este valorificat într-o măsură apreciabilă: nu există nici un spațiu de cazare sau campare, nu există un centru de informare turistică, iar obiectivele turistice locale nu sunt puse în valoare.

2.5.5 Spiritualitate locală

Viață artistică

Societate civilă

„În cultură nimic nu trebuie pierdut, totul trebuie transmis și reînnoit“ spunea Constantin Noica. Așadar, o componentă importantă a vieții satului este cultura, domeniu care poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Mijloacele prin care se transmite cultura în mediul rural sunt: căminele și alte așezăminte culturale, bibliotecile, cinematografele, radioul, televiziunea și Internetul. În ultimii 10-15 ani s-a putut constata o continuă degradare a mediului cultural al României pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați. Această situație a căpătat aspecte alarmante în multe zone rurale, unde majoritatea căminelor culturale (cca. 97%) beneficiază de un sediu propriu, dotarea fiind nesatisfăcătoare (pentru cca. 80%), sau și-

au încetat activitatea și servesc altor destinații.

Situația bibliotecilor este caracterizată și ea de o tendință descendentă, mai mult sau mai puțin asemănătoare cu a altor domenii din viața culturală a satelor. Cu toate că în anul 2012 se înregistra un număr de 8.239 de biblioteci, doar o mică parte dintre acestea desfășurau activități specifice.

Printre persoanele reprezentative pentru localitatea Unguraș, amintim:

IOAN RUS –VÂNTU (06.09.1899-30.07.1982)

Dulgher, templar, și sculptor de troițe și iconostase. El a meșterit în Batin, Unguraș, Nicula, Pădureni și în alte sate învecinate. Au ramas de la el candelabrele de la Bisericile ortodoxe din Unguraș, Pădureni și Batin sculpturile Iisus răstignit pe cruce (1952), Suport pentru Liturghier (1979), Chivot (1966), două Sfeșnice cu trei brațe (1979), aflate în patrimonial Bisericii Ortodoxe Batin.

GRIGORE TOPAN (născut 11.05.1923)

Profesorul, ofițerul, istoricul și filologul îndrăgostit de istorie și folclor, a

publicat o carte (Batin și împrejurimile sale -Monografie) și numeroase studii în reviste românești și străine, caracterizate prin rigoare și logică.

VASILE RUS (25.10.1934-31.12.2000)

A creat lucrări monumentale robuste și pure, de o noblețe discretă și o gravitate nesofisticată, în forma vibrantă, de o discretă afectivitate care împodobesc piețe, parcuri și instituții din țară și străinătate.

Busturile lui Ștefan Micle și Ștefan cel Mare la Feleac “Cărturarul” la mănăstirea Rohia “Legenda lui Gelu” sau “Columna”; busturile lui Eminescu în Germania; Dinu Lipatti la Geneva (Elveția); George Enescu și Tiberiu Brediceanu la Opera Română din Cluj-Napoca; Nicolae Iorga la Liceul “Avram Iancu”, Octavian Goga la Biblioteca Județeană Cluj; Guilelm Sorban în parcul din Dej; Grigore Silași la Beclean; Hadrian Daicoviciu la Muzeul Național De istorie a Transilvaniei, Ștefan cel Mare la Vad și multe altele.

Lucrări din creația lui se află în colecții muzeale și particulare din Romania, Germania, Austria, Ungaria, Franța, Elveția, Bulgaria, Norvegia, Grecia, Izrael , S.U.A.

IOAN DOLHA (12.02.1935-02.12.1990)

Învățător, profesor, robit de cântec și de armonia sunetului el va lucra cu pricepere în slujba melosului, instruind soliști, grupuri vocale, coruri și tarafuri, culegând și prelucrând folclor.

În 1971 a revenit în sat (Batin), ca lucrător în comerț, fără a abandona pasiunea și preocuparea pentru muzică. De numele lui se leagă performanțe și realizări deosebite ale formațiilor muzicale din Batin, care au adus faima și prestigiul satului.

VARALJAI MARTON

“Literatul” Varaljai Marton – în anul 1857 a participat în campania organizată în Polonia de Gheorghe Rakoczy al II-lea ajungând în captivitate la tătari.

MISZTOTFALUSI KIS MIKLOS

Tipograful și scriitorul Misztotfalusi Kis Miklos –prin șotia lui Szekely Maria care în anul 1690 a tipărit cu literele sale Testamentul Nou și Psalmii. Cheltuielile pentru funcționarea tipografiei au fost suportate din veniturile unei mori din Unguraș, aflată în proprietatea familiei. O parte din roata acestei mori este expusă în fața bisericii reformate din Unguraș. A donat o Biblie (Biblia Aurie) bisericii reformate din Unguraș. A devenit un om de cultura europeană scriindu-și ultima lucrare”Rationatis de orthographia”.

FEKETE MIHALY (1820-1871)

Pedagogul Fekete Mihaly (1820-1871) – între anii 1860-1862 a editat revista “Korunk”, care a fost un reprezentant de seamă a literaturii pentru tineret. A ajuns profesor și bibliotecar la școala reformată din Cluj, unde a început să scrie poezii pentru copii. A scris cărți: Citire, Citire pentru începători. Totodată a fost pedagogul copiilor familiei de nobili Bethlen.

BARTALUS ISTVAN

Bartalus Istvan, (născut în localitatea Unguras în anul 1821) , muzician-istoric, folclorist, pedagog, membru al Academiei de Științe, fondatorul cercetării muzicologice .Cea mai de seamă lucrare: Culegerea universală a folclorului maghiar, apreciată de Bela Bartok și Kodaly Zoltan.

Anul 2018 găsește comuna Unguraș într-un evident proces de aliniere la perspectivele sociale, economice și culturale ale prezentului. Profesionalismul Primăriei, al

Consiliului Local și efortul zilnic al oamenilor localităților comunei au făcut posibilă prioritizarea programelor prevăzute, pentru valorificarea eficientă a bugetelor ultimilor ani. Aceasta, în ciuda anilor de recesiune și frământări sociale. Începutul de secol XXI a fost dominat de priceperea și pasiunea Primarilor și a consilierilor locali, aleși prin încrederea locuitorilor din cele trei sate ale comunei, începând cu anul 1990.

Se poate afirma că în secolul XXI comuna Unguraș are anduranța gestului spre viitor, pregătește cu profesionalism ascendența așteptată de locuitori și își joacă cu discernământ rolul de vecin al municipiului și participant activ al viitoarei Zone Metropolitane.

Cei care se ridică la nivelul fervent al începutului de secol sunt înșiși oamenii locului, harnici, deschiși noului și stăpâni pe posibilitățile lor de formatori ai unui viitor dorit.

2.5.6 Comerț Și Servicii

Mărimea și calitatea activității comerciale precum și modul de utilizare a resurselor economice de către agenții comerciali se concretizează într-un ansamblu de rezultate economico-financiare care definesc eficiența activității comerciale. Prin eficiența activității economice, în speță a comerțului, se

înțelege raportul dintre efortul economic depus și rezultatele obținute de un agent economic și de comerț în ansamblul său, ori raportul dintre rezultate și efort.

Datele INS cu privire la numărul de micro-întreprinderi fac referire doar la numărul unităților cu 1-9 angajați care desfășoară activități economice și care au fost identificate pe baza bilanțului contabil, document care nu este cerut și în cazul PFA și AF. Totuși, venitul care poate fi obținut din aceste surse acoperă doar necesarul pentru subzistență, existând nevoia acută de dezvoltare a acestor activități, care pot contribui la dezvoltarea economiei rurale în ansamblul ei. Sectorul micii industrii artizanale, dezvoltat în perioada comunistă sub forma cooperăției, a înregistrat o scădere majoră după anul 1989.

Se remarcă și firmele care asigură echilibrul social al comunei:

- ✓ Cabinet medical de medicină dentară.
- ✓ Cabinet medic de familie
- ✓ Biserici în Unguraș:
 - Biserica Reformată,
 - Biserica Ortodoxă,
 - Biserica Adventistă,
 - Biserica Romano –Catholică.
- ✓ Biserici în Batin:
 - Biserica Ortodoxă,
 - Biserica Greco-Catholică.

2.5.7 Dezvoltarea Edilitară

Până în prezent în comuna Unguraș s-au realizat sau sunt în curs de realizare următoarele proiecte:

NR. CRT.	DENUMIRE LUCRARE	STADIU
1	Plan Urbanistic General (PUG)	In derulare
2	Modernizare si extindere cladire anexa in Unguras nr.153	In derulare

3	Achizitie autoturism	Finalizat
4	Achizitie laptop	Finalizat
5	Reparatii capitale Scoala Gimnaziala Batin	In derulare
6	Renovare cladire Scoala Ungurs si igienizare Sali de clasa	Finalizat
7	Reabilitare scoala veche Batin	In derulare
8	Reabilitare curtea scolii Batin	In derulare
9	Achizitie centrala termica in Sacoala Batin	Finalizat
10	Amenajare teren de tenis in localitatea Unguras	In derulare
11	Schimbare covor sintetic de pe terenul de sport	In derulare
12	Achizitie aparate de climatizare	In implementare
13	Construire platforma comunala de depozitare si gospodarie a gunoiului de grajd	In derulare
14	Extindere iluminat public	In implementare
15	Cofinantare proiect Sistem Integrat de Management al Deseurilor – POS Mediu	In implementare (licitatie)
16	Canalizare in comuna Unguras, loc. Unguras, Batin si Valea Ungurasului	In implementare
17	Modernizare drumuri, ulite si strazi in loc. Ungurs	Finalizat
18	Modernizare DC 12 Unguras - Darot	Finalizat
19	Amenajare santuri, accese si trotuare DC 12 Unguras - Darot	Finalizat
20	Modernizare varianta ocolitoare centru Batin	Finalizat
21	Modernizare drumuri, ulite si strazi in loc. Batin	In implementare
22	Asfaltare iesire de pe DC 12 Ungurs - Drot	In implementare
23	Regularizare valea Viselui Batin	In implementare
24	Reparatii interior si exterior Scoala Unguras, corp III	In implementare

2.6 CAPITALUL SOCIAL

2.6.1 Populația

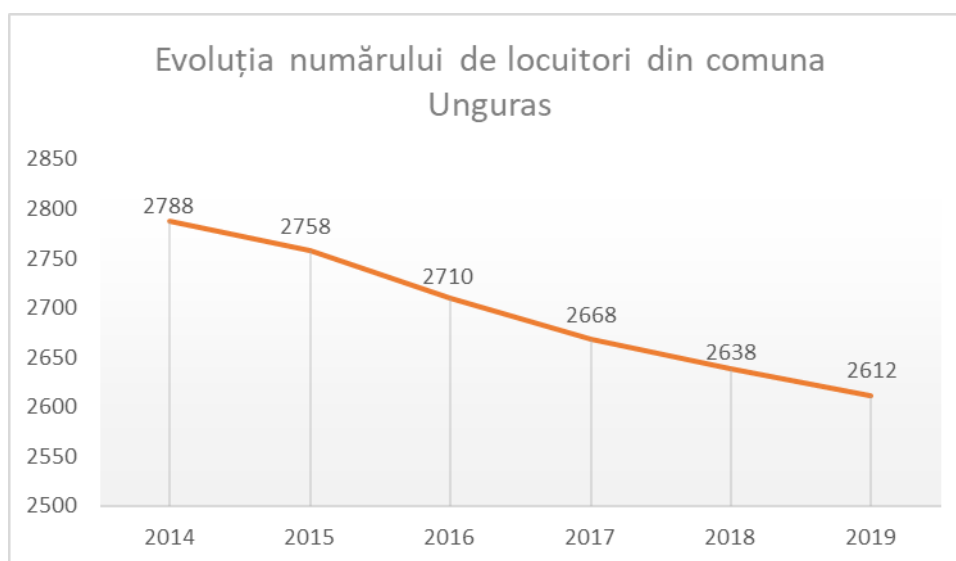
Potrivit Institutului Național de Statistică, populația stabilă a României înregistrată în 2019 a fost de 22 170 586 locuitori, dintre care 10 827 817 bărbați (48,84%) și 11 342 769 femei (51,16%).

Structura populației pe sexe evidențiază faptul că populația feminină continuă să fie predominantă. Conform datelor oficiale, populația de sex feminin se concentrează în mediul urban într-o proporție mai mare (57,62% din totalul populației feminine decât în mediul rural).

În prezent, comuna Unguraș are o populație de 2.635 de locuitori, cu o densitate medie de 41,42 locuitori pe kilometru pătrat,

locuitori dispuși în mai multe localități aparținătoare.

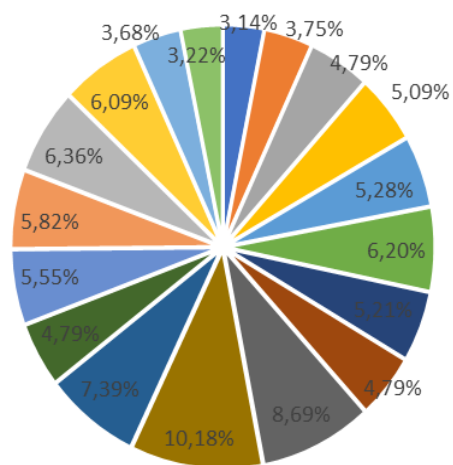
În figura de mai jos este evidențiată evoluția populației comunei Unguraș în perioada 2014-2019. Conform graficului, se observă o ușoară scădere a numărului de locuitori ai comunei, aceasta putându-se baza atât pe fenomenul de îmbătrânire a populației, cât și pe considerentul că tot mai mulți tineri aleg să locuiască în orașe.

Sursa datelor: INSSE

Structura pe vârste a populației comunei Unguraș conform datelor statistice din Ianuarie 2019, este redată în tabelul și figura de mai jos:

Structura pe vârste a populației comunei Unguraș

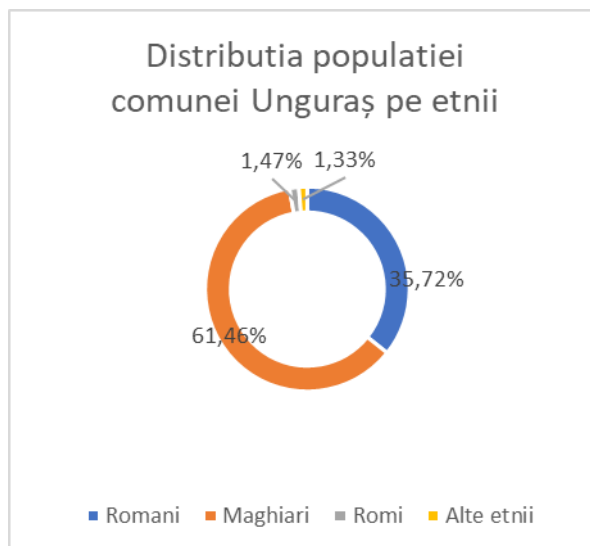
- 0- 4 ani ■ 5- 9 ani ■ 10-14 ani ■ 15-19 ani ■ 20-24 ani ■ 25-29 ani
- 30-34 ani ■ 35-39 ani ■ 40-44 ani ■ 45-49 ani ■ 50-54 ani ■ 55-59 ani
- 60-64 ani ■ 65-69 ani ■ 70-74 ani ■ 75-79 ani ■ 80-84 ani ■ 85 ani si peste

STRUCTURA PE VÂRSTE A POPULAȚIEI COMUNEI UNGURĂȘ	
CATEGORIE DE VÂRSTĂ	NR. PERSOANE
0-4 ani	82
5-9 ani	98
10-14 ani	125
15-19 ani	133
20-24 ani	138
25-29 ani	162
30-34 ani	136
35-39 ani	125
40-44 ani	227
45-49 ani	266
50-54 ani	193
55-59 ani	125
60-64 ani	145
65-69 ani	152
70-74 ani	166
75-79 ani	159
80-84 ani	96
85 ani si peste	84
Total populație	2 612

Sursa datelor: INSSE

Așadar, în comuna Unguraș, populația este distribuită relativ uniform pe toate categoriile de vârstă, existând copii și tineri de până la 19 ani (16,77%), persoane apte de muncă, cu vârste între 20 și 59 de ani (52,53%), dar și persoane cu vârstă mai înaintată (30,70%).

În ceea ce privește distribuția populației pe etnii, majoritatea locuitorilor comunei Unguraș sunt maghiari, în procent de 61,46%, români 35,72%, romi 01,47%, și un procent de 1,33% din locuitori sunt de alte etnii.

2.6.2 Starea De Sănătate

Starea sănătății populației este un indice al dezvoltării țării care reflectă bunăstarea socio-economică a populației, dar și condițiile de trai ale populației, precum și gradul de educație adecvată despre factorii de risc și comportamente sănătoase. Ponderea populației din mediul rural, care au apreciat starea propriei sănătăți drept fiind nesatisfăcătoare este de două ori mai mare față de mediul urban. Printre cauzele care rezultă într-o astfel de apreciere a propriei stări de sănătate din mediul rural ar putea fi accesul mai redus la serviciile medicale, venituri mai reduse, atitudinea neglijentă față de sănătate, modul de viață mai nociv, precum și rata mai înaltă de îmbătrânire din sate față de orașe. În cazul comunei Unguraș, apropierea de municipiul Cluj-Napoca și de Municipiul Dej constituie un avantaj pentru locuitorii comunei, care pot apela la serviciile Spitalului Județean Cluj și a Spitalelor Clinice și de Specialitate de pe raza celor 2 municipii. Reformele din domeniul sanitar au produs modificări în

structura organizatorică a acestui sistem și la nivelul comunei Unguraș, dispensarele medicale, care au asigurat asistența primară, transformându-se în cabinete medicale individuale, unde își desfășoară activitatea medicii de familie.

În cursul anului 2019, rețeaua publică de ocrotire a sănătății de pe raza comunei cuprindea :

- cabinete medicale individuale - 1
- dispensare umane - 1
- cabinete de stomatologie - 1
- farmacii - 1
- farmaciști -1
- medici - 2 (1 medic de familie și un medic stomatolog)
- asistente medicale – 4
- medici veterinari - 1

În vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației și creșterea speranței de viață, se impun anumite măsuri de prevenție și control:

- ✓ Planificare familială modernă;
- ✓ Descurajarea avorturilor;
- ✓ Protecția familiei;
- ✓ Protecția femeilor gravide;
- ✓ Acțiuni de educație pentru sănătate din partea medicilor din cadrul

cabinetelor medicale individuale și al farmaciei.

2.6.3 Educația Formală Și Informală

Învățământ

Mediul rural este definit, în documentele oficiale, drept o țintă predilectă pentru investițiile și programele de dezvoltare, începând cu infrastructura și terminând cu serviciile sociale, inclusiv educaționale. Analiza datelor existente, precum și cercetările realizate, confirmă realitatea conform căreia mediul rural este unul defavorizat, atât în privința resurselor existente (la nivelul familiei, comunității, unității școlare), cât și, pe cale de consecință, în privința rezultatelor obținute de unitățile școlare din mediul rural, atât pe dimensiunea ”participare școlară”, cât și pe dimensiunea ce vizează ”rezultatele învățării”

Rolul educației și învățământului într-o societate civilizată este foarte important. În primul rând, pentru că educația contribuie la formarea și dezvoltarea personalității individuale. Totodată nivelul de dezvoltare economică al unei țări depinde și de nivelul de educație al cetățenilor, de aceea este nevoie de o concepție clară despre rolul educației într-o societate. Cele mai mari provocări în acest domeniu vin din mediul rural. Oricâte proiecte au fost demarate pe această zonă, în continuare calitatea procesului educațional este una scăzută în foarte multe școli de la sat. În România aspectul practic al învățământului se află într-o profundă contradicție cu aspectul teoretic: deși misiunea școlii este prezentată într-un set de standarde generale ce interpretează așteptările beneficiarilor, în realitate se simte lipsa de interes pentru dezvoltare, pentru crearea unor șanse egale cu provocările viitorului, iar învățământul din

mediul rural este principalul domeniu defavorizat.

În anul 2019, în comuna Unguraș funcționează următoarele școli și grădinițe:

- ✓ Școala cu clasele I-VIII Unguraș;
- ✓ Școala cu clasele I-IV Batin;
- ✓ Școala Valea Ungurasului;
- ✓ Grădinița Unguras.

Baza materială a sistemului instituțional în care se desfășoară activitatea de educație și învățământ dispune de:

- ✓ Săli de clasă: 10
- ✓ Cabinete școlare: 4
- ✓ Laboratoare: 2
- ✓ Săli de gimnastică: 2
- ✓ Biblioteci: 1
- ✓ Săli de informatică: 1

Pornind de la datele statistice care arată decalaje mari între condițiile oferite elevilor în școlile din mediul rural, comuna Unguraș a procedat la dotarea și modernizarea școlii din localitate la cele mai înalte standarde care să le ofere o nouă perspectivă a stilului de predare și de învățare – unul modern, nu unul tern care obosește elevii. Integrarea copiilor în sistemul de educație nu poate fi făcută dacă nu le punem acestora la dispoziție dotările necesare, precum și cadre didactice bine pregătite, elemente de care comuna Unguraș dispune. Un punct slab pentru comuna Unguraș este că nu dispune de un liceu.

Pentru dezvoltarea rurală, omul are o importanță deosebită. Educația, cunoștințele și calificarea influențează dezvoltarea rurală și diversificarea economiei rurale. Îmbunătățirea și menținerea unui nivel adecvat al infrastructurii de bază reprezintă un element important în dezvoltarea socio-economică. Cu toate acestea, pentru o dezvoltare bună, formarea profesională are o mare influență.

„Școala e tot ce vezi și tot ce auzi. Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl,

cel mai bun și cel mai aspru.” (Nicolae Iorga)

Înființarea de școli constituie fapte de cultură decisive în acțiunea de ridicare a neamului.

Pregătirea elevilor este asigurată de colectivul de profesori, care au continuitate în unitățile de învățământ conform datelor din 2019:

Nr. Crt.	Statutul cadrelor didactice	Titulari
1	Personal didactic învățământ preșcolar	4
2	Personal didactic învățământ primar	7
3	Personal didactic învățământ gimnazial	15
TOTAL		26

Baza materială a sistemului instituțional în care se desfășoară activitatea de educație și învățământ, conform recensământ 2018, dispune de:

- Săli de clasă: 10;
- Laboratoare școlare: 4;
- Calculatoare (PC): 33;
- Biblioteci: 1;
- Volume existente în biblioteci:

Carte românească : 5092.

Carte străină : 6493.

Cultură

Așezările rurale românești reprezintă, din îndepărtatele timpuri ale istoriei, vetrele cele mai autentice de viață ale neamului nostru. Legate de civilizația, cultura și spiritualitatea poporului, ele sunt păstrătoare ale specificului etnic prin veacuri, marcat de datini și obiceiuri de mare frumusețe și originalitate. Matcă de tradiție și valori, satul constituie un mediu de referință în cercetarea istoriei noastre naționale. Satul a fost astfel permanent un spațiu de viață autentică, unde s-a creat și recreat întreg universul de cultură și civilizație tradițională. În același timp, el este o conștiință a neamului nostru și chiar poate fi considerat o emblemă națională, prin tot ceea ce are specific și nepieritor, de la case, port și până la creațiile folclorice, atât de bogate și valoroase.

Mijloacele prin care se transmite cultura în mediul rural sunt: căminele și alte așezăminte culturale, bibliotecile, cinematografele, radioul, televiziunea și internetul. În România începuturile în acest domeniu se situează la sfârșitul sec. XIX, iar pe parcursul secolului XX legislația în domeniu se specializează, își definește termenii și se aliniază legislației europene din acest domeniu. Legea în vigoare astăzi în România este legea 182 din 25 octombrie 2000 privind protejarea patrimoniului cultural mobil, care constituie cadrul legal în acest domeniu. Obiectul legii este, în mod evident, constituirea unui sistem de protejare a bunurilor culturale. Factorii de risc care pot provoca deteriorarea sau chiar distrugerea acestora sunt: factorul uman, factorii biologici, factorii fizico-chimic, dezastre naturale, alți factori. Toți acești factori care amenință bunurile culturale demonstrează fragilitatea acestora, faptul că avem datoria să conservăm și să restaurăm vestigiile trecutului, chiar dacă aceasta presupune investiții materiale și umane. Până la urmă gradul de civilizație al unei societăți se verifică prin grija pe care o are pentru bunurile culturale, și în general pentru bunurile care nu aduc neapărat profit.

Evenimente deosebite care au loc în comună:

Sărbătoarea „Fiii Satului” are loc anual în data de 24 august în satul Unguraș, în prima zi de Rusalii în satul Batin, și în prima duminică din iulie în satul Valea Ungurașului. “Fiii Satului” reprezintă o întâlnire de suflet, care a devenit deja tradiție în cele mai multe sate de pe teritoriul țării noastre. Sărbătoarea are în primul rând rolul de a păstra tradiția și datina locală și de a aduce împreună fiii satului din toate colțurile țării și chiar ale lumii, de la cei mai tineri, până la octogenari, cei mai în vârstă fiind reprezentați de nepoți sau strănepoți.

Ordinea publică și protecția civilă

Asigurarea ordinii și liniștii publice

La nivelul comunei Unguraș, ordinea și liniștea publică sunt asigurate prin activitățile desfășurate de către postul comunal de Poliție Unguraș. Lucrătorii

postului de poliție soluționează petiții, sesizări ale cetățenilor comunei și aplică acolo unde este cazul, contravenții. Pe linie de prevenire, agenții de poliție întreprind permanent controale. De asemenea supravegherea circulației rutiere este asigurată tot de postul comunal de Poliție, care este dotat cu un autoturism ce asigură patrularea pe raza comunei. Comuna nu dispune de un compartiment de Poliție Comunitară. În schimb, în comună s-a implementat un sistem de supraveghere video. Scopurile principale ale unui astfel de sistem fiind de a proteja populația împotriva faptelor antisociale și de a ajuta autoritățile, pentru a interveni cu rapiditate în cazuri de urgență fie că este vorba de situații de natura criminală sau fenomene naturale grave, cutremure sau inundații. Totodată se poate monitoriza traficul rutier, ordinea publică sau se pot dovedi diferite fapte ce tin de gospodărirea comunală.

2.7 ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Asistența socială este o activitate profesionistă de ajutorare a oamenilor (fie ei indivizi, familii, grupuri sau comunități), în vederea creșterii și/sau refacerii capacității acestora de funcționare socială și a obținerii resurselor care să le asigure o viață trăită cu demnitate în cadrul social dat.

La baza Asistenței Sociale stau:

- ✓ furnizarea de servicii în beneficiul persoanelor asistate
- ✓ justiția socială
- ✓ respectarea unicității și demnității umane
- ✓ respectarea confidențialității și integrității persoanei
- ✓ respectarea autodeterminării

- ✓ respectarea competenței profesionale

Pe plan local, domeniul asistenței sociale este bine reprezentat, urmărindu-se dezvoltarea unui sistem eficient de servicii sociale la nivelul localității, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, creșterea calității vieții, tratament egal, nediscriminare și dreptul la o viață demnă pentru toți locuitorii comunei Unguraș.

În cursul anului 2019, situația s-a prezentat după cum urmează:

- ✓ Dosare cuprinzând ajutorul social în plată - 42
- ✓ Alocații de susținere a familiei – 38
- ✓ Asistenți personali - 23

CAPITOLUL III

PROBLEMELE SI POTENȚIALUL COMUNEI UNGURAȘ

“...sunt evidente aspirațiile oamenilor pe direcția creșterii nivelului lor de trai”

O etapă importantă în elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Unguraș a constat în identificarea problemelor și potențialului de dezvoltare prin utilizarea eficientă și concentrată a tuturor resurselor locale.

Principalul obiectiv al cercetărilor adresate actorilor locali a constat în identificarea opiniilor acestora cu privire la nivelul curent de dezvoltare al comunei și stabilirea unor direcții strategice de

dezvoltare viitoare. Pentru a obține o situație cât mai realistă a problemelor întâmpinate de comuna Unguraș respectiv a potențialului de dezvoltare al acesteia, s-a realizat o investigație sistematică, controlată și empirică asupra unor obiective. Investigația efectuată a combinat cercetarea calitativă cu cercetarea cantitativă, axată pe aplicarea unui chestionar.

3.1 COORDONATE ALE CERCETĂRII CALITATIVE ADRESATE ACTORILOR LOCALI REPREZENTATIVI AI COMUNEI Unguraș

Cercetarea calitativă este foarte necesară și importantă în anumite domenii: înțelegerea unui eveniment, pentru a scoate în evidență anumite caracteristici sau comportamente, din perspectiva actorului implicat; datele calitative se referă la atribute ale unei persoane sau a unui grup de persoane, motivații, aspirații, atitudini, valori, cultură, stil de viață, comportament, care se redau cât de exact posibil; foarte importantă este experiența personală a cercetătorului, puterea lui de pătrundere, de înțelegere, intuiția sa; de aici, specificitatea interpretărilor. Interpretările se pot face treptat, pe măsură ce se culeg informații.

Informațiile culese nu se supun regulilor statistice, deși pot fi convertite în expresii cantitative prin codificare și, apoi, supuse unei anumite prelucrări ex. numărare și

comparare, pentru a afla frecvența. Deci, nu se bazează pe expresii cantitative, dar implica unele măsurări. Din răspunsuri la interviuri, pe baza unor chestionare specifice, se extrag concepte. Eșantioanele cu care se lucrează sunt selectate conform scopului, indivizii, entitățile selectate trebuie să răspundă anumitor criterii. Cea mai întâlnită formă a unei cercetări calitative este focus-grupul. Aceasta tehnică o folosim în special când vrem să vedem cât de viabil este un nou produs propus sau un nou serviciu. În fiecare grup în jur de 9-12 persoane discută o anumită temă. Grupul este condus de un moderator specializat, care începe discuția de la un nivel foarte general, apoi, gradual, focalizează discuția pe subiectul vizat.

Printre avantajele focus-grupurilor se numără: posibilitatea de a vedea și de a analiza expresiile faciale și limbajul trupului, se pot obține informații de natură socială din exprimările folosite, oferă informații ce sunt mai greu de obținut prin alte metode. Această metodă are și câteva dezavantaje: eșantioane mici, nu e anonim, posibilă influență a grupului.

Comuna Unguraș are experiența unor *proiecte finalizate* sau a unor *proiecte aflate în derulare la momentul actual* la nivelul comunei.

Între proiectele care au fost deja finalizate se regăsesc:

- Renovare cladire Scoala Ungurs și igienizare săli de clasă;
- Achiziție centrala termica in Sacoala Batin;
- Modernizare drumuri, ulite si strazi in loc. Unguraș;
- Amenajare santuri, accese si trotuare DC 12 Unguras - Darot;
- Modernizare varianta ocolitoare centru Batin;
- Modernizare DC 12 Unguras - Darot

În prezent, la nivelul comunei sunt în derulare următoarele proiecte:

- Modernizare si extindere cladire anexa in Unguras nr .153
- Reparatii capitale Școală Gimnaziala Batin
- Reabilitare curte și școală veche Batin
- Amenajare teren de tenis în localitatea Unguras
- Construire platforma comunala de depozitare si gospodarie a gunoiului de grajd.

Următoarele proiecte care se află în stadiul de achiziție în comuna Unguraș sunt:

- Extindere iluminat public

- Cofinantare proiect Sistem Integrat de Management al Deseurilor – POS Mediu
- Canalizare in comuna Unguras, loc. Unguras, Batin si Valea Ungurasului
- Reparatii interior si exterior Scoala Unguras, corp III
- Regularizare valea Vișeului - Batin
- Asfaltare iesire de pe DC 12 Ungurs - Darot
- Modernizare drumuri, ulite si strazi in loc. Batin.

În continuare, reprezentanților comunității locale li s-a solicitat să propună câteva tipuri de proiecte a căror implementare ar fi utilă pentru dezvoltarea comunei Unguraș în perioada următoare. Printre proiectele propuse s-au regăsit următoarele:

- ✓ Realizare piste pentru bicicliști
- ✓ Reabilitare poduri
- ✓ Modernizare drumuri, ulițe, străzi în comuna Unguraș – Zona Vidraș
- ✓ Amenajare trotuare și alei pietonale in comuna Unguraș
- ✓ Canalizare în comuna Unguraș, Loc. Unguraș, Batin și Valea Ungurașului
- ✓ Modernizarea sistemului de alimentare cu apă prin rețele de alimenatare centralizat
- ✓ Înființare rețea de distribuție a gazelor naturale în comuna Unguraș
- ✓ Înființare și dotare creșă cu program after school
- ✓ Implementarea sistemului de asistență social
- ✓ Realizarea unui azil de bătrâni și centru pentru sevicii sociale
- ✓ Reabilitarea și modernizarea primărie
- ✓ Construire capele mortuare în localitățile Unguraș, Batin și Valea Ungurașului
- ✓ Amenajare spații verzi pentru recreere
- ✓ Amenajare parc de aventuri în comună
- ✓ Exploatarea resurselor de sare existente în comuna Unguraș

- ✓ Înființare piață agricolă în comuna Unguraș, județul Cluj
 - ✓ Amenajare centru de colectare a legumelor și cerealelor în comuna Unguraș
 - ✓ Restaurare și includere în circuit turistic a Situri arheologice
 - ✓ Înființarea în cadrul primăriei a unui departament responsabil cu promovarea turistică a zonei
 - ✓ Înființare perdele forestiere de protecție a localităților
 - ✓ Instalare surse de energie alternativă (panouri fotovoltaice și pompe de căldură) pentru clădirile care aparțin instituțiilor publice
 - ✓ Digitizarea arhivelor
 - ✓ Cursuri de perfecționare pentru angajații primăriei
 - ✓ Achiziționare program informatic integrat pentru toate compartimentele
- Mentionăm că pentru Strategia de dezvoltare 2020-2025 nu s-a mai considerat necesară organizarea unei ședințe de tip focus-grup. Ideile de proiecte menționate anterior au venit din partea locuitorilor comunei care în cadrul cercetării cantitative au fost supuși unui chestionar despre situația actuală a comunei respectiv posibilele direcții de dezvoltare pentru viitor.

3.2 COORDONATE ALE CERCETĂRII CANTITATIVE ADRESATE LOCUITORILOR COMUNEI Unguraș

Cercetarea cantitativă se desfășoară cu ajutorul culegerii și prelucrării de date prin experimente, anchete, observații etc., și va pune în evidență anumite rezultate ale prelucrării datelor; este extinsă deoarece este nevoie de o anumită cantitate, de un anumit volum de date, pentru ca prelucrarea și rezultatele să aibă relevanță. În cazul nostru, datele au fost culese prin intermediul unui chestionar aplicat asupra unui grup de 400 de persoane. Subiecții cercetării au completat un chestionar conținând un număr de 25 de întrebări ce acopereau partea socială a comunei, infrastructura, nivelul de trai dar și viitoarele proiecte și problemele cu care se confruntă comuna în prezent. Au fost utilizate următoarele tipuri de întrebări:

- *întrebări factuale* (concretizate prin întrebări de identitate: vârsta, ocupația,

pregătirea profesională, plasate la începutul chestionarului);

- *întrebări închise* cu răspunsuri precodificate cu privire la tema centrală;
- *întrebări de tip scală*, ierarhizând răspunsurile proprii. În acest caz variantele de răspuns fiind: necorespunzătoare, satisfăcătoare, mulțumitoare;
- *întrebări de semi-deschise* care au în alcătuirea lor răspunsuri codificate dar se lasă și posibilitatea de a adăuga răspunsuri libere.

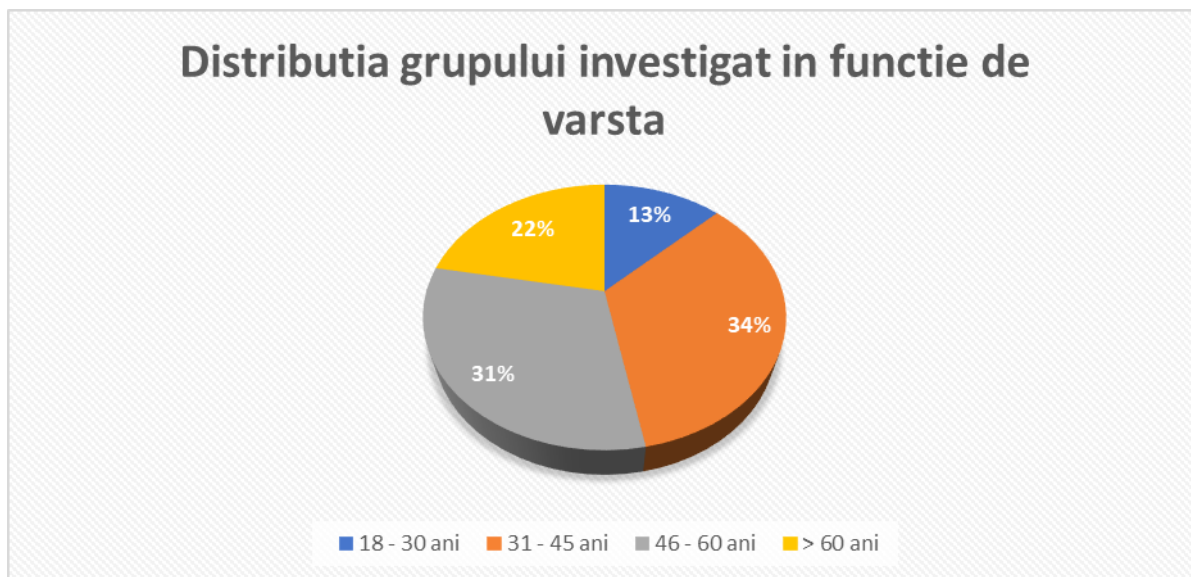
Principalele obiective care au fost urmărite prin intermediul cercetării cantitative desfășurate au fost:

- Identificarea percepției subiecților privind situația actuală a comunei comparativ cu situația din anul precedent;

- Modificările privind nivelul de trai comparativ cu ultimii 4 ani;
- Nevoile sociale ale cetățenilor (probleme de sănătate, utilități, condițiile de locuit, etc.) ;
- Identificarea situației din comună privind infrastructura de bază (starea drumurilor, energia electrică, apă, gaze naturale, telefonie fixă/mobilă, locuri de agrement, spații de joacă, etc.) ;
- Determinarea opiniei membrilor comunității cu privire la gradul de importanță al unor potențiale proiecte în contextul dezvoltării comunei Unguraș.

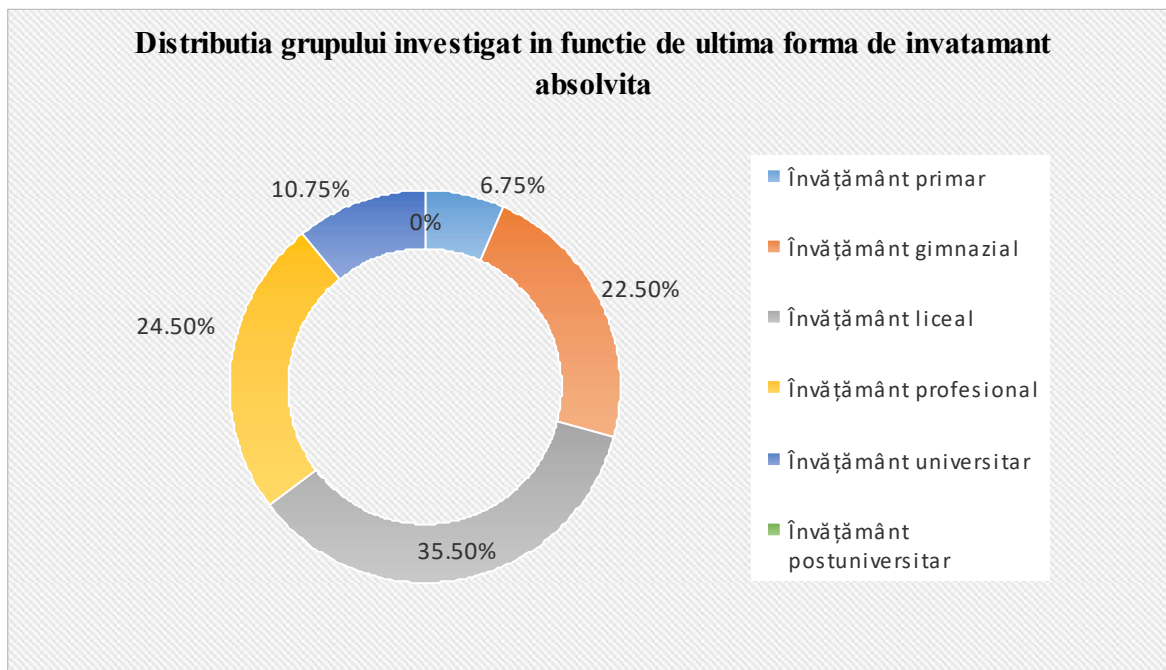
O altă secțiune de întrebări a chestionarului a solicitat respondenților să aprecieze gradul de importanță al unor potențiale proiecte care să vină în sprijinul dezvoltării comunei Unguraș, proiecte specifice pentru cinci domenii de importanță majoră în viitorul comunei: Infrastructură, Mediu, Economie, Social, Administrație Publică. În acest context, au fost utilizate întrebări închise de tip scală, ierarhizând propriile răspunsuri: puțin important, important, foarte important.

Cu privire la grupa de vârstă, repondenții chestionarelor se încadrează astfel: 22% aparțin grupei de vârstă mai mare de 60 ani, 34,25% aparțin grupei de vârstă 31-45 ani, 31% aparțin grupei de vârstă 46-60 ani respectiv 12,75% care se încadrează în grupul de vârstă 18-30 ani.

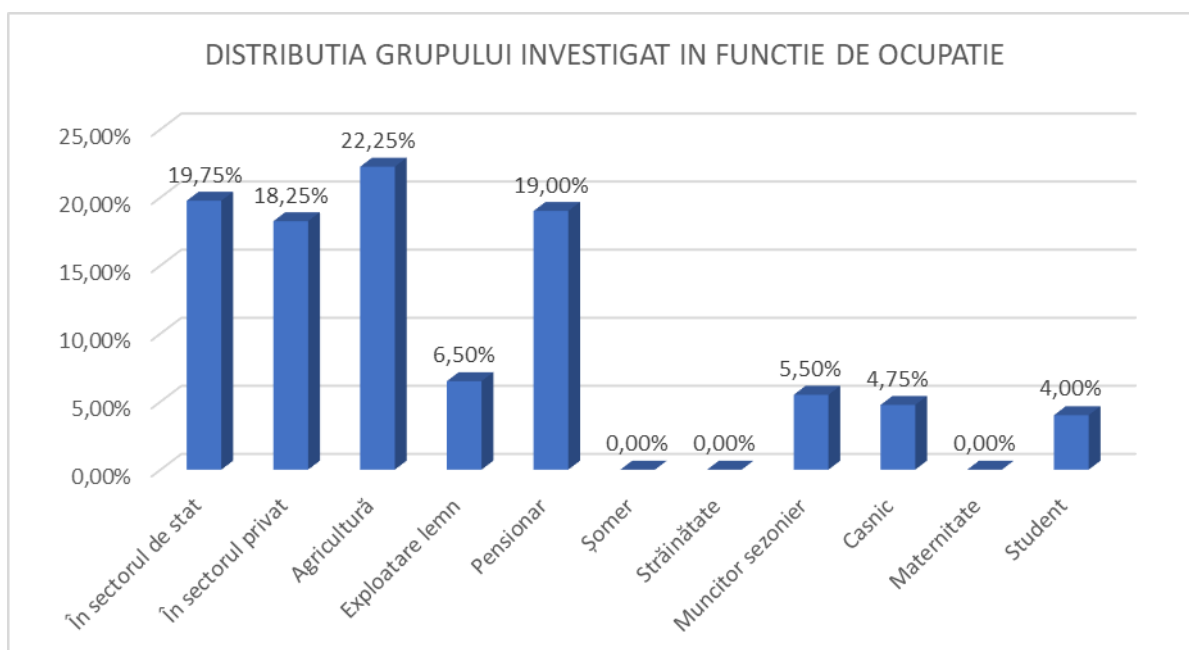
Raport de cercetare Unguraș 2020 - 2025

În ceea ce privește ultima formă de învățământ absolvită, cea mai mare parte a respondenților, 35,50%, au absolvit învățământul liceal, 24,50% au absolvit învățământul profesional, 22,50% învățământul gimnazial; 6,75% învățământul primar, în structura grupului respondenți cu studii universitare 10,75% respectiv 0% respondenți cu studii post-universitare.

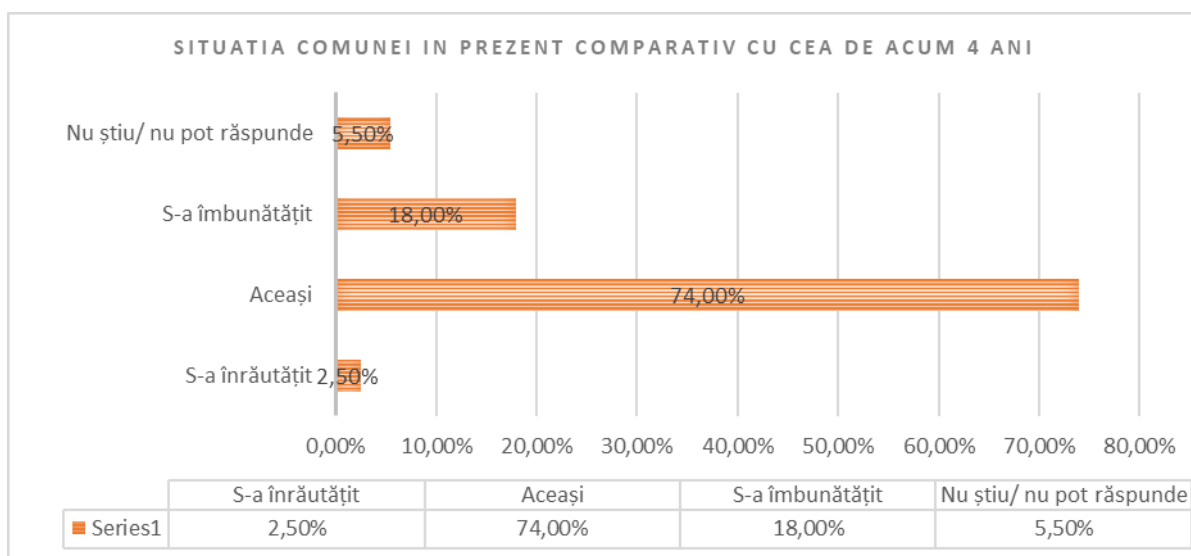
Raport de cercetare Unguraș 2020 - 2025

Raportat la ocupația persoanelor investigate: 18,25% lucrează în sectorul privat, 19,0% sunt pensionari, 19,75% lucrează la stat, 4,75% persoane casnice, 5,50% lucrează doar sezonier, 0,0% lucrează în străinătate, 0,0% sunt șomeri, 22,25% lucrează în agricultură și 4,0% sunt studenți.

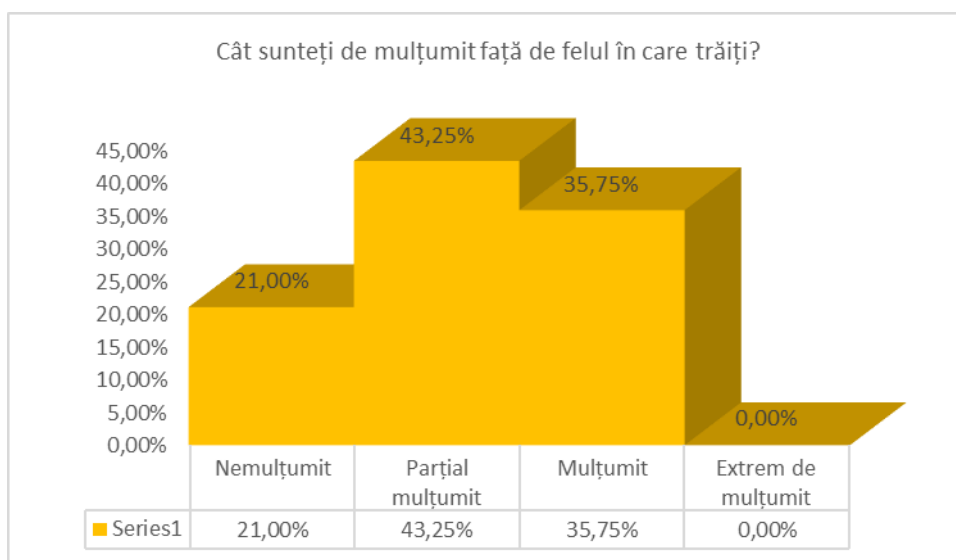
Raport de cercetare Unguraș 2020 –2025

Referitor la aprecierile pe care le-au făcut cei intervievați cu privire la situația comunei comparativ cu cea de acum 4 ani, majoritatea, 74,00% au declarat că a rămas aceeași, 18,00% susțin că s-a îmbunătățit iar doar 2,50% sunt de părere că situația comunei s-ar fi înrăutățit, în timp ce 5,50% nu și-au exprimat punctul de vedere.

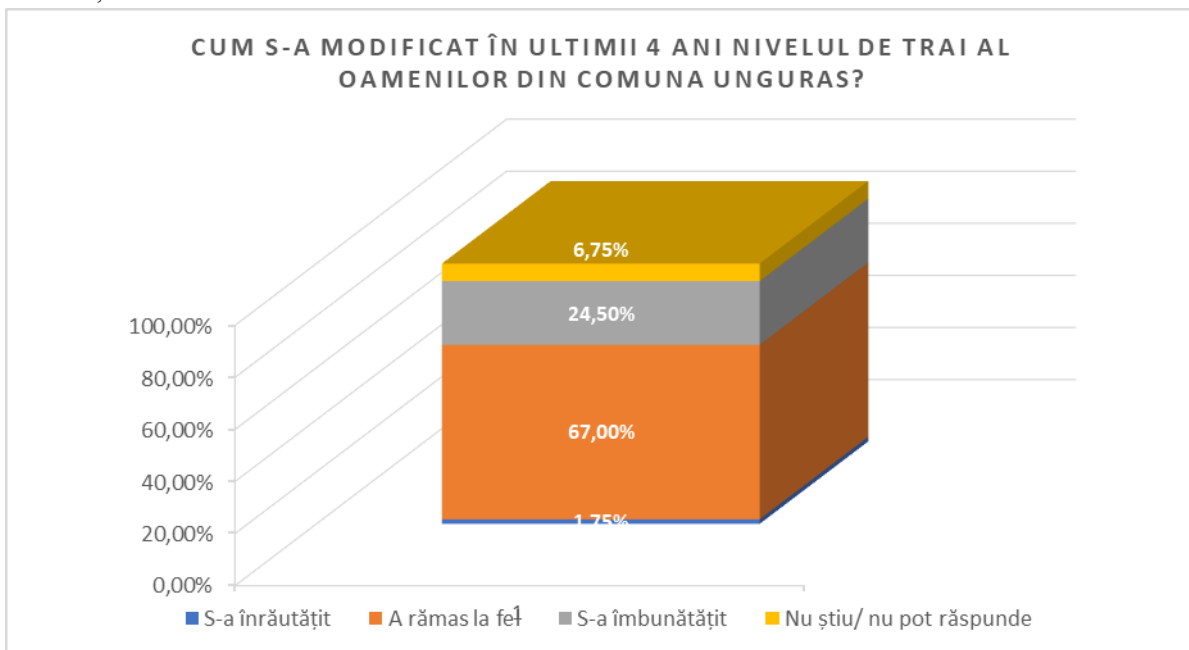
Raport de cercetare Unguraș 2020 –2025

În ceea ce privește nivelul de satisfacție al locuitorilor față de felul în care trăiesc, cea mai mare parte a celor intervievați 43,25% s-au declarat parțial mulțumiți, 37,75% s-au declarat mulțumiți, în timp ce un procentaj de 21,0% din totalul eșantionului, s-au declarat nemulțumiți respectiv 0,0% din totalul eșantionului s-au declarat extrem de mulțumiți.

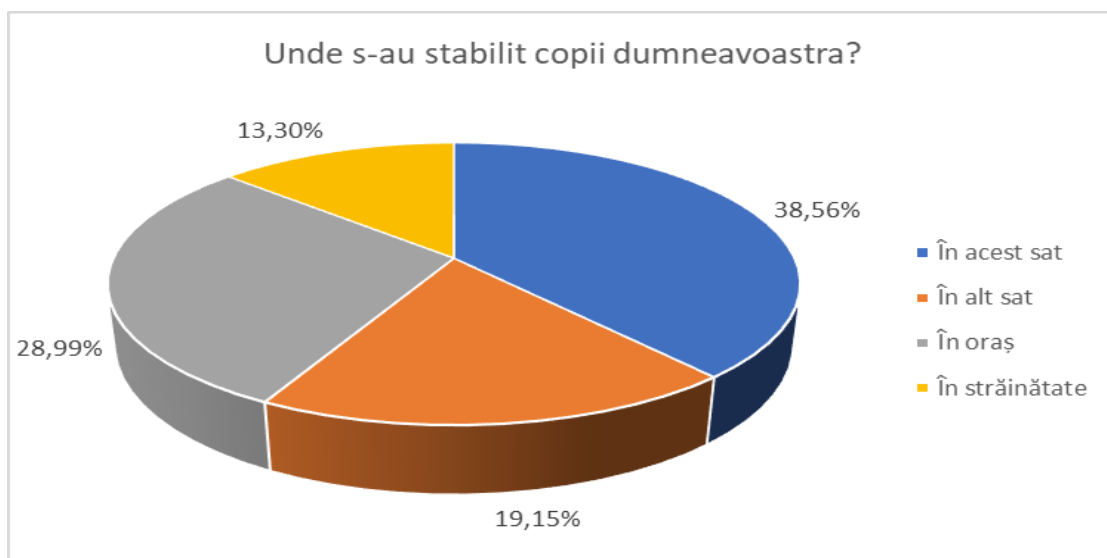
Raport de cercetare Unguraș 2020 –2025

Referitor la aprecierile pe care le-au făcut cei intervievați cu privire la nivelul de trai comparativ cu ultimii 4 ani, un procent semnificativ de 67,0% au declarat că a rămas același, 24,50% consideră că nivelul de trai al comunei s-a îmbunătățit, iar 1,75% susțin că s-ar fi înrăutățit.

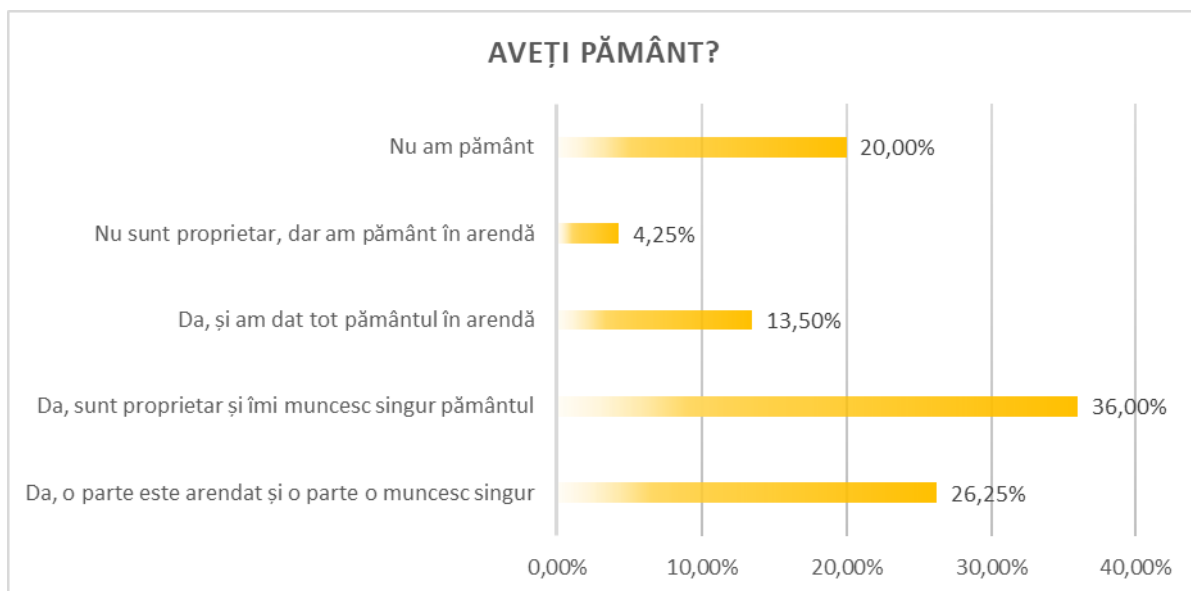
Raport de cercetare Unguraș 2020 –2025

Referitor la viitorul tinerilor din comuna Unguraș, 38,56% din respondenții ai căror copii nu au părăsit încă casa părintească văd propriul sat ca o șansă de realizare pentru proprii copii, iar 28,99% consideră orașul ca fiind cea mai bună alegere privind dezvoltarea acestora. Pe când 13,30% ar opta pentru străinătate, iar 19,15% consideră alt sat ca fiind o bună oportunitate.

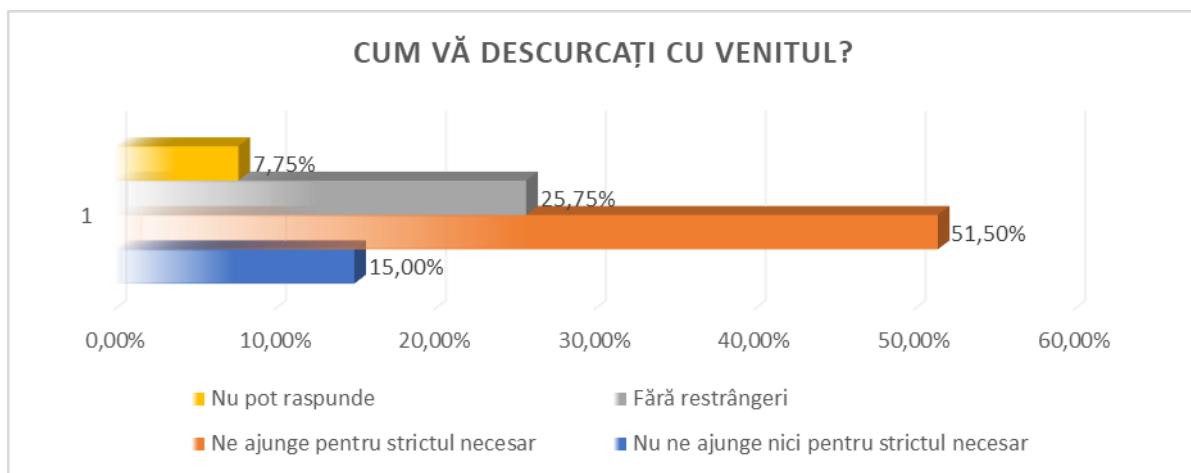
Raport de cercetare Unguraș 2020 –2025

Dintre cei care au pământ în proprietate, cei mai mulți își muncesc singuri pământul 36,0%, 26,25% își muncesc singuri o parte din pământ cealaltă parte fiind arendată, 13,05% dintre respondenți declarând că și-au dat pământul în arendă, 4,25% nu lucrează pământul, cu toate că nu sunt proprietari, iar 20,0% din eșantion nu dețin pământ.

Raport de cercetare Unguraș 2020 – 2025

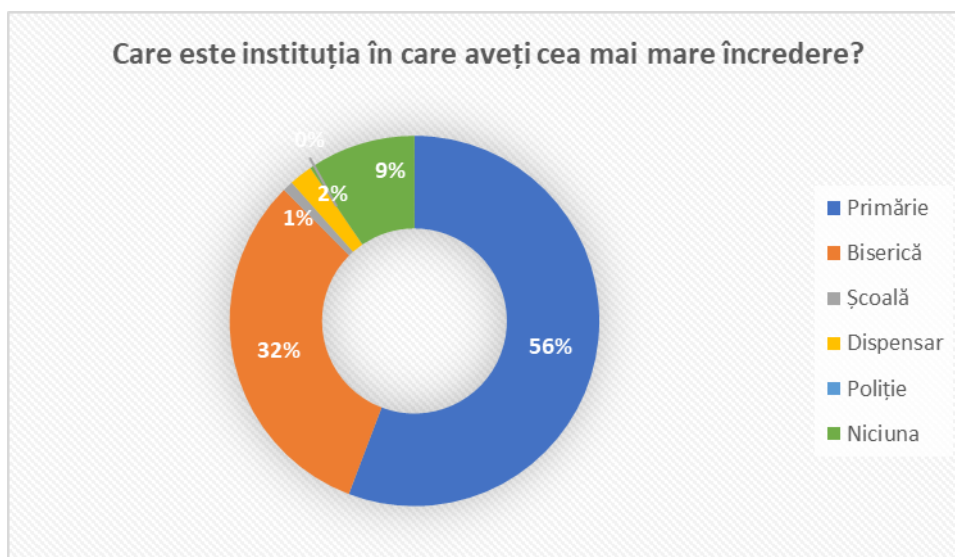
Aprecierea subiectivă a veniturilor

Raport de cercetare Unguraș 2020 – 2025

Încredere în instituții și participare cetățenească

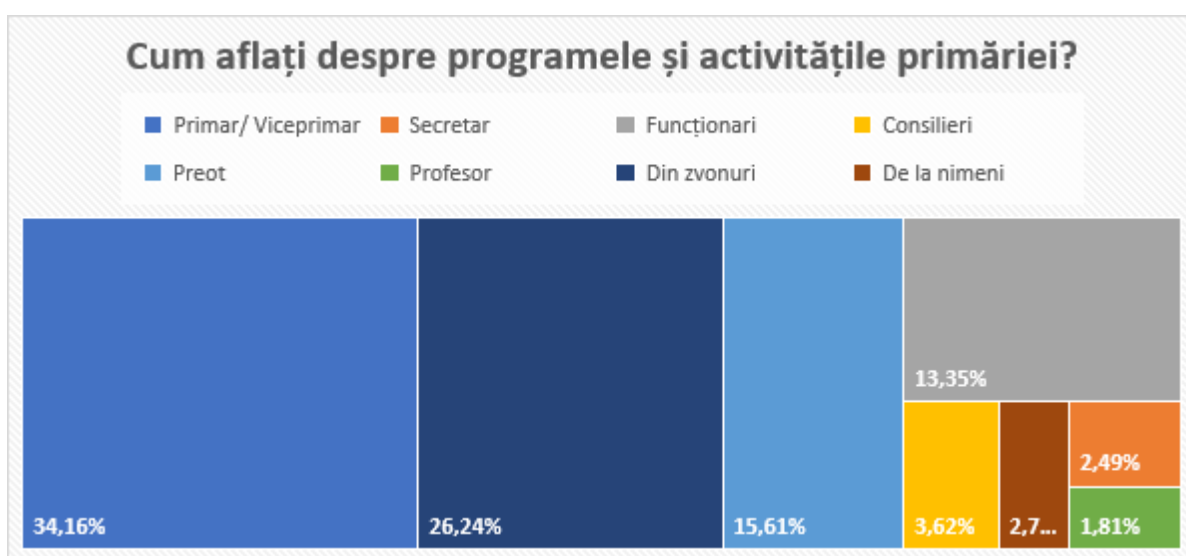
Respondenții din comuna Unguraș identifică primăria drept instituția în care au cea mai mare încredere 56,0%, urmată de biserică 32,0%, școala și dispensarul având un procentaj de 2,95%, iar din păcate pe ultimul loc situându-se poliția cu grad de încredere 0,0%; surprinzător este faptul că 9,52 % din respondenți nu au încredere în nicio instituție publică.

Raport de cercetare Unguraș 2020 – 2025

Surse de informare asupra programelor și activităților primăriei

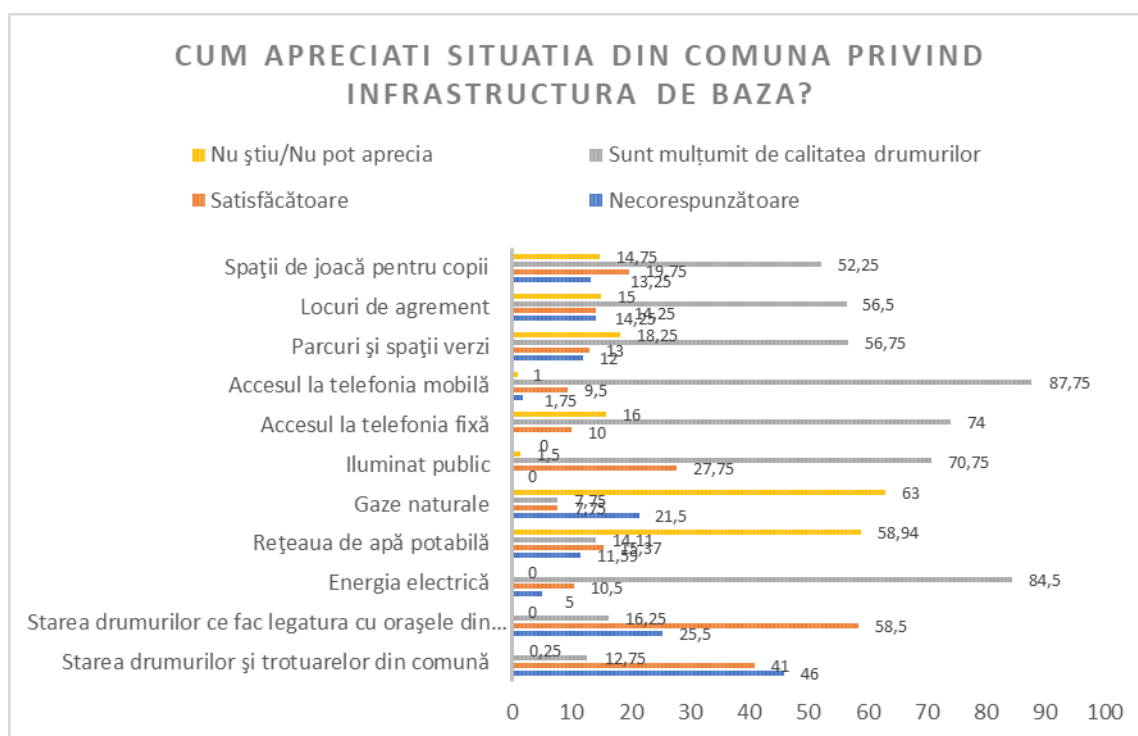
Majoritatea respondenților au declarat că sursa de la care află despre programele și activitățile organizate de primărie sunt Primarul/Viceprimarul.

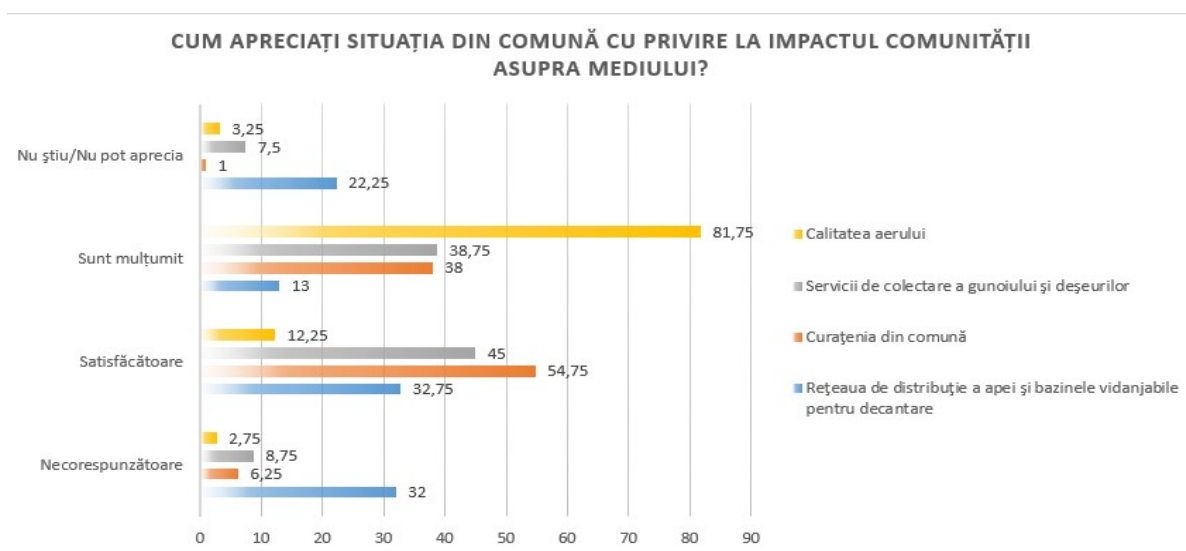
Raport de cercetare Unguraș 2020 – 202

În următoarea secțiune a chestionarului, respondenților li s-a cerut să aprecieze, pe baza unei scale în cinci puncte, situația curentă din comuna Unguraș relativ la o serie de aspecte specifice pentru fiecare dintre cele cinci domenii de dezvoltare. Tabelul de mai jos prezintă situația centralizată a răspunsurilor, pentru fiecare dintre aspectele supuse atenției fiind redate ponderile din totalul celor 400 persoane investigate a celor care au optat pentru fiecare variantă posibilă de răspuns în parte. Situația detaliată pentru fiecare aspect în parte, însoțită de graficele corespunzătoare, poate fi consultată în anexa 1.

Cum apreciați situația din comuna Unguraș privind infrastructura?	Necorespunzătoare	Satisfăcătoare	Sunt mulțumit de calitatea drumurilor	Nu știu/Nu pot aprecia
	Procent (%)			
Starea drumurilor și trotuarelor din comună	46	41	12,75	0,25
Starea drumurilor ce fac legatura cu orașele din apropiere	25,5	58,5	16,25	0
Energia electrică	5	10,5	84,5	0
Rețeaua de apă potabilă	11,59	15,37	14,11	58,94
Gaze naturale	21,5	7,75	7,75	63
Iluminat public	0	27,75	70,75	1,5
Accesul la telefonie fixă	0	10	74	16
Accesul la telefonie mobilă	1,75	9,5	87,75	1
Parcuri și spații verzi	12	13	56,75	18,25
Locuri de agrement	14,25	14,25	56,5	15
Spații de joacă pentru copii	13,25	19,75	52,25	14,75

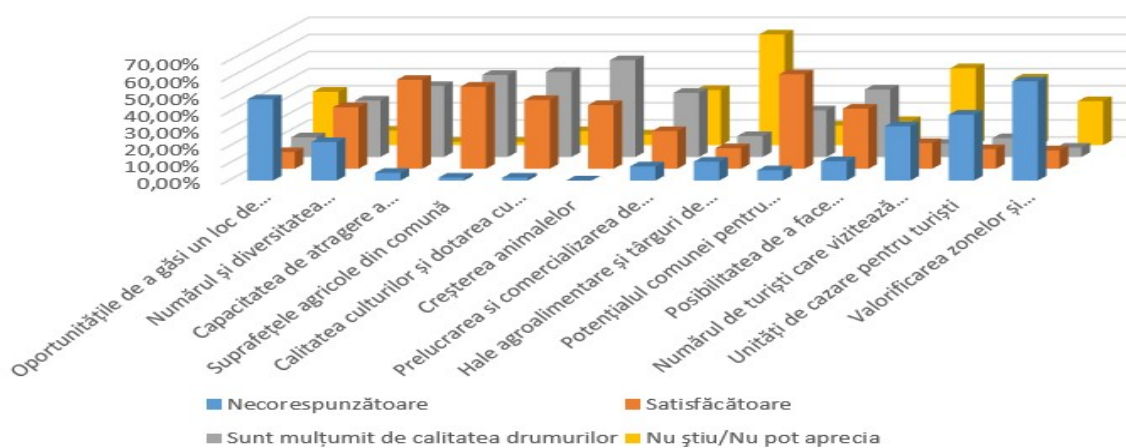
<i>Cum apreciați situația din comuna Unguraș privind impactul comunității asupra mediului?</i>	<i>Necorespunzătoare</i>	<i>Satisfăcătoare</i>	<i>Sunt mulțumit</i>	<i>Nu știu/Nu pot aprecia</i>
	<i>Procent (%)</i>			
Rețeaua de distribuție a apei și bazinele vidanjabile pentru decantare	32	32,75	13	22,25
Curațenia din comună	6,25	54,75	38	1
Servicii de colectare a gunoiului și deșeurilor	8,75	45	38,75	7,5
Calitatea aerului	2,75	12,25	81,75	3,25

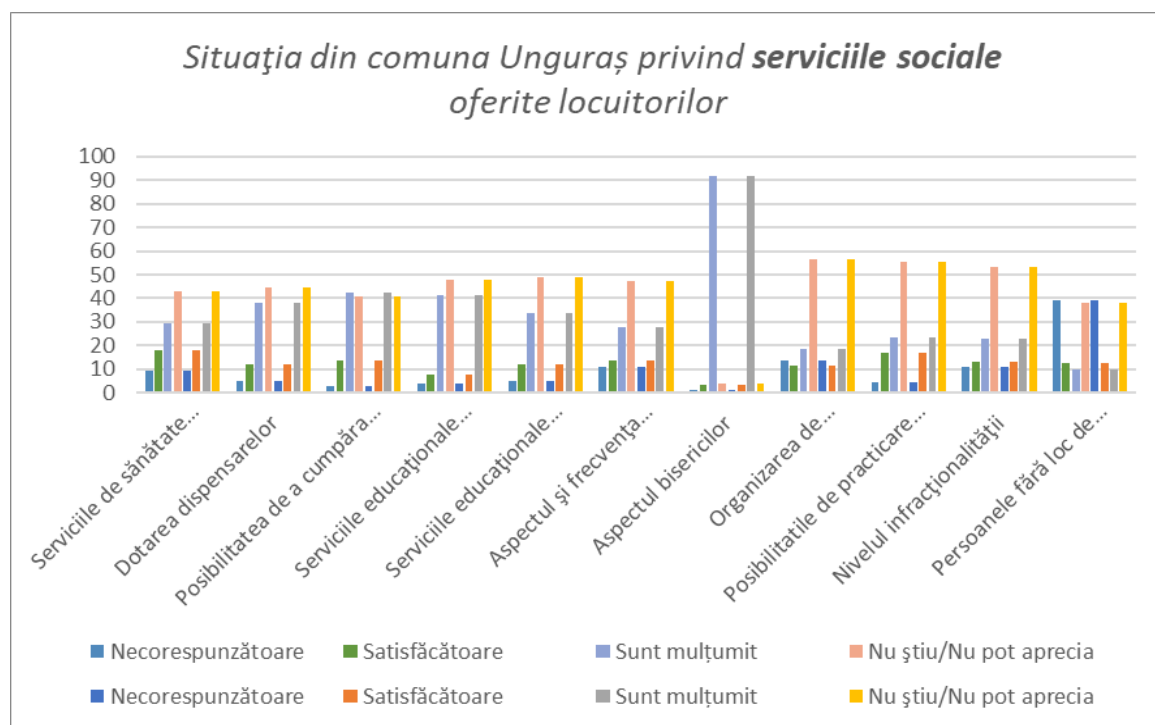
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Cum apreciați poziția comunei Unguraș privind situația economică?	Necorespunzătoare	Satisfăcătoare	Sunt mulțumit	Nu știu/Nu pot aprecia
	Procent (%)			
Oportunitățile de a găsi un loc de munca	47,5	9,75	11,5	31,25
Numărul și diversitatea întreprinderilor mici și mijlocii	22,50	36,00	33,00	8,50
Capacitatea de atragere a investitorilor	4,50	52,00	41,50	2,00
Suprafețele agricole din comună	1,75	48	48	2,00
Calitatea culturilor și dotarea cu echipamente agricole	1,75	40,25	49,75	8,25
Creșterea animalelor	0,00	37,25	56,60	6,25
Prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/animală existentă	8,25	22,00	37,50	32,25
Hale agroalimentare și târguri de animale	11,00	12,00	12,25	64,75
Potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor	6,00	55,25	27,25	11,50
Posibilitatea de a face cumpărături în comună	11,31	35,18	39,45	14,07
Numărul de turiști care vizitează comuna	31,75	15,00	7,75	45,00
Unități de cazare pentru turiști	38,50	11,50	11,00	39,00
Valorificarea zonelor și obiectivelor turistice	58,00	10,75	5,50	25,75

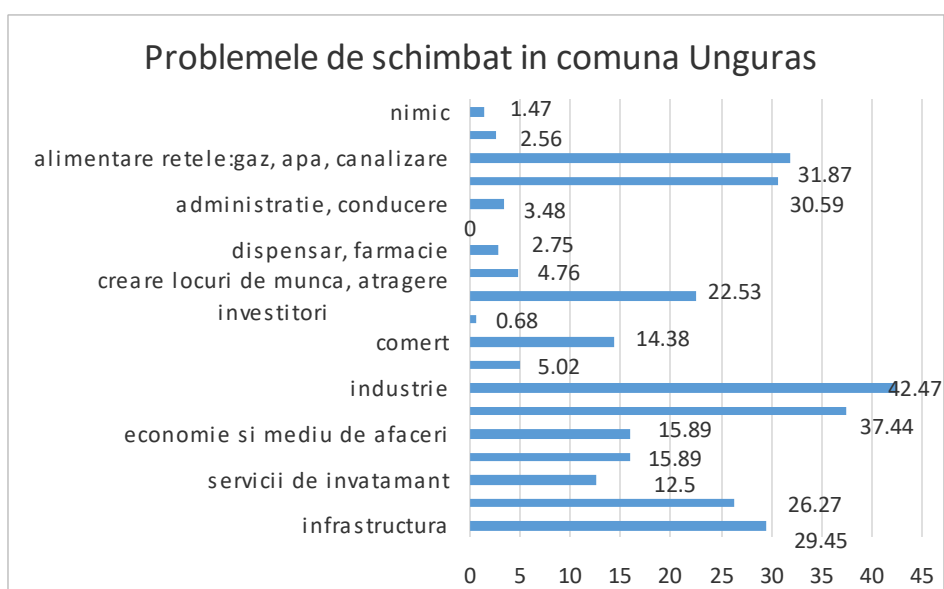
Cum apreciați poziția comunei Unguraș privind situația economică?

Cum apreciați situația din comuna Unguraș privind serviciile sociale oferite locuitorilor?	Necorespunătoare	Satisfăcătoare	Sunt mulțumit	Nu știu/Nu pot aprecia
	Procent (%)			
Serviciile de sănătate oferite de personalul dispensarelor	9,27	18,05	29,57	43,11
Dotarea dispensarelor	5,26	12,03	37,84	44,86
Posibilitatea de a cumpăra medicamente	3,01	13,53	42,61	40,60
Serviciile educaționale furnizate de școlile din comună	3,76	7,52	41,10	47,62
Serviciile educaționale furnizate de grădinițele din comună	5,26	12,28	33,58	48,87
Aspectul și frecvența utilizării căminului cultural	10,92	13,65	28,04	47,39
Aspectul bisericilor	1,00	3,23	91,73	4,01
Organizarea de evenimente culturale în comună	13,78	11,53	18,30	56,39
Posibilitățile de practicare a activităților sportive	4,26	16,79	23,56	55,39
Nivelul infrafracționalității	10,78	13,03	23,06	53,13
Persoanele fără loc de munca	39,09	12,78	10,03	38,10

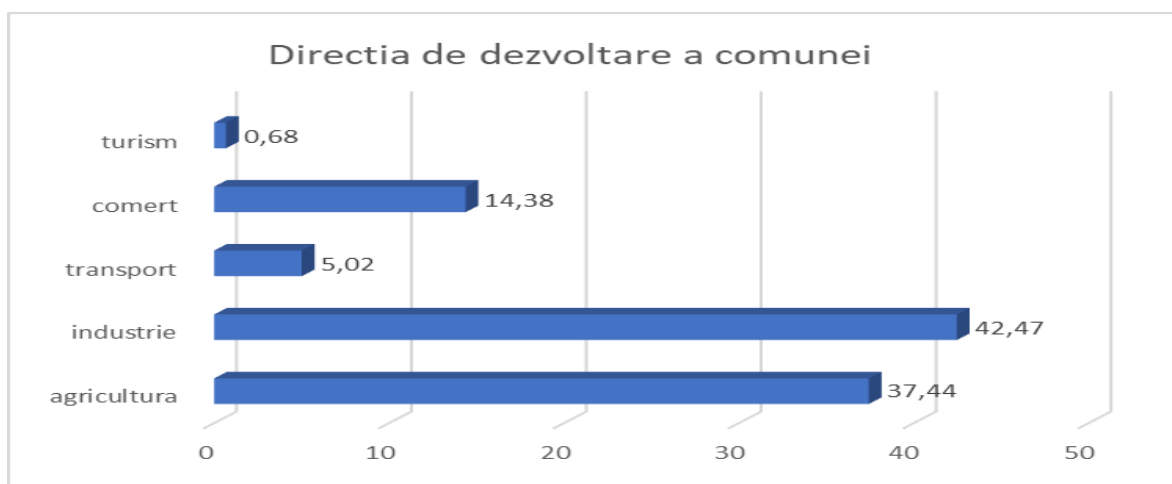

Următoarea întrebare din chestionar a fost o întrebare deschisă, prin intermediul căreia persoanelor investigate li s-a solicitat să menționeze principalele probleme care în opinia dânsilor ar trebui rezolvate la nivelul comunei Unguraș. S-a constatat că, în opinia reprezentanților comunității, principalele probleme ale comunei care ar trebui să fie soluționate la momentul actual se referă la rețeaua de apă, canalizare și alimentarea cu gaze naturale, starea drumurilor și a trotuarelor (care necesită lucrări de reparare/reabilitare/asfaltare), insuficiența locurilor de muncă disponibile în comună respectiv insuficiența cabinetelor medicale și a farmaciilor.

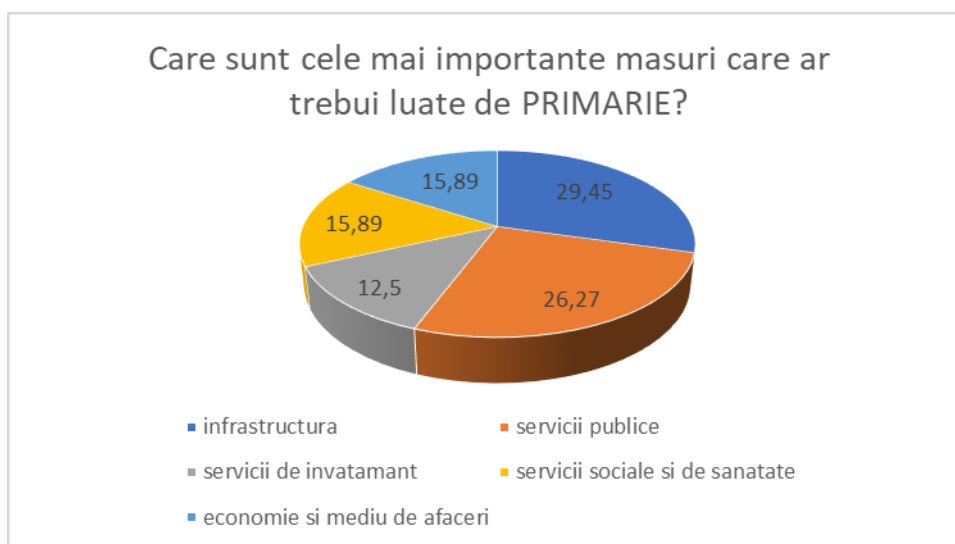
Raport de cercetare Unguraș 2020 – 2025

Domeniile care au primit cele mai bune evaluări din partea respondenților sunt și domeniile în care s-au produs cele mai multe schimbări. Acestea sunt reprezentate de iluminatul public, starea drumurilor ce fac legătura cu orașele din apropiere și rețeaua de apă potabilă introdusă în comună. Sunt apreciate tot în sens pozitiv, schimbările care au avut loc în privința: dezvoltării turismului prin crearea de unități de cazare, serviciilor de sănătate oferite de personalul dispensarului, a salubrității și a bisericii sau a căminului cultural.

Raport de cercetare Unguraș 2020 – 2025

Raportându-se la viitor, subiecții au identificat ca necesitând îmbunătățiri rețeaua de apă, rețeaua de canalizare, alături de rețeaua de alimentare cu gaze a comunei, drumurile și trotuarele din comună și în special dispensarele și farmacia. Un loc aparte îi revine unei dorințe difuze la nivel general de creștere a numărului locurilor de muncă, de atragere a investitorilor, dorința de schimbare legată de creșterea oportunităților de dezvoltare ale comunei, fenomenul putând fi legat, în percepțiile subiective ale intervievaților, și de scăderea ratei de migrație a tinerilor, stoparea fenomenului de îmbătrânire a populației, etc.

Raport de cercetare Unguraș 2020 – 2025

CAPITOLUL IV

ANALIZA SWOT A COMUNEI UNGURAȘ

”Analiza SWOT este extrem de importantă pentru o dezvoltare economică, socială și culturală sustenabilă”

Analiza SWOT, este un instrument de analiză atât a mediului intern cât și a celui extern în care acționează o organizație sau în care se plasează o localitate/ regiune/ țară. Denumirea reprezintă un acronim provenit din limba engleză, însemnând: *Strenghts* (puncte tari), *Weaknesses* (puncte slabe), *Opportunities* (oportunități) și *Threats* (amenințări).

Analiza SWOT are ca obiectiv de a recomanda strategiile care asigură cea mai bună aliniere între mediul intern și extern: alegerea strategiei corecte, încât să fie adaptate punctele tari la oportunități, să reducă la minimum riscurile și să elimine punctele slabe.

Efectuarea analizei SWOT asupra comunei a permis identificarea factorilor relevanți, iar rezultatele nu s-au rezumat numai la menționarea factorilor care descriu situația economică și socială curentă și condițiile de potențial ale comunei, ci și la identificarea celor mai importante direcții strategice și priorități care să conducă la

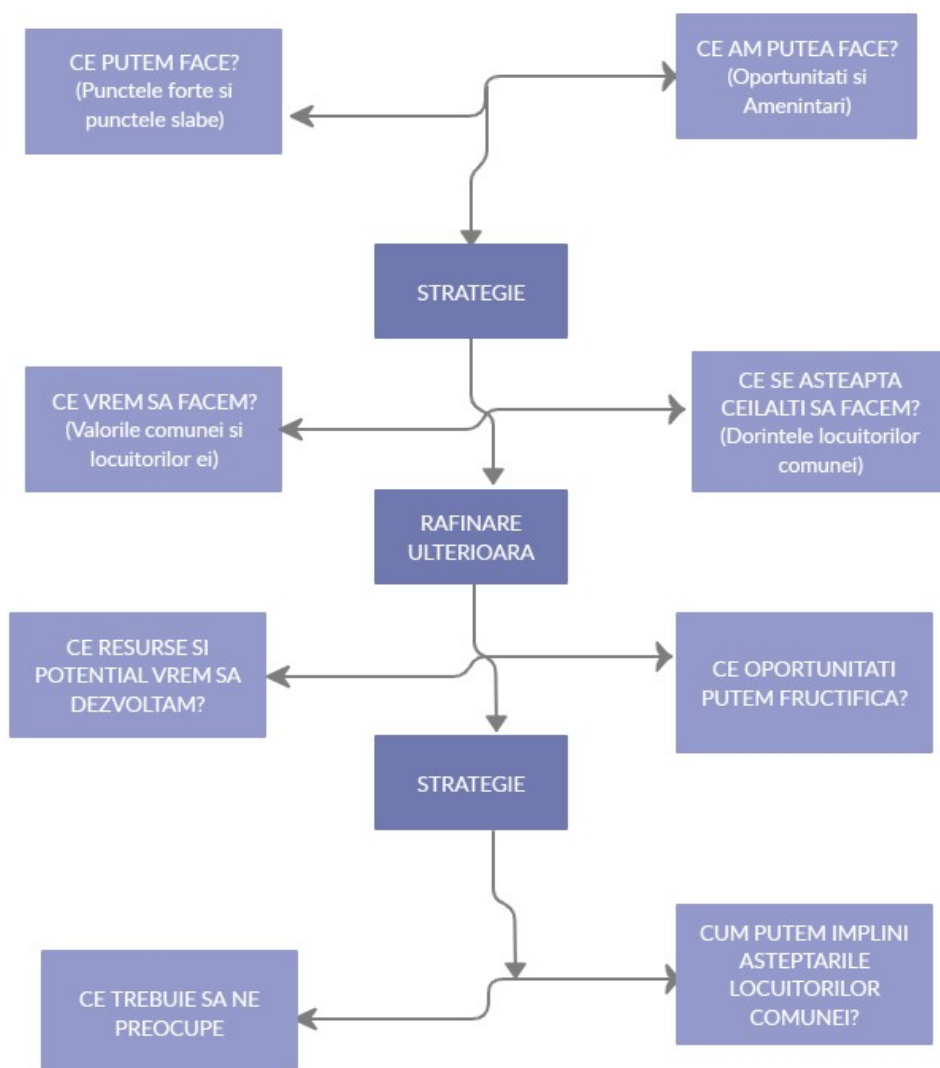
dezvoltarea economică și coeziunea socială a comunei în perioada 2020-2025.

Pentru ca analiza SWOT să-și poată îndeplini rolul pentru care a fost creată este necesară colectarea unei mari cantități de date atât din mediul intern, cât și din mediul extern.

La baza elaborării analizei SWOT au stat datele și analizele prezentate în strategiile și planurile naționale, regionale și județene, informațiile culese la fața locului, furnizate de reprezentanți ai instituțiilor publice existente la nivel local respective datele rezultate în urma desfășurării cercetării cantitative (aplicarea de chestionare acelorași reprezentanți ai comunității, respectiv a locuitorilor comunei)

Acest lucru a permis identificarea unor concluzii importante legate de direcțiile strategice care trebuie luate în considerare în vederea unei mai bune exploatare a potențialului economic, social și de mediu al localității.

Întrebări cheie care îndrumă analiza strategică:

4.1 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – INFRASTRUCTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amplasarea comunei în vecinătatea municipiului Dej la o distanță de 17 km; ▪ Poziționarea comunei la distanță de 70 km față de orașul Cluj-Napoca, 66 km față de orașul Bistrița și 108 km față de orașul Baia-Mare; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa parcărilor amenajate; ▪ Rețea de iluminat public învechită ▪ Insuficiente parcuri și spații verzi în comună; ▪ Insuficiente locuri de agrement în comună; ▪ Lipsa accesului la infrastructura de

<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Stare foarte bună a drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere;</i> ▪ <i>Existența unei rețele de drumuri care acoperă în mod echilibrat teritoriul comunei;</i> ▪ <i>Traversarea comunei de către DJ 161 D, Cluj-Napoca – Dej – Nireș – Unguraș – Valea Ungurașului; această arteră de circulație este completată de 3 drumuri de interes comunal care asigură legătura între satele aparținătoare comunei Unguraș;</i> ▪ <i>Existența rețelei de energie electrică la nivelul tuturor satelor comunei;</i> ▪ <i>Existența rețelei de iluminat public;</i> ▪ <i>Existența rețelei de alimentare cu apă;</i> ▪ <i>Existența rețelei de telefonie fixă și telefonie mobilă;</i> ▪ <i>Acces la cablu TV și Internet;</i> ▪ <i>Sistem de supraveghere video funcțional;</i> ▪ <i>Existența transportului public ce face legătura cu orașul;</i> ▪ <i>Drumurile comunale modernizate, existența trotuarelor, șanțurilor dalate;</i> ▪ <i>Zonă cu potențial ridicat de dezvoltare.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>cale ferată;</i> ▪ <i>Inexistența rețelei de gaze naturale;</i>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Accesarea fondurilor destinate dezvoltării infrastructurii;</i> ▪ <i>Modernizarea tuturor drumurilor comunale;</i> ▪ <i>Reabilitarea trotuarelor;</i> ▪ <i>Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi;</i> ▪ <i>Existența unui proiect în derulare pentru modernizarea centrului civic;</i> ▪ <i>Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea Unguraș;</i> ▪ <i>Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei;</i> ▪ <i>Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării infrastructurii;</i> ▪ <i>Instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Resurse financiare insuficiente nevoilor de dezvoltare și a nivelului ridicat al investițiilor;</i> ▪ <i>Neîncadrarea în proiecte datorită criteriilor de eligibilitate impuse de finanțatori;</i> ▪ <i>Instabilitatea legislativă și politică</i> ▪ <i>Lipsa informațiilor legate de programele de finanțare europeană;</i> ▪ <i>Lipsa informațiilor legate de accesarea fondurilor europene nerambursabile;</i> ▪ <i>Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației;</i>

4.2 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amplasarea comunei într-un cadru natural caracterizat printr-un relief variat (terenuri împădurite, zone propice pentru vii și livezi, izvoare sărate, etc) ; ▪ Colectarea selectivă a deșeurilor în vederea reciclării, re folosirii sau valorificării lor; ▪ Calitatea aerului înconjurător ▪ Biodiversitate; ▪ Existența resurselor naturale: păduri, apă, izvoare, etc; ▪ Existența unui potențial hidrografic care poate fi valorificat; ▪ Existența unui potențial turistic care poate fi valorificat datorită faptului că în comună sunt resurse de sare; ▪ Existența rețelei de distribuție a apei în localitățile componente; ▪ Existența unui proiect de îmbunătățire a infrastructurii de prevenire și protecție împotriva inundațiilor; ▪ Teritoriul dispune de potențial eolian și solar; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traversarea comunei de către DJ 161 D generează poluare fonică; ▪ Arderea miriștilor; ▪ Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură; ▪ Poluarea apei cu nitrați; ▪ Defrișarea suprafețelor forestiere ▪ Zonă supusă riscurilor naturale: inundații și alunecări de teren; ▪ Educație ecologică a populației slab dezvoltate; ▪ Interesul scăzut al populației și al agenților economici în protecția mediului înconjurător; ▪ Lipsa unui sistem de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole; ▪ Inexistența unor tehnologii alternative de energie verde (parcuri eoliene, panouri solare).
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare a populației referitoare la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă; ▪ Promovarea practicilor de agricultură ecologică; ▪ Îmbunătățirea calității mediului; ▪ Existența fondurilor disponibile din surse europene sau naționale pentru susținerea proiectelor de mediu; ▪ Introducerea surselor regenerabile de energie; ▪ Dezvoltarea unor parteneriate în vederea protecției mediului; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii de mediu; ▪ Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice; ▪ Ploi torențiale pe timp de vară care provoacă inundații; ▪ Lunca Someșului largă de cca. 2-3 km, inundabilă în parte; ▪ Intensificarea traficului rutier; ▪ Degradarea cadrului natural în situația dezvoltării necontrolate a

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră și a pădurilor cu rol de protecție; ▪ Valorificarea resurselor de sare din comună ce pot genera dezvoltarea turismului; 	<p>turismului.</p>
---	--------------------

4.3 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – ECONOMIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proximitatea comunei care este de circa 17 km față de mediul urban; ▪ Acces la căile de transport rutiere; ▪ Existența în comună a unor terenuri și spații adecvate pentru dezvoltările economice; ▪ Existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă; ▪ Forță de muncă calificată; ▪ Așezare geografică propice dezvoltării turismului; ▪ Existența potențialului de a valorifica resursele naturale de sare existente în comună. ▪ Existența unui proiect care vizează înființarea unui centru de informare și promovare turistică; ▪ Zonă cu potential mare de obținere a produselor ecologice; ▪ În funcție de favorabilitatea condițiilor climatice, coordonatele comunei Unguraș sunt propice pentru culturile agricole; ▪ Existența resurselor naturale care pot fi exploatate organizat; ▪ Valorificarea cadrului natural; ▪ Valorificarea tradițiilor și obiceiurilor populare. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltare foarte redusă a sectorului IMM-urilor în comună, ca număr și ca diversitate a profilului de activitate a acestora; ▪ Valorificare redusă a antreprenoriatului; ▪ Inexistența în comună a unui centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole; ▪ Inexistența halelor agroalimentare și a târgurilor de animale; ▪ Cei mai mulți agenți economici își vând produsele și/ sau serviciile la nivel local; ▪ Neaplicarea de către populația comunei a metodologiilor agricole modern, existând încă mentalitatea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic; ▪ Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă; ▪ Investiții insuficiente în agricultură; ▪ Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură; ▪ Resurse financiare, investiții autohtone și străine insuficiente pentru dezvoltarea spațiilor de cazare și atragerea turiștilor.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posibilitatea de creare a noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cadru legislativ instabil și insuficiența cunoașterii acestuia în

finanțare a microîntreprinderilor;

- *Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate;*
- *Dezvoltarea sectorului prelucrării produselor agricole;*
- *Sprijinirea exploatațiilor agricole de subzistență;*
- *Existența unor asociații profesionale și a unor organisme de sprijin a producătorilor;*
- *Construirea de pensiuni turistice;*
- *Organizarea de concursuri sportive în scopul atragerii de turiști;*
- *Diversificarea ofertei turistice a comunei Unguraș prin valorificarea potențialului turistic local;*
- *Existența resurselor de sare ce pot fi exploatare în scopul tratamentelor balneare și de relaxare;*
- *Amenajarea zonelor de agrement;*
- *Promovarea elementelor de unicitate/raritate;*
- *Dezvoltarea altor forme de turism (turism ecvestru) ;*
- *Cooperarea și parteneriatul local, regional, national, international în organizarea unor evenimente culturale;*
- *Dezvoltarea sectorului IMM;*
- *Disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat cu investitori străini;*
- *Atragerea investițiilor pentru dezvoltarea economiei locale;*
- *Stimularea dezvoltării sistemului privat pentru creșterea numărului de locuri de muncă și pentru creșterea nivelului veniturilor salariale;*
- *Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună.*

rândul populației din mediul rural;

- *Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale;*
- *Ritmul de scădere al populației crește de la an la an, iar generațiile tinere sunt din ce în ce mai rare comparativ cu cele adulte și vârstnice;*
- *Dispariția forței de muncă din mediul rural cu consecințe majore asupra economiei locale, dezvoltării sociale și a viitorului noilor generații;*
- *Discrepanțele dintre mediul urban și cel rural determină migrarea în afara teritoriului a populației tinere;*
- *Posibilitatea creșterii ratei de migrare a populației datorată absolvirii cursurilor de formare profesională necorelate cu domeniile de interes de pe plan local;*
- *Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă;*
- *Criza economică care afectează nivelul de trai, veniturile populației și rata șomajului;*
- *Migrarea populației calificate;*
- *Lipsa unor măsuri și programe adecvate care să conducă la creșterea numărului de locuri de muncă.*

4.4 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – SOCIAL

PUNCTE TARI**PUNCTE SLABE**

<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Existența unei biblioteci în comună în scopul satisfacerii cerințelor informaționale și de documentare ale utilizatorilor;</i> ▪ <i>Profesionalismul cadrelor didactice;</i> ▪ <i>Existența școlilor și grădinițelor pe raza comunei;</i> ▪ <i>Spații de învățământ corespunzătoare;</i> ▪ <i>Existența în comună a unui dispensar uman, a unui stomatolog și a unei farmacii;</i> ▪ <i>Calitate bună a serviciilor educaționale furnizate de școlile și grădinițele din comună;</i> ▪ <i>Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public;</i> ▪ <i>Finalizarea unui proiect de reabilitare a Căminului Cultural din comună și frecvență bună a utilizării acestui cămin respectiv reabilitarea și extinderea căminului cultural din satele componente;</i> ▪ <i>Existența bisericilor pe raza comunei;</i> ▪ <i>Existența unui fond cultural semnificativ – artă picturală, simbolistica icoanelor, artă literară;</i> ▪ <i>Proximitatea față de Dej, cu rol important în satisfacerea nevoilor de asistență medicală și socială, educație, cultură.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Existența unui singur medic de familie;</i> ▪ <i>Număr în scădere al elevilor cuprinși în învățământul primar și cel gimnazial, pe fondul reducerii demografice a populației;</i> ▪ <i>Inexistența serviciului social de tipul centru de zi pentru copii în sistem after- school;</i> ▪ <i>Sistem educațional incomplet – nu există liceu în comună, ceea ce determină o cuprindere insuficientă a școlărilor în învățământul liceal;</i> ▪ <i>Inexistența unui centru de excelență pentru elevii cu rezultate deosebite;</i> ▪ <i>Cultura civică slab dezvoltată, grad redus al participării civice;</i> ▪ <i>Inexistența în localitatea Unguraș a unui centru de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice;</i> ▪ <i>Inexistența unor formații artistice sau rapsozi populari pe raza comunei.</i>
--	---

OPORTUNITĂȚI**AMENINȚĂRI**

<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel national prin implementarea unor programe sociale țintite către familie și copil;</i> ▪ <i>Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației;</i> ▪ <i>Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural.</i> ▪ <i>Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educational și al</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Migrația personalului medico-sanitar spre mediul urban sau spre alte țări</i> ▪ <i>Deteriorarea spațiilor, aparaturii și serviciilor medicale din mediul rural din cauza fondurilor insuficiente și a managementului defectuos</i> ▪ <i>Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în afara țării;</i> ▪ <i>Cadru legislativ deficitar în domeniul violenței domestice și al abuzurilor sexuale;</i> ▪ <i>Adaptarea mai lentă a populației</i>
--	--

formării profesionale;

- *Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice;*
- *Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate;*
- *Existența programelor educaționale pilot.*

vârșnice la schimbările și provocările lumii actuale;

- *Organizarea de evenimente culturale în comună;*
- *Posibilitatea utilizării de fonduri europene disponibile în vederea sprijinirii dezvoltării infrastructurii de sănătate;*
- *Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural;*
- *Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social;*
- *Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate general și infantilă;*
- *Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate;*
- *Reducerea drastică a populației școlare care pe termen lung are ca efect forță de muncă necalificată.*

4.5 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PUNCTE TARI

- *Transparența în recrutarea și în*

PUNCTE SLABE

- *Dificultăți de comunicare internă între*

promovarea personalului;

- *Existența unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție;*
- *Actualizarea periodică a organigramei primăriei;*
- *Implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reformă în administrație;*
- *Participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă;*
- *Existența unui program de contabilitate și salarii;*
- *Existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului administrativ;*
- *Dotări materiale adecvate;*
- *Personal instruit;*
- *Experiență în derularea de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană și bugetul de stat;*
- *Existența unui site modern, cu informații actualizate la zi;*
- *Posibilitatea transmiterii de solicitări, sesizări, respectiv petiții pe site-ul primăriei;*
- *Mediu de lucru organizat și disciplinat;*
- *Conectarea la internet prin conexiuni broadband a instituțiilor publice din comună și promovarea conceptelor de e-guvernare, e-educație, e-sănătate.*

diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale

- *Lipsa unor relații mai strânse între administrația publică locală și agenții privați*
- *Resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire*
- *Imposibilitatea de motivare suplimentară a personalului*
- *Dificultăți legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii și complexității acestora.*

OPORTUNITĂȚI

AMENINȚĂRI

- Dezvoltarea unor relații de parteneriat în scopul dezvoltării instituționale;
 - Mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională;
 - Existența unor organizații profesionale ale funcționarilor publici;
 - Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații;
 - Proiecte de înfrățire ale comunei cu localități din străinătate și utilizarea schimburilor de experiență;
 - Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea anumitor probleme ale comunității;
 - Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal;
 - Creșterea volumului investițiilor realizate din fonduri nerambursabil
 - Realizarea unor intalniri între reprezentanti ai institutiilor publice si cetateni/ forme asociative ale acestora.
- Fluctuația funcționarilor publici;
 - Inerție mare privind implicarea factorilor responsabili dar și a comunității în programele de dezvoltare;
 - Lipsa unei culturi a implicării cetățenilor în problemele comunității;
 - Dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice;
 - Teama de risc, inerția unor funcționari publici - mai ales din funcțiile de conducere.

4.6 ANALIZA SWOT INTEGRATĂ A COMUNEI Unguraș

PUNCTE TARI

- Amplasarea comunei în vecinătatea municipiului Dej la o distanță de 17 km;
- Poziționarea comunei la distanță de 70 km față de orașul Cluj-Napoca, 66 km față de orașul Bistrița și 108 km față de orașul Baia-Mare;
- Stare foarte bună a drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere;
- Existența unei rețele de drumuri care acoperă în mod echilibrat teritoriul comunei;
- Traversarea comunei de către DJ 161 D, Cluj-Napoca – Dej – Nireș – Unguraș – Valea Ungurașului; această arteră de circulație este completată de 3 drumuri de interes comunal care asigură legătura între satele aparținătoare comunei Unguraș;
- Existența rețelei de energie electrică la nivelul tuturor satelor comunei;
- Existența rețelei de iluminat public;
- Existența rețelei de alimentare cu apă;
- Existența rețelei de telefonie fixă și telefonie mobilă;

- *Acces la cablu TV și Internet;*
- *Sistem de supraveghere video funcțional;*
- *Existența transportului public ce face legătura cu orașul;*
- *Drumurile comunale modernizate, existența trotuarelor, șanțurilor dalate;*
- *Zonă cu potențial ridicat de dezvoltare;*
- *Amplasarea comunei într-un cadru natural caracterizat printr-un relief variat (terenuri împădurite, zone propice pentru vii și livezi, izvoare sărate, etc) ;*
- *Colectarea selectivă a deșeurilor în vederea reciclării, re folosirii sau valorificării lor;*
- *Calitatea aerului înconjurător*
- *Biodiversitate;*
- *Existența resurselor naturale: păduri, apă, izvoare, etc;*
- *Existența unui potențial hidrografic care poate fi valorificat;*
- *Existența unui potențial turistic care poate fi valorificat datorită faptului că în comună sunt resurse de sare;*
- *Existența rețelei de distribuție a apei în localitățile componente;*
- *Existența unui proiect de îmbunătățire a infrastructurii de prevenire și protecție împotriva inundațiilor;*
- *Teritoriul dispune de potențial eolian și solar;*
- *Proximitatea comunei care este de circa 17 km față de mediul urban;*
- *Acces la căile de transport rutiere;*
- *Existența în comună a unor terenuri și spații adecvate pentru dezvoltările economice;*
- *Existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă;*
- *Forță de muncă calificată;*
- *Așezare geografică propice dezvoltării turismului;*
- *Existența potențialului de a valorifica resursele naturale de sare existente în comună.*
- *Existența unui proiect care vizează înființarea unui centru de informare și promovare turistică;*
- *Zonă cu potential mare de obținere a produselor ecologice;*
- *În funcție de favorabilitatea condițiilor climatice, coordonatele comunei Unguraș sunt propice pentru culturile agricole;*
- *Existența resurselor naturale care pot fi exploatate organizat;*
- *Valorificarea cadrului natural;*
- *Valorificarea tradițiilor și obiceiurilor populare;*
- *Existența unei biblioteci în comună în scopul satisfacerii cerințelor informaționale și de documentare ale utilizatorilor;*
- *Profesionalismul cadrelor didactice;*
- *Existența școlilor și grădinițelor pe raza comunei;*
- *Spații de învățământ corespunzătoare;*
- *Existența în comună a unui dispensar uman, a unui stomatolog și a unei farmacie;*
- *Calitate bună a serviciilor educaționale furnizate de școlile și grădinițele din comună;*
- *Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public;*

- Finalizarea unui proiect de reabilitare a Căminului Cultural din comună și frecvență bună a utilizării acestui cămin respectiv reabilitarea și extinderea căminului cultural din satele componente;
- Existența a nouă biserici pe raza comunei;
- Transparența în recrutarea și în promovarea personalului;
- Existența unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție;
- Actualizarea periodică a organigramei primăriei;
- Implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reformă în administrație;
- Participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă;
- Existența unui program de contabilitate și salarii;
- Existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului administrativ;
- Dotări materiale adecvate;
- Personal instruit;
- Experiență în derularea de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană și bugetul de stat;
- Existența unui site modern, cu informații actualizate la zi;
- Posibilitatea transmiterii de solicitări, sesizări, respectiv petiții pe site-ul primăriei;
- Mediu de lucru organizat și disciplinat;
- Conectarea la internet prin conexiuni broadband a instituțiilor publice din comună și promovarea conceptelor de e-guvernare, e-educație, e-sănătate.

PUNCTE SLABE

- Lipsa parcărilor amenajate;
- Rețea de iluminat public învechită
- Insuficiente parcuri și spații verzi în comună;
- Insuficiente locuri de agrement în comună;
- Lipsa accesului la infrastructura de cale ferată;
- Inexistența rețelei de gaze naturale;
- Traversarea comunei de către DJ 161 D generează poluare fonică;
- Arderea miriștilor;
- Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură;
- Poluarea apei cu nitrați;
- Defrișarea suprafețelor forestiere
- Zonă supusă riscurilor naturale: inundații și alunecări de teren;
- Educație ecologică a populației slab dezvoltate;
- Interesul scăzut al populației și al agenților economici în protecția mediului înconjurător;
- Lipsa unui sistem de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole;
- Inexistența unor tehnologii alternative de energie verde (parcuri eoliene, panouri solare);
- Dezvoltare foarte redusă a sectorului IMM-urilor în comună, ca număr și ca diversitate a profilului de activitate a acestora;
- Valorificare redusă a antreprenoriatului;

- *Inexistența în comună a unui centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole;*
- *Inexistența halelor agroalimentare și a târgurilor de animale;*
- *Cei mai mulți agenți economici își vând produsele și/ sau serviciile la nivel local;*
- *Neaplicarea de către populația comunei a metodologiilor agricole modern, existând încă mentalitatea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic;*
- *Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă;*
- *Investiții insuficiente în agricultură;*
- *Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură;*
- *Resurse financiare, investiții autohtone și străine insuficiente pentru dezvoltarea spațiilor de cazare și atragerea turiștilor;*
- *Existența unui singur medic de familie;*
- *Număr în scădere al elevilor cuprinși în învățământul primar și cel gimnazial, pe fondul reducerii demografice a populației;*
- *Inexistența serviciului social de tipul centru de zi pentru copii în sistem after-school;*
- *Sistem educațional incomplet – nu există liceu în comună, ceea ce determină o cuprindere insuficientă a școlărilor în învățământul liceal;*
- *Inexistența unui centru de excelență pentru elevii cu rezultate deosebite;*
- *Cultura civică slab dezvoltată, grad redus al participării civice;*
- *Inexistența în localitatea Unguraș a unui centru de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice;*
- *Inexistența unor formații artistice sau rapsozi populari pe raza comunei;*
- *Dificultăți de comunicare internă între diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale*
- *Lipsa unor relații mai strânse între administrația publică locală și agenții privați*
- *Resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire*
- *Imposibilitatea de motivare suplimentară a personalului*
- *Dificultăți legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii și complexității acestora.*

OPORTUNITĂȚI

- *Accesarea fondurilor destinate dezvoltării infrastructurii;*
- *Modernizarea tuturor drumurilor comunale;*
- *Reabilitarea trotuarelor;*
- *Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi;*
- *Existența unui proiect în derulare pentru modernizarea centrului civic;*
- *Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea Unguraș;*
- *Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei;*
- *Dezvoltarea unor relații de parteneriat în vederea dezvoltării infrastructurii;*
- *Instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum;*
- *Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare a populației referitoare la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă;*

- *Promovarea practicilor de agricultură ecologică;*
- *Îmbunătățirea calității mediului;*
- *Existența fondurilor disponibile din surse europene sau naționale pentru susținerea proiectelor de mediu;*
- *Introducerea surselor regenerabile de energie;*
- *Dezvoltarea unor parteneriate în vederea protecției mediului;*
- *Creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră și a pădurilor cu rol de protecție;*
- *Valorificarea resurselor de sare din comună ce pot genera dezvoltarea turismului;*
- *Posibilitatea de creare a noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la finanțare a microîntreprinderilor;*
- *Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate;*
- *Dezvoltarea sectorului prelucrării produselor agricole;*
- *Sprijinirea exploatațiilor agricole de subzistență;*
- *Existența unor asociații profesionale și a unor organisme de sprijin a producătorilor;*
- *Construirea de pensiuni turistice;*
- *Organizarea de concursuri sportive în scopul atragerii de turiști;*
- *Diversificarea ofertei turistice a comunei Unguraș prin valorificarea potențialului turistic local;*
- *Existența resurselor de sare ce pot fi exploatate în scopul tratamentelor balneare și de relaxare;*
- *Amenajarea zonelor de agrement;*
- *Promovarea elementelor de unicitate/ raritate;*
- *Dezvoltarea altor forme de turism (turism ecvestru) ;*
- *Cooperarea și parteneriatul local, regional, national, international în organizarea unor evenimente culturale;*
- *Dezvoltarea sectorului IMM;*
- *Disponibilitatea de a încheia relații de parteneriat cu investitori străini;*
- *Atragerea investițiilor pentru dezvoltarea economiei locale;*
- *Stimularea dezvoltării sistemului privat pentru creșterea numărului de locuri de muncă și pentru creșterea nivelului veniturilor salariale;*
- *Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună;*
- *Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel national prin implementarea unor programe sociale țintite către familie și copil;*
- *Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației;*
- *Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural.*
- *Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educational și al formării profesionale;*
- *Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice;*
- *Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate;*
- *Existența programelor educaționale pilot;*

- Dezvoltarea unor relații de parteneriat în scopul dezvoltării instituționale;
- Mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională;
- Existența unor organizații profesionale ale funcționarilor publici;
- Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații;
- Proiecte de înfrățire ale comunei cu localități din străinătate și utilizarea schimburilor de experiență;
- Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea anumitor probleme ale comunității;
- Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal;
- Creșterea volumului investițiilor realizate din fonduri nerambursabil;
- Realizarea unor intalniri între reprezentanți ai instituțiilor publice și cetățeni/ forme asociative ale acestora.

AMENINȚĂRI

- Resurse financiare insuficiente nevoilor de dezvoltare și a nivelului ridicat al investițiilor;
- Neîncadrarea în proiecte datorită criteriilor de eligibilitate impuse de finanțatori;
- Instabilitatea legislativă și politică
- Lipsa informațiilor legate de programele de finanțare europeană;
- Lipsa informațiilor legate de accesarea fondurilor europene nerambursabile;
- Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației;
- Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii de mediu;
- Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice;
- Ploi torențiale pe timp de vară care provoacă inundații;
- Lunca Someșului largă de cca. 2-3 km, inundabilă în parte;
- Intensificarea traficului rutier;
- Degradarea cadrului natural în situația dezvoltării necontrolate a turismului;
- Cadru legislativ instabil și insuficiența cunoașterii acestuia în rândul populației din mediul rural;
- Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale;
- Ritmul de scădere al populației crește de la an la an, iar generațiile tinere sunt din ce în ce mai rare comparativ cu cele adulte și vârstnice;
- Dispariția forței de muncă din mediul rural cu consecințe majore asupra economiei locale, dezvoltării sociale și a viitorului noilor generații;
- Discrepanțele dintre mediul urban și cel rural determină migrarea în afara teritoriului a populației tinere;
- Posibilitatea creșterii ratei de migrare a populației datorată absolvirii cursurilor de formare profesională necorelate cu domeniile de interes de pe plan local;
- Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă;
- Criza economică care afectează nivelul de trai, veniturile populației și rata șomajului;

- *Migrarea populației calificate;*
- *Lipsa unor măsuri și programe adecvate care să conducă la creșterea numărului de locuri de muncă;*
- *Migrația personalului medico-sanitar spre mediul urban sau spre alte țări*
- *Deteriorarea spațiilor, aparaturii și serviciilor medicale din mediul rural din cauza fondurilor insuficiente și a managementului defectuos*
- *Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în afara țării;*
- *Cadru legislativ deficitar în domeniul violenței domestice și al abuzurilor sexuale;*
- *Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale;*
- *Organizarea de evenimente culturale în comună;*
- *Posibilitatea utilizării de fonduri europene disponibile în vederea sprijinirii dezvoltării infrastructurii de sănătate;*
- *Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural;*
- *Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social;*
- *Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate general și infantilă;*
- *Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate;*
- *Reducerea drastică a populației școlare care pe termen lung are ca efect forță de muncă necalificată;*
- *Fluctuația funcționarilor publici;*
- *Inerție mare privind implicarea factorilor responsabili dar și a comunității în programele de dezvoltare;*
- *Lipsa unei culturi a implicării cetățenilor în problemele comunității;*
- *Dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice;*
- *Teama de risc, inerția unor funcționari publici - mai ales din funcțiile de conducere.*

CAPITOLUL V

CONCEPT DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2020 - 2025

“Nici o misiune nu poate începe fără o viziune și un scop”

5.1 VIZIUNE 2025

Viziunea de dezvoltare a comunei Unguraș trebuie să reflecte ceea ce comunitatea intenționează să realizeze pe termen lung și totodată trebuie să asigure menținerea echilibrului între cei trei piloni ai dezvoltării durabile locale:

| Dezvoltarea socială
| Dezvoltarea economică
| Protejarea mediului înconjurător

Comuna Unguraș dorește să devină o comunitate atractivă și agreată, comparabilă ca nivel de dezvoltare cu localitățile de dimensiuni similare din țările vest-europene, o comunitate care își propune să le ofere membrilor săi un nivel de trai confortabil, cu un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber, cu acces la servicii sociale de calitate.

Deși în perioada anterioară de programare s-au implementat cu succes numeroase proiecte de dezvoltare, în Comuna Unguraș există încă probleme la nivelul infrastructurii de bază – mobilitate deficitară în unele zone, comunități dezavantajate social ce trăiesc în condiții precare, precum și infrastructură și utilități publice ce trebuie modernizate și extinse, toate acestea afectând calitatea generală a vieții.

Astfel, Strategia propune o abordare echilibrată, axată, pe de-o parte, pe creșterea calității vieții și modernizarea infrastructurii

urbane, și, pe de altă parte, pe întărirea competitivității polului de dezvoltare Unguraș și afirmarea acestuia la nivel regional și național, mizând: pe bogăția patrimoniului natural și pe o administrație locală solidă, cu experiență în implementarea portofoliilor complexe de proiecte de dezvoltare.

- Comuna Unguraș va cunoaște o dezvoltare semnificativă a economiei locale prin atragerea de capital, prin stimularea investițiilor, prin valorificarea poziționării geografice avantajoase și a resurselor de sare și locale specifice;
- Comuna Unguraș va oferi locuitorilor săi condiții de viață favorabile, mediu înconjurător nepoluat, servicii publice de calitate și locuri de muncă bine remunerate;
- Comuna Unguraș va fi inclusă în circuitele rutiere extrem de importante prin modernizarea căilor de circulație

Exprimată în formă concisă, viziunea privind dezvoltarea comunei Unguraș constă în *“dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea mediului, diversificarea economiei, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, având ca obiectiv final creșterea calității vieții locuitorilor comunei Unguraș”*.

5.2 MISIUNE 2025

Misiunea Primăriei Comunei Unguraș este de a stimula creșterea prosperității și a bunăstării cetățenilor comunei, prin valorificarea resurselor existente (capital uman, poziționare geografică avantajoasă, resurse naturale și antropice diversificate),

respectând trei principii importante care conduc la dezvoltarea durabilă:

- ✓ solidaritatea între generații,
- ✓ participarea publică la proiectele comunitare
- ✓ prezervarea mediului înconjurător.

5.3 VALORILE COMUNITĂȚII

Realizarea viziunii comunei și a implementării misiunii acesteia va fi asigurată de aderarea tuturor cetățenilor și a comunității în ansamblu la un sistem de valori care se vor regăsi în toate activitățile desfășurate în localitate și în viața de zi cu zi, reprezentând un set de atitudini general acceptate pe parcursul implementării strategiei.

Acest sistem este compus din următoarele valori:

TRANSPARENTA

Abordarea tuturor activităților într-o manieră deschisă și ușor de înțeles pentru toți membrii comunității, maximizarea căilor de informare și influențare reciprocă a factorilor de decizie și toți cetățenii, prin aplicarea mecanismelor de consultare și dialog direct, pentru asigurarea clarității și înțelegerii procesului de implementare a strategiei de dezvoltare.

PARTENERIAT

Stabilirea de relații durabile cu persoanele și instituțiile care au scopuri comune cu comuna noastră și sunt de acord să conlucreze împreună pentru atingerea acestora.

RESPONSABILITATE

Competență, calitate, corectitudine, eficiență și promptitudinea în soluționarea principalelor probleme ale comunității.

NEDISCRIMINARE

Abordarea atitudinilor și comportamentelor corecte față de toți membrii comunității indiferent de gen, naționalitate, statut social, avere, dezabilități și alte criterii irelevante, precum și sprijinirea implicării tuturor

grupurilor sociale, inclusiv a celor marginalizate în procesul de dezvoltare locală și a accesului echitabil la beneficiile acesteia.

TRADIȚIE

Respectarea identității distincte a localității, protejarea potențialului cultural local și valorificarea acestuia.

PERSEVERENȚA

Urmărirea constantă a obiectivelor propuse necătînd la dificultățile și piedicile, avînd drept ghid viziunea și misiunea localității.

DESCRIDERE

Receptivitatea spre noi abordări, tendințe și tehnologii, incorporarea ideilor și propunerilor din partea comunității și liderilor acesteia

5.4 OBIECTIVE 2025

Creșterea standardului de viață al cetățenilor comunei Unguraș, pe parcursul intervalului de timp 2020 – 2025, prin dezvoltarea comunei și transformarea acesteia într-o comună

- ✓ **conectată** cu rețele de transport,
- ✓ **inteligentă** prin inovare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- ✓ **verde**, fără emisii de carbon

- ✓ **socială** prin sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățămîntului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- ✓ **apropiată** de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE

OBIECTIVE STRATEGICE 2025

INFRASTRUCTURĂ
PERMANENTĂ

Obiectivul are în vedere realizarea unei infrastructuri de bună calitate și o conectivitate mărită prin dezvoltarea infrastructurii de transport, a mobilității urbane, prin dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare precum și prin amenajarea urbanistică cu creșterea numărului de străzi asfaltate și scăderea emisiilor de CO2.

De asemenea, comuna Unguraș urmărește implementarea serviciilor de transport public astfel încât acest mijloc de transport să devină mai mult decât o

alternativă pentru deplasările cotidiene. În acest sens atractivitatea serviciilor de transport public este data de deservire și frecvență, calitatea stațiilor de transport public alături de accesul la informații importante pentru utilizatori.

OS. 2 - MEDIU
SISTEM NATURAL
SISTEM ANTROPIC

Obiectivul se concentrează și pe infrastructura pietonală și cea pentru biciclete care să asigure legături optime pe direcții cardinale.

Îmbunătățirea calității vieții în comuna Unguraș, prin Îmbunătățirea și creșterea calității serviciilor publice și Creșterea gradului de transparență a administrației publice locale până în 2025.

Asigurarea echilibrului sistem natural-sistem antropic și a unei calități crescute a factorilor de mediu are un rol

fundamental în atractivitatea comunei Unguraș.

Îmbunătățirea factorilor de mediu, prin Îmbunătățirea managementului deșeurilor și Intervenții pentru adaptarea la schimbările climatice, cu reducerea cu 15% a cantității deșeurilor ce ajung anual la groapa de gunoi. Principalele priorități sunt operaționalizarea infrastructurii existente, ce nu funcționează în prezent (stație sortare, stație compostare, stație concasare deșeuri din construcții), în vederea atingerii țintelor cu privire la gradul de reciclare a deșeurilor menajere.

OS. 3 - SERVICII
SOCIALE INTEGRATE

Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a actului medical, prin dezvoltarea asistenței medicale și dezvoltarea resursei umane din sistemul de

sănătate, cu creșterea gradului de calificare a forței de muncă din domeniu.

Obiectivul are în vedere asigurarea de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice/ copilului și/sau familiei, persoanelor defavorizate, inclusiv integrarea

OS. 4 - COMUNA
UNGURAȘ COMPETITIVĂ

pe piața
muncii

a capitalului uman defavorizat.

Creșterea competitivității economice a comunei Unguraș, prin sprijinirea dezvoltării IMM-urilor de la nivel local și dezvoltarea industrială a comunității, cu creșterea numărului de salariați.

OS. 5 –
VALORIFICAREA
TURISMULUI

serviciilor de informare, promovare și marketing turistic, crearea de noi atracții

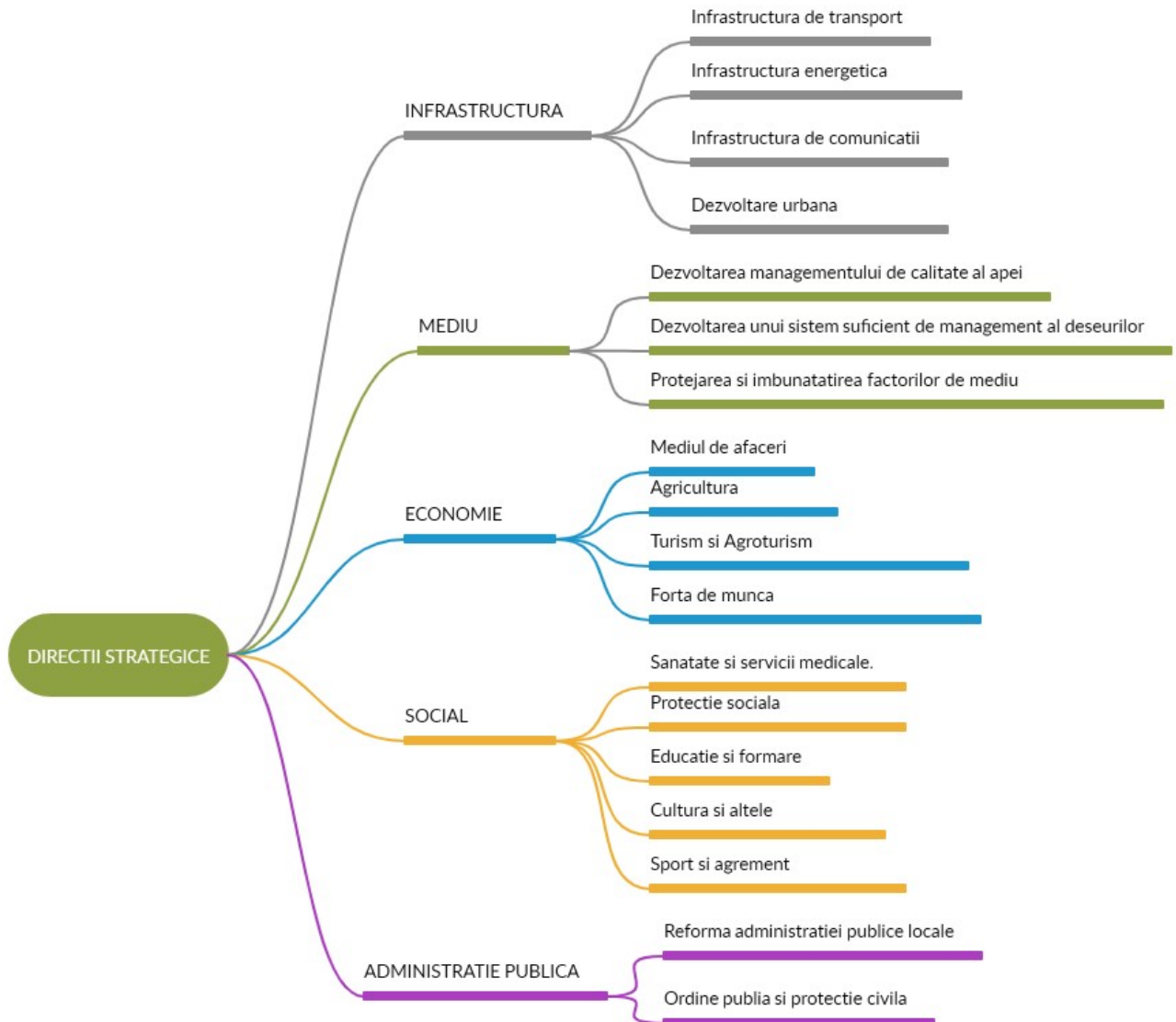
Dezvoltarea resursei umane la nivelul comunei, prin creșterea calificării și adaptabilității forței de muncă și dezvoltarea activităților de învățare pe tot parcursul vieții, cu creșterea gradului de calificare a forței de muncă.

Valorificarea superioară a atracțiilor turistice de la nivel local, prin îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților culturale și sportive, valorificarea superioară a resurselor culturale existente și protejarea și punerea în valoare a patrimoniului comunei prin promovare turistică, cu creșterea numărului de turiști.

5.5 DIRECȚII STRATEGICE 2020

Dezvoltarea strategică a comunei Unguraș vizează cinci domenii strategice cheie: infrastructura, mediul, economia, domeniul social, administrația publică locală.

Pentru fiecare dintre cele cinci domenii s-a stabilit câte un obiectiv general strategic, după cum se poate observa în figura de mai jos.

O societate durabilă este una puternică, sănătoasă și justă. Îndeplinește nevoile tuturor oamenilor, precum și pe cele ale comunităților viitoare, promovând bunăstarea personală, coeziunea și incluziunea socială și facilitând oportunități egale pentru toată lumea. Pentru aceasta s-au propus atât măsuri de dezvoltare a infrastructurii cât și măsuri

pentru construirea unei societăți și economii puternice, stabile și susținute, capabilă să asigure prosperitate și oportunități pentru toți cetățenii, în care costurile sociale și de mediu sunt suportate de cei care le creează, iar consumul eficient de resurse este încurajat.

Comuna Unguraș vizează atingerea obiectivelor specifice prin implementarea și

monotorizarea de proiecte finanțate. În acest context, pentru fiecare domeniu strategic, se prezintă direcțiile de dezvoltare și

obiectivele specifice, precum și tipurile de proiecte care permit îndeplinirea obiectivelor.

5.5.1 INFRASTRUCTURĂ

Reprezentantii autorităților publice locale au fost preocupați în principal, în ultimii ani, de reabilitarea sau construirea infrastructurii localităților componente. Acest lucru este evidențiat de proiectele și investițiile în infrastructură realizate, atât din fonduri de la bugetul local și bugetul de stat cât și din finanțări nerambursabile.

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt infrastructura de transport, infrastructura energetică, infrastructura de comunicații și dezvoltarea urbană.

Obiectivul general strategic: Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile.

5.5.1.1. Direcția de dezvoltare – Infrastructura de transport

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii de transport
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea drumurilor comunale • Reabilitarea trotuarelor • Managementul și optimizarea traficului rutier

5.5.1.2. Direcția de dezvoltare – Infrastructura energetică

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii energetice
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum

5.5.1.3. Direcția de dezvoltare – Infrastructura de comunicații

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea telecomunicațiilor și îmbunătățirea accesului la tehnologiile moderne
--------------------------	---

<i>Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră</i>
--	---

5.5.1.4. Direcția de dezvoltare – Dezvoltare urbana

<i>Obiectiv specific</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Asigurarea accesului la o locuință decentă</i> • <i>Modernizarea centrului civic</i>
<i>Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea specialiștilor în comună (personal medical, personal didactic etc.)</i> • <i>Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau aflate în dificultate</i> • <i>Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei</i> • <i>Amenajarea de locuri de joacă pentru copii în toate satele comunei</i> • <i>Construirea unor spații de parcare amenajate în comuna Unguraș</i> • <i>Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei</i>

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Creșterea mobilității persoanelor și a mărfurilor
- Integrarea zonei cu rețeaua trans-europeană de transport
- Combaterea izolării zonelor subdezvoltate
- Dezvoltarea infrastructurii de transport
- Creșterea competitivității economice
- Mărirea gradului de confort din punct de vedere al iluminatului public și realizarea de economii privind consumul de energie
- Accesul locuitorilor comunei la locuri de muncă, servicii de sănătate, servicii educaționale, cultură, sport și agrement
- Acces la parcurile de joacă și de recreere a tuturor copiilor din comună
- Creșterea calității vieții populației comunei și îmbunătățirea stării de sănătate a locuitorilor datorită petrecerii timpului în aer liber

5.5.2 MEDIU

Obiectivul general strategic: Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea managementului de calitate al apei• Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor• Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none">• Continuarea proiectului și lucrărilor de realizare a rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună• Amenajarea unui centru de colectare a deșeurilor re folosibile în Unguraș• Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei cu privire la efectele negative ale unei gestionări necorespunzătoare a deșeurilor• Programe de management al calității aerului• Promovarea utilizării surselor de energie alternativă• Promovarea practicilor de agricultură ecologică• Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei privind aspectele legate de educația ecologică și protecția mediului• Implementarea unor tehnologii alternative de energie verde (parcuri eoliene, panouri solare).
Efecte:	<ul style="list-style-type: none">• Accesul populației la infrastructura edilitară• Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației• Minimizarea emisiei de poluanți la nivelul aerului, al apei și al solului• Reducerea consumului de energie• Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei• Reducerea riscului de inundații și protejarea terenurilor agricole

5.5.3 ECONOMIE

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt mediul de afaceri, agricultura, turismul și agroturismul, respectiv forța de muncă.

Obiectivul general strategic: Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local

5.5.3.1. Direcția de dezvoltare - Mediul de afaceri

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea mediului de afaceri local
	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea inițiativelor antreprenoriale
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui parc industrial în comună • Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local • Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor care să valorifice resursele naturale ale comunei și care să răspundă nevoilor comunității • Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților nonagricole • Stimularea dezvoltării sistemului privat pentru creșterea numărului de locuri de muncă și pentru creșterea nivelului veniturilor salariale; • Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi • Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării • Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate, etc.) • Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună • Promovarea programelor guvernamentale pentru stimularea înființării microîntreprinderilor • Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației comunei
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea investițiilor pentru dezvoltarea economiei locale; • Crearea a noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la finanțare a microîntreprinderilor; • Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate; • Locuitori mai bine informați cu privire la oportunitățile de demarare de noi afaceri • Creșterea nivelului de trai al locuitorilor comunei • Creșterea competitivității economice generale pe raza comunei Unguraș.

5.5.3.2. Direcția de dezvoltare - Agricultură

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură intensivă
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliere și instruire în domeniul agricol • Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună, în scopul creșterii eficienței economice a exploatațiilor agricole, a puterii de negociere pe piețele de desfacere și a valorificării superioare a producției • Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor precum și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție • Dezvoltarea sectorului prelucrării produselor agricole; • Sprijinirea agriculturii ecologice • Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje agricole al comunei • Reabilitarea și extinderea sistemului de irigații • Înființarea unor centre de prestări servicii pentru agricultură (reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte, etc.) • Organizarea unui targ de animale • Înființarea unei hale agroalimentare • Diseminarea informațiilor privind standardele europene în domeniul agricol, zootehnic și ecologic și existența surselor de finanțare europene în cadrul politicii agricole comune • Susținerea sectorului agricol local prin acțiuni de conștientizare a populației cu privire la efectele benefice ale consumului produselor locale
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • Practicarea agriculturii în conformitate cu standardele de mediu și tehnice în vigoare • Creșterea productivității agriculturii • Creșterea nivelului de trai al populației care lucrează în agricultură

5.5.3.3. Direcția de dezvoltare – Turism si agroturism

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii turistice • Transformarea obiectivelor culturale din comuna Unguraș în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic • Promovarea comunei Unguraș
Tipuri de proiecte ce pot fi	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea de pensiuni turistice

realizare pentru indeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Construirea unui complex turistic și de agrement</i> • <i>Organizarea de concursuri sportive în scopul atragerii de turiști;</i> • <i>Diversificarea ofertei turistice a comunei Unguraș prin valorificarea potențialului turistic local;</i> • <i>Dezvoltarea altor forme de turism (turism ecvestru).</i> • <i>Cooperarea și parteneriatul local, regional, national, international în organizarea unor evenimente culturale;</i> • <i>Promovarea turismului cultural, de agrement</i> • <i>Introducerea comunei Unguraș în circuite turistice culturale</i> • <i>Promovarea obiectivelor turistice, printre care amintim: Ruinele cetății Unguraș, zona "Dealul Cetății", datată în secolul XIV-XVI; Biserica Reformată din Unguraș, datată din secolul al XIV-lea; Situl arheologic de la Batin, zona " La Cetățele", conform Listei Monumentelor Istorice 2010. Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic</i> • <i>Crearea și organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local</i> • <i>Dezvoltarea turismului școlar prin organizarea unor tabere (tabere de creație pentru pictură, pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale etc.)</i> • <i>Schimburi cultural-turistice și proiecte de înfrățire a comunei cu alte localități din țară și străinătate</i> • <i>Promovarea comunei prin mass-media la nivel local și național</i> • <i>Elaborarea a diferite materiale de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură într-o limbă de circulație internațională, etc.)</i>
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Creșterea numărului de turiști pe raza comunei Unguraș</i> • <i>Realizarea unor circuite turistice care să cuprindă principalele obiective turistice de pe raza comunei</i> • <i>Crearea de locuri de muncă</i> • <i>Atragerea de noi investitori în comună</i> • <i>Atragerea de noi venituri pentru administrația publică locală</i>

5.5.3.4. Direcția de dezvoltare – Forta de munca

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrarea pe piața muncii a grupurilor dezavantajate</i>
Tipuri de proiecte ce pot fi realizare pentru indeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomerii</i> • <i>Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excludere</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol</i>
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Creșterea nivelului de instruire și calificare al locuitorilor comunei</i> • <i>Creșterea ratei de ocupare a populației comunei</i>

5.5.4 SOCIAL

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt sănătatea, protecția socială, educația și formarea, cultura și cultele, sport și agrement.

Obiectivul general strategic: Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

5.5.4.1. Direcția de dezvoltare – Sănătate

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale</i> • <i>Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile</i> • <i>Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora</i>
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.)</i> • <i>Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural;</i> • <i>Înființarea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale</i> • <i>Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate general și infantilă;</i> • <i>Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației;</i> • <i>Crearea unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației din comună</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Înființarea unor noi servicii de sănătate (cabinet de planificare familială, centru pentru consiliere antialcool, antifumat)</i> • <i>Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației</i> • <i>Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel national prin implementarea unor programe sociale țintite către familie și copil;</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Derularea unor acțiuni de conștientizare a populației referitor la importanța efectuării analizelor medicale periodice • Derularea unor campanii de informare-comunicare-educare în rândul elevilor comunei privind igiena, educația sexuală, practicarea unui stil de viață sănătos, precum și efectele unor deprinderi nocive pentru sănătate - fumatul, consumul de alcool, consumul de droguri • Inițierea unor parteneriate ale autorității publice locale cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea accesului la servicii medicale a tuturor locuitorilor comunei • Creșterea stării de sănătate a locuitorilor comunei

5.5.4.2. Direcția de dezvoltare – Protecție socială

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale • Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea serviciului social de tipul centru de zi pentru copii în sistem after- school; • Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială • Construirea de locuințe sociale pentru grupurile dezavantajate • Dotarea cu echipamente speciale a unităților în care se prestează servicii sociale • Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG și de parteneriate cu autorități publice locale pentru servicii specializate adresate persoanelor cu handicap, servicii specializate adresate copiilor în dificultate și care provin din familii monoparentale • Dezvoltarea unui serviciu de asistență socială pentru nevoile speciale ale copiilor care provin din familii monoparentale sau care sunt lăsați în grija rudelor de către părinții plecați la muncă în străinătate • Acordarea de sprijin material familiilor aflate în dificultate • Acordarea ajutoarelor sociale la zi persoanelor cu handicap grav pentru toate persoanele îndreptățite conform legii
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • Oferirea de servicii de calitate cu privire la asistența socială pentru persoanele cu dizabilități sau care fac parte din grupuri vulnerabile din comună

5.5.4.3. Direcția de dezvoltare – Educație și formare

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii educaționale • Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei • Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea școlilor și grădinițelor din satele comunei • Amenajarea spațiilor de joacă ale grădinițelor • Înființarea cabinetelor medicale în școli și grădinițe • Desfășurarea de programe de consiliere și orientare școlară în scopul reducerii fenomenelor de absentism și abandon școlar • Desfășurarea unor programe de tip “a doua șansă” destinate persoanelor care au părăsit școala de timpuriu • Înființarea unui centru de excelență pentru elevii care obțin rezultate școlare deosebite • Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educație • Promovarea spiritului civic în educație • Desfășurarea unor programe de formare în psihopedagogie aplicată • Sprijinirea școlilor din comună în vederea desfășurării unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în domeniul învățământului, axate pe activități ca vizite de studiu, sesiuni de formare, conferințe, seminarii, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară etc.
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public; • Calitate bună a serviciilor educaționale furnizate de școlile și grădinițele din comună; • Asigurarea unor condiții optime de desfășurare a procesului de educație și instruire al elevilor din comună • Accesul la educație gratuită a tuturor copiilor din comună • Asigurarea numărului de locuri necesare elevilor

5.5.4.4. Direcția de dezvoltare – Cultură și cultele

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii culturale • Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei • Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult
Tipuri de proiecte ce pot fi	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună

<p>realizate pentru îndeplinirea obiectivului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de acțiuni culturale (ex. Sărbătoarea “Fiii Satului”, organizată anual în data de 24 august în satul Unguraș, în prima zi de Rusalii în satul Batin, și în prima duminică din iulie în satul Valea Ungurașului) și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală • Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei • Înființarea unor centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale • Înființarea unui ansamblu de dansuri și cântece populare • Editarea unui ziar local • Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună • Organizarea de acțiuni culturale și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală • Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei • Înființarea unor centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale • Editarea unui ziar local • Promovarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase și reprezentanții administrației publice locale, ai serviciilor educaționale și familiile elevilor • Reabilitarea interioară și exterioară a bisericilor din comună și a celor trei biserici monument existente pe raza comunei • Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora
<p>Efecte:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități culturale • Organizarea unui număr mai mare de evenimente culturale • Revigorarea mediului cultural • Consolidarea obiceiurilor și tradițiilor comunei, pentru a fi transmise mai departe tinerelor generații • Ameliorarea condițiilor de desfășurare a activităților religioase

5.5.4.5. Direcția de dezvoltare – Sport și agrement

<p>Obiectiv specific</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului • Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere
<p>Tipuri de proiecte ce pot fi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea proiectului și lucrărilor de construire a bazei sportive, aflat în etapa de proiect tehnic

realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea periodică a unor competiții sportive, pe diferite categorii de vârstă și pe diferite sporturi • Înființarea unor centre de recreere pentru tineret • Înființarea unei asociații a pensionarilor • Identificarea de noi posibilități de petrecere a timpului liber, valorificarea peisajului și a spațiilor deschise existente (ex. Efectuarea de drumeții prin pădure și marcarea drumurilor din pădure ca trasee turistice)
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • Desfășurarea activităților sportive de către locuitorii comunei în condiții optime de confort și siguranță • Asigurarea unor standarde minimale de recreere și agrement pentru locuitorii comunei

5.5.5 ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt reforma administrației publice locale, respectiv ordinea publică și protecția civilă.

Obiectivul general strategic: Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale

5.5.5.1. Direcția de dezvoltare – Reforma administrației publice locale

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale • Îmbunătățirea relației administrație publică locală - cetățeni • Îmbunătățirea tehnicii din dotare
Tipuri de proiecte ce pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene în perioada 2020-2025, axată pe: <ul style="list-style-type: none"> - Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare - Urmărirea în permanență a surselor de finanțare active pentru care comuna Unguraș este aplicant eligibil • Creșterea permanentă a portofoliului de proiecte, prin întocmirea de proiecte noi, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare locală ale comunei • Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici • Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate • Elaborarea unor studii și statistici privind evoluția populației în comună, disponibilitatea resurselor umane,

	<p><i>potențialul economic al comunei etc, ca instrument de asistare decizională în cadrul procesului de identificare a unor noi oportunități de investiții</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații;</i> • <i>Realizarea unor intalniri între reprezentanți ai instituțiilor publice și cetățeni/ forme asociative ale acestora.</i> • <i>Realizarea unui ghid de bune practici în relația cu cetățenii</i> • <i>Creșterea nivelului de informare, consultare și participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din comună</i> • <i>Activarea spiritului civic al cetățenilor și al conștiinței apartenenței la comunitate</i> • <i>Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei, la problemele de menținere a curățeniei în comună și de gestionare a deșeurilor</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Achiziția de aplicații informatice pentru toate serviciile furnizate din cadrul administrației publice locale, pentru îmbunătățirea procesului de furnizare a serviciilor către populație</i> • <i>Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei Unguraș</i> • <i>Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații</i> • <i>Reducerea birocrăției și eficientizarea fluxurilor de documente în cadrul Primăriei Unguraș</i> • <i>Crearea unei identități vizuale a Primăriei Unguraș prin standardizarea elementelor de identitate vizuală (materiale informative, formulare tip, adrese, răspunsuri)</i>
Efecte:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Creșterea competențelor și expertizei angajaților din administrația publică locală referitor la gestionarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă</i> • <i>Servicii de calitate oferite locuitorilor comunei de către funcționarii Primăriei Unguraș</i> • <i>Eficientizarea activității funcționarilor Primăriei comunei</i> • <i>Locuitorii comunei vor fi mai bine informați cu privire la toate aspectele legate de comună - evenimente, oportunități de finanțare, taxe și impozite locale, etc.</i>

5.5.5.2. Direcția de dezvoltare – Ordine publică și protecție civilă

Obiectiv specific	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică</i> • <i>Îmbunătățirea activităților de protecție civilă</i>
Tipuri de proiecte ce pot fi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei</i>

<p>realizate pentru îndeplinirea obiectivului</p>	<p><i>pentru identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa ordinii publice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Îmbunătățirea calității activităților de relații publice, cu accent pe soluționarea reclamațiilor</i> • <i>Acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor</i> • <i>Înființarea unui compartiment de Poliție comunitară</i> • <i>Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal</i>
<p>Efecte:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dotarea Serviciului Public pentru Situații de Urgență al comunei Unguraș cu echipamente necesare pentru intervențiile în caz de dezastre</i> • <i>Conștientizarea și instruirea cetățenilor referitor la cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor</i>

CAPITOLUL VI

PLANUL LOCAL DE ACTIUNE

”Un plan fără acțiune nu este un plan. Este un discurs”

Planul Local de Acțiune își propune să contribuie la atenuarea sau chiar eliminarea unora dintre problemele și provocările identificate la nivel comunal, în cadrul etapelor preliminare ale procesului de elaborare a documentului, respectiv elaborarea studiilor de caz, a analizei benchmarking și a sondajului în rândul actorilor relevanți. Aceste problemele și provocări au fost ulterior dezbătute și validate în cadrul reuniunilor grupului de lucru regional.

DOMENIUL STRATEGIC INFRASTRUCTURĂ				
Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-economice durabile				
Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Infrastructura de transport</i>	Modernizarea infrastructurii de transport	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea drumurilor comunale • Reabilitarea trotuarelor • Managementul și optimizarea traficului rutier 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2025
<i>Infrastructura energetică</i>	Modernizarea infrastructurii energetice	<ul style="list-style-type: none"> • Instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2023
<i>Infrastructura de comunicații</i>	Dezvoltarea telecomunicațiilor și îmbunătățirea accesului la tehnologiile moderne	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră 	FEDR, prin POS CCE Buget local	2020-2022
<i>Dezvoltarea urbană</i>	Asigurarea accesului la o locuință decentă	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea specialiștilor în comună (personal medical, personal didactic etc.) • Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau aflate în dificultate 	Buget de stat Buget local	2020-2025
	Modernizarea centrului civic	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele 	FEADR, prin	2020-2022

		comunei <ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea de locuri de joacă pentru copii în toate satele comunei • Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea Unguraș • Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei 	PNDR Buget local	
--	--	--	---------------------	--

DOMENIUL STRATEGIC MEDIU

Obiectiv strategic 2: Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valori durabile

a resurselor naturale				
Direcția	Obiective specifice	Măsuri / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
	Dezvoltarea managementului de calitate al apei	<ul style="list-style-type: none"> • Continuarea proiectului și lucrărilor de realizare a rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună • Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole 	FC, prin POS Mediu Buget local	2020-2021
	Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui centru de colectare al deșeurilor re folosibile în Unguraș • Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei cu privire la efectele negative ale unei gestionări proaste a deșeurilor 	FC, prin POS Mediu Buget local	2020-2022
	Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Programe de management al calității aerului • Promovarea utilizării surselor de energie alternativă • Promovarea practicilor de agricultură ecologică • Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei privind aspectele legate de educația ecologică și protecția mediului • Implementarea unor tehnologii alternative de energie verde (parcuri eoliene, panouri solare). 	FC, prin POS Mediu FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2025

Obiectiv strategic 3: Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local

Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Mediul de afaceri</i>	Dezvoltarea mediului de afaceri local	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui parc industrial în comună • Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local • Sprijinirea dezvoltării de IMM-uri care să valorifice resursele locale ale comunei și care să răspundă nevoilor comunității • Stimularea dezvoltării sistemului privat pentru creșterea numărului de locuri de muncă și pentru creșterea nivelului veniturilor salariale; • Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi • Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi • Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării • Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate, etc.) 	FEADR, prin PNDR FEADR, prin POS CCE	2020-2025
	Stimularea inițiativelor antreprenoriale	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună • Promovarea programelor guvernamentale pentru stimularea înființării microîntreprinderilor • Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației comunei 	FEADR, prin PNDR FSE, prin POS DRU Buget local Fonduri private Fonduri guvernamentale	2020-2025
<i>Agricultură</i>	Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună, în scopul creșterii eficienței economice a exploatațiilor 	FC, prin POS Mediu FEADR, prin	2020-2025

	<p>agriculturi de subzistență la o agricultură comercială</p>	<p>agricole, a puterii de negociere pe piețele de desfacere și a valorificării superioare a producției</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție • Dezvoltarea sectorului prelucrării produselor agricole; • Sprijinirea agriculturii ecologice • Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje • Realizarea unui sistem de irigații • Înființarea unor centre de prestări servicii pentru agricultură (reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte etc.) • Organizarea unui târg de animale • Înființarea unei hale agroalimentare 	<p>PNDR Buget local</p>	
	<p>Consiliere și instruire în domeniul agricol</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diseminarea informațiilor privind standardele europene în domeniul agricol, zootehnic și ecologic și existența surselor de finanțare europene în cadrul politicii agricole comune • Susținerea sectorului agricol local prin acțiuni de conștientizare a populației cu privire la efectele benefice ale consumului produselor locale 	<p>FSE, prin POS DRU Fonduri guvernamentale</p>	

<p>Turism și agroturism</p>	<p>Dezvoltarea infrastructurii turistice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Construirea de pensiuni turistice • Construirea unui complex turistic și de agrement • Organizarea de concursuri sportive în scopul atragerii de turiști; • Diversificarea ofertei turistice a comunei Unguraș prin valorificarea potențialului turistic local; • Dezvoltarea altor forme de turism (turism ecvestru) ; • Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism • Construirea unui complex turistic și de agrement • Continuarea proiectului “Înființare centru de informare și promovare turistică în comuna Unguraș” aflat în stadiul studiului de fezabilitate 	<p>FEADR, prin PNDR</p> <p>Buget local</p>	<p>2020-2025</p>
	<p>Transformarea obiectivelor culturale din comuna Unguraș în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea turismului cultural, religios, de agrement • Introducerea commune Unguraș în circuite turistice culturale și religioase • Reabilitarea bisericilor și a monumentelor istorice din comună și includerea lor în circuite existente la nivelul județului Cluj • Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic • Dezvoltarea turismului școlar prin organizarea unor tabere (tabere de creație pentru pictură, pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale etc.) • Crearea și organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local • Schimburi cultural-turistice și proiecte de înfrățire a comunei cu alte localități din țară și străinătate 	<p>FEADR, prin PNDR</p> <p>Buget local</p>	<p>2020-2025</p>

	Promovarea comunei Unguraș	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea comunei prin mass-media la nivel local și național • Elaborarea a diferite materiale și instrumente de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură editată într-o limbă de circulație internațională, etc.) 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2025
<i>Forța de muncă</i>	Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrarea pe piața muncii a grupurilor dezavantajate	<ul style="list-style-type: none"> • Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților • Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri • Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excluziune • Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol 	FSE, prin POS DRU	2020-2025

DOMENIUL STRATEGIC SOCIAL

Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Sănătate</i>	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.) • Existența posibilității dotării cu aparatură performantă a cabinetelor medicale din mediul rural; • Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.) • Înființarea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale • Crearea unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației din comună • Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate general și infantilă; • Implicarea medicilor și a asistenților sociali în activități de conștientizare cu privire la necesitatea întineririi populației; 	<p>FEDR, prin POR</p> <p>Buget local</p> <p>Fonduri guvernamentale</p>	2020-2025
	Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unor noi servicii de sănătate (cabinet de planificare familială, centru pentru consiliere antialcool, antifumat, centre comunitare de îngrijire) 	FSE prin POS DRU	2020-2023

	Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației • Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel national prin implementarea unor programe sociale țintite către familie și copil; • Derularea unor acțiuni de conștientizare a populației referitor la importanța efectuării analizelor medicale periodice • Derularea unor campanii de informare-comunicare-educare în rândul elevilor comunei privind igiena, educația sexuală, practicarea unui stil de viață sănătos, precum și efectele unor deprinderi nocive pentru sănătate - fumatul, consumul de alcool, consumul de droguri • Inițierea unor parteneriate ale autorității publice locale cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate 	FSE, prin POS DRU Fonduri Guvernamentale	2020-2025
Protecție socială	Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială • Construirea de locuințe sociale pentru grupurile dezavantajate • Dotarea cu echipamente speciale a unităților în care se prestează servicii sociale • Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG și de parteneriate cu autorități publice locale pentru servicii specializate adresate persoanelor cu handicap, servicii specializate adresate copiilor în dificultate și care provin din familii monoparentale • Dezvoltarea unui serviciu de 	FSE, prin POS DRU FEADR prin PNDR	2020-2025

		asistență socială pentru nevoile speciale ale copiilor care provin din familii monoparentale sau care sunt lăsați în grija rudelor de către părinții plecați la muncă în străinătate		
	Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap	<ul style="list-style-type: none"> • Acordarea de sprijin material familiilor aflate în dificultate • Acordarea ajutoarelor sociale la zi persoanelor cu handicap grav, pentru toate persoanele îndreptățite conform legii 	Buget local	2020-2025
Educație și formare	Dezvoltarea infrastructurii educaționale	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea serviciului social de tipul centru de zi pentru copii în sistem after-school; • Amenajarea spațiilor de joacă ale grădinițelor • Înființarea cabinetelor medicale în școli și grădinițe 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2022
	Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei	<ul style="list-style-type: none"> • Desfășurarea de programe de consiliere și orientare școlară în scopul reducerii fenomenelor de absenteism și abandon școlar • Desfășurarea unor programe de tip “a doua șansă” destinate persoanelor care au părăsit școala de timpuriu • Înființarea unui centru de excelență pentru elevii care obțin rezultate școlare deosebite • Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educație • Promovarea spiritului civic în educație 	FSE, prin POS DRU Buget local	2020-2025
	Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ	<ul style="list-style-type: none"> • Desfășurarea unor programe de formare în psihopedagogie aplicată • Sprijinirea școlii din comună în vederea desfășurării unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în 	FSE, prin POS DRU Buget local	2020-2025

		domeniul învățământului, axate pe activități ca: vizite de studiu, sesiuni de formare, conferințe, seminarii, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară etc.		
Cultura și cultele	Dezvoltarea infrastructurii culturale	<ul style="list-style-type: none"> • Reînființarea căminului cultural • Extinderea și modernizarea bibliotecii din comună – creșterea fondului de carte al bibliotecii, crearea unei biblioteci virtuale 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2022
	Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună • Organizarea de acțiuni culturale (ex. Sărbătoarea “Fiii Satului”, organizată anual în data de 24 august în satul Unguraș, în prima zi de Rusalii în satul Batin, și în prima duminică din iulie în satul Valea Ungurașului) și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală • Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei • Înființarea unor centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale • Înființarea unui ansamblu de dansuri și cântece populare • Editarea unui ziar local 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2025
	Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase și reprezentanții administrației publice locale, ai serviciilor educaționale și familiile elevilor 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2025

		<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea interioară și exterioară a bisericilor din comună și a monumentelor existente pe raza comunei • Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora 		
<i>Sport și agrement</i>	Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea periodică a unor competiții sportive, pe diferite categorii de vârstă și pe diferite sporturi 	FEADR, prin PNDR Buget local	2020-2022
	Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unor centre de recreere pentru tineret • Înființarea unei asociații a pensionarilor • Identificarea de noi posibilități de petrecere a timpului liber, valorificarea peisajului și a spațiilor deschise existente (ex. Efectuarea de drumeții prin pădure și marcarea drumurilor din pădure ca trasee turistice) 	Buget local	2020-2025

DOMENIUL STRATEGIC ADMINISTRATIE PUBLICA LOCALA

Obiectiv strategic 5: Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale

Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
<i>Reforma administrației publice locale</i>	Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene în perioada 2020-2025, axată pe: <ul style="list-style-type: none"> ○ Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare ○ Urmărirea în permanență a surselor de finanțare active pentru care comuna Unguraș este aplicant eligibil ○ Creșterea permanentă a portofoliului de proiecte, prin întocmirea de proiecte noi, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare locală ale comunei • Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici • Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate • Elaborarea unor studii și statistici privind evoluția populației în comună, disponibilitatea resurselor umane, potențialul economic al comunei etc, ca instrument de asistare decizională în cadrul procesului de identificare a unor noi oportunități de investiții 	FSE, prin POS DRU FSE, prin PO DCA Buget local	2020-2025
	Îmbunătățirea relației: administrație publică locală – cetățeni	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui ghid de bune practici în relația cu cetățenii • Creșterea nivelului de informare, consultare și participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din comună • Activarea spiritului civic al cetățenilor și al conștiinței apartenenței la comunitate • Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei, la problemele de menținere a curățeniei în comună și de gestionare a deșeurilor 	FSE, prin PO DCS FSE, prin POS DRU Buget local	2020-2025

	Îmbunătățirea tehnicii din dotare	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziția de aplicații informatice pentru toate serviciile furnizate din cadrul administrației publice locale, pentru îmbunătățirea procesului de furnizare a serviciilor către populație • Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei Unguraș • Reducerea birocrăției și eficientizarea fluxurilor de documente în cadrul Primăriei Unguraș • Crearea unei identități vizuale a Primăriei Unguraș prin standardizarea elementelor de identitate vizuală (materiale informative, formulare tip, adrese, răspunsuri) 	FEDR, prin POS CCE	2020-2025
Ordine publică și protecție civilă	Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică	<ul style="list-style-type: none"> • Reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei pentru identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa ordinii publice • Îmbunătățirea calității activităților de relații publice, cu accent pe soluționarea reclamațiilor • Acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor • Înființarea unui compartiment de Poliție comunitară • Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal 	Bugetul de stat, bugetul local	2020-2025
	Îmbunătățirea activităților de protecție civilă	<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea Serviciului Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Unguraș cu echipamente necesare pentru intervențiile în caz de dezastru • Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare și instruire a cetățenilor referitor la cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrului 	Bugetul de stat, bugetul local	2020-2025

CAPITOLUL VII

STRUCTURI INSTITUȚIONALE DE IMPLEMENTARE, MONOTORIZARE
ȘI EVALUARE

*”Implicarea este cheia implementării schimbării
și a creșterii devotamentului”*

Pentru a monitoriza progresele înregistrate prin implementarea proiectelor, administrația publică locală (APL) trebuie să-și pună la punct un sistem coerent și concret de urmărire a modului în care sunt realizate și mai ales a impactului pe care acestea le au asupra comunității.

Abordarea acestei maniere implică însă și participarea altor instituții guvernamentale și non-guvernamentale, fără de care monitorizarea nu ar fi completă. În acest sens, recomandata Agenție/structură de dezvoltare locală poate juca un rol determinant.

Este de preferat ca cele trei domenii (implementare, monitorizare și evaluare) să reprezinte preocuparea la nivelul unor structuri diferite, evitându-se cazurile în care aceleași structuri îndeplinesc concomitent rolurile de implementare și evaluare.

La nivelul APL trebuie să funcționeze un mecanism de monitorizare a implementării proiectelor pe axa: Primar - Viceprimar - Consiliul Local. De asemenea direcțiile din primărie trebuie să aibă sarcini

precise în activitatea de monitorizare a proiectelor implementate.

Partea de evaluare trebuie să fie asigurată de organisme independente (de preferat din afara APL) care urmăresc gradul de realizare al indicatorilor pentru fiecare din proiectele implementate. Pe lângă aceasta, foarte importantă este evaluarea impactului produs de respectivele proiecte asupra comunității locale. Este de subliniat că acest impact se poate evalua după o perioadă relativ mare după implementarea proiectelor.

Indicatorii socio - economici structurați pe domeniile strategice, care trebuie urmăriți anual sunt evidențiați în tabel.

Domenii	Indicator	Instituții responsabile surse de date
INFRASTRUCTURĂ		
Drumuri	Lungimea totală de drumuri europene, naționale, județene (Km)	CNADNR RAADPP Cluj
	Lungimea totală de străzi (Km)	Primăria
	Sporul anual de drumuri (%)	Primăria
Rețele de	Lungimea totală a rețelelor de distribuție apă (Km)	Compania de Apă

distribuție		„Someș”
	Lungimea totală a rețelelor de canalizare (Km)	Compania de Apă „Someș”
	Sporul anual rețele de distribuție apă (%)	Compania de Apă „Someș”
	Sporul anual rețele de distribuție căldură (%)	Furnizor gaze naturale
	Sporul anual rețea de canalizare (%)	
Comunicații	Număr total abonați rețele de comunicații	Furnizorii de servicii
	Sporul anual al conectării la rețele de comunicații (%)	Furnizorii de servicii
Servicii publice	Numărul total de cetățeni deserviți (anual)	Primăria
	Numărul de reclamații	Primăria
Locuinte	Număr de persoane fără locuință	DJS, Direcția patrimoniu
	Persoane fără locuință (% din totalul populației rezidente în comună)	DJS, Direcția patrimoniu
	Prețul mediu al unei locuințe, raportat la venitul mediu anual pe gospodărie	DJS, Direcția patrimoniu
	Locuințe fără acces la infrastructura de bază (energie, apă, canalizare) (%)	Direcția Urbanism, Companiile locale de distribuție
	Suprafața de locuit pe locuitor (mp)	Direcția Urbanism
	Rezidenți care achiziționează și dețin locuințe în proprietate	DJS
	Populație care locuiește în locuințe sociale	DJS
	Populație care locuiește în locuințe închiriate (%)	DJS
	Număr de locuințe convenționale	Direcția Urbanism
	Locuire în case (%)	Direcția Urbanism
	Locuire în apartamente (%)	Direcția Urbanism
	Locuire în alte tipuri de locuințe (%)	Direcția Urbanism
	Numărul de locuințe nou construite anual (locuințe sociale sau particulare)	Primăria
	Locuințe conectate la rețeaua de distribuție a apei potabile (%)	Compania de Apă „Someș”
	Locuințe conectate la rețeaua de energie electrică	Electrica

	(%)	
MEDIU		
Aer	Numărul de zile în care concentrația de SO ₂ depășește valoarea maximă admisibilă (125μg/m ³)(media pe 24h)	APM
	Numărul de zile în care concentrația de NO ₂ depășește valoarea maximă admisibilă (200mg/m ³) (media pe 24h)	APM
	Numărul de zile în care concentrația de O ₃ depășește valoarea maximă admisibilă (125μg/m ³)(media pe 8h)	APM
	Emisiile de CO ₂ /locuitor	APM
Zgomot	Populație expusă nivelului de zgomot superior valorii de 65 db (media pe 24h)	APM
Apa	Numărul de determinări privind parametrii chimici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile precise în standardele internaționale (OMS)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrii biologici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS și Directiva 80/778EEC)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrii biologici ai apei recreaționale (de înbăiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrii chimici ai apei recreaționale (de înbăiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS) pe an	DJST
	Consumul anual de apă/locuitor (m ³)	
Clima	Numărul de zile cu precipitații (media pe an)	IPM
	Zile cu soare (media pe an)	IPM
Management	Cantitatea de deșeuri solide (menajere și industriale)	IPM

<i>ul deșeurilor</i>	colectata anual (tone / locuitor)	Serviciul de Salubritate
	Deșeuri solide (menajere și industriale) procesate la gropile de gunoi, incineratoare și unități de reciclare (%)	IPM Serviciul de Salubritate
	Volumul materialelor reciclate	Serviciul de Salubritate
	Cantitatea de deșeuri solide colectate anual	Serviciul de Salubritate
	Procentul deșeurilor reciclate în unități specializate	Serviciul de Salubritate
<i>Utilizarea terenurilor</i>	Creșterea suprafeței spațiilor verzi, anual	Primăria
	Numărul de terenuri de sport în fiecare localitate	Primăria
	Spații verzi cu acces public (m2/locuitor)	Direcția Urbanism
	Distribuția utilizării terenurilor (%) și terenuri neutilizate (%) in intravilan	Direcția Urbanism
	Suprafața urbană destinată activităților specifice de amenajare a teritoriului și conservare (%)	Direcția Urbanism
	Densitatea populației (locuitori / km2)	DJST
<i>Transportul local</i>	Distribuția utilizării mijloacelor de transport, autobuz, autoturism, bicicletă (%)	
	Caracteristici ale transportului (scop, distanță și mijloc de transport)	
	Numărul de automobile înregistrate local /1000 locuitori	Poliția Rutieră
	Numărul de accidente rutiere cu consecințe grave (decese, răniri grave)/1000 locuitori	Poliția Rutieră
	Nr. mediu de pasageri în vehicule motorizate	Poliția Rutieră
<i>Energia</i>	Consumul total pe categorii de surse de energie (cărbune, electrică, petrol)	
	Consumul anual de energie electrică pe locuitor (kw / locuitor)	DJS
	Consumul anual de energie pe domenii de activitate (industrie, transport, locuințe) (%)	DJS
ECONOMIC		
	Distribuția forței de muncă (femei / bărbați) pe sectoare	AJOFM

	PIB/locuitor la nivel local	Adm. Financiară
	Numărul de companii cu sediul în municipiu	ONRC
	Numărul de firme înregistrate anual	ONRC
	Spații comerciale și birouri neocupate	Primăria
	Numărul de turiști/an înregistrați în unitățile de cazare	IJT
	Cifra de afaceri a companiilor private (Euro)	ONRC
	Numărul de firme pe domenii de activitate (producție comerț - servicii)	ONRC
	Aportul la PIB al firmelor funcție de domeniul de activitate (industrie – agricultură – turism)	ONRC
	Volumul investițiilor anuale (Euro)	ONRC
	Volumul investițiilor straine (Euro)	ONRC
SOCIAL		
Populația	Populația totală distribuită pe sexe și grupe de vârstă	DJS
	Populație cu vârsta sub 16 ani (%) și populație cu vârsta peste vârsta medie de pensionare (%)	DJS
	Numărul de persoane care părăsesc orașul	DJS
	Numărul de persoane care intră în oraș	DJS
	Populația de origine română (% din total)	DJS
	Alte naționalități (% din total)	DJS
Gospodării	Total gospodării	DJS
	Mărimea medie a gospodăriilor	DJS
	Gospodării cu o persoană (%)	DJS
	Gospodării cu familie (%)	DJS
	Gospodării deținute de pensionari	DJS
Forța de muncă	Populația activă (femei, bărbați, total)	AJOFM
	Personal angajat (femei, bărbați, total)	AJOFM
	Rata activității (femei/bărbați/total)	AJOFM
	Numărul total de șomeri	AJOFM
	Rata somajului (pe sexe)	AJOFM
	Șomeri bărbați/femei (%)	AJOFM
	Șomeri pe o perioadă mai mare de 1 an (%)	AJOFM
	Șomeri cu vârsta sub 25 ani (%)	AJOFM

	Numărul de locuri de muncă nou create	AJOFM
Veniturile populației	Venitul mediu pe gospodărie	DJS
	Distribuția veniturilor (femei/bărbați)	DJS
	Număr de familii cu venit peste valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent	DJS
	Număr de familii cu venit sub valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent	DJS
	Gospodării cu venituri mai mici de jumătate din venitul mediu pe economie	DJS
	Gospodării fără autoturism proprietate personală	DJS
Cultura și recreere	Rata anuală de vizionare a spectacolelor	Direcția Cultură
	Numărul de săli de concert și numărul de spectatori pe an	Direcția Cultură
	Muzee și numărul de vizitatori pe an	Direcția Cultură
	Numărul de biblioteci publice și cărți împrumutate anual	Direcția Cultură
	Facilități recreative pe cap de locuitor (Parcuri, instalații sportive acoperite și în aer liber)	Primăria, Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
	Rata anuală de utilizare a facilităților recreative	Primăria Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
Sănătate	Număr de policlinici pe 1000 locuitori	DJSP
	Număr de medici la 1000 locuitori	DJSP
	Frecvența și specificul bolilor	DJSP
	Numărul total de persoane în evidență	DJSP
	Speranța de viață la naștere (femei/bărbați)	DJSP
	Rata mortalității infantile	DJSP
	Rata mortalității datorate afecțiunilor cardiovasculare și respiratorii, pentru persoane sub 65 de ani	DJSP
Securitatea și pacea socială	Numărul de crime înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Infrațiuni comerciale înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Furturi de/din automobile înregistrate /1000	Poliția

	locuitori pe an	
	Numărul de polițiști comunitari	Poliția
Educație	Numărul de creșe și grădinițe (publice și private) /1000 locuitori	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care nu au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care urmează cursurile de învățământ superior (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ primar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ secundar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ liceal (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) ai cursurilor de învățământ superior (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) ai cursurilor de învățământ postuniversitar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Procentul persoanelor cu acces la computere personale	Inspectoratul Școlar DJS
ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ		
	Număr de angajați în sectorul public	Primăria
	Cheltuiala publică anuală (Euro)	Primăria
	Datoria publică (%)	Primăria
	Gradul de încasare a obligațiilor (taxe, impozite, etc.) (%)	Primăria
	Managementul financiar al patrimoniului (bilanțul consolidat de venituri și cheltuieli al Primăriei)	Primăria
	Numărul de angajați în Primărie	Primăria
	Numărul de persoane din Primărie instruite / an	Primăria

7.1 Etape De Implementare

Succesul realizării Strategiei Comunei Unguraș depinde, în mare măsură, de

participarea tuturor actorilor implicați la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezenta unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării Strategiei de dezvoltare socio-economică vor fi implicați mai mulți actori, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt:

1. *Administrația publică locală (Consiliul Municipal, Primarul, Primăria)*
2. *Locuitorii comunei*
3. *Societatea civilă (ONG, tineretul, voluntarii, organizațiile profesionale și profesionale)*
4. *Agenții economici*
5. *Structuri externe (Consiliul, Guvernul, Organizațiile internaționale).*

Implementarea Strategiei de Dezvoltare socio-economică a comunei Unguraș poate fi divizată convențional în 3 etape:

ADOPTAREA

În cadrul acestei etape Strategia de dezvoltare va fi supusă Audierii publice. După Audiere și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Strategia va fi

înaintată Consiliului local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.

IMPLEMENTAREA

Implementarea Strategiei de dezvoltare se va efectua prin realizarea acțiunilor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect sunt stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata),

responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

MONITORIZAREA

În perioada de implementare responsabilii de realizarea Planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea acțiunilor, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea acțiunilor, proiectelor și direcțiilor strategice se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

Procesul de monitorizare a strategiei constă în:

- a) evaluarea atingerii direcțiilor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare
- b) raportarea rezultatelor evaluării.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de:

- Consiliul municipal (președinții comisiilor consultative de specialitate)
- Reprezentanți Primărie (Primarul, 2-3 specialiști)
- Comunitatea oamenilor de afaceri
- Instituții educaționale (directori instituții de învățământ)
- Organizații non - guvernamentale (reprezentanți ai ONG-ilor ce activează în domeniul protecției mediului, social, apărarea drepturilor omului și de tineret, etc.).
- Cetățeni.

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor

- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Municipal
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în toate domeniile
- Elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale comunității
- Elaborarea și inițierea modificărilor în strategie
- Elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare, etc.

Un rol important în procesul de implementare a strategiei îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Planului de acțiuni. Competențele Consiliului Local se vor axa pe:

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea Voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în cea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului de acțiuni a Strategiei.

<i>Obiect Monitoring</i>	<i>Elaborator/ Destinatar</i>	<i>Raport</i>	<i>Descriere</i>
Realizarea obiectivelor	Reprezentanti Primarie/ Consiliul Local	Rapoarte semestriale/ anuale	Raport bazat pe analize, sondaje a locuitorilor pentru evaluarea impactului implementării strategiei
Realizarea actiunilor, proiectelor	Responsabili de implementare	Raport semestrial sau dupa finisarea activitatii	Rapoarte prezentate de responsabilii de implementare privind indeplinirea actiunilor proiectelor

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de dezvoltare. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate

de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

7.2 Riscuri Și Impedimente De Implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Strategia de dezvoltare poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente

de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de

dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (ii) externe
(i) interne și

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării strategiei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Confruntări de interese privind implementarea strategiei ▪ Prevalarea intereselor personale ▪ Resurse financiare limitate ▪ Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
Parteneriat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea ▪ Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților ▪ Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor ▪ Neimplicarea partenerilor internaționali
Dezvoltarea economică	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale
Social	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale ▪ Pauperizarea continuă a populației ▪ Imigrarea forței de muncă
Mediu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Populație neconștientizată privind efectele poluarea mediului
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instabilitatea cursului politic ▪ Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare
Relații parteneri externi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale ▪ Neimplicarea partenerilor internaționali
Starea economiei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potențial investițional redus ▪ Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare ▪ Infrastructură de afaceri nedezvoltată ▪ Risc de țară.

CAPITOLUL VIII

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

„Lipsa unui plan este de fapt planificarea eșecului”

Portofoliul de proiecte s-a fundamentat pe cele 5 domenii strategice pe care s-a realizat strategia de dezvoltare a comunei Unguraș, pe baza rezultatelor obținute în urma derulării cercetărilor cantitative și calitative, precum și pe baza situației proiectelor care s-au implementat sau sunt în curs de implementare în acest moment în comuna Unguraș.

8.1 DOMENIUL STRATEGIC– INFRASTRUCTURA

<i>REABILITAREA REȚELEI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA UNGURAȘ JUDEȚUL CLUJ</i>	
Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unui existent: DA Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național de Dezvoltare Rurală, POR, CNI Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea rețelei de iluminat public și creșterea randamentului energetic la sistemele de iluminat • Adaptarea rețelei de iluminat la standardele europene, în acord cu CIE 115/1995 • Satisfacerea cerințelor de vizibilitate pentru drumurile publice conform cu norma română SR 13433/1999
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Mărirea gradului de confort din punct de vedere al iluminatului public • Economii în ceea ce privește consumul de energie
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei • Participanții la trafic
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, privind infrastructura, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă reabilitarea rețelei de iluminat public.</p>

MODERNIZAREA DRUMURILOR COMUNALE ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none">• Modernizarea drumurilor comunale va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice viitoare a comunei, prin conectarea diferitelor zone la drumurile locale, îmbunătățirea legăturilor rutiere cu comunele învecinate și cu satele componente. Comuna Unguraș va deveni o zonă de interes atât pentru investitori, cât și pentru turiștii care vizitează sau tranzitează comuna.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none">• Reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri comunale• Accesul populației la locuri de muncă, servicii medicale, educație, cultură, recreere• Fluidizarea transportului de mărfuri cu impact direct asupra dezvoltării economice teritoriale echilibrate
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Locuitorii comunei Unguraș• Potențialii investitori• Potențialii turiști ai comunei

	<ul style="list-style-type: none"> ● Participanții la trafic
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> ● Realizarea studiului de fezabilitate ● Elaborarea proiectului tehnic ● Aprobarea proiectului ● Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ● Contractarea proiectului ● Organizarea licitațiilor ● Monitorizare, evaluare, control ● Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, privind infrastructura, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă modernizarea drumurilor comunale.</p>

*REABILITAREA TROTUARELOR DIN COMUNA UNGURAȘ,
JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Refacerea trotuarelor din comună va avea efecte benefice în primul rând asupra locuitorilor comunei Unguraș, dar și asupra turiștilor care vizitează zona
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea trotuarelor în vederea creșterii posibilităților de circulație a pietonilor • Dezvoltarea unei rețele de trotuare necesare comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

	<ul style="list-style-type: none"> ● Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> ● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, privind infrastructura, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă reabilitarea trotuarelor din comuna Unguraș.

*AMENAJAREA, REGULARIZAREA ȘI DECOLMATAREA VĂILOR ȘI PÂRAIELOR
ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea, regularizarea și decolmatarea văilor și pâraielor din comună, efectele acestei investiții fiind benefice în primul rând locuitorilor comunei, dar și turiștilor ori persoanelor care tranzitează comuna..
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Protejarea terenurilor agricole • Menținerea stării tehnice a drumurilor în condiții calitative
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă amenajarea regularizarea și decolmatarea văilor și pâraielor în comuna Unguraș.</p>

Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea unor parcuri și spații verzi pentru locuitorii comunei, având ca scop creșterea calității vieții locuitorilor din comună și îmbunătățirea stării de sănătate a acestora prin petrecerea timpului în aer liber.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Acces la parcurile de joacă și recreere a tuturor copiilor comunei • Stimularea implicării părinților în educația copiilor
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

	<ul style="list-style-type: none"> ● Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> ● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi din comuna Unguraș.

EXTINDERE REȚEA DE CANALIZARE ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Sectorial Mediu, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none">• Realizarea sistemului de canalizare și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale, va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice a zonei prin:• Vor fi revigorate domenii ca proiectarea și construcțiile• Zona va deveni mai atractivă pentru investitori, activitatea acestora va genera venituri suplimentare bugetului local
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none">• Accesul populației la infrastructură edilitară
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației• Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei• Scăderea factorului de poluare• Reducerea efectelor unor riscuri naturale, cum ar fi inundațiile
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Realizarea studiului de fezabilitate

	<ul style="list-style-type: none"> •Elaborarea proiectului tehnic •Aprobarea proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare •Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă realizarea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale din comună.</p>

<i>CONSTRUIREA SISTEMULUI DE CANALIZARE A APELOR PLUVIALE PRIN ȘANȚURI ȘI RIGOLE ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ</i>	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România

Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Sectorial Mediu, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole, în comuna Unguraș, județul Cluj reducerea riscului de inundații
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Securitatea și protecția cetățenilor • Atragerea de investitori
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă construirea

	sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole în comună.
--	--

*CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE DIN COMUNA
UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Regional, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea eficienței energetice a clădirilor publice deținute de autoritatea locală
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor, șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a acestora; • Reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare; • Utilizarea surselor regenerabile de energie etc.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Anagajații sectorului public • Locuitorii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare

	<ul style="list-style-type: none"> ● Contractarea proiectului ● Organizarea licitațiilor ● Monitorizare, evaluare, control ● Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<p>● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, privind infrastructura de învățământ, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comună.</p>

*EFICIENTIZAREA CONSUMURILOR ȘI REDUCEREA EMISIILOR POLUANTE PENTRU
CORPURILE DE CLĂDIRE DIN DOMENIUL UAT-ULUI*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Regional, FEADR prin PNDL Buget local Fonduri guvernamentale, FDI

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea sistemului de incalzire: repararea/inlocuirea centralei termice de bloc/scara; achizitionarea si instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile – panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de caldura si/sau centrale termice pe biomasa etc.;
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Imbunatatirea eficientei si rentabilitatii transportului de persoane si marfuri („eficienta economica”); • Reducerea necesitatilor de transport motorizat, a poluarii aerului si a poluarii fonice, a emisiilor de gaze cu efect de sera si a consumului de energie („impactul asupra mediului”); • Asigurarea unui nivel optim de accesibilitate in cadrul localitatii („accesibilitate”); • Imbunatatirea sigurantei si securitatii in circulatie („siguranta”);

	<ul style="list-style-type: none"> • Imbunatatirea atractivitatii si calitatii mediului urban („calitatea vietii”).
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Anagațații sectorului public • Locuitorii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă reducerea costurilor cu consumurile și reducerea emisiilor poluante.

REALIZAREA DE PROIECTE DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Regional, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Investiții destinate îmbunătățirii transportului public urban • Investiții destinate transportului electric și nemotorizat • Alte investiții destinate reducerii emisiilor de CO2 în zona urbană
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea/ reabilitarea/ extinderea traseelor de transport electric public; modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public și infrastructura tehnică aferentă, inclusiv construire depouri noi pentru transportul electric; realizarea de trasee separate exclusiv pentru vehiculele de transport public; îmbunătățirea stațiilor de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații și terminale intermodale pentru mijloacele de transport în comun; realizarea de sisteme de e - ticketing pentru călători; construirea/ modernizarea/

	<p>reabilitarea infrastructurii rutiere (pe coridoarele deservite de transport public) pentru creșterea nivelului de siguranță și eficiență în circulație și exploatare al rețelei de transport (cu asigurarea creării/modernizării traseelor pentru pietoni și bicicliști, acolo unde este posibil), etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor/ traseelor pentru bicicliști și a infrastructurii tehnice aferente (puncte de închiriere, sisteme de parcaj pentru biciclete etc); crearea de zone și trasee pietonale, inclusiv măsuri de reducere a traficului auto în anumite zone, etc.); • Realizarea de sisteme de monitorizare video bazat pe instrumente inovative și eficiente de management al traficului; modernizarea/ reabilitarea infrastructurii rutiere fundamentate de măsurile propuse de PMUD pentru reducerea emisiilor de CO2 , realizarea sistemelor de tip park and ride, reîmpădurire urbană pe traseele cu trafic intens reieșite din PMUD
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Autoritati publice locale
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă pentru mobilitatea maselor de persoane de pe raza comunei

	înspre reședința de județ și localitățile învecinate.
--	---

DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TURISMULUI

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Regional, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin dezvoltarea potențialului specific zonei (potențial turistic) se creează premisele favorabile unei creșteri economice a comunei Unguraș.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Se intenționează crearea unei infrastructuri adecvate în cadrul stațiunii în vederea atragerii a cât mai mulți investitori și totodată pentru a crea cadrul necesar valorificării potențialului turistic din zonă. Intenționăm să realizăm investiții în infrastructura de bază, deoarece acest aspect constituie condiția primordială pentru a crea un mediu propice pentru dezvoltarea de noi afaceri în zona, indiferent de domeniul în care antreprenorii doresc să investească. Este dovedit faptul că o zonă, cu cât este mai dezvoltată din punct de vedere a infrastructurii de bază cu atât devine mai atractivă pentru investiții. • Prin obiectivul specific numărul 2 se urmărește realizarea de lucrări specifice pentru îmbunătățirea infrastructurii de agrement (echitație, SPA, etc.).

	<p>Lipsa sau insuficiența unor elemente de infrastructură, dotări și structuri turistice, în special de agrement, determină o activitate turistică redusă în raport cu posibilitățile, iar formele de turism practicabile în prezent nu sunt suficient de diversificate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea necesitatilor de transport motorizat, a poluarii aerului si a poluarii fonice, a emisiilor de gaze cu efect de sera si a consumului de energie („impactul asupra mediului”); • Asigurarea unui nivel optim de accesibilitate in cadrul localitatii („accesibilitate”); • Imbunatatirea sigurantei si securitatii in circulatie („siguranta”); • Imbunatatirea atractivitatii si calitatii mediului urban („calitatea vietii”).
<p>Potențialii beneficiari ai proiectului:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comuna Unguraș • Locuitorii comunei • Întreprinzători privați • Structurile de cazare turistică
<p>Activitățile proiectului:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, privind infrastructura turismului, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă creșterea turismului la

	nivelul UAT-ului dat fiind poziția geografică favorabilă, respectiv formele de relief.
--	--

<i>ÎNFIINȚARE/EXTINDERE SISTEM DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE</i>
Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Sectorial Mediu, FEADR prin PNDR, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea fluxului de gaze pentru localitățile din cadrul UAT-ului. • Asigurarea serviciilor de transport gaze in conditii de alimentare de urgenta, respectiv in situatia in care este sistata sau intrerupta alimentarea cu gaze.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea nivelului de trai la nivel de comunitate prin asigurarea serviciilor de utilități publice.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • UAT-urile
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de

	<p>Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă realizarea rețelei de alimentare cu gaze naturale pe raza comunei.</p>
--	---

CREAREA UNUI PARC INDUSTRIAL ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice Buget local Fonduri guvernamentale, FDI

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none">• Atragerea investitorilor locali și străini prin crearea unui parc industrial în comuna Unguraș, județul Cluj
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none">• Atragerea investitorilor străini și amplificarea relațiilor economice dintre firmele locale și cele străine• Încurajarea agenților economici locali de a dezvolta afaceri în comună• Creșterea numărului de locuri de muncă în comună și reducerea șomajului
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Locuitorii comunei Unguraș• Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Realizarea studiului de fezabilitate• Elaborarea proiectului tehnic• Aprobarea proiectului• Pregătirea și depunerea cererii de finanțare• Contractarea proiectului

	<ul style="list-style-type: none"> ● Organizarea licitațiilor ● Monitorizare, evaluare, control ● Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> ● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este necesar pentru dezvoltarea economiei locale crearea unui parc industrial în comună.

*CREAREA UNUI BIROU UNIC ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ, PENTRU
SPRIJINIREA ANTREPRENORILOR DIN COMUNĂ*

Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Accesul locuitorilor comunei Unguraș, la informații cu privire la demararea unei afaceri, realizarea unui plan de afaceri și posibile surse de finanțare pentru acestea
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitori mai bine informați cu privire la oportunitățile de demarare de noi afaceri • Crearea de noi întreprinderi • Stimularea activității economice pe raza comunei Unguraș • Creșterea numărului locurilor de muncă în comuna Unguraș
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

	<ul style="list-style-type: none"> • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună are o mare importanță.

CREAREA ȘI DEZVOLTAREA UNOR CENTRE DE COLECTARE A LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ ȘI CONECTAREA ACESTORA LA REȚELE REGIONALE DE PRODUCȚIE ȘI DISTRIBUȚIE

Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea posibilităților de comercializare a legumelor și fructelor din producție proprie
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Centrele înființate vor asigura colectarea legumelor și fructelor din producție proprie • Dezvoltarea unei rețele de comercializare a produselor • Îmbunătățirea posibilităților de conectare la rețelele regionale de producție și distribuție • Îmbunătățirea promovării produselor din producție proprie
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor

	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă creșterea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor în comună și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție.

<i>CONSTRUIREA UNUI COMPLEX TURISTIC ȘI DE AGREMENT ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ</i>	
Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea și dotarea cu echipamente și aparatura necesară a unui complex turistic și de agrement. Prin amenajarea unui complex turistic se urmărește îmbunătățirea spațiului destinat pentru recreerea și relaxarea cetățenilor comunei și atragerea unui număr mai mare de turiști.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de turiști în zonă și implicit a veniturilor populației • Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei • Reducerea poluării • Reducerea factorilor de risc pentru sănătatea populației • Atragerea de noi investitori în zonă • Atragerea de noi venituri pentru administrația locală • Dezvoltarea de locuri de muncă
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului

	<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este important proiectul privind construirea unui complex turistic și de agrement în comună.

*CONSTRUIREA UNUI CENTRU DE INFORMARE TURISTICĂ ÎN COMUNA UNGURAȘ,
JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin acest proiect se urmărește promovarea obiectivelor turistice și a monumentelor de pe raza comunei Unguraș și creșterea numărului de turiști în această zonă
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de turiști pe raza comunei Unguraș • Creșterea numărului de locuri de muncă în comună • Realizarea unor circuite turistice care să cuprindă principalele obiective turistice de pe raza comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului

Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> •Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă promovarea obiectivelor turistice din comună.
--	---

<i>CREAREA, MODERNIZAREA, EXTINDEREA, DOTAREA ENTITĂȚILOR DE IT</i>	
Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea transferului tehnologic prin: <ul style="list-style-type: none"> - extinderea entităților de IT, inclusiv dotarea cu echipamente a acestora; - achiziționarea de servicii tehnologice specifice, inclusiv consultanță specializată în afaceri; - crearea și actualizarea platformelor de tranzacționare pentru cererea și oferta de proprietate intelectuală;
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Acordarea finanțării pentru entitățile IT se va realiza pe baza unei evaluări inițiale a pieței și a domeniilor de specializare inteligentă pentru care este propus proiectul și ulterior, pe baza unui plan de afaceri care să demonstreze orientarea către piață și durabilitatea investiției;
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Entități juridic constituite care gestionează infrastructuri cu rol de IT; • UAT-urile
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă promovarea obiectivelor turistice din comună.</p>

<i>CONSTRUCȚIA/ MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA SPAȚIULUI DE PRODUCȚIE/ SERVICII ALE UAT-URILOR, INCLUSIV DOTARE CU ACTIVE CORPORALE ȘI NECORPORALE</i>	
Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al UAT-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale; • Promovarea produselor și serviciilor, realizarea de site-uri pentru prezentarea activității și a produselor sau serviciilor promovate; • Activități specifice procesului de internaționalizare.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Acordarea finanțării pentru construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al UAT-urilor constând în implementarea de soft-urilor care să eficientizeze procesele dintre cetățean și mediul public.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • UAT-urile
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

	<ul style="list-style-type: none"> • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă promovarea obiectivelor turistice din comună.

<i>INIINTAREA UNUI CENTRU BALNEAR DE RECUPERARE SI RELAXARE PE TERITORIUL COMUNEI UNGURAȘ</i>	
Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea posibilităților de promovare și dezvoltare a comunei
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Complexul ce se dorește a fi înființat va asigura promovarea și dezvoltarea comunei • Dezvoltarea unei rețele de turism și tratament • Îmbunătățirea posibilităților de relaxare și tratament din apropiere • Îmbunătățirea promovării comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia

implementării proiectului:	de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că dorește construirea unui centru balnear .
-----------------------------------	--

8.4 DOMENIUL STRATEGIC– **SOCIAL**

*MODERNIZAREA ȘI DOTAREA DISPENSARULUI/CABINETELOR MEDICALE DIN COMUNA
UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Operațional Regional Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Obiectivele acestui proiect sunt: Reabilitarea fizică a dispensarului uman precum și înființarea de noi dispensare și cabinete medicale în satele comunei; Achiziționarea de echipamente și materiale necesare unei bune funcționări a dispensarului; Acordarea unor facilități medicilor (locuință, teren agricol, mijloc de transport adecvat zonei).
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Desfășurarea activității de asigurare a serviciilor medicale la standardele impuse de legislația în domeniu • Acordarea primului ajutor locuitorilor solicitanți • Îndrumarea și coordonarea către spitalele județene a persoanelor aflate în stare critică • Realizarea controalelor de rutină cu privire la starea de sănătate a populației
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate

	<ul style="list-style-type: none"> •Elaborarea proiectului tehnic •Aprobarea proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare •Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă înființarea, modernizarea și dotarea dispensarelor din satele comunei Unguraș.</p>

<p><i>ÎMBUNĂTĂȚIREA SERVICIILOR PUBLICE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ DIN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ</i></p>	
<p>Identificare și localizare proiect</p>	
Solicitant:	Comuna Unguraș

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FSE, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, FEDR, Programul Operațional Regional Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin acest proiect se urmărește dezvoltarea serviciilor publice de asistență socială din comuna Unguraș • Crearea de parteneriate cu ONG-uri pentru acordarea de asistență socială persoanelor defavorizate
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Oferirea de servicii de calitate de asistență socială pentru persoanele vârstnice din comună • Oferirea de servicii de calitate cu privire la asistența socială pentru persoanele cu dizabilități sau care fac parte din grupuri vulnerabile, din comună • Creșterea implicării societății civile prin acțiuni de voluntariat
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor

	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială din comună.

*REABILITAREA ȘCOLILOR ȘI GRĂDINIȚELOR DIN SATELE COMUNEI UNGURAȘ,
JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, CNI, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea de grădinițe și creșe în scopul susținerii educației antepreșcolare și preșcolare din mediul rural • Lucrări de reabilitare a clădirilor • Dotarea cu echipamente didactice, echipamente pentru pregătirea profesională, echipamente IT și materiale specifice pentru documentare.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea calității procesului de învățământ • Accesul gratuit la educație a tuturor copiilor comunei • Asigurarea numărului de locuri necesare preșcolarilor și antepreșcolarilor. • Asigurarea unei educații individualizate care să susțină nevoile și potențialul fiecărui copil • Crearea de noi locuri de muncă adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă
Potențialii beneficiari ai	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș

proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă înființarea de noi grădinițe, precum și de creșe pe teritoriul comunei Unguraș.</p>

*ÎNFIINȚAREA SERVICIULUI SOCIAL DE TIPUL CENTRU DE ZI PENTRU COPII ÎN SISTEM
AFTER- SCHOOL*

Identificare și localizare proiect

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări:
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Angajarea personalului didactic și didactic auxiliar • Identificarea surselor de finanțare pentru asigurarea hranei
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea calității procesului de învățământ • Accesul gratuit la educație a tuturor copiilor comunei • Asigurarea numărului de locuri necesare preșcolarilor și școlarii • Asigurarea unei educații individualizate care să susțină nevoile și potențialul fiecărui copil • Crearea de noi locuri de muncă adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului

	<ul style="list-style-type: none"> ● Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ● Contractarea proiectului ● Organizarea licitațiilor ● Monitorizare, evaluare, control ● Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<p>● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă înființarea unui after-school în Unguraș.</p>

*PROGRAME DE FORMARE ȘI INSTRUIRE A LOCUITORILOR COMUNEI UNGURAȘ ÎN
MANAGEMENTUL PRODUCȚIEI ȘI VALORIFICĂRII ÎN DOMENIUL AGRICOL*

Identificare și localizare proiect

Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FSE, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane Buget local Fonduri guvernamentale

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin acest proiect se urmărește oferirea de programe specializate în managementul producției și valorificării în domeniul agricol, pentru locuitorii comunei Unguraș.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei vor avea cunoștințele necesare pentru valorificarea produselor pe care le dețin • Eficientizarea producției agricole • Eficientizarea valorificării produselor agricole
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

	<ul style="list-style-type: none"> ● Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă formarea și instruirea în managementul producției și valorificării în domeniul agricol.

*AMENAJAREA ȘI DOTAREA UNUI CENTRU DE JOACĂ ȘI AGREMENT
PENTRU COPII ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale, FDI

Descrierea proiectului

Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin realizarea acestui proiect se dorește să se amenajeze un centru de joacă și recreere destinat copiilor mici, se urmărește crearea unui spațiu prietenos, familiar, care să stimuleze imaginația și creativitatea. Un loc pictat în culori vii, o lume a basmelor și a jucăriilor care îi întâmpină, stimulând și educând simțul artistic al copiilor. • Prin implementarea acestui proiect, autoritatea publică locală se așteaptă să atragă atenția celor cu putere economică, pentru a demara proiecte de mai mare amploare în comunitate.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Acces la centru de joacă și recreere a tuturor copiilor comunei • Stimularea implicării părinților în educația copiilor • Desfășurarea numeroaselor activități artistice, festive (sărbătorirea zilelor de naștere ale copiilor),

	educative și sportive pentru și împreună cu copiii
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Agenții locali din comună
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este important proiectul privind amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copiii din comună.</p>

*ORGANIZAREA DE EVENIMENTE ȘI MANIFESTĂRI CULTURAL-TRADIȚIONALE, CU
OCAZIA SĂRBĂTORIRII "FIII SATULUI" ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiecte

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale
<i>Descrierea proiectului</i>	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin realizarea acestui proiect se dorește promovarea, tradițiilor și obiceiurilor locale și totodată menținerea identității culturale. • Prin implementarea acestui proiect, autoritatea publică locală se așteaptă să atragă mai mulți turiști, dar și să angreneze în organizarea evenimentelor culturale mai mulți locuitori, în special tineri, astfel încât tradițiile și obiceiurile zonei să se perpetueze.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de turiști • Stimularea implicării tinerilor în organizarea evenimentelor locale • Perpetuarea tradițiilor și a specificului cultural al comunei Unguraș
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii turiști
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate

	<ul style="list-style-type: none"> •Elaborarea proiectului tehnic •Aprobarea proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare •Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<p>•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, organizarea de evenimente culturale, cu ocazia sărbătoririi zilei comunei, constituie un proiect de o importanță ridicată pentru dezvoltarea comunei Unguraș.</p>

AMENAJAREA UNUI CIRCUIT DE BICICLETE ÎN COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none">• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea unui traseu pentru biciclete, care să cuprindă mai multe sate ale comunei. Prin implementarea acestui proiect, autoritatea publică locală se așteaptă să dezvolte cicloturismul dar și să încurajeze activitățile recreative și adoptarea unui mod de viață mai sănătos de către locuitorii comunei.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea cicloturismului și atragerea unui număr mai mare de turiști în comuna Unguraș• Promovarea ciclismului și a unui mod de viață activ printre locuitorii comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Potențialii turiști ai comunei• Locuitorii comunei Unguraș
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none">• Realizarea studiului de fezabilitate• Elaborarea proiectului tehnic• Aprobarea proiectului

	<ul style="list-style-type: none"> ● Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ● Contractarea proiectului ● Organizarea licitațiilor ● Monitorizare, evaluare, control ● Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<p>● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, amenajarea unui circuit pentru bicicliști are o importanță ridicată pentru dezvoltarea comunei Unguraș, în special din punct de vedere turistic.</p>

*EXTINDEREA CIMITIRELOR DIN LOCALITATEA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ
ȘI CONSTRUIREA DE CAPELE ÎN CADRUL ACESTORA*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, CNI Buget local Fonduri guvernamentale, FDI
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin realizarea acestui proiect, se urmărește extinderea cimitirelor din comună și construirea de capele în cadrul acestora
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților religioase • Regenerarea mediului spiritual al comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control

	<ul style="list-style-type: none"> • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor a rezultat că proiectul privind extinderea cimitirelor din comună și construirea de capele este important.

*RESTAURAREA, CONSERVAREA ȘI ACCESIBILIZAREA PATRIMONIULUI CULTURAL
IMOBIL DE INTERES LOCAL ȘI NAȚIONAL, COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Prin realizarea acestui proiect, se urmărește protejarea obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local, inclusiv executarea unor lucrări de restaurare și conservare a bisericilor de lemn din comunitate.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor are drept scop stimularea activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor. • Regenerarea și menținerea moștenirii spirituale a comunei • Creșterea atractivității zonei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic

	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
<p>Justificarea necesității implementării proiectului:</p>	<p>• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor a rezultat că proiectul privind restaurarea, conservarea și accesibilizarea patrimoniului cultural imobil de interes local este important.</p>

8.5 DOMENIUL STRATEGIC– ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

<i>DOTAREA CU ECHIPAMENTE A SERVICIULUI VOLUNTAR PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ, COMUNA UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ</i>	
Identificare și localizare proiect	
Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală, POR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență la nivelul comunei prin reducerea timpului de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență - inundații, incendii, înzăpeziri, etc.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Compartimentul de voluntariat pentru situații de urgență mai bine dotat tehnic, cu posibilități de menținere a funcțiilor instituțiilor vitale, a condițiilor de comunicare directă și de intervenție în timp real, în scopul utilizării optime a resurselor aflate la dispoziție în caz de necesitate. • Personal mai bine instruit, având competență în utilizarea echipamentelor moderne, a înaltei tehnologii, în scopul eficientizării serviciilor publice

	oferite cetățenilor
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> ● Locuitorii comunei Unguraș ● Potențialii investitori ● Agenții economici și instituțiile publice din comună
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> ● Elaborarea Memoriului Justificativ ● Aprobarea începerii proiectului ● Pregătirea și depunerea cererii de finanțare ● Contractarea proiectului ● Organizarea licitațiilor ● Monitorizare, evaluare, control ● Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<p>● Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este dotarea cu echipamente a serviciului public comunal din cadrul comunei Unguraș este importantă.</p>

*OFERIREA DE PROGRAME DE TRAINING PENTRU FUNCȚIONARII PUBLICI DIN COMUNA
UNGURAȘ, JUDEȚUL CLUJ*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FSE, Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Oferirea de programe de instruire și specializare a funcționarilor din cadrul Primăriei comunei Unguraș, pentru oferirea unor servicii de cât mai bună calitate.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Servicii de calitate oferite de funcționarii Primăriei Unguraș • Eficientizarea activității funcționarilor Primăriei comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Agenții economici și instituțiile publice din comună
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor

	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că oferirea de programe de training pentru funcționarii publici din comună este importantă.

*CREAREA UNEI PLATFORME PENTRU FACILITAREA ACCESULUI CETĂȚENILOR
COMUNEI UNGURAȘ LA SERVICII*

Identificare și localizare proiect

Solicitant:	Comuna Unguraș
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Unguraș
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEDR, Programul Operational Sectorial Creșterea Competitivității Economice Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	<ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea accesului cetățenilor comunei Unguraș la informații
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei vor fi mai bine informați cu privire la toate aspectele legate de comună-evenimente, oportunități de finanțare, taxe și impozite locale
Potențialii beneficiari ai proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Locuitorii comunei Unguraș • Potențialii investitori • Agenții economici și instituțiile publice din comună
Activitățile proiectului:	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului

**Justificarea necesității
implementării proiectului:**

- Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Unguraș. De asemenea, în cadrul procedurii de elaborare, aplicare și interpretare a chestionarelor, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor comunei Unguraș la servicii.

ANEXA 1 – PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI UNGURAȘ

Raport de cercetare cantitativă

Prezentul raport de cercetare cantitativă reprezintă o analiză a percepției locuitorilor din comuna Unguraș privind nivelul curent de dezvoltare al comunei Unguraș, modificările traversate de comună de-a lungul unei perioade de patru ani, respectiv direcțiile de dezvoltare viitoare care pot influența economia, atractivitatea și prosperitatea comunei în sens pozitiv.

Raportul constituie un instrument de lucru care ne arată provocările cu care locuitorii comunei Unguraș se confruntă pe piața muncii, care sunt măsurile adecvate pentru îmbunătățirea situației lor și ce acțiuni sunt necesare pentru a intensifica ceea ce s-a dovedit a fi de succes.

Cercetarea de față a fost elaborată astfel încât să sprijine dezvoltarea și implementarea direcțiilor de dezvoltare pentru perioada 2020-2025 a comunei Unguraș.

În cadrul cercetării cantitative desfășurate, metoda de cercetare utilizată a fost sondajul, eșantionarea fiind nealeatoare, bazată pe raționament.

Eșantionul a fost compus din 400 de persoane, cu o structură eterogenă din punct de vedere al profilului de activitate al subiecților. Structura eșantionului în funcție de vârsta subiecților cuprinde persoane cu vârste între 18-30 de ani (12,75%), 31-45 ani (34,25%), respectiv 46-60 ani (31,0%), (22,0%) sunt persoane cu vârste peste 60 de ani.

Instrumentul de cercetare utilizat a fost un chestionar conceput astfel încât să permită obținerea unor răspunsuri utile pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite.

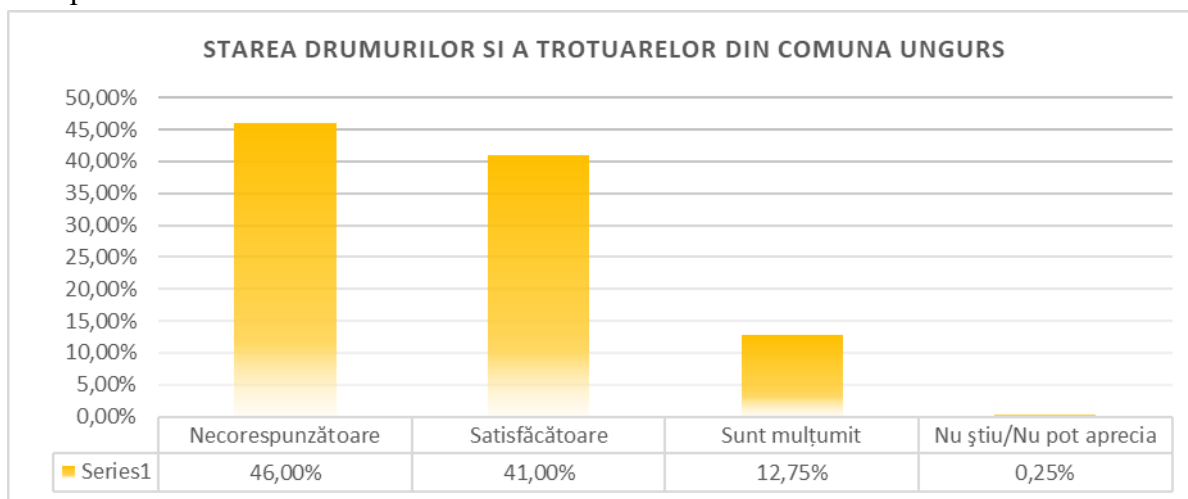
Deoarece o parte importantă a rezultatelor obținute în urma acestei cercetări au fost deja prezentate, în cadrul prezentului raport se vor detalia doar rezultatele referitoare la:

- Situația curentă a comunei Unguraș pentru cele cinci domenii specifice de dezvoltare – infrastructură, mediu, economie, social și administrație publică locală
- Gradul de importanță al unor potențiale proiecte pentru dezvoltarea comunei Unguraș

Rezultatele cercetării

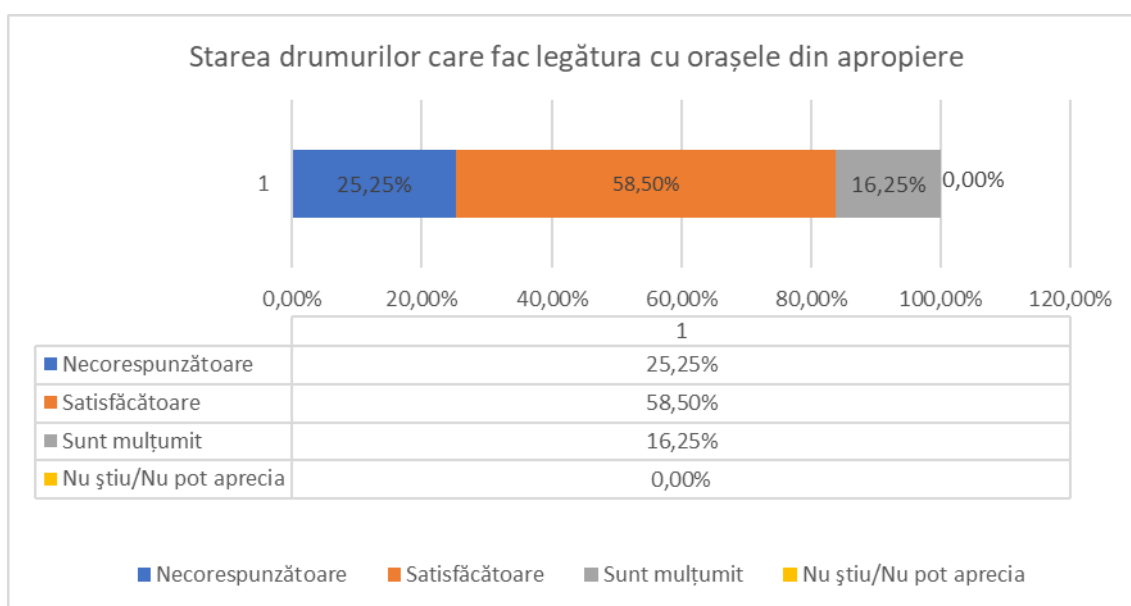
Situația din comuna Unguraș privind aspectele specifice domeniului INFRASTRUCTURA

Infrastructura de transport și de utilități este primul punct pe care îl vom analiza. Situația actuală a drumurilor este considerată satisfăcătoare de către un procent semnificativ dintre cei chestionați – 41,0. Dacă direcția de dezvoltare se va menține și în următorii ani, comuna Unguraș va fi o comună care va acoperi nevoile cetățenilor privind infrastructura de transport.

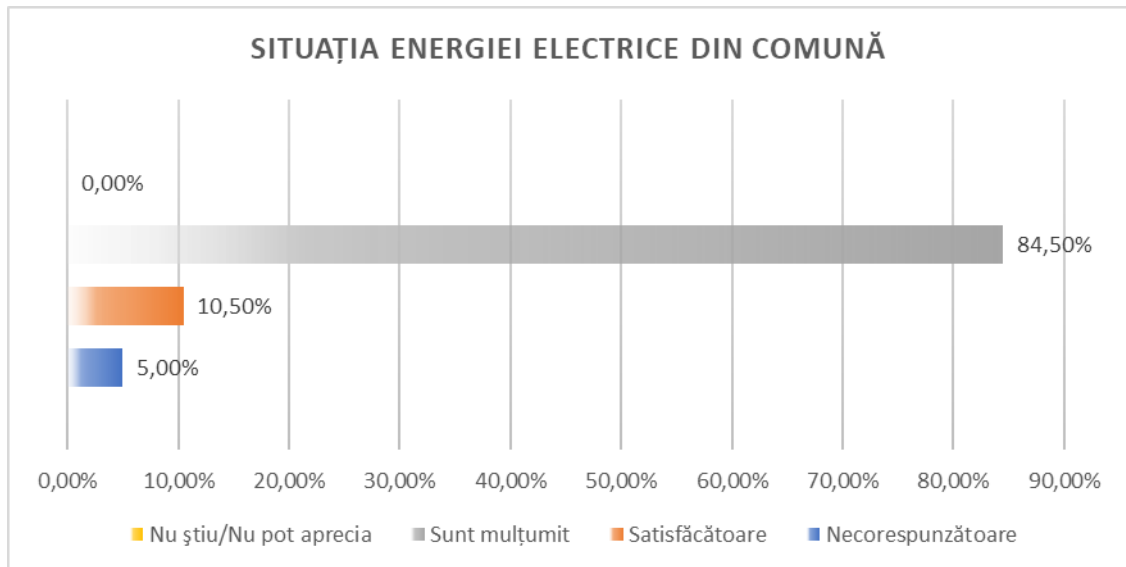
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

58,50% dintre intervievați se declară satisfăcuți în ceea ce privește starea drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere.

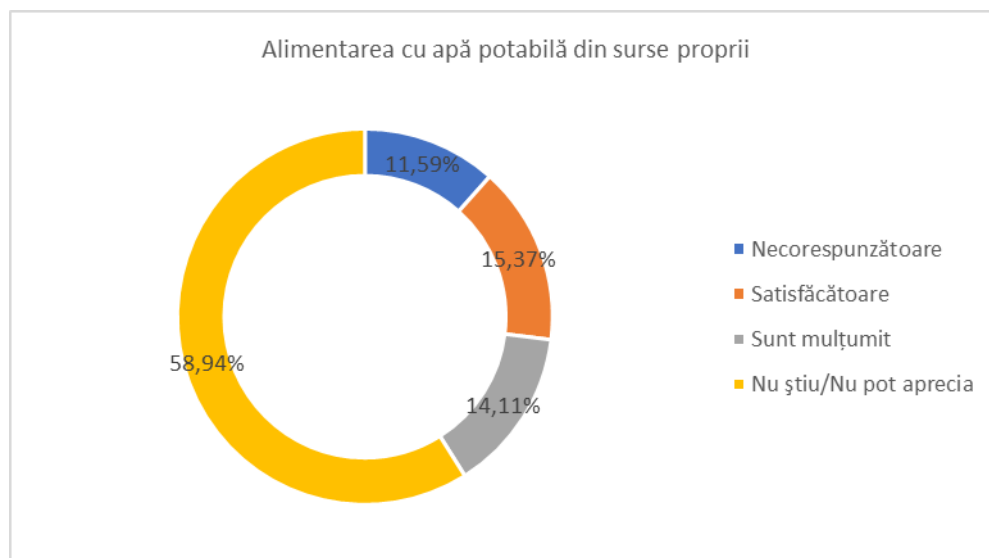
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Persoanele investigate în proporție de 84,50% se declară mulțumite de situația energiei electrice din comună, iar în ponderi aproximativ egale persoanele investigate consideră că situația energiei electrice din comună este satisfăcătoare, respectiv necorespunzătoare.

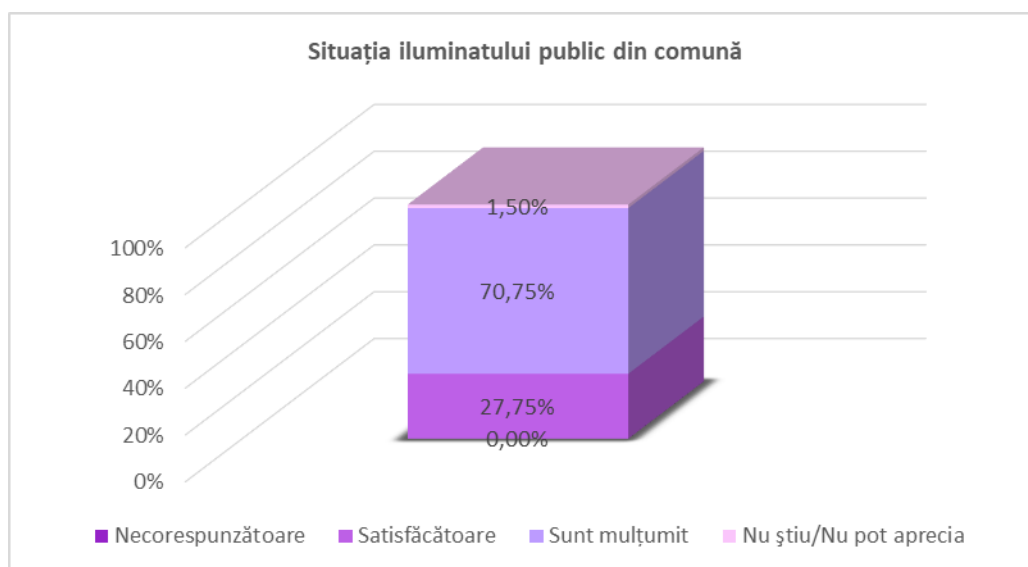
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Localnicii în prezent, se alimentează din surse proprii, calitatea apei fiind periclitată de lipsa instalațiilor de canalizare și epurare a apelor uzate. 14,11% din cei chestionați se declară mulțumiți de rețeaua de alimentare din surse proprii, 11,59% consideră alimentarea ca fiind necorespunzătoare iar 15,37% o consideră satisfăcătoare, pe când un procent destul de semnificativ nu și-a putut exprima opinia.

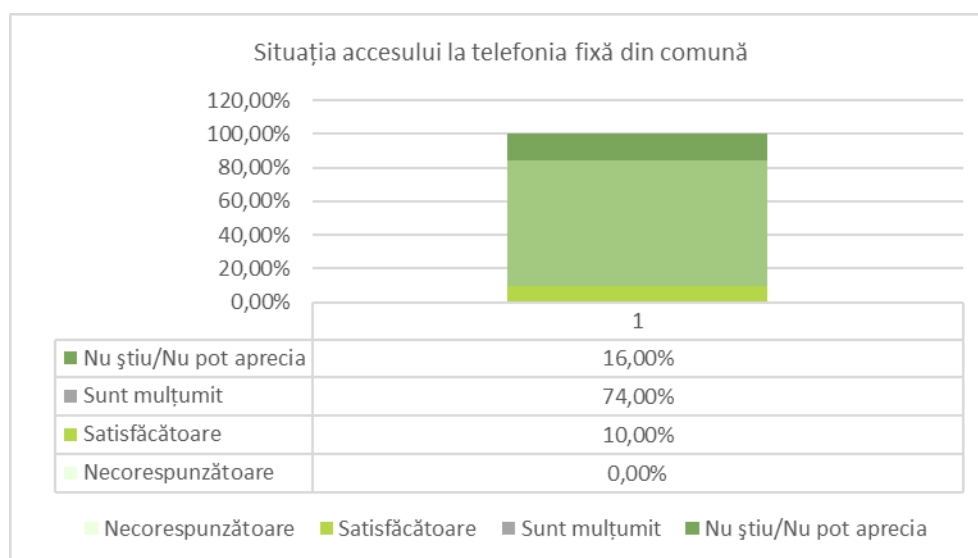
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Rețeaua de iluminat public stradal satisface nevoile a 27,75% din populația comunei. Existența celor 1,5% care nu au apreciat situația actuală legată de acest aspect al infrastructurii de utilități este cauzat de necesitatea modernizării rețelei și de faptul că sunt necesare lucrări pentru introducerea sistemelor ecologice. Sunt de asemenea necesare lucrări de extindere a rețelei existente, cauzate de faptul că viteza de dezvoltare a zonei rezidențiale depășește capacitatea autorităților locale de extindere a rețelelor de utilități existente.

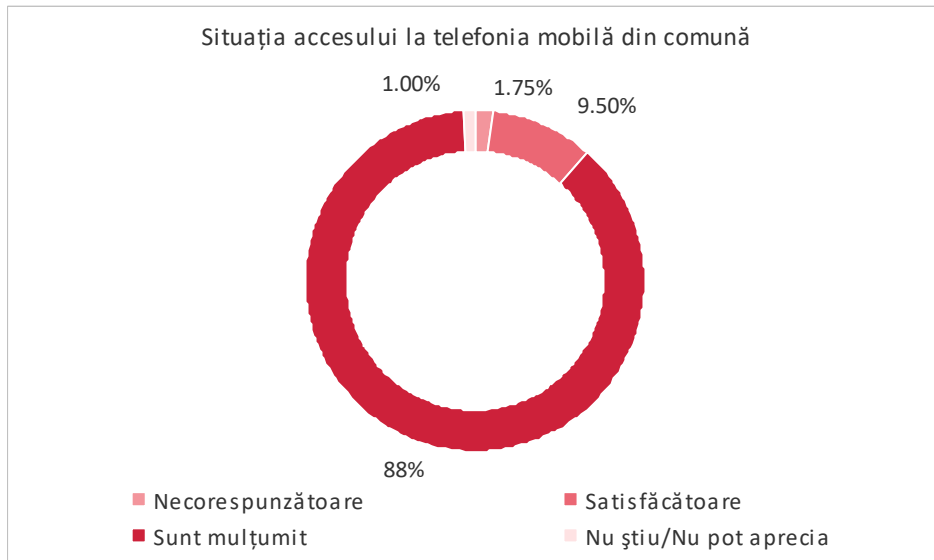
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Un procent semnificativ de 74,0% dintre cei investigați se declară mulțumiți de situația accesului la telefonia fixă din comună, în timp ce în procente de – 10,0% consideră că accesul în comună la telefonia fixă este satisfăcătoare.

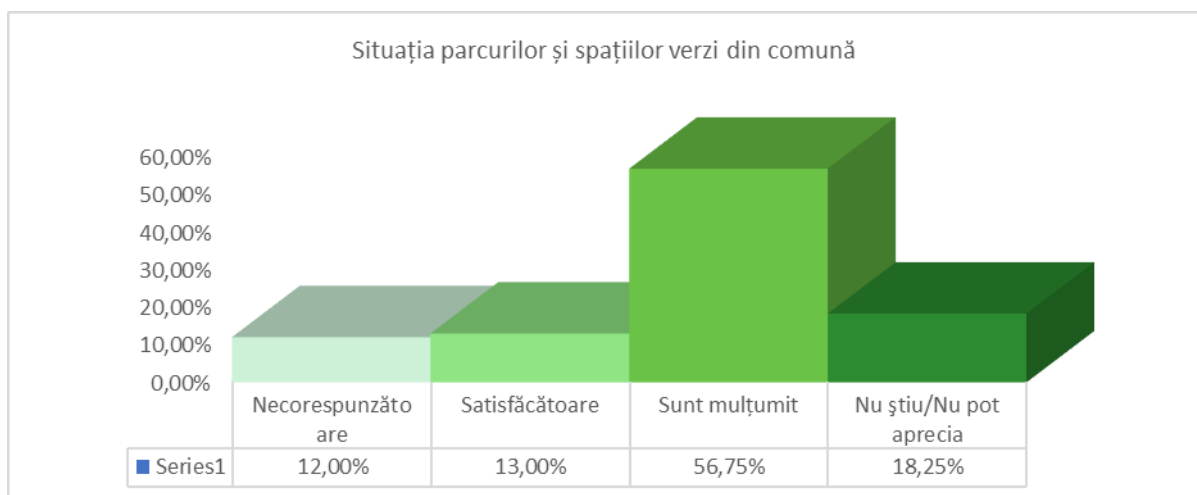
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Rețeaua de telefonie mobilă este peste tot, motiv pentru care o bună parte din respondenții sunt mulțumiți de accesul la telefonia mobilă pe care îl au în comună, întrucât 88,0% dintre ei consideră că situația accesului la telefonia mobilă este mulțumitoare, 9,50% o califică ca fiind satisfăcătoare și 1,75% consideră că situația accesului la telefonia mobilă este necorespunzătoare.

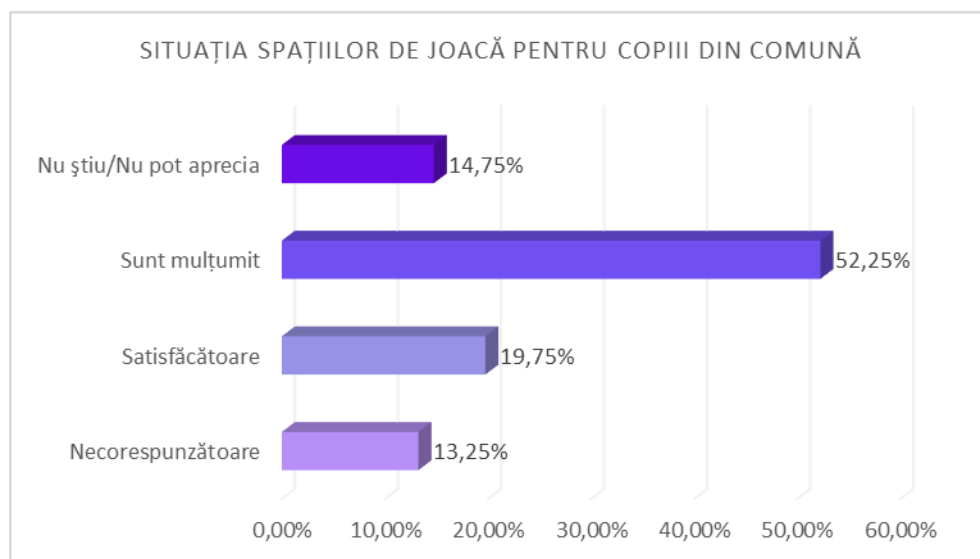
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În ceea ce privește situația parcurilor și a spațiilor verzi existente în comună, 12,0% dintre respondenți susțin că situația este necorespunzătoare, iar 56,75% apreciază că situația parcurilor și a spațiilor verzi din comună este mulțumitoare.

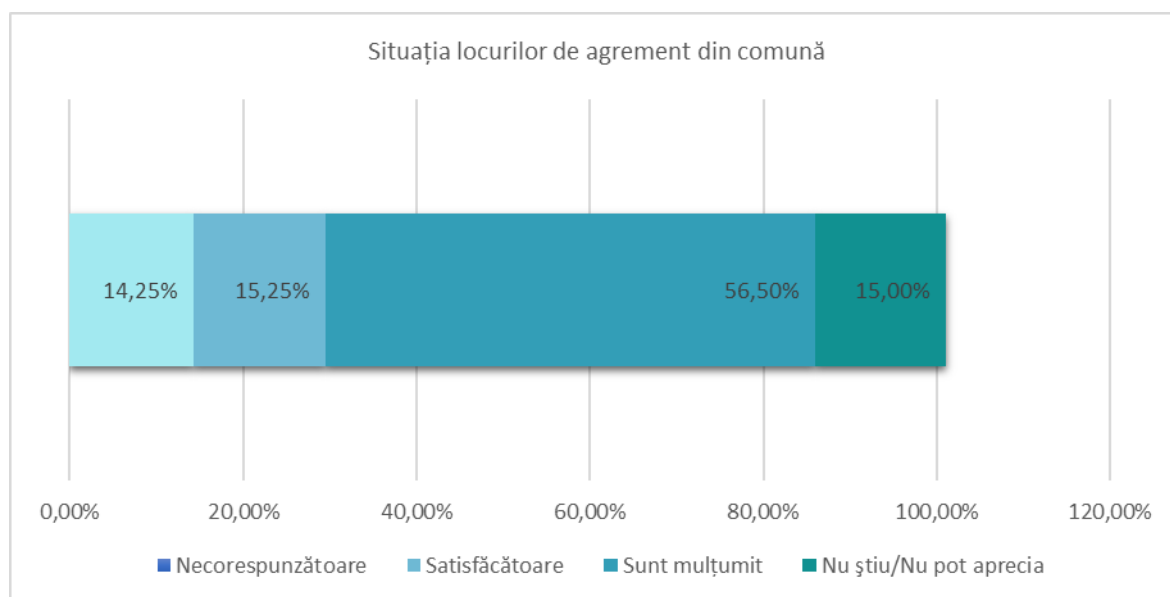
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Din punct de vedere al mijloacelor de petrecere a timpului liber pentru copii, 13,25% consideră insuficiente spațiile amenajate la ora actuală. Motiv pentru care se vor amenaja în zone diferite ale parcurilor, spații dotate cu obiecte de joacă corespunzătoare vârstei.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

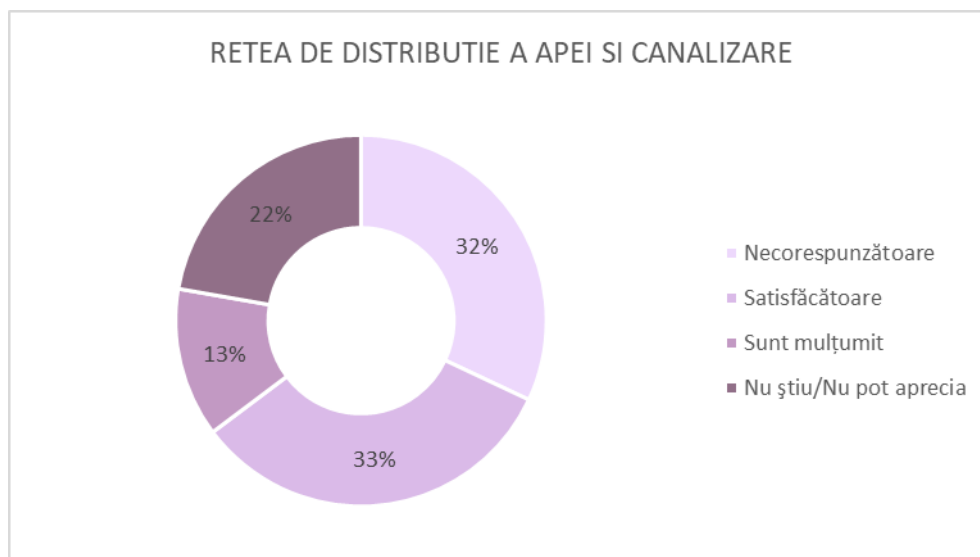
Situația locurilor de agrement existente pe raza comunei a fost evaluată de către participanții la chestionar ca fiind mulțumiți/satisfăcuți (56,50%), în special de către persoanele care au copii de vârste mici.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

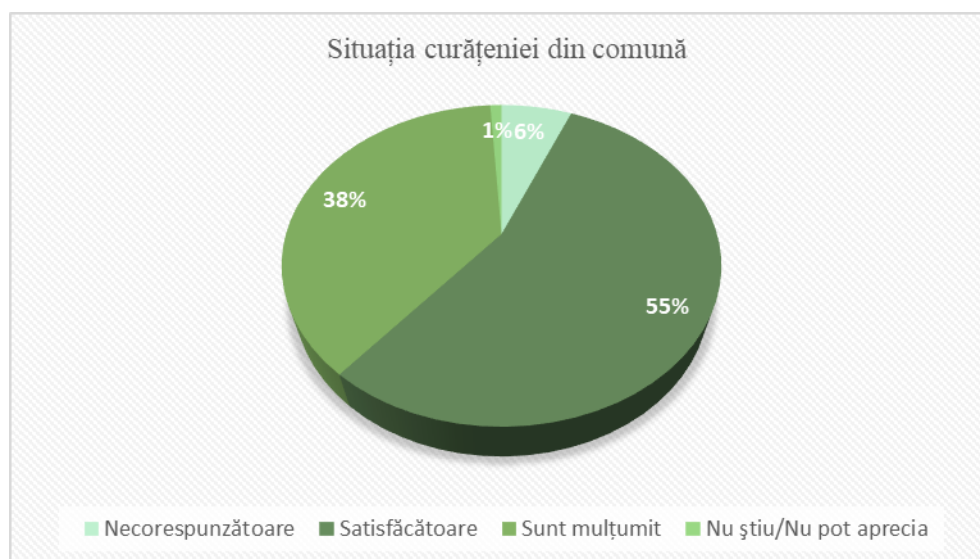
Situația din comuna Unguraș privind aspectele specifice domeniului **MEDIU**

32% din participanții apreciază rețeaua apei potabile captate din izvoare precum și situația bazinelor vidanjabile exterioare pentru decantarea și stocarea apelor menajere uzate ca fiind nemulțumitoare, în timp ce 32,75% dintre respondenți se declară satisfăcuți iar 13,0% consideră situația ca fiind mulțumitoare.

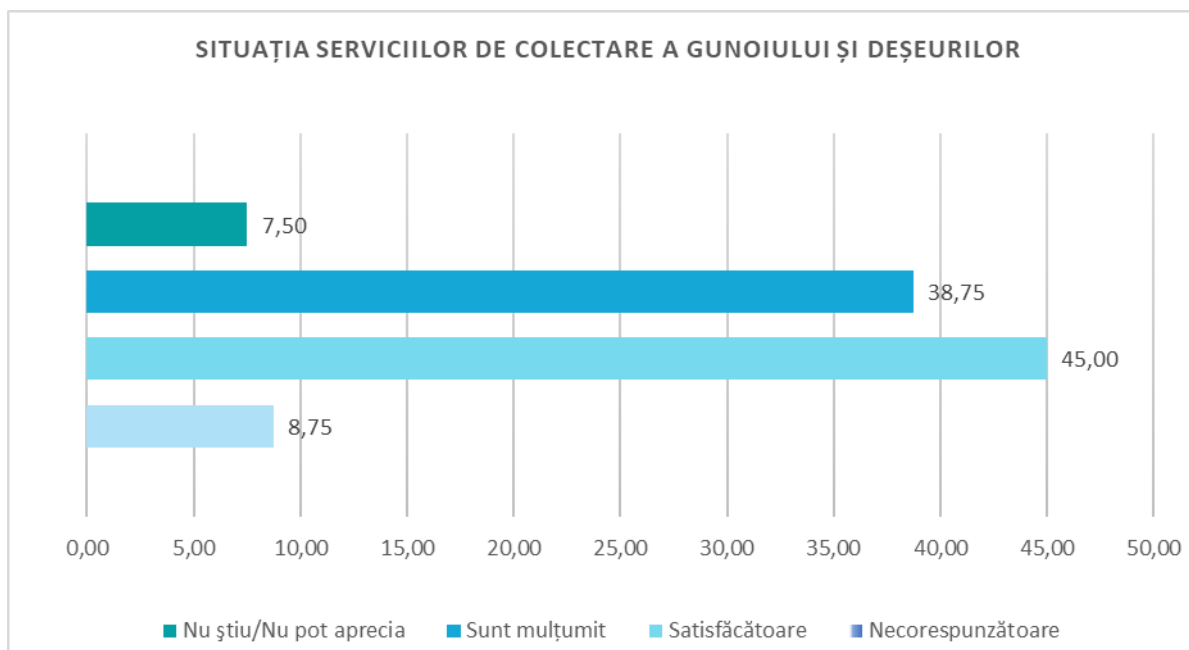
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Curățenia din comună este mulțumitoare/ satisfăcătoare în opinia a 92,75% dintre reprezentanții comunității și necorespunzătoare în opinia altor 6,25%.

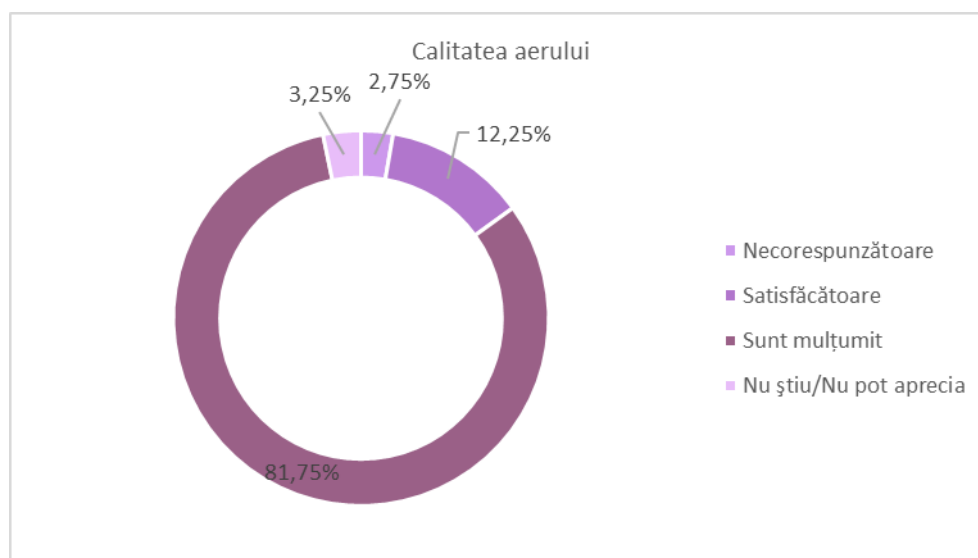
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Mai mult de jumătate din participanții la chestionar (83,75%) s-au declarat mulțumiți de situația serviciilor de colectare a gunoiului și deșeurilor.

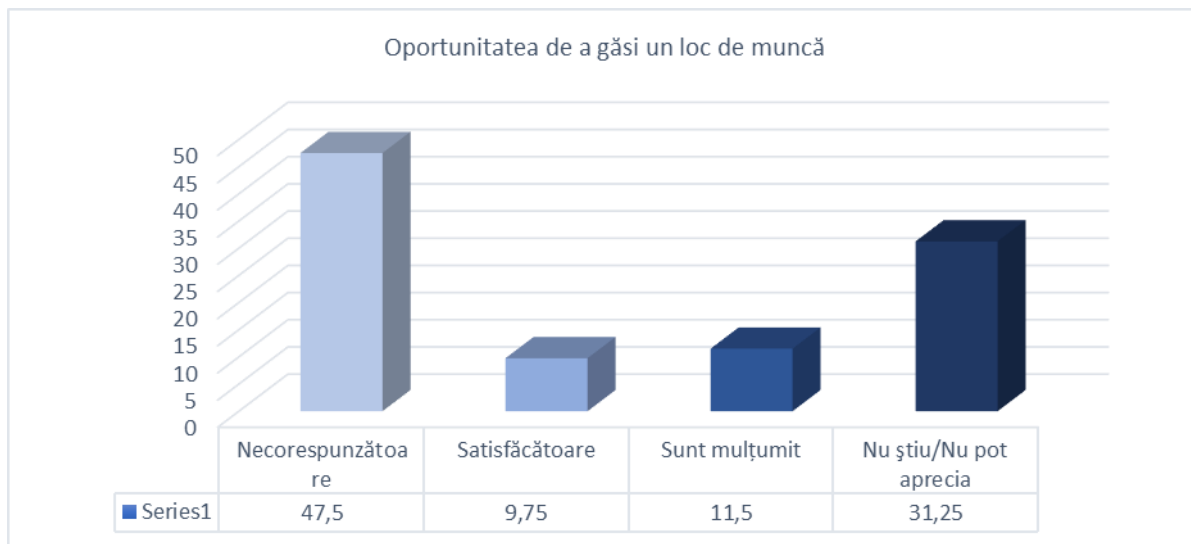
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

O mare parte din locuitorii comunei se declară mulțumiți de calitatea aerului în comună (81,75%), 12,25% consideră că situația este satisfăcătoare iar 2,75% consideră situația necorespunzătoare.

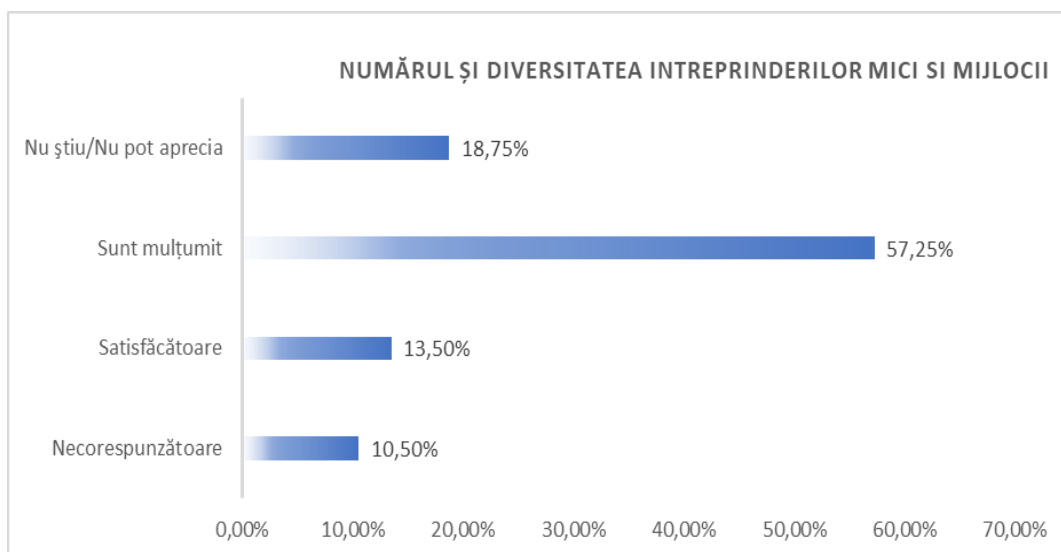
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Din numărul total de persoane investigate, 47,5% s-au declarat nemulțumiți de oportunitățile de găsim a unui loc de muncă în comuna Unguraș. Alți 21,25% consideră că aceste oportunități la nivelul comunei sunt mulțumitoare/satisfăcătoare, iar 14,25% le consideră necorespunzătoare.

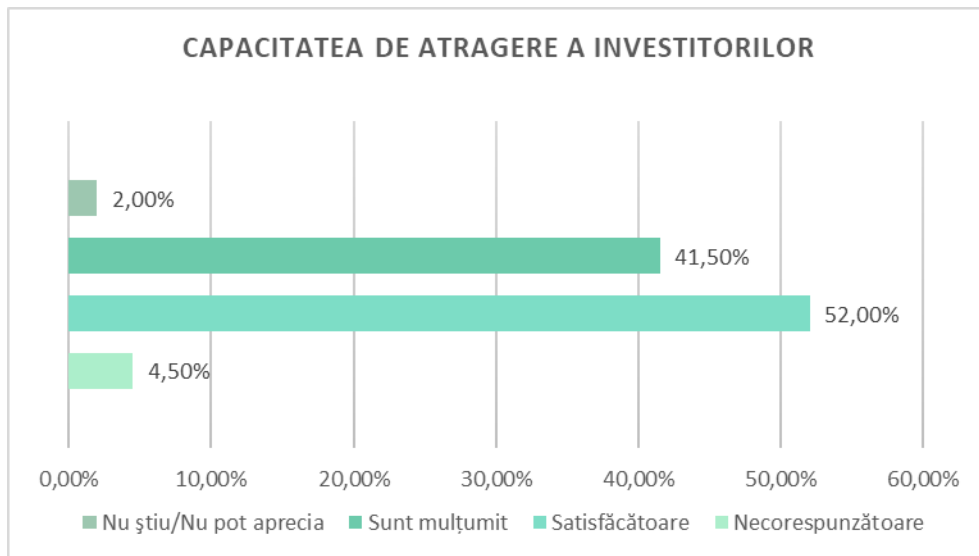
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

22,5% din actorii locali chestionați apreciază situația referitoare la numărul și diversitatea IMM-urilor ca fiind necorespunzătoare, 36,0% cotează situația ca fiind satisfăcătoare respectiv 33,0% se declară mulțumiți.

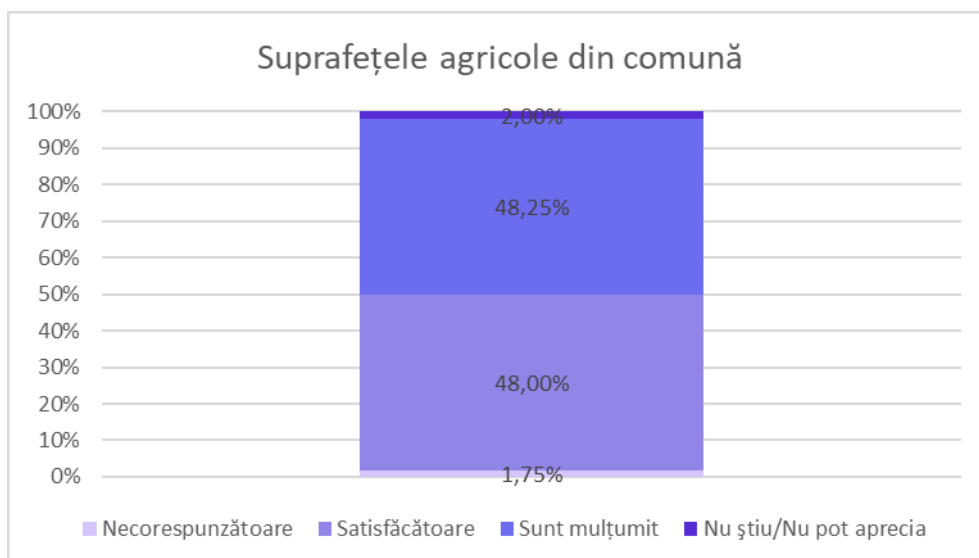
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

O pondere semnificativă de 52,0% se declară satisfăcuți privind capacitatea de atragere a investitorilor în comună, de unde rezultă că Unguraș dispune de o serie de avantaje pentru atragere investitorilor.

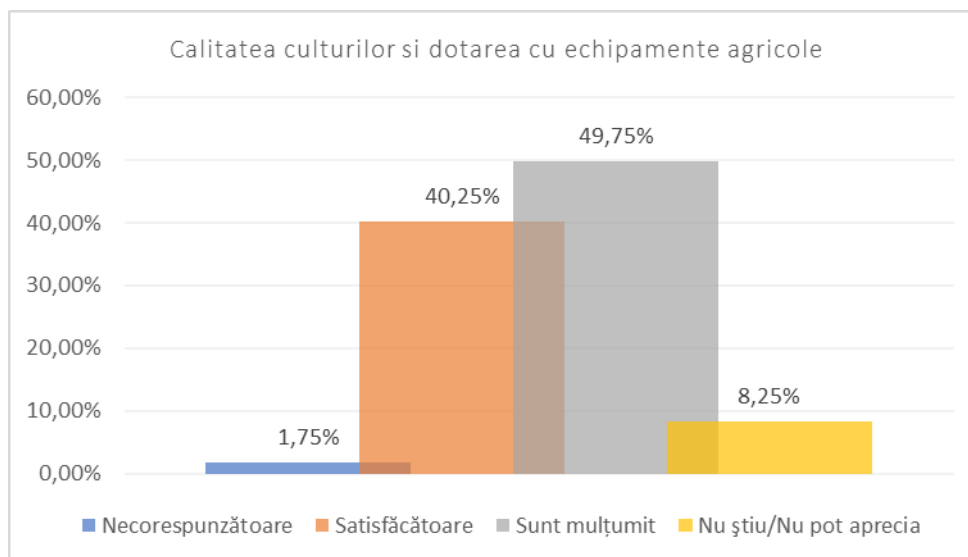
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

O parte semnificativă dintre persoanele anchetate 48,25% se declară mulțumite de suprafața agricolă din comună, 48,0% consideră că situația este satisfăcătoare iar într-un procent de 1,75% declară situația ca fiind necorespunzătoare.

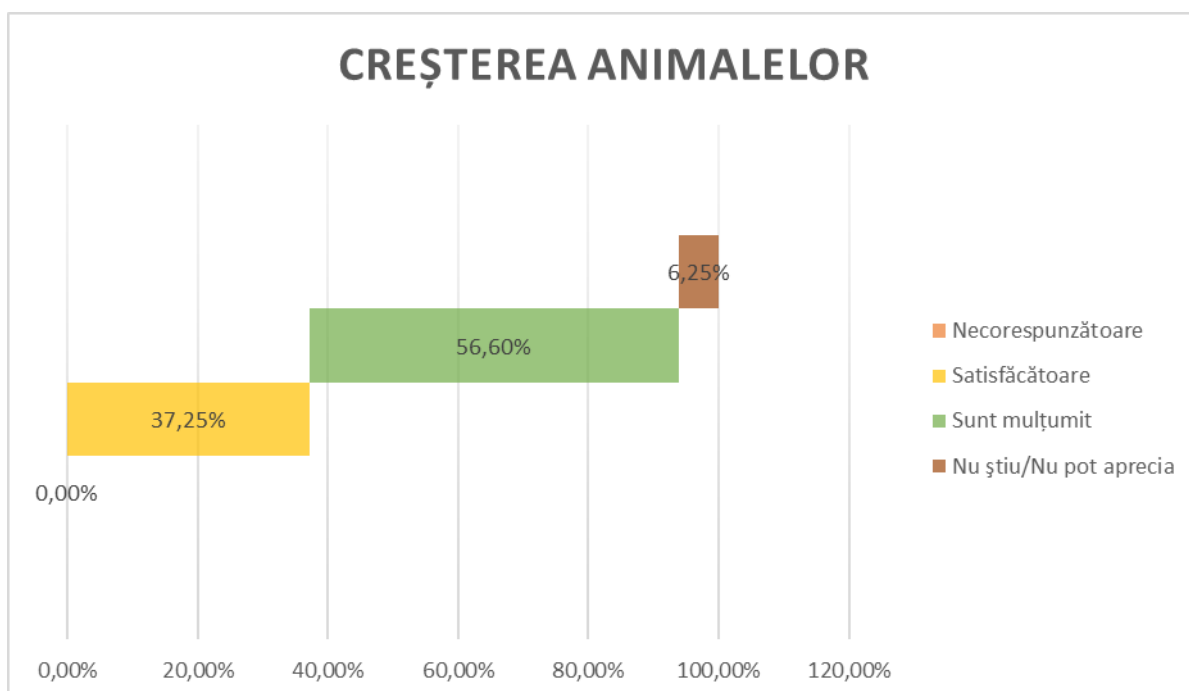
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În ceea ce privește calitatea culturilor și dotarea cu echipamente agricole, 49,75% s-au declarat mulțumiți din acest punct de vedere, 40,25% consideră că situația este satisfăcătoare, iar 1,75% sunt de părere că situația este necorespunzătoare. În procent de 8,25% nu au putut răspunde/ aprecia.

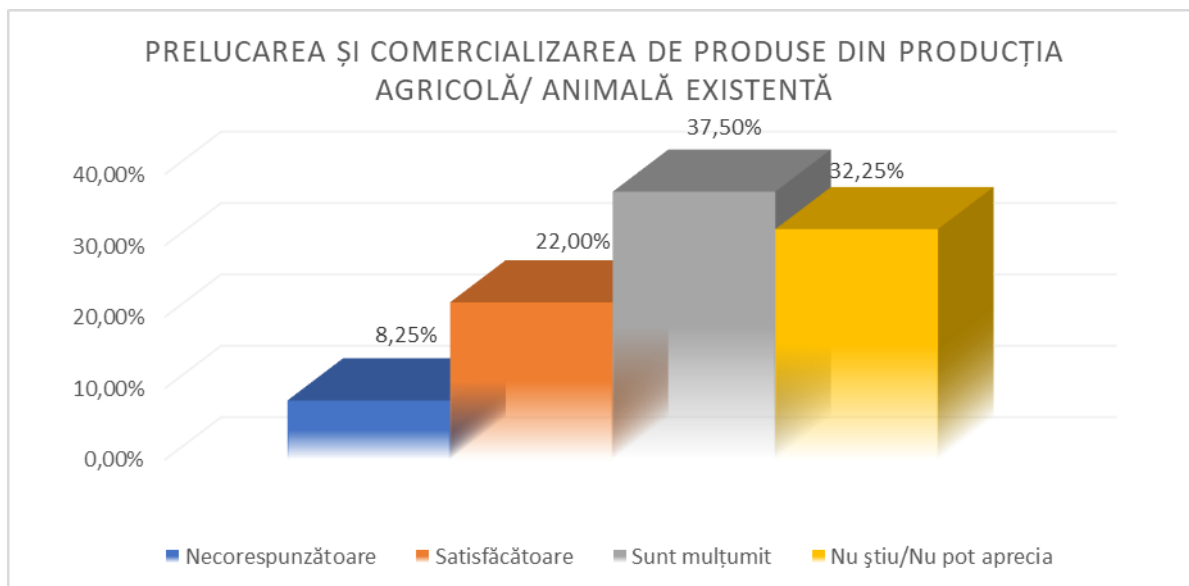
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Situația comunei referitor la creșterea animalelor este mulțumitoare în opinia a 56,60% dintre cei investigați, 37,25% apreciază situația ca fiind satisfăcătoare, iar 6,25% dintre cei chestionați nu au declarat situația în vreun fel anume.

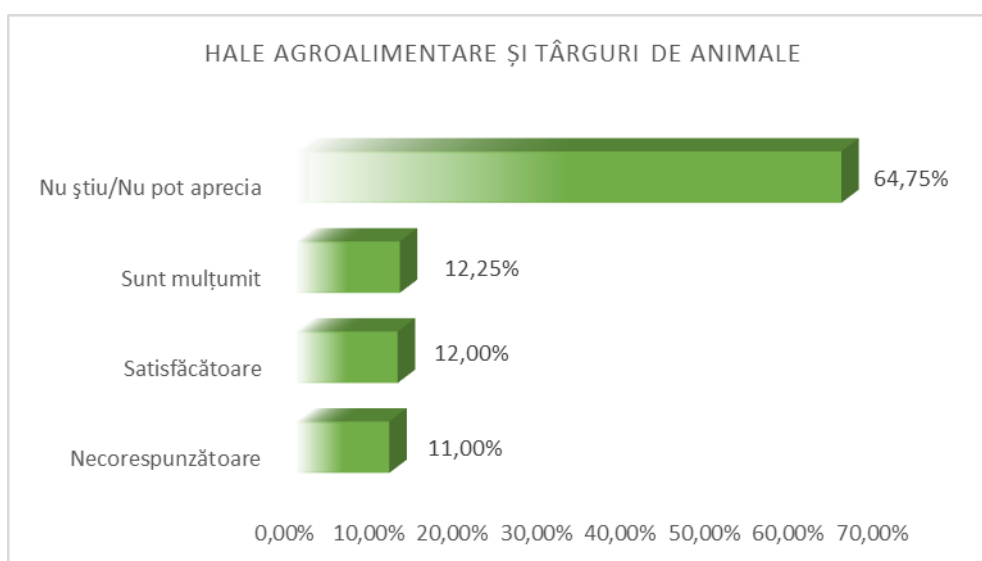
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

O bună parte dintre persoanele investigate se declară mulțumite de prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/ animală existentă, 22,0% încadrează situația ca fiind satisfăcătoare iar 8,25% consideră situația ca fiind necorespunzătoare.

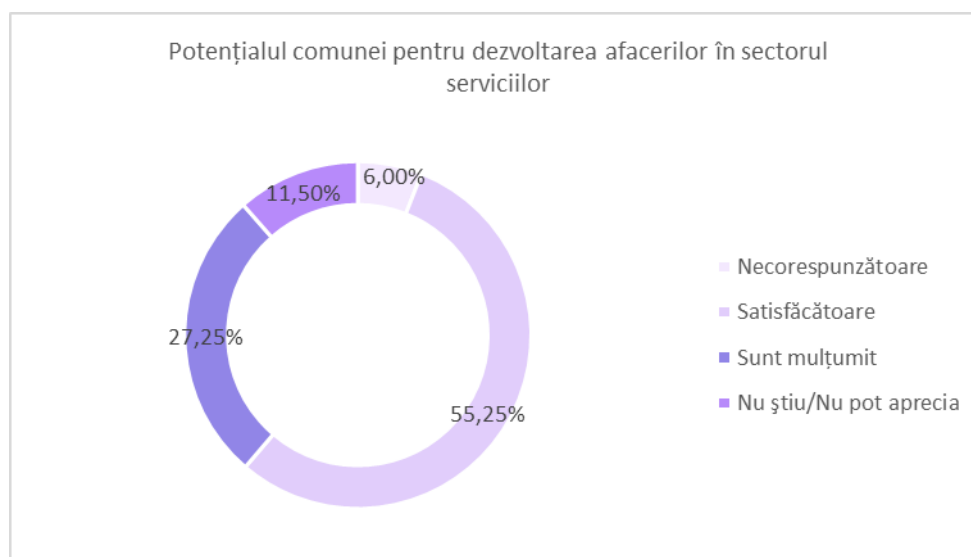
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În comuna Unguraș nu există încă un centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole, hală agroalimentară și nu se organizează târguri de animale motiv pentru care 11,0% au declarat situația ca fiind necorespunzătoare și 64,75% nu au știut/ nu au putut aprecia un răspuns pentru această întrebare.

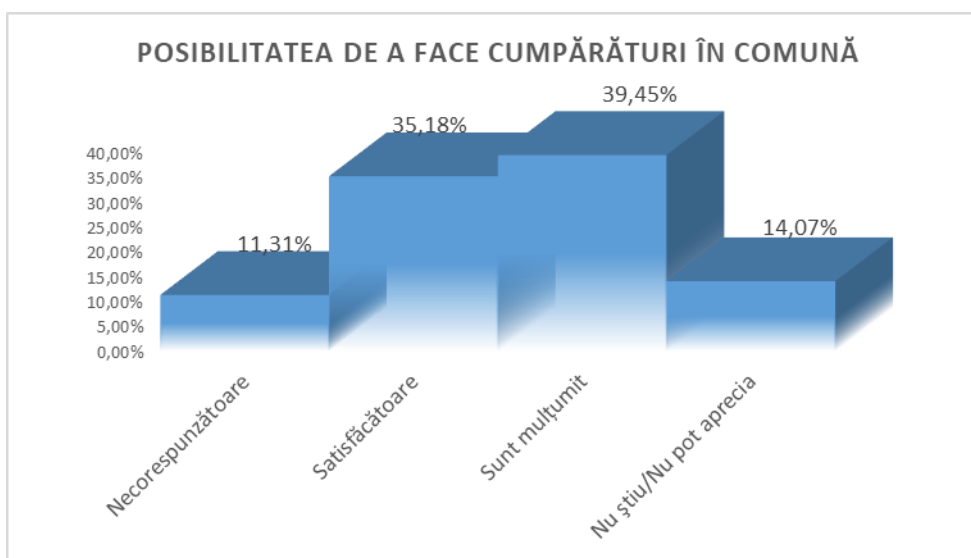
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Referitor la potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor, 55,25% din totalul celor investigați cotează acest potențial drept satisfăcătoare, urmate de ponderea celor care apreciază că situația comunei din acest punct de vedere este mulțumitoare (27,25%). Cel mai mic procent 6,00% a declarat ca necorespunzătoare situația comunei privind acest domeniu.

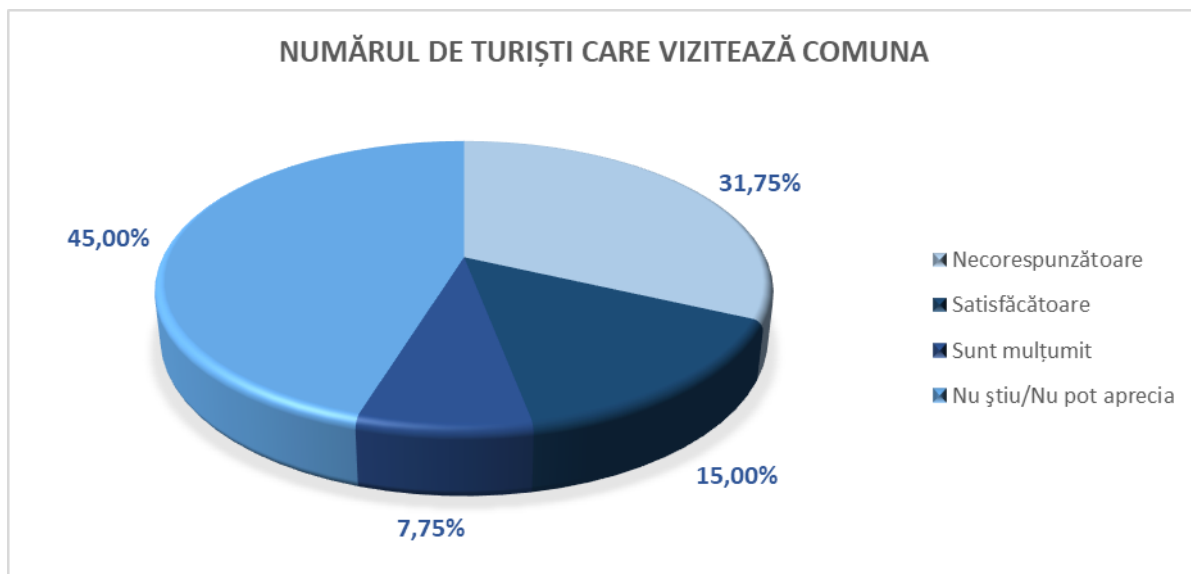
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

O pondere de 39,45% dintre subiecții investigați, consideră că posibilitatea de a face cumpărături în comună este mulțumitoare, 35,18% consideră situația ca satisfăcătoare iar un procent de 11,31% apreciază că posibilitatea de a face cumpărături în comună este necorespunzătoare.

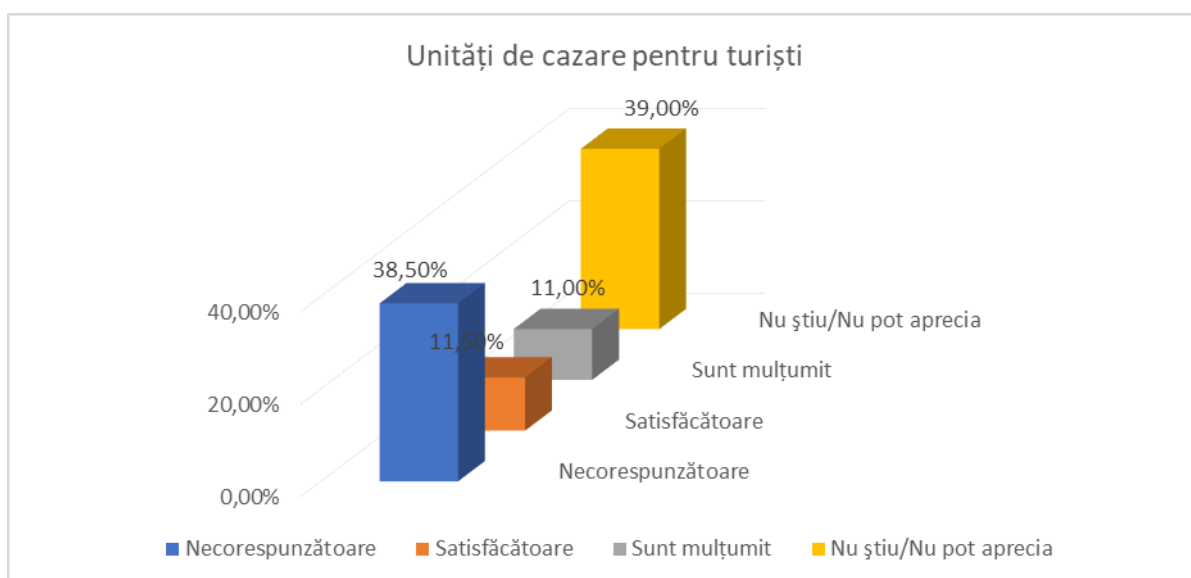
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În procent de 15,0%, apreciază că situația comunei în privința numărului de turiști care o vizitează este satisfăcătoare. Doar 7,75% se declară mulțumiți iar 31,75% consideră această situație ca fiind necorespunzătoare. Aproximativ jumătate dintre persoanele chestionate nu s-au putut pronunța privind această situație.

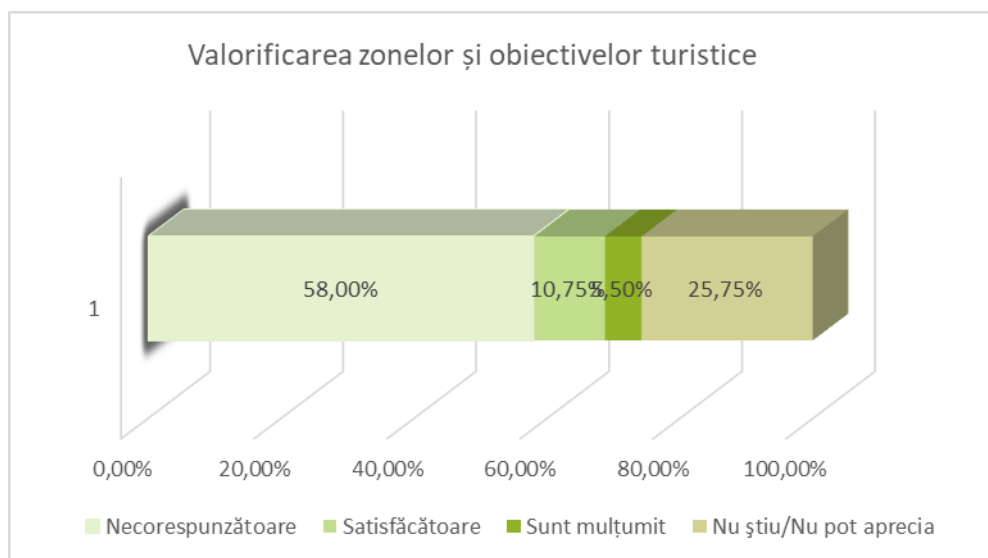
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Un procent semnificativ dintre cei chestionați – 39,0% nu și-au putut exprima opinia cu privire la unitățile de cazare pentru turiști. Doar 11,0% se declară mulțumiți de această situație, 11,5% încadrează situația ca fiind satisfăcătoare iar 38,5% consideră că unitățile de cazare sunt insuficiente raportat la numărul de turiști.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

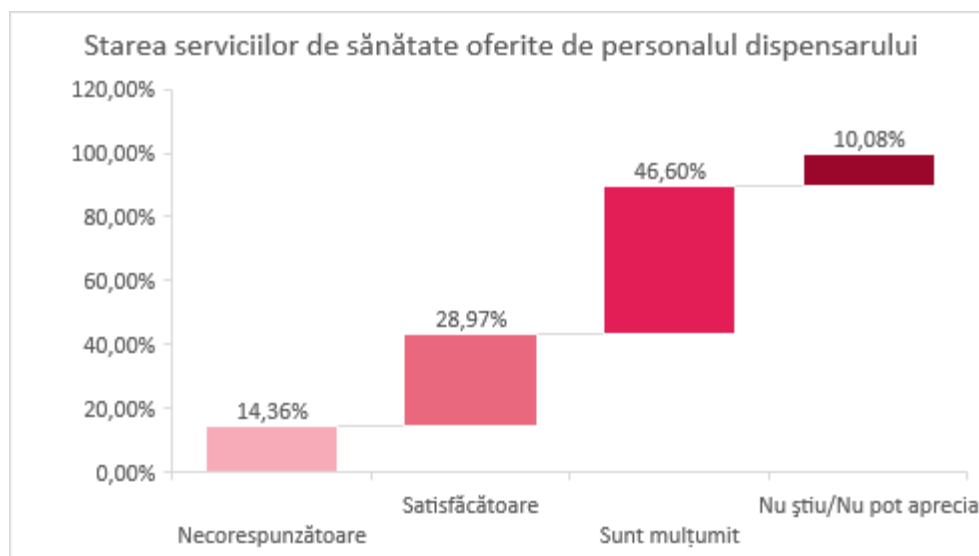
Situația comunei în privința valorificării zonelor și obiectivelor turistice este mulțumitoare în opinia a 5,50% dintre cei investigați, 10,75% consideră acest aspect ca fiind satisfăcător și 58,0% sunt de părere că situația este necorespunzătoare, 25,75% dintre cei chestionați nu s-au putut pronunța.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

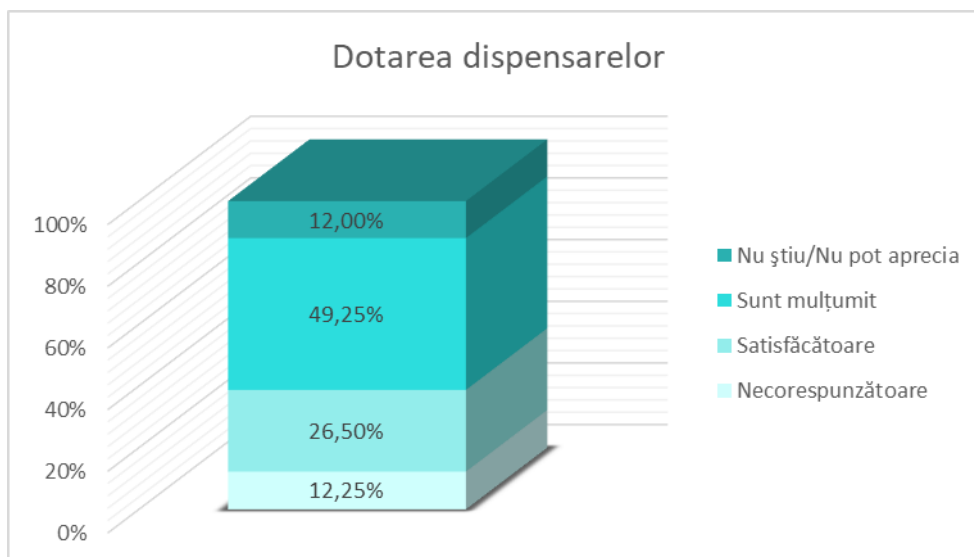
Situația din comuna Unguraș privind aspectele specifice domeniului **SOCIAL**

Existența serviciilor de sănătate reprezentată prin cabinetele medicale de pe raza comunei face ca starea lor să fie considerată mulțumitoare de 46,6% locuitori, respectiv satisfăcătoare de 28,97% locuitori ai comunei. Doar 14,36% încadrează situația ca fiind necorespunzătoare.

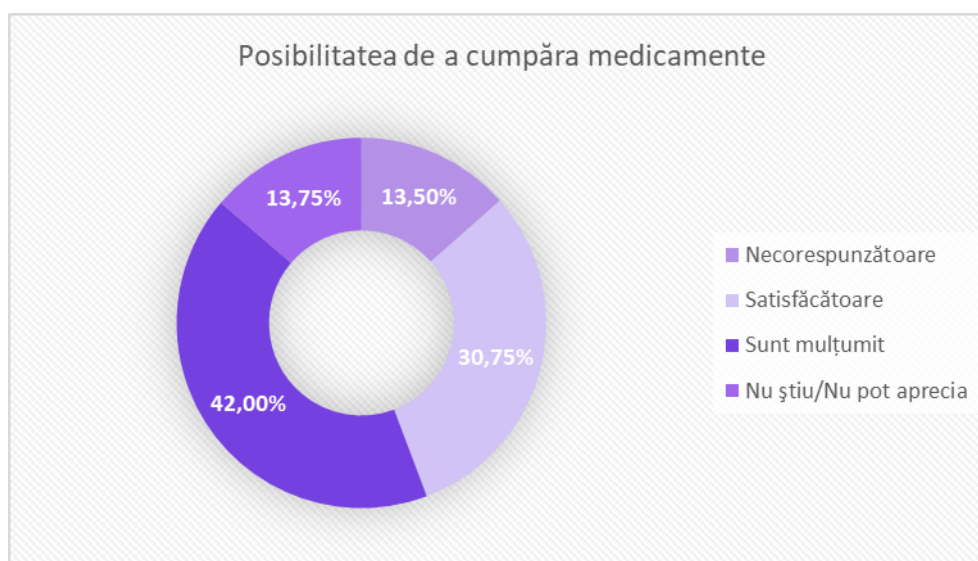
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În ceea ce privește dotarea dispensarelor din comună, 49,25% se declară mulțumiți privind acest aspect. 26,5% consideră dotarea dispensarelor ca fiind satisfăcătoare iar în procent aproximativ egal – 12,25% sunt de părere că situația este necorespunzătoare. Și în acest caz, un procent 12,0% dintre persoanele chestionate nu s-au pronunțat/ nu au putut aprecia.

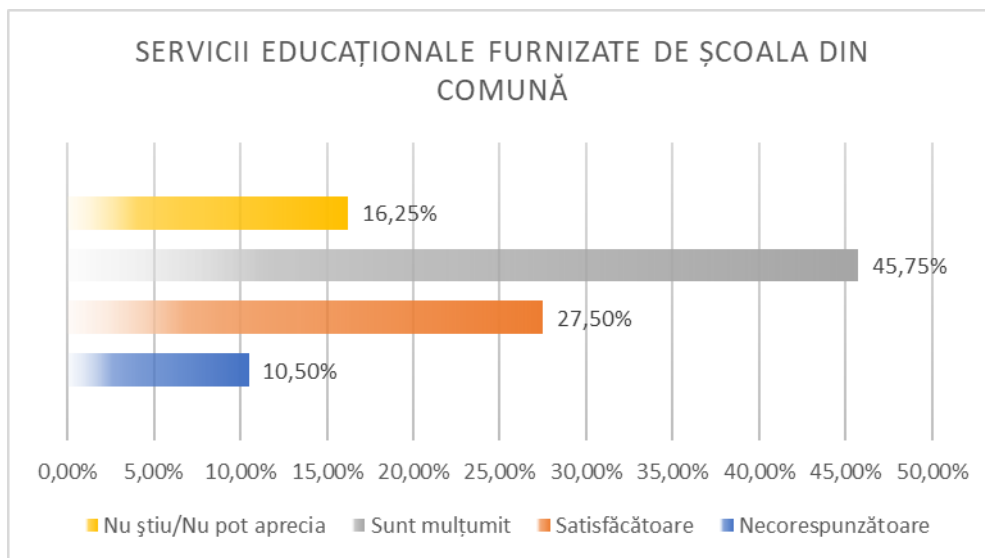
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Un procent semnificativ de 42,0% dintre reprezentanții comunității sunt de părere că posibilitatea de cumpărare a medicamentelor din comună este mulțumitoare, 30,75% consideră situația ca fiind satisfăcătoare, iar alți 31,5% cataloghează această situație drept necorespunzătoare.

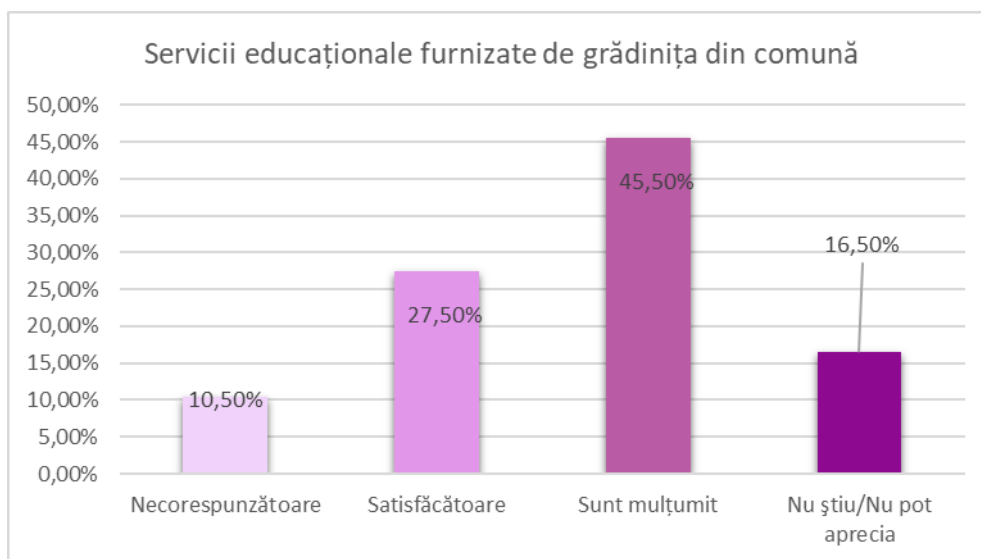
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

O bună parte din participanții la acest studiu (45,75%) apreciază calitatea serviciilor educaționale oferite de școala din comună ca fiind mulțumitoare, 27,50% evaluează aceste servicii drept satisfăcătoare iar 10,5% situația ca fiind necorespunzătoare.

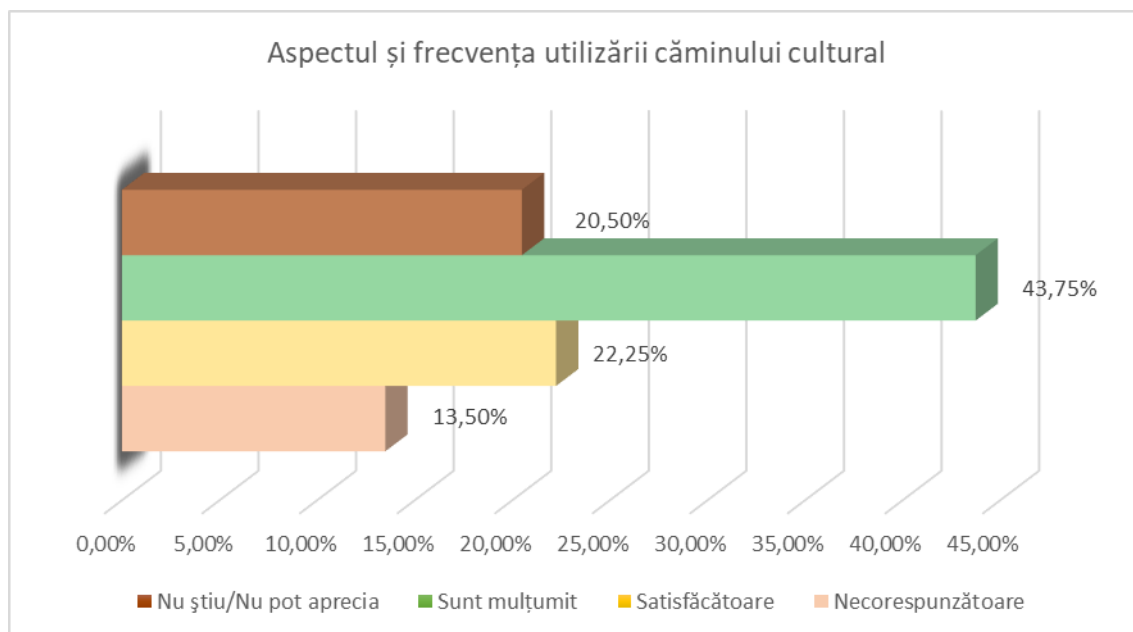
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Calitatea serviciilor educaționale furnizate de grădinița din comună este mulțumitoare conform părerii exprimate de 45,50% dintre reprezentanții comunei, satisfăcătoare potrivit altor 27,5% dintre respondenți și 10,5% au calificat aceste servicii ca fiind necorespunzătoare.

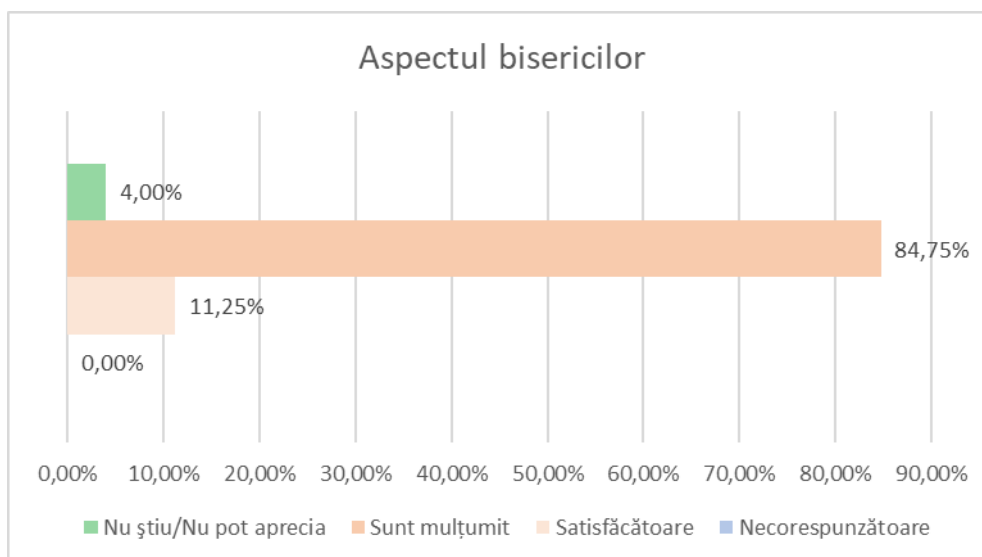
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Referitor la aspectul și frecvența utilizării căminului cultural din comună, 43,75% se declară mulțumiți, 22,25% consideră această situație ca fiind satisfăcătoare, iar 13,5% apreciază situația ca necorespunzătoare.

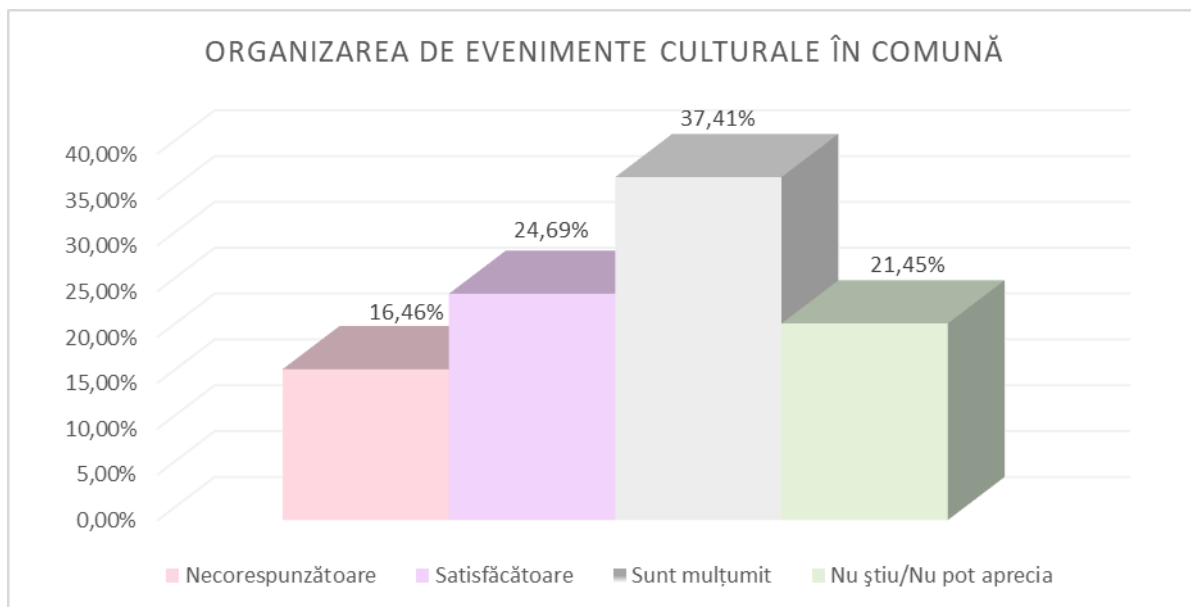
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În ceea ce privește aspectul bisericilor din comună, majoritatea persoanelor investigate (84,75%) apreciază că situația acestora ca fiind mulțumitoare, în timp ce într-o proporție de 11,25% din respondenți apreciază această situație drept satisfăcătoare.

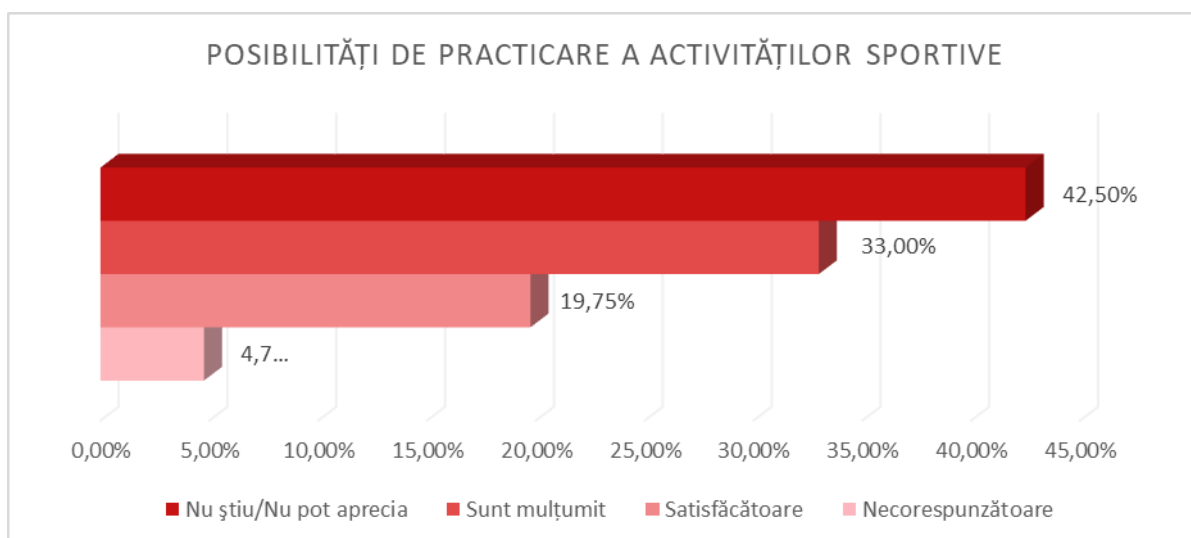
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Din numărul total de persoane investigate, 37,41% consideră că organizarea de evenimente culturale în comună este mulțumitoare, 24,69% sunt de părere că situația este satisfăcătoare și 16,46% este necorespunzătoare.

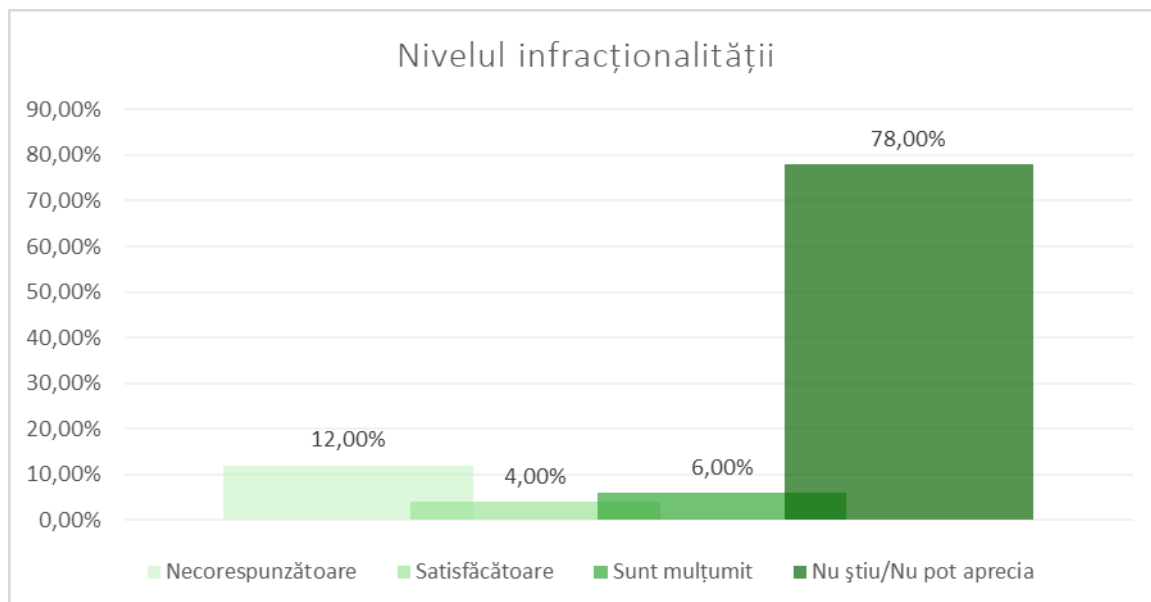
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Situația comunei referitoare la posibilitățile pe care le oferă pentru practicarea activităților sportive (fotbal, tenis, volei, etc.) este mulțumitoare din punctul de vedere a 33,0% din totalul participanților la studiu. 19,75% consideră această situație ca fiind satisfăcătoare și 4,75% sunt de părere că situația este necorespunzătoare fiind nevoie să se investească în terenuri de sport multifuncționale.

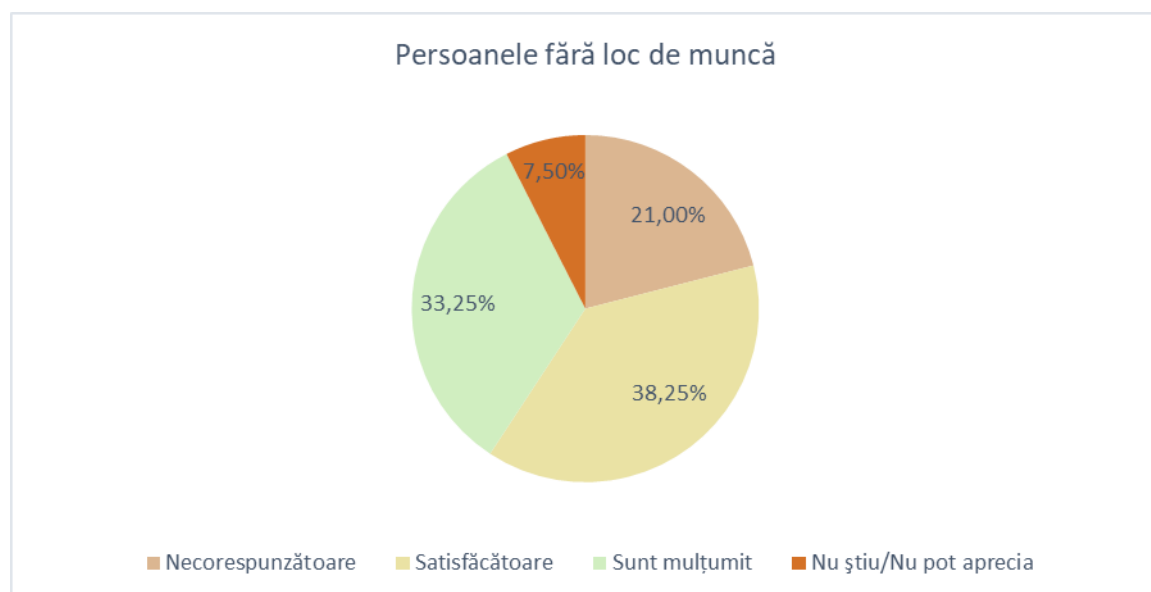
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

În ceea ce privește nivelul infraționalității, 10,0% dintre persoanele investigate cred că situația comunei este mulțumitoare/ satisfăcătoare, rata infraționalității fiind considerabil mai scăzută. În schimb 78,0% dintre participanții la studiu nu au putut cataloga această situație.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

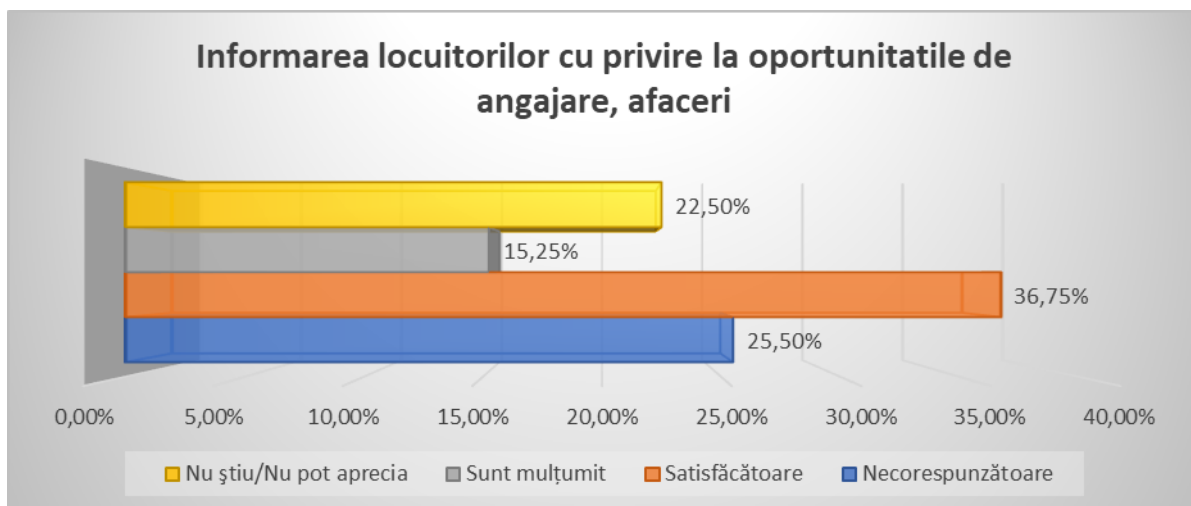
21,0% dintre persoanele intervievate consideră ca necorespunzătoare situația persoanelor fără loc de muncă, numărul șomerilor fiind în continuare creștere, în timp ce 33,25% dintre participanții la studiu, se declară mulțumiți de această situație iar 21,0% încadrează situația ca fiind satisfăcătoare.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

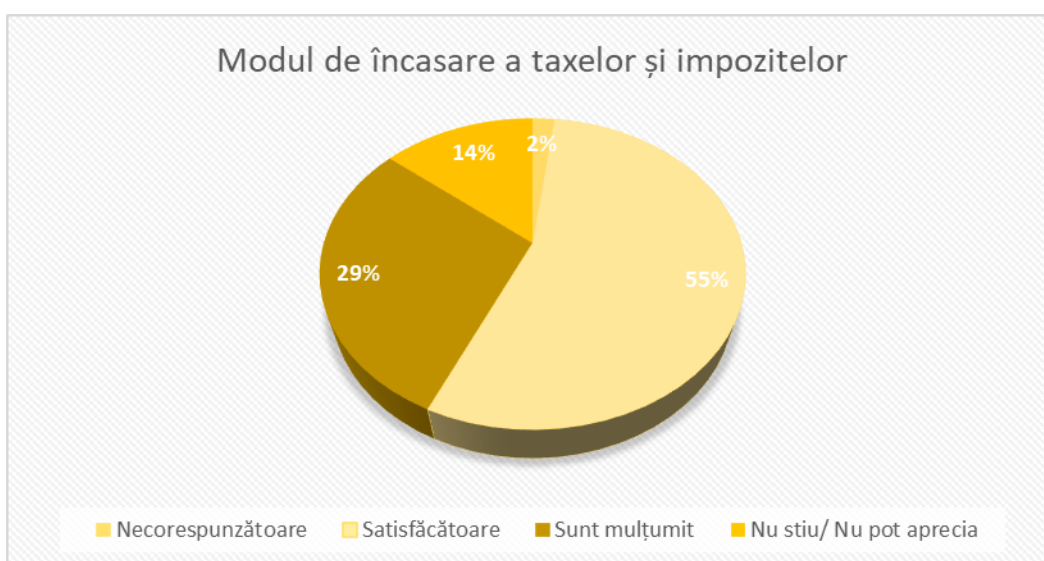
Situația din comuna Unguraș privind aspectele specifice domeniului **ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ**

Situația din comună privind informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunitățile existente de afaceri, de angajare etc., este cotate necorespunzătoare de 25,5% dintre respondenți, 36,75% consideră situația ca fiind satisfăcătoare iar un procent semnificativ de 12,25% dintre cei chestionați se declară mulțumiți.

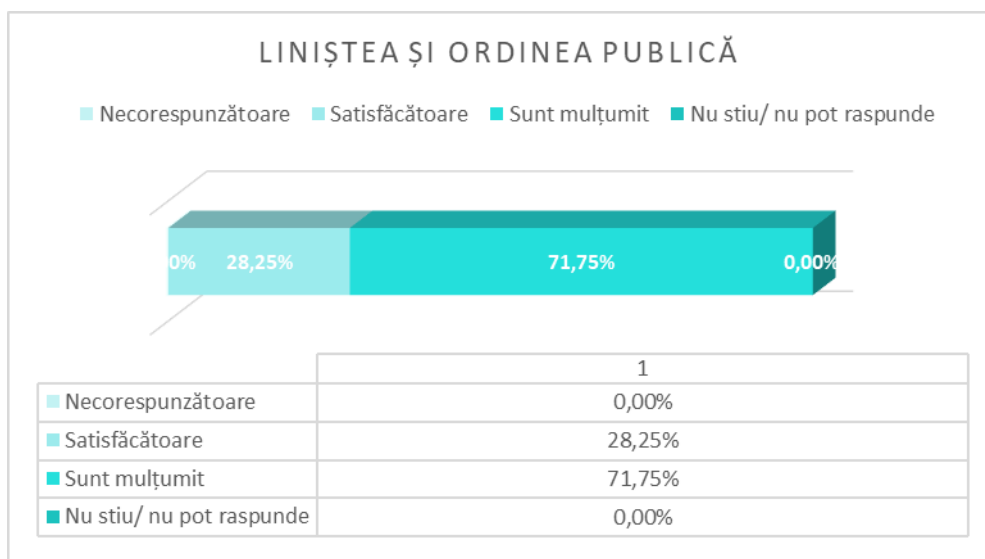
Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Un procent de (29,25%) dintre persoanele chestionate se declară mulțumite privind modul de încasare al taxelor locale în comună, 54,75% dintre participanți consideră situația ca fiind satisfăcătoare iar 2,0% apreciază situația ca fiind necorespunzătoare.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Situația referitoare la liniștea și ordinea publică din comună este mulțumitoare potrivit părerii exprimate de 71,75% din cei investigați, satisfăcătoare în opinia a 28,25% din respondenți, iar necorespunzătoare nu poate fi apreciată de nicio persoană investigată.

Raport de cercetare Unguraș 2020-2025

Bibliografie

1. *Unitățile de relief ale României, Munții Apuseni și Podișul Transilvaniei*, Ediția „Ars Docendi”, București;
2. *Munții Apuseni, Procese și forme carstice*, Pompei Cocean, Editura Academiei Române, București, 2000;
3. *Pedogeografie, Lucrări Practice*, Mihai Geanana, Traian Demeter, Iosif Ochiu, Editura Universității, București, 2001;
4. *Enciclopedia Geografică a României*, Ghindea D., Editura Enciclo-pedică, București, 2000;
5. *Geografia Fizică*, Grigore Posea, Iulia Armaș, Editura Enciclopedică, București, 1998;
6. *Geografia Carpaților și a Subcarpaților Românești*, Valeria Velcea, Savu Al., Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982;
7. *Mic atlas de geografie al României*, Octavian Mândruț, Ed. Corint, București, 2006

Alte surse:

8. *Primăria Comunei Unguraș*
9. *Oficiul Județean pentru Studii Pedologice și Agrochimice Cluj*
10. *Direcția Regională de Statistică Cluj*
11. *Planul Regional de Dezvoltare 2014-2020*
12. *Strategia de dezvoltare locală a comunei Unguraș 2014-2020*
13. *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*
14. www.adrnord-vest.ro
15. www.monitoruloficial.ro
16. www.mmediu.ro
17. www.apdrp.ro
18. www.insse.ro
19. www.mdrap.ro

Nota: Pozele folosite în această documentație sunt doar în scop informativ.